

ЗЕЛЕНА КНИГА АНАЛІЗ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

КВІТЕНЬ – 2018

ОФІС ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

FORBIZ
Створення кращого
бізнес-середовища

ОФІС ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

info@brdo.com.ua, office@brdo.com.ua
+38 (044) 332 49 12, +38 (094) 832 49 12
Київ, вул. Хорива, 55-К
www.brdo.com.ua

Офіс ефективного регулювання BRDO заснований у листопаді 2015 року для сприяння ефективному регулюванню й поліпшенню економічної свободи в Україні (з пріоритетом для малого/середнього бізнесу). Саме з цією метою реалізуємо інклюзивний та відкритий процес оптимізації регуляторних відносин, який спонукає до взаємної довіри та партнерства держави й бізнесу.

Документ підготовлено експертами Офісу ефективного регулювання.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

КЕРІВНИК СЕКТОРУ «РИНКОВИЙ КОНТРОЛЬ ТА НАГЛЯД»

ОФІСУ ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ BRDO: Володимир Головатенко

ГРУПА ЕКСПЕРТІВ ОФІСУ ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ BRDO: Ганна Башняк, Наталія Дуплій,
Дмитро Горюнов.

ПЕРЕДМОВА

Підготовка та публікація Зелених книг є поширеною практикою стимулювання й організації професійних дискусій щодо актуальних проблем і шляхів їх вирішення. Як правило, опублікування Зеленої книги з певної проблематики є передумовою наступного етапу – розробки документу, в якому формуються основи державної політики, спрямованої на розв'язання проблем у певній сфері.

Для комплексного аналізу регулювання в Україні фахівці Офісу провели повну інвентаризацію регуляторних інструментів (засобів). З метою виявлення закономірностей застосування різних інструментів регулювання ми класифікували їх за ознаками цілей, для досягнення яких вони застосовані та поділили їх на наступні умовні групи:

- ◆ обмеження доступу до ринків;
- ◆ державне цінове регулювання;
- ◆ обов'язкова диверсифікація ризиків;
- ◆ регулювання доступу до спільного обмеженого ресурсу;
- ◆ державна підтримка;
- ◆ державна верифікація;
- ◆ державне обмеження ринків;
- ◆ державний захист конкуренції;
- ◆ технічне регулювання;
- ◆ регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- ◆ валютне регулювання;
- ◆ фіскальне регулювання.

Це дослідження – друге з 12-ти запланованих, яке присвячене пошуку та аналізу проблем державної цінової політики в рамках групи «державне цінове регулювання», містить пропозиції щодо їх вирішення. Правильне та повне усвідомлення проблематики у сфері державного цінового регулювання дозволить комплексно та всебічно підійти до подальшого створення ефективної системи цінової стабільності.

Зелена книга сформована на основі законодавства України станом на 25 грудня 2017 року.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
-----------------	---

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ:

ПОНЯТТЯ ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯК СПОСОБУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ	7
---	----------

1. ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЙОГО ЦІЛІ	7
2. ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	12
3. ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	16
3.1 ПОНЯТТЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	16
3.2 ФІКСОВАНІ ЦІНИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	17
3.3 ГРАНИЧНІ ЦІНИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	18
3.4 ГРАНИЧНІ РІВНІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ НАДБАВКИ (НАЦІНКИ) ТА ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКО-ЗБУТОВОЇ НАДБАВКИ (ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКОЇ ВИНАГОРОДИ) ЯК ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	19
3.5 ГРАНИЧНІ НОРМАТИВИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	20
3.6 РОЗМІР ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКОЇ ВИНАГОРОДИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	21
3.7 РОЗМІР ДОПЛАТ, ЗНИЖОК (ЗНИЖУВАЛЬНИХ КОЕФІЦІЄНТІВ), ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	21
3.8 ПРОЦЕДУРА ДЕКЛАРУВАННЯ ЗМІНИ ЦІНИ ТА/АБО РЕЄСТРАЦІЇ ЦІНИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	22

РОЗДІЛ ДРУГИЙ:

АНАЛІЗ ЯКОСТІ НОРМАТИВНОГО ПОЛЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	24
--	-----------

4. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	24
5. ОЦІНКА АКТУАЛЬНОСТІ ТА ЗАКОННОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	26
6. ВИЗНАЧЕННЯ СФЕР, В ЯКИХ ЗАПРОВАДЖЕНО ДЕРЖАВНЕ ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ (ЛАБІРИНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ)	28
7. ПРОБЛЕМА ВИБОРУ РІВНЯ ЗАКРІПЛЕННЯ НОРМ, ЯКИМИ ВПРОВАДЖУЄТЬСЯ ДЕРЖАВНЕ ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ	31
8. АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ.....	32
9. НЕАКТУАЛЬНІ СФЕРИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	34
10. ПРОГАЛИНИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	35
11. ПРАВОВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	38
12. ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	40

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ:

АНАЛІЗ ЯКОСТІ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	42
--	-----------

13. АНАЛІЗ ЯКОСТІ АРХІТЕКТУРИ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	42
14. АНАЛІЗ ЯКОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОМПОНЕНТІВ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....	44
15. ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІНИ/ТАРИФУ	44
16. ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ	46

16.1	ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ)	46
16.2	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ТАКОГО КОНТРОЛЮ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЩО З НИМ ПОВ'ЯЗАНІ.....	53
16.2.1	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБОЮ..	53
16.2.2	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) НАЦІОНАЛЬНОЮ КОМІСІЄЮ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ	55
16.2.3	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) АНТИМОНОПОЛЬНИМ КОМІТЕТОМ УКРАЇНИ	57
16.2.4	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА МІСЦЕВИМИ ДЕРЖАВНИМИ АДМІНІСТРАЦІЯМИ.....	58
16.2.5	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) МІНІСТЕРСТВОМ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ.....	62
16.2.6	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) МІНІСТЕРСТВОМ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ.....	63
17.	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ	66
17.1	ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ.....	66
17.2	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У РАМКОВОМУ ЗАКОНІ УКРАЇНИ «ПРО ЦІНИ ТА ЦІНОУТВОРЕННЯ»	66
17.3	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ПІД ЧАС РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН (ТАРИФІВ) НА ТОВАРИ, ЩО ВИРОБЛЯЮТЬСЯ (РЕАЛІЗУЮТЬСЯ) СУБ'ЄКТАМИ ПРИРОДНИХ МОНОПОЛІЙ	67
17.4	АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ	69
17.5	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ В СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТАХ.....	71
18.	ГАРАНТІЇ, ЩО НАДАЮТЬСЯ НАСЕЛЕННЮ ТА СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН.....	73
18.1	НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ НАСЕЛЕННЮ В РАЗІ ЗРОСТАННЯ ЦІН	73
18.2	ГАРАНТІЇ, ЩО НАДАЮТЬСЯ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН (КОМПЕНСАТОРНИЙ МЕХАНІЗМ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН)	76
19.	СПОСТЕРЕЖЕННЯ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ	87
19.1	ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ТОВАРНИХ ГРУП, ЦІНИ НА ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ДЕРЖАВНОМУ СПОСТЕРЕЖЕННЮ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ	87
19.2	ЩОДО ОРГАНІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДЕРЖАВНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЗАХОДІВ, ЯКІ ПРОВАДЯТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ	90
 РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ:		
АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....		92
20.	ПОНЯТТЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ЇЇ ОЗНАКИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ РЕГУЛЮВАННЯ.....	92
21.	МЕТОДОЛОГІЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ	95
22.	РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ СФЕР ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПРЕДМЕТ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ:.....	96
22.1	ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА	97
22.2	ТЕПЛОВА ЕНЕРГІЯ.....	104
22.3	ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ	109
22.4	ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ.....	113

22.5	ПРИРОДНИЙ ГАЗ	117
22.6	ТРУБОПРОВІДНИЙ ТРАНСПОРТ.....	120
22.7	УТРИМАННЯ БУДИНКІВ ТА ПРИБУДИНКОВИХ ТЕРИТОРІЙ.....	124
22.8	ПОШТА.....	127
22.9	ЗАЛІЗНИЧНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ.....	134
22.10	ПОВОДЖЕННЯ З НЕБЕЗПЕЧНИМИ ВІДХОДАМИ.....	139
22.11	ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ	142
22.12	ОБСЛУГОВУВАННЯ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ	148
22.13	ОБСЛУГОВУВАННЯ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ	152
22.14	ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ПОСЛУГИ	155
22.15	ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ РОБОТИ.....	162
22.16	СПИРТ/ АЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ/ ТЮТЮНОВІ ВИРОБИ	166
22.17	ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ	176
22.18	ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНІ РЕСУРСИ	184
22.19	СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА СФЕРА.....	187
22.20	ОБ'ЄКТИ БЛАГОУСТРОЮ.....	195
22.21	МИСЛИВСТВО	197
22.22	КОНФІДЕНЦІЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК.....	201
22.23	ОБОРОННІ ТОВАРИ.....	204
22.24	КОШТОРИСНА НОРМАТИВНА БАЗА В БУДІВНИЦТВІ.....	208
22.25	ВИПРОБУВАННЯ АВТОБУСІВ	210
22.26	ЕЛЕКТРОННИЙ ЦИФРОВИЙ ПІДПИС	212
22.27	РИТУАЛЬНІ ПОСЛУГИ	214
22.28	ПОСЛУГИ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	218
22.29	ПРОТЕЗНО-ОРТОПЕДИЧНІ ВИРОБИ ТА ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ІНВАЛІДНОСТІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ.....	223
22.30	СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ.....	227
22.31	ПОЛІГРАФІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ.....	230
22.32	ГУРТОЖИТКИ.....	232
22.33	ПРОДУКЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ, ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	234
22.34	ПЛАТНІ ПОСЛУГИ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ.....	236
22.35	РОБОТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ ДОРОГОЦІННОГО І НАПІВДОРОГОЦІННОГО КАМІННЯ.....	239
22.36	РОБОТИ (ПОСЛУГИ), ПОВ'ЯЗАНІ З КОРИСТУВАННЯМ РАДІОЧАСТОТНИМ РЕСУРСОМ	240
22.37	РОБОТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ СТАНУ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА	242
22.38	ПОСЛУГИ З ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ОBOB'ЯЗКОВІЙ ОХОРОНІ	244
22.39	РОБОТИ (ПОСЛУГИ), ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ДЕРЖАВНИМИ ЦЕНТРАЛЬНИМИ АРХІВНИМИ УСТАНОВАМИ	245
22.40	РОБОТИ (ПОСЛУГИ) З ПРОВЕДЕННЯ ПОВІРКИ ЗАКОНОДАВЧО РЕГУЛЬОВАНИХ ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В ЕКСПЛУАТАЦІЇ.....	247
22.41	ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ	249
22.42	ПОСЛУГИ ПРИВАТНИХ НОТАРІУСІВ	251
22.43	ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ	254
ДОДАТКИ.....		260

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ: ПОНЯТТЯ ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЯК СПОСОБУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

1 | ПОНЯТТЯ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЙОГО ЦІЛІ

Державне цінове регулювання – це спосіб державного регулювання, за допомогою якого держава впливає на економічні процеси та механізми формування і встановлення цін, використовуючи низку інструментів державного цінового регулювання, з метою розвитку національної економіки та підприємницької діяльності, розширення сфери застосування вільних цін, збалансованості ринку товарів та підвищення їх якості, протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем у сфері ціноутворення, надання соціальних гарантій населенню в разі зростання цін, тощо.

На сьогодні державне цінове регулювання є виразом державної цінової політики, яка є складовою частиною державної економічної та соціальної політики¹.

Статтю 4 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI (далі – Закон про ціни) встановлюються **основні напрями державної цінової політики**:

- 1) розвитку національної економіки та підприємницької діяльності;
- 2) протидії зловживанню монопольним (домінуючим) становищем у сфері ціноутворення;
- 3) розширення сфери застосування вільних цін;
- 4) збалансованості ринку товарів та підвищення їх якості;
- 5) соціальних гарантій населенню в разі зростання цін;
- 6) необхідних економічних гарантій для виробників;
- 7) орієнтації цін внутрішнього ринку товарів на рівень цін світового ринку.

Також, статтю 12 Закону про ціни констатується, що **державне цінове регулювання запроваджується**:

- ◆ на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін;
- ◆ на товари, які мають істотну соціальну значущість;
- ◆ на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку;
- ◆ на товари суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції².

За результатами аналізу вищезазначеного предмету цінового регулювання та основних напрямків державної цінової політики, можна виділити наступні цілі поточного ціноутворення, що визначаються Законом про ціни:

- ◆ соціальний захист населення, насамперед малозабезпечених верств;
- ◆ протидія зловживанню монопольним (домінуючим) становищем;

¹ Стаття 4 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
² Стаття 12 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

забезпечення розвитку конкуренції, національної економіки та підприємницької діяльності.

Проте, фактично при запровадженні державного цінового регулювання до тих чи інших правовідносин, органи державної влади визначають різноманітні цілі, які спрямовані на реалізацію різноманітних напрямків державної політики, наприклад:

Сфера	Ціль державного цінового регулювання	Нормативно-правовий акт, яким визначена ціль державного цінового регулювання
43 сфери, регулювання яких запроваджено Постановою Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548 (далі – Постанова КМУ № 1548)	Вдосконалення системи державного регулювання цін (тарифів) та подальшого розвитку ринкових відносин	Постанова КМУ № 1548
Вивезення побутових відходів	Регулювання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги, перелік яких визначено цим Законом, з урахуванням досягнутого рівня соціально-економічного розвитку, природних особливостей відповідного регіону та технічних можливостей	Стаття 2 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»
Утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	Доступності житлово-комунальних послуг для всіх споживачів та рівності правових гарантій	Стаття 30 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»
Універсальні послуги поштового зв'язку	Формування орієнтованого на користувача ринку послуг поштового зв'язку	Стаття 7 Закону України «Про поштовий зв'язок»
	Стимулювання впровадження операторами новітніх технологій, підвищення якості надання послуг, збільшення обсягів і розширення номенклатури послуг	Стаття 9 Закону України «Про поштовий зв'язок»
Послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них	Забезпечення екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, життя та здоров'я громадян	Преамбула Закону України «Про утилізацію транспортних засобів»
Перевезення залізничних вантажів у міжнародному сполученні	Збереження єдиного тарифного простору, забезпечення конкурентоспроможності перевезень вантажів залізничним транспортом в міжнародному сполученні при умові збереження інтересів усіх учасників Угоди	Тарифна угода залізничних адміністрацій (залізниць) держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав від 17.02.1993

Сфера	Ціль державного цінового регулювання	Нормативно-правовий акт, яким визначена ціль державного цінового регулювання
Послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)	Забезпечення доступності транспортних послуг (забезпечення беззбиткової роботи перевізників та забезпечення захисту малозабезпечених громадян)	Стаття 14 Закону України «Про міський електричний транспорт»
Послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)	Створення умов для здійснення сталих і безпечних пасажироперевезень	Стаття 14 Закону України «Про міський електричний транспорт»
Виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів	Посилення контролю за технічним станом міського електротранспорту	Преамбула постанови Кабінету Міністрів України від 06.02.97 N 149 «Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів»
Пасажирські автомобільні перевезення	Задоволення підприємницького інтересу	Стаття 10 Закону України «Про автомобільний транспорт»
Загальнодоступні телекомунікаційні послуги	Забезпечення універсального доступу споживачів до телекомунікаційних мереж загального користування та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг нормованої якості	Стаття 63 Закону України «Про телекомунікації»
Надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг	Усунення можливості необґрунтованого встановлення тарифів	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку телекомунікацій в Україні» від 07.06.2006 № 316-р
Послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах	Формування тарифів таким чином, щоб вони залишалися прийнятними для населення	Пояснювальна записка до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах» від 24.02.2016 № 107
Роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-геомологів	Контроль якості сировини суб'єктів господарювання, що здійснюють на території України видобування і переробку дорогоцінного (напівдорогоцінного) каміння	Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення Державного гемологічного центру України» від 07 вересня 1993 року № 713
Послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів	З метою встановлення економічно обґрунтованих тарифів на послуги з утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів» від 02.03.2010 № 258

Сфера	Ціль державного цінового регулювання	Нормативно-правовий акт, яким визначена ціль державного цінового регулювання
Послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони	Розвиток та вдосконалення конкуренції	Указ Президента України «Про Основні напрями конкурентної політики на 1999-2000 роки та заходи щодо їх реалізації» від 26.02.1999 № 219/99
Платні соціальні послуги	Сприяння особам, що перебувають у складних життєвих обставинах, які вони не в змозі подолати за допомогою наявних засобів і можливостей	Стаття 2 Закону України «Про соціальні послуги»
Розповсюдження періодичних друкованих видань	З метою створення сприятливих умов для функціонування друкованих засобів масової інформації, забезпечення доступності широким верствам населення	Постанова Кабінету Міністрів України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209
Платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я МВС	Це дозволить закладам охорони здоров'я МВС надавати платні послуги, що сприятиме покращенню їх матеріально-технічної бази	Пояснювальна записка до постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548» від 22 березня 2017 р. № 170
Серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу та бронхіальна астма	З метою організації матеріально-технічного забезпечення охорони здоров'я в обсязі, необхідному для надання населенню гарантованого рівня медичної допомоги, створюється система відповідних цінових пільг	Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
Лікарські засоби	З метою закупівлі закладами і установами охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, лікарських засобів за цінами, які не перевищують рівня задекларованих змін оптово-відпускних цін	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби»
Цукор, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»	Необхідність такого регулювання зумовлена широкою сферою використання цукру, значним його впливом на рівень і динаміку цін кінцевої продукції важливого соціального значення і спрямована на забезпечення прибутковості виробництва та нарощування виробництва цукру і зрештою - на зменшення його ціни	Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статей 6, 9 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» (справа про визначення мінімальної ціни на цукор) Справа N 1-7/2004 від 15 квітня 2004 року

Сфера	Ціль державного цінового регулювання	Нормативно-правовий акт, яким визначена ціль державного цінового регулювання
Інсулін	Пільгове забезпечення інсуліновими препаратами осіб, хворих на діабет	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. № 73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну»
Об'єкти державного цінового регулювання (регулювання в межах організованого аграрного ринку України)	Стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку	Стаття 1 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України»
Сільськогосподарська продукція, вироблена в гірській місцевості	Розвиток гірських населених пунктів	Преамбула Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»
Ритуальні послуги, визначені мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та предмети ритуальної належності	Доступності для кожного громадянина і рівності правових гарантій	Закон України «Про поховання та похоронну справу»

З огляду на вищезазначене, цілі мають різну соціальну, екологічну, економічну спрямованість: від соціального забезпечення населення; нарощування прибутковості окремих закладів/ підприємств; розвитку гірських населених пунктів; стимулювання впровадження новітніх технологій; підвищення якості надання послуг; забезпечення екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, життя та здоров'я громадян до розвитку та вдосконалення конкуренції, тощо. Слід зазначити, що цілі державного цінового регулювання встановлюються різноманітними за юридичною силою нормативно-правовими актами, а також рішеннями Конституційного суду, пояснювальними записками, а мають визначатися тільки Законами.

Деякі з цілей не мають конкретного виразу та не відображають конкретну спрямованість запровадженого цінового регулювання. Наприклад, у Постанові КМУ № 1548, яка містить регулювання 43 різноманітних сфер (в тому числі і регулювання природних монополій), як ціль визначено «вдосконалення системи державного регулювання цін (тарифів) та подальшого розвитку ринкових відносин». Це дозволяє розширювати сферу застосування державної цінової політики.

Таким чином, державне цінове регулювання запроваджується органами для вирішення різноманітних проблемних питань та досягнення різноманітних цілей. На жаль, це вказує на відсутність системності державної цінової політики та єдиного розуміння її правової природи.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ:

Побудова системної державної цінової політики, з визначенням її правової природи та цілей застосування її механізмів.

2 | ОСНОВНІ СУБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Суб'єктами державного цінового регулювання виступають:

- ◆ державні органи влади, органи місцевого самоврядування, які мають повноваження щодо формування та реалізації державної цінової політики;
- ◆ суб'єкти господарювання, продукція, роботи, послуги, матеріально-технічні ресурси, майнові та немайнові права яких підлягають продажу та реалізації, і відповідному державному ціновому регулюванню;
- ◆ суб'єкти, які споживають продукцію, роботи, послуги, матеріально-технічні ресурси, що підлягає державному ціновому регулюванню (далі – споживачі).

ЩОДО ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ

За результатами аналізу положень органів державної влади, законів України та підзаконних нормативно-правових актів у сфері державного цінового регулювання, було визначено **30** органів державної влади та органів місцевого самоврядування, які мають повноваження щодо формування та реалізації державної цінової політики, що становить **41%** від усіх органів влади.

(Перелік повноважень таких органів та нормативно-правові акти, якими визначені їх повноваження щодо формування та реалізації державної цінової політики містяться в Таблиці № 1).

Відповідно до конкретних повноважень вищезазначених органів, їх було класифіковано за **трьома** ступенями впливу на державну цінову політику:

Високий ступінь впливу на державну цінову політику – наявність повноважень у відношенні до широкого кола суб'єктів господарювання/споживачів з питань формування державної цінової політики, її реалізації, здійснення державного нагляду (контролю) та притягнення господарюючих суб'єктів до відповідальності у великих розмірах.

Середній ступінь впливу на державну цінову політику – наявність повноважень у відношенні до незначного кола суб'єктів господарювання/споживачів з питань формування державної цінової політики, її реалізації, здійснення державного нагляду (контролю) та притягнення господарюючих суб'єктів до відповідальності у малих розмірах.

Низький ступінь впливу на державну цінову політику – повноваження щодо погодження цін/тарифів іншим органам державної влади або проведення спостереження за певною товарною групою.

Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємств, які мають повноваження щодо формування та реалізації державної цінової політики	Вплив на державну цінову політику
Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	●
Антимонопольний комітет України	●
Державна авіаційна служба України	●
Державна архівна служба України	●
Державна служба статистики України	●
Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів	●
Державна фіскальна служба України	●
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	●
Державне агентство з питань електронного урядування України	●
Державне агентство лісових ресурсів України	●
Кабінет Міністрів України	●
Міністерство аграрної політики України	●
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	●
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	●
Міністерство інфраструктури України	●
Міністерство культури України	●
Міністерство оборони України	●
Міністерство освіти і науки України	●
Міністерство охорони здоров'я України	●
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	●
Міністерство соціальної політики України	●
Міністерство фінансів України	●
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	●
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	●
Національний Банк України	●
Органи місцевого самоврядування	●
ПАТ "Укрзалізниця"	●
Пенсійний фонд України	●
Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації	●
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	●

● високий рівень

● середній рівень

● низький рівень

Так, найвпливовішими органами на державну цінову політику є: Антимонопольний комітет України; Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; Державна фіскальна служба України; Кабінет Міністрів України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Міністерство інфраструктури України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП); Національний Банк України; ОМС. Дані органи мають визначальний вплив на широке коло суб'єктів господарювання/споживачів при формуванні державної цінової політики, її реалізації, здійсненні державного нагляду (контролю) та притягають господарюючих суб'єктів до відповідальності у великих розмірах.

Під час написання даного дослідження було ініційовано збір інформації від органів, які мають повноваження щодо здійснення державного цінового регулювання, зокрема, стосовно їх повноважень та сфер, в яких здійснюється таке регулювання. Однак, за результатами отриманої інформації вбачається, що деякі визначені в цьому дослідженні органи, які мають повноваження щодо здійснення державного цінового регулювання невідомо віднесли до надання запитуваної інформації. Так, деякі органи, які чітко визначені в нормативно-правових актах, як органи у сфері цінового регулювання, зазначили про відсутність у них відповідних повноважень. Такими органами, зокрема, є: Міністерство фінансів України, Міністерство оборони України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України, Державне агентство з питань електронного урядування України, Державна авіаційна служба України. Така позиція органів може свідчити або про неналежний рівень їх відповідальності, або про неактуальність їх повноважень у сфері цінового регулювання.

ЩОДО СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ПРОДУКЦІЯ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ, МАЙНОВІ ТА НЕМАЙНОВІ ПРАВА ЯКИХ ПІДЛЯГАЮТЬ ПРОДАЖУ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ, І ВІДПОВІДНОМУ ДЕРЖАВНОМУ ЦІНОВОМУ РЕГУЛЮВАННЮ

Суб'єкти господарювання на продукцію, роботи, послуги яких розповсюджується державне цінове регулювання є різноманітними за своїми ознаками: це можуть бути юридичні особи, такі і фізичні особи-підприємці; як підприємства державної/комунальної форми власності, такі і підприємства приватної форми власності; як підприємства - монополісти, суб'єкти, що здійснюють свою діяльність на суміжному ринку, так і підприємства, що такими не є, наприклад, суб'єкти господарювання, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами, тощо.

Загальна кількість таких суб'єктів становить майже **80 тис.**, в яких працює понад **1,5 млн чоловік**. Частка відповідних галузей у ВВП складає **18%**, відповідних товарів і послуг у споживчому кошику – **26%**¹.

Ми провели оцінку впливу даних суб'єктів господарювання на державу та економіку країни, ґрунтуючись на аналізі наступних показників:

- кількості надходжень до бюджету зі сплати такими суб'єктами господарювання податків та зборів;
- частці, яку займають такі суб'єкти господарювання в економіці країни;
- кількості працевлаштованих осіб у даних суб'єктів господарювання.

За результатами аналізу вищезазначених показників, було виділено групу суб'єктів господарювання, які справляють найбільший вплив на державу та економіку країни (така група суб'єктів господарювання наведена у Таблиці №2). Так, у рейтингу найбільшого впливу на державу та економіку країни лідирують наступні суб'єкти господарювання: суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), постачання

¹ Дані розраховані експертами Офісу ефективного регулювання на підставі офіційної статистики Держстату - <http://www.ukrstat.gov.ua/>

природного газу; виробники або імпортери тютюнових виробів; суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з виробництва, передачі, розподілу, постачання електричної енергії; вітчизняні виробники й імпортери алкогольних напоїв; суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з транспортування нафти, нафтопродуктів та інших речовин трубопровідним транспортом; суб'єкти природних монополій, які надають спеціалізовані портові послуги; підприємства вітчизняного виробництва вугілля, що реалізується на внутрішньому та на зовнішньому ринку, тощо.

3 | ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

3.1

ПОНЯТТЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Держава для реалізації економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм економічного і соціального розвитку застосовує різноманітні засоби і механізми регулювання господарської діяльності. Одним із основних засобів регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є **регулювання цін і тарифів**. З прийняттям 21 червня 2012 року Закону про ціни розширено перелік способів цінового регулювання. На відміну від попереднього закону, в якому ціни були розподілені на вільні, державні фіксовані та державні регульовані, новий закон установив лише дві групи цін – вільні та державні регульовані. На перший погляд такий підхід до встановлення способів державного цінового регулювання є більш прогресивним. Однак, це тільки на перший погляд, насправді ж визначені в новому Законі про ціни, способи цінового регулювання так і залишилися, за своєю сутністю, формальними та неефективними. Крім того, способи державного цінового регулювання в новому Законі про ціни не втратили рис, притаманних ціноутворенню в умовах планової економіки.

Свідченням застарілості цінового регулювання є продовження дії в правовому полі Постанови КМУ № 1548, яка деталізує норми Закону про ціни і була прийнята ще в 1996 році.

У існуючого регулювання є багато вкрай негативних наслідків. Серед негативних наслідків існуючих способів державного цінового регулювання можна відмітити занадто великі витрати на їх адміністрування як з боку держави, так і з боку суб'єктів господарювання та відсутність бажання у суб'єктів господарювання інвестувати у виробництво соціально значущих товарів.

Крім того, неможливо не відмітити, що в деяких випадках інструменти державного цінового регулювання, запроваджені Постановою КМУ № 1548, не відповідають впровадженому на її підставі регулюванню. Наприклад, пункт 6 Постанови КМУ № 1548 передбачає, що за проживання в студентських гуртожитках встановлюється граничний розмір плати, тобто граничні ціни, а по факту МОНмолодьспорт, МОЗ та Мінфін встановив фіксовані ціни за проживання, які визначаються у відсотках до розміру студентської стипендії.

На сьогоднішній день статтю 13 Закону про ціни встановлено **7 способів державного цінового регулювання**, а саме:

- 1) установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання:
 - ◆ фіксованих цін;
 - ◆ граничних цін;
 - ◆ граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди);
 - ◆ граничних нормативів рентабельності;
 - ◆ розміру постачальницької винагороди;
 - ◆ розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів);
- 2) запровадження процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни.

3,5%

установлення граничних нормативів рентабельності

9%

установлення граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди)

14%

установлення граничних цін

0%

установлення постачальницької винагороди

1%

запровадження процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни

72%

установлення фіксованих цін

0,5%

установлення розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів)

Державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку¹. В той же час, Закон про ціни не дає визначення товарам, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість та не встановлює перелік таких товарів. За таких умов цей термін може тлумачитись у довільній формі, а до товарів, що справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість можуть бути віднесені будь-які товари, визначені на власний розсуд уповноваженими у сфері ціноутворення органами.

Як бачимо, норми Закону про ціни є непрозорими, можуть суб'єктивно тлумачитись та призводити до надмірного державного цінового регулювання у тих сферах господарювання, де необхідності вводити таке регулювання взагалі немає.

Шляхом вирішення окреслених вище проблем є внесення змін до Закону про ціни та визначення виключного переліку груп товарів, робіт, послуг, що справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін та мають істотну соціальну значущість. Це є першим та найважливішим кроком для вдосконалення системи державного цінового регулювання.

Що стосується існуючих способів державного цінового регулювання, то в цій книзі ми розглянемо кожний спосіб окремо та надамо йому необхідні визначення та характеристики.

3.2

ФІКСОВАНІ ЦІНИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Першим із способів державного цінового регулювання є установлення обов'язкових для суб'єктів господарювання **фіксованих цін**.

Визначення фіксованої ціни закріплено у статті 1 Закону про ціни, відповідно до якої, фіксована ціна визначається як обов'язкова для застосування суб'єктами господарювання ціна, встановлена Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та державними колегіальними органами або органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень та компетенції.

¹ Стаття 12 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

Отже, фіксовані ціни прямо встановлюються державою в особі будь-яких уповноважених органів. При встановленні фіксованої ціни продавець не має жодних можливостей її змінити, оскільки у нього відсутня навіть можливість змінити складові частини, що приймають участь у формуванні ціни. Такі ціни запроваджуються на невизначений термін та можуть бути скасовані тільки на підставі відповідного рішення уповноваженого органу у сфері ціноутворення. Зміна фіксованої ціни, також, можлива лише за рішенням органу, який її затвердив. Фіксовані ціни зазвичай є показником планової економіки, проте і в умовах ринку їх використовують у **двох** випадках:

- ◆ при ціноутворенні на товари громадського використання (природний газ, електро - і теплоенергію, перевезення вантажів залізничним транспортом тощо);
- ◆ в екстремальних умовах (у разі війни, стихійного лиха, кризи в економіці, гострого дефіциту товарів тощо).

Загалом фіксовані ціни встановлюються на ресурси і товари, які мають вирішальне значення для суспільства, і виробництво яких зосереджене на підприємствах-монополістах.

За результатами проведення аналізу сфери ціноутворення встановлено, що найпоширенішим інструментом державного цінового регулювання в Україні є застосування фіксованих цін. Так, на сьогодні, застосування фіксованих цін складає **72%** серед всієї кількості інструментів державного цінового регулювання.

Прикладом встановлення фіксованих цін є централізоване водопостачання та водовідведення, транспортування нафти і нафтопродуктів трубопроводами, захоронення побутових відходів.

3.3

ГРАНИЧНІ ЦІНИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Під **граничною ціною** слід розуміти максимально або мінімально допустимий рівень ціни, який може застосовуватися суб'єктом господарювання (стаття 1 Закону про ціни).

Встановлення максимального чи мінімального рівня ціни, вище чи нижче якого ціна не може змінюватися є важливим регулюючим заходом в умовах дефіциту та може бути надійною гарантією населенню від цінових зловживань з боку виробників в умовах відсутності конкуренції на внутрішньому ринку. Багато цивілізованих країн з розвинутою ринковою економікою вже пройшли етап регулювання верхніх меж цін на товари першої необхідності, зокрема, на продукти харчування, і тепер відмовилися від цієї міри. Але відмовилися не тому, що вона погана, а тому що потреба в ній відпала, оскільки ринок цілком насичений, існує ефективна конкуренція не тільки між тими, хто виробляє товари, а й тими, хто їх реалізує, цілком виключений монополізм виробників і торговців шляхом дії ефективного антимонопольного законодавства.

Прикладом застосування граничних цін в Україні може бути встановлені Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, граничні тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку.

Так, з 1 січня 2018 року набирають чинності нові Граничні тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку, затверджені Рішенням Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації від 17.10.2017 року № 535 «Про затвердження Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗІ

від 23 лютого 2017 року № 97», яке зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.11.2017 року за № 1405/31273¹.

За результатами проведення аналізу сфери ціноутворення встановлено, що застосування такого інструменту державного цінового регулювання, як гранична ціна, складає **14%**.

3.4

ГРАНИЧНІ РІВНІ ТОРГОВЕЛЬНОЇ НАДБАВКИ (НАЦІНКИ) ТА ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКО-ЗБУТОВОЇ НАДБАВКИ (ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКОЇ ВИНАГОРОДИ) ЯК ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Наступними інструментами державного цінового регулювання є постачальницько-збутова надбавка (постачальницька винагорода) та торговельна надбавка (націнка).

Згідно зі статтею 1 Закону про ціни **постачальницько-збутова надбавка (постачальницька винагорода)** – сума витрат суб'єкта господарювання, що пов'язані з обігом товару та здійснюються в процесі його продажу (реалізації) під час надходження від виробника (постачальника) на відповідний товарний ринок, та прибутку. Гранична постачальницько-збутова надбавка є її максимально допустимим рівнем, який повинен враховуватися суб'єктом господарювання, що здійснює оптову торгівлю, під час встановлення ціни товару.

Торговельна надбавка (націнка) – сума витрат суб'єкта господарювання, що пов'язані з обігом товару та здійснюються в процесі його продажу (реалізації) у роздрібній торгівлі, та прибутку. Гранична торговельна надбавка (націнка) є її максимально допустимим рівнем, який повинен враховуватися суб'єктом господарювання під час реалізації товару в роздрібній торгівлі.

За результатами проведення аналізу сфери ціноутворення встановлено, що застосування таких інструментів державного цінового регулювання, як торговельна надбавка (націнка) та постачальницько-збутова надбавка (постачальницька винагорода), складає всього **9%**.

Прикладом застосування зазначених вище інструментів державного цінового регулювання є запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну. Так, на препарати інсуліну встановлюються граничні постачальницько-збутові надбавки не вище **10%** та граничні торговельні (роздрібні) надбавки не вище **10%**².

¹ Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації «Про затвердження Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗІ від 23 лютого 2017 року № 97» від 17.10.2017 року № 535 - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1405-17>

² Пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2014 року № 73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну».

ГРАНИЧНІ НОРМАТИВИ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Норматив рентабельності – рівень прибутковості, що визначається суб'єктом господарювання під час формування ціни. Граничний норматив рентабельності є його максимально допустимим рівнем, який повинен враховуватися суб'єктом господарювання під час встановлення ціни товару (стаття 1 Закону про ціни).

Рентабельність обчислюється як відношення планованого прибутку до повної планованої собівартості відповідних послуг, робіт, вироблених товарів.

Для здійснення розрахунку нормативів рентабельності суб'єктом господарювання включаються всі його витрати, зокрема, витрати на оренду приміщень, оплату праці, утримання основних засобів та апарату управління, комунальні послуги, сплату податків та зборів, канцелярські витрати, судові витрати.

Граничний норматив рентабельності встановлено, наприклад, для надання послуг екстреної медичної допомоги іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я. Так, максимальним рівнем рентабельності, яка може враховуватись при визначенні ціни на вказані послуги закладів охорони здоров'я, є рентабельність в розмірі до **40%** собівартості¹.

Ще одним прикладом використання такого інструменту державного цінового регулювання, як граничний норматив рентабельності, є послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах. Рівень рентабельності при встановленні тарифів на надання таких послуг не повинен перевищувати **12 відсотків** повної планованої собівартості послуг з користування громадськими вбиральнями².

Недоліком установлення цін через граничні нормативи рентабельності є пропорційна залежність розміру прибутку від собівартості продукції. У зв'язку з цим підприємства монополісти зацікавлені не в зниженні, а навпаки в збільшенні витрат на виробництво своєї продукції, що за встановленого рівня рентабельності дає їм змогу отримати більший прибуток. Це негативно впливає на ефективність виробництва, призводить до підвищення собівартості продукції, і, як наслідок, до зростання цін на товари, роботи та послуги.

Застосування граничних нормативів рентабельності у сфері цінового регулювання складає **3,5%**.

¹ Пункт 9 Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.1997 року № 328 «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України».

² Пункт 14 постанови Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 року № 107 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах»

3.6

РОЗМІР ПОСТАЧАЛЬНИЦЬКОЇ ВИНАГОРОДИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Розмір постачальницької винагороди визначений окремим інструментом державного регулювання, проте, в Законі про ціни відсутнє визначення цього способу. Незрозуміла й відмінність цього способу від такого способу, як «постачальницько-збутова надбавка (постачальницька винагорода)». Крім того, за результатами проведення аналізу сфери ціноутворення встановлено, що на сьогоднішній день цей спосіб для регулювання сфери ціноутворення не застосовується.

Таким чином, виникає питання необхідності існування такого окремого способу державного цінового регулювання.

3.7

РОЗМІР ДОПЛАТ, ЗНИЖОК (ЗНИЖУВАЛЬНИХ КОЕФІЦІЄНТІВ), ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Відповідно до статті 1 Закону про ціни **доплата** – збільшення ціни товару виробником (постачальником) під час його продажу (реалізації), а **знижка** (знижувальний коефіцієнт) – зменшення ціни товару виробником (постачальником) під час його продажу (реалізації).

В той же час, одним із способів державного цінового регулювання є граничні рівні торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутові надбавки (постачальницькі винагороди). Аналізуючи передбачені Законом про ціни визначення цих двох способів державного цінового регулювання, не можна чітко зрозуміти відмінність між ними. Крім того, якщо «розмір доплат» визначається через підвищувальні коефіцієнти, як знижки – через знижувальні, то про це варто окремо зазначити в Законі про ціни.

Застосування розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів), як способу державного цінового регулювання, не набуло поширення. На сьогодніні застосування цього способу складає лише **0,5%**.

Прикладом застосування цього способу є встановлення доплат до ціни сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських. Слід зазначити, що наведена доплата тільки задекларована в Законі України «Про статус гірських населених пунктів в Україні». Жодного разу доплата до ціни сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, не встановлювалась.

ПРОЦЕДУРА ДЕКЛАРУВАННЯ ЗМІНИ ЦІНИ ТА/АБО РЕЄСТРАЦІЇ ЦІНИ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Стаття 1 Закону про ціни визначає, що **декларування зміни ціни та/або реєстрація ціни** – інформування суб'єктом господарювання у встановленому порядку органів державного регулювання і контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення про наміри встановлення та застосування ціни, відмінної від поточної.

Зазначений спосіб державного цінового регулювання є фактично інформуванням органів у сфері ціноутворення суб'єктом господарювання про свої наміри встановлення та застосування ціни відмінної від поточної. На сьогодні застосування процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни складає лише **1%** серед інших способів державного цінового регулювання.

Прикладом застосування процедури декларування зміни ціни та/або реєстрації ціни є декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби, які закуповуються та/або вартість яких відшкодовується за бюджетні кошти.

Проте, в процесі запровадження такого інструменту державного цінового регулювання, як декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби, його правову природу було спотворено.

Так, процедура декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб має одночасно елементи видачі документів дозвільного характеру, оскільки:

1 Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 року № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби» МОЗ приймає рішення про декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб, запропонованої заявником, і вносить відомості до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби, за умови подання заявником на декларування необхідних документів в повному обсязі та належним чином оформлених.

Отже, подання заявником для декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб необхідних документів не в повному обсязі та неналежним чином оформлених, є підставою для відмови у реєстрації декларації.

2 Державна інспекція України з контролю за цінами надає висновок щодо економічної обґрунтованості здійсненого заявником розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб, що заявляється для декларування (спільний наказ Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 20.08.2014 року № 584/1011 «Про затвердження Порядку розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб»). Це означає, що перед наданням висновку вона перевіряє розрахунок ціни, здійснений суб'єктом господарювання, і може прийняти рішення про необґрунтованість здійсненого заявником розрахунку ціни і, як наслідок, відмовити у видачі висновку.

ВРАХОВУЮЧИ НАВЕДЕНЕ ПРОПОНУЄМО НАСТУПНІ КРОКИ ДЛЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ:

1 Дати визначення в Законі про ціни товарам, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість.

2 В Законі про ціни визначити виключний перелік груп товарів, робіт, послуг, що справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін та мають істотну соціальну значущість.

- 3 Виключити із Закону про ціни такий спосіб державного регулювання, як розмір постачальницької винагороди, або надати йому визначення.
- 4 Розмежувати між собою такі способи державного цінового регулювання, як граничні рівні торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутові надбавки (постачальницькі винагороди) та розмір постачальницької винагороди.
- 5 Якщо «розмір доплат» визначається через підвищувальні коефіцієнти, як знижки – через знижувальні, то про це варто оремо зазначити в Законі про ціни.
- 6 Розглянути правову природу таких документів, як рішення МОЗ про декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб та висновок Державної інспекції України з контролю за цінами щодо економічної обґрунтованості здійсненого заявником розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб. У разі встановлення, що зазначені документи є документами дозвільного характеру, привести всі нормативно-правові акти, які регулюють питання декларування ціни лікарських засобів, у відповідність до вимог Законів України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності». Крім того, якщо видача висновку є актуальною, то слід правильно визначити орган, що його видає, оскільки Державну інспекцію України з контролю за цінами було ліквідовано.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ: АНАЛІЗ ЯКОСТІ НОРМАТИВНОГО ПОЛЯ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Аналіз якості нормативного поля у сфері державного цінового регулювання дозволяє продемонструвати наявність або відсутність проблемних питань, що лежать у його нормативній площині.

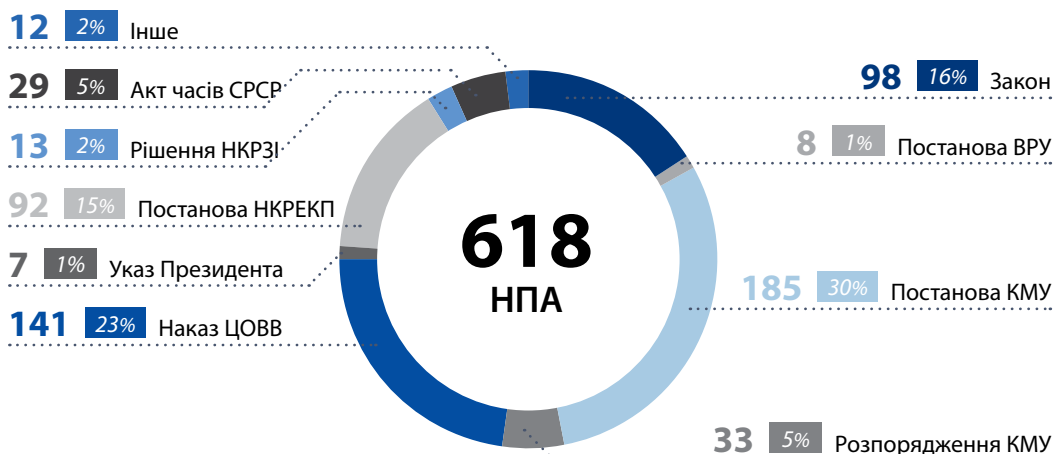
З метою проведення такого аналізу було здійснено інвентаризацію нормативно-правових актів, які формують сферу державного цінового регулювання та встановлено їх перелік. Інвентаризації підлягали нормативно-правові акти, які мають первинний характер (основні акти). Слід зазначити, що регуляторні акти про внесення змін до інших актів не бралися до уваги, адже вони не є самостійними регуляторними актами та безпосередньо не здійснюють правове регулювання. Далі було здійснено аналіз на предмет визначення незаконних та неактуальних нормативно-правових актів, прогалин у регулюванні, конкуруючих норм та правових колізій, які містить нормативне поле.

За результатами аналізу визначені наступні вади нормативного поля:

- ◆ наявність неактуальних нормативно-правових актів (наявність нормативних документів, підстави для існування яких зникли);
- ◆ наявність неактуальних сфер державного цінового регулювання;
- ◆ правова невизначеність щодо рівня закріплення норм, яким запроваджується державне цінове регулювання;
- ◆ прогалини у регулюванні (відсутність передбачених законами підзаконних нормативно-правових актів);
- ◆ наявність правових колізій (розбіжності або суперечності між нормативно-правовими актами, що регулюють одні й ті ж або суміжні правовідносини, а також між компетенцією органів влади).

4 | ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

**НОРМИ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ СФЕРУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ,
МІСТЯТЬСЯ В 618 НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТАХ (Див. Таблиця №3).**

Про те, що державне цінове регулювання на сьогодні охоплює широку сферу суспільних відносин, говорить показник **97** законів України, які містяться норми щодо цінового регулювання тих чи інших правовідносин.

Найголовнішим та рамковим Законом у сфері державного цінового регулювання є Закон про ціни¹, який був прийнятий Верховною Радою України 21.06.2012 року та визначає основні засади цінової політики і регулює відносини, що виникають у процесі формування, встановлення та застосування цін, а також здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення.

Також, одними з провідних видавників нормативно-правових актів у сфері державного цінового регулювання, є Кабінет Міністрів України – **185**, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг – **92**, органи виконавчої влади – **141**, тощо. Це пояснюється наявністю спеціальних повноважень цих органів у сфері ціноутворення, наприклад:

Кабінет Міністрів України:

- 1** забезпечує проведення державної цінової політики;
- 2** здійснює державне регулювання цін, визначає повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін, якщо інше не визначено законом або міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України;
- 3** визначає перелік товарів, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, якщо інше не визначено законом².

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг:

- 1** формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг;
- 2** реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг³ (*Більш детальна інформація щодо суб'єктів державного цінового регулювання та їх повноважень щодо формування та реалізації державної цінової політики міститься в Розділі 1 пункт 2 цієї Зеленої книги*).

¹ Закон України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

² Стаття 5 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

³ Стаття 3 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» від 22.09.2016 № 1540-VIII - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1540-19>

5 | ОЦІНКА АКТУАЛЬНОСТІ ТА ЗАКОННОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

За часів незалежності України сфери державного цінового регулювання змінювались часто та стрімко. Одним з проявів державного реагування на динаміку економічних процесів було введення цінового регулювання щодо різноманітних товарних груп, робіт та послуг, і його наступна відміна. Так, наприклад, тільки до Постанови КМУ N 1548 було внесено **70** змін.

Однак, при відміні цінового регулювання чи при закінченні терміну, на який запроваджувалось державне регулювання у тій чи іншій сфері, не відбувалось скасування або внесення змін до нормативно-правових актів, які регулювали дані правовідносини.

Таким чином, одним з кроків нашого аналізу сфери державного цінового регулювання було проведення оцінки на предмет законності та актуальності нормативно-правових актів.

Оцінка кожного підзаконного регуляторного акту на предмет законності здійснюється шляхом їхньої перевірки за наступними критеріями:

- ♦ обов'язковість державної реєстрації нормативно-правових актів Міністерством юстиції України згідно Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731¹. Якщо підзаконний акт підлягав реєстрації, але не був зареєстрований, такий акт вважається таким, що має ознаки незаконного;
- ♦ наявність вимоги на законодавчому рівні щодо необхідності додаткового врегулювання правовідносин шляхом прийняття такого акту відповідним регуляторним органом. Якщо для підзаконного акту відсутня підстава для його прийняття у законі, він вважається таким, що має ознаки незаконного.

Оцінка кожного регуляторного акту на предмет актуальності здійснюється шляхом його перевірки за наступними критеріями:

- ♦ чинність нормативно-правового акту вищої юридичної сили, на підставі (або на виконання) якого був прийнятий регуляторний акт, що аналізується;
- ♦ відповідність акту нормативно-правовим актам вищої або однакової юридичної сили, що суттєво змінили регулювання у сфері, яку регулює даний акт. Якщо акт містить положення, що суперечать включеним до нового акту нормативним приписам, або виявилися такими, що поглинуті ним, або втратили свою актуальність, або після набрання чинності яких даний акт не був приведений у відповідність, тоді такий акт вважається неактуальним за ознакою невідповідності законодавству;
- ♦ закінчення строку дії на який був прийнятий акт.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств та інших органів виконавчої влади» від 28.12.1992 № 731 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/731-92-%D0%BF>

В ході дослідження було встановлено **228** неактуальних нормативно-правових актів у сфері державного цінового регулювання, що становить **36,9%** від усієї кількості нормативно-правових актів, які регулюють сферу державного цінового регулювання (Див. Таблиця №4).

Наявність неактуальних актів у нормативному полі спричиняє заміщення правового поля хибною інформацією щодо державного цінового регулювання певних товарних груп, робіт та послуг, вводить в оману суб'єктів господарювання щодо діючих цін та тарифів, а також створює небезпеку застосування таких норм регуляторними органами, суб'єктами господарювання та споживачами.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

Внесення змін/ скасування неактуальних нормативно-правових актів, неактуальних норм.

6 | ВИЗНАЧЕННЯ СФЕР, В ЯКИХ ЗАПРОВАДЖЕНО ДЕРЖАВНЕ ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ (ЛАБІРИНТ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ)

В Україні сфера державного цінового регулювання в Україні завжди регулювалась рамковими законами, а саме:

- 1) Законом «Про ціни та ціноутворення», який був прийнятий Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 03.12.1990 року та втратив чинність 03.08.2012 року (зміни вносились **13** разів)¹;
- 2) Законом України «Про ціни та ціноутворення», який був прийнятий Верховною Радою України 21.06.2012 року (станом на момент проведення даного аналізу зміни вносились **2** рази).

Проте ні попередній закон, ні діючий не встановлюють конкретні сфери, які підлягають державному ціновому регулюванню².

На сьогодні сфери державного цінового регулювання визначаються через:

- ◆ нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, які прямо визначають перелік товарних груп, що підлягають ціновому регулюванню;
- ◆ нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, які визначають повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін;
- ◆ закони України, які визначають перелік товарних груп, що підлягають ціновому регулюванню або повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін;
- ◆ міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, які визначають перелік товарних груп, що підлягають ціновому регулюванню або повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін.

Вищезазначене пояснюється нормою статті 5 Закону про ціни, відповідно до якої Кабінет Міністрів України:

- ◆ здійснює державне регулювання цін, визначає повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін, якщо інше не визначено законом або міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України,
- ◆ визначає перелік товарів, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, якщо інше не визначено законом.

¹ Закон «Про ціни та ціноутворення», який був прийнятий Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 03.12.1990 року - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/507-12>

² Примітка: В Законі «Про ціни та ціноутворення», який був прийнятий Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки 03.12.1990 року статтею 4 зазначалось, що Кабінет Міністрів України визначає перелік продукції, товарів і послуг, державні фіксовані та регульовані ціни і тарифи на які затверджуються відповідними органами державного управління, а також визначає повноваження органів державного управління в галузі встановлення і застосування цін (тарифів).

Вважається, що єдиним нормативно-правовим актом, який уніфікує як повноваження центральних органів виконавчої влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг, так і перелік такої продукції, товарів та послуг є Постанова КМУ N 1548¹. Так, цією постановою Кабінету Міністрів України визначено повноваження **18** центральних органів виконавчої влади та Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій щодо регулювання цін і тарифів у **43** сферах.

Однак, за результатами аналізу нормативно-правового поля державного цінового регулювання, було виявлено **139** сфери (в **3,2 рази більше, ніж визначено Постановою КМУ № 1548**), в яких здійснюється державне цінове регулювання, в залежності від:

- ◆ різновиду товарних груп на які запроваджується державне регулювання цін;
- ◆ органів, які здійснюють таке регулювання;
- ◆ нормативно-правових актів, якими здійснюється таке регулювання.

Для зручності аналізу їх умовно було згруповано в **50** груп.

Кількість видів продукції, товарів, робіт та послуг, на які поширюється державне цінове регулювання становить **984** позиції (Див. Таблицю №5).

Слід зазначити, що державне регулювання страхових тарифів, наприклад, при обов'язковому страхуванні², та державне регулювання рівня цін на продукцію тваринництва, які використовуються як база для розрахунку бюджетних тваринницьких дотацій³, не були включені в дане дослідження та будуть розглянуті в подальших дослідженнях Офісу, як невід'ємні складові частини способів державного регулювання «Обов'язкова диверсифікація ризиків» та «Державна підтримка» відповідно. Необхідно розуміти, що відповідно до Господарського кодексу України, ціна є вираженим у грошовій формі еквівалентом одиниці товару (продукції, робіт, послуг, матеріально-технічних ресурсів, майнових та немайнових прав), що підлягає продажу (реалізації), який повинен застосовуватися як тариф, розмір плати, ставки або збору, крім ставок і зборів, що використовуються в системі оподаткування⁴, а тому ставки і збори, що використовуються в системі оподаткування будуть розглянуті як невід'ємні складові частини способу державного регулювання «Фіскальне регулювання».

Органів, які здійснюють таке регулювання налічується **30** (Див. Таблицю №1), **що в 1,5 рази більше, ніж визначено Постановою КМУ № 1548**.

Так, вимоги до цінового регулювання тієї чи іншої товарної групи переважно закріплюються через:

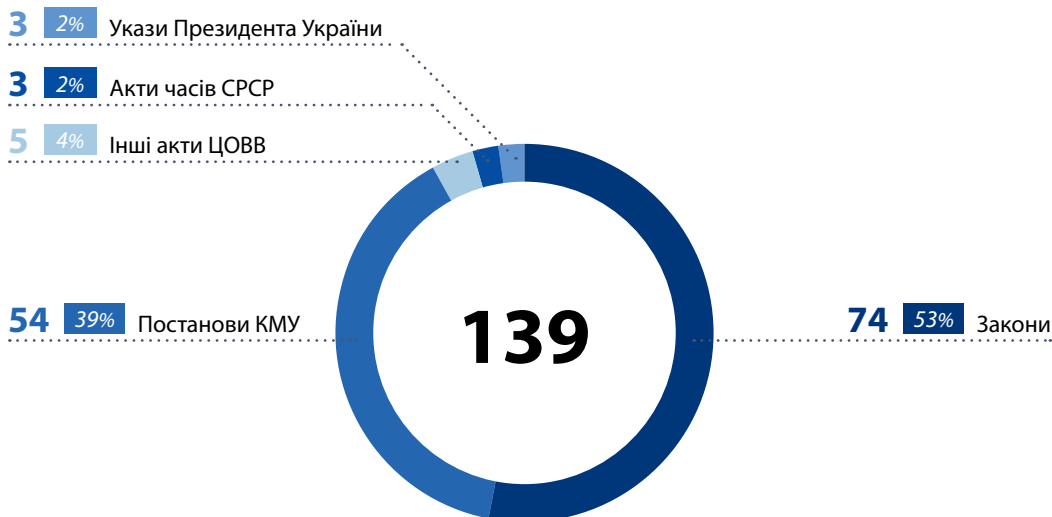
- ◆ Закони – **74**;
- ◆ Постанови КМУ – **54**;
- ◆ Інші акти ЦОВВ – **5**;
- ◆ Акти часів СРСР – **3**;
- ◆ Укази Президента України – **3**.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 р. N 1548 - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1548-96-%D0%BF>

² Стаття 7 Закону України «Про страхування» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

³ Стаття 15 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>

⁴ Стаття 189 Господарського кодексу України

Таким чином, переважна більшість вимог до цінового регулювання тієї чи іншої сфери міститься у законах України – **52,1%**. Постановою КМУ № 1548 закріплюється цінове регулювання лише у **30%** випадків. Також, Кабінетом Міністрів України запроваджено цінове регулювання у **10%** випадків через інші Постанови КМУ, а не Постанову КМУ № 1548.

Запровадження вимог до цінового регулювання через акти часів СРСР, інші акти центральних органів виконавчої влади, Укази Президента пояснюється наявністю застарілого та неактуального регулювання, яке було запроваджено задовго до прийняття Закону про ціни та врегулювання даної сфери. Так, наприклад, досі є чинними вимоги до цінового регулювання проектних робіт для будівництва, окремих періодичних видань, тощо, які запроваджувалися наказом Міністерства нафтової промисловості СРСР¹ та Указом Президента України² відповідно.

Наразі необхідність цінового регулювання вищезазначених сфер вже неактуальна, регулюється іншими законодавчими актами України, а нормативно-правові акти, які містять вимоги до цінового регулювання таких правовідносин, повинні бути скасовані.

¹ Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства нафтової промисловості СРСР 14.04.1987 N 254 - <http://zakon0.rada.gov.ua/Laws/show/v0254400-87>

² Указ Президента України від 7 вересня 1994 року N 502/94 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання» - <http://zakon5.rada.gov.ua/Laws/show/502/94>

7 | ПРОБЛЕМА ВИБОРУ РІВНЯ ЗАКРІПЛЕННЯ НОРМ, ЯКИМИ ВПРОВАДЖУЄТЬСЯ ДЕРЖАВНЕ ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Законодавчо встановлена можливість неуніфікованого та розгалуженого підходу до закріплення переліку товарних груп, щодо яких здійснюється державне регулювання цін, фактично призвела до:

- ◆ Постанова КМУ № 1548 не виконує роль єдиного уніфікованого нормативно-правового акту у сфері державного цінового регулювання. Фактично сфера державного цінового регулювання в **3,3** рази більша, аніж визначено Постановою КМУ № 1548;
- ◆ Хаотичного регулювання сфери ціноутворення (відсутність синхронізації як між законами України та нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України, так і між самими нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України). Не завжди відбувається внесення змін, виключення положень з Постанови КМУ № 1548, при запровадженні, зміні або скасуванні державного цінового регулювання на рівні Закону або іншого нормативно-правового акту КМУ;
- ◆ Дублювання функцій щодо цінового регулювання (наприклад, дублюються повноваження органів щодо встановлення цін на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин. Так, Постановою КМУ № 1548 визначається встановлення таких цін Держкомлісгоспом, а статтю 18 Закону України «Про мисливське господарство та полювання»¹ – центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики (Міністерство аграрної політики та продовольства України, за погодженням з Мінфіном);
- ◆ Витрачання зайвих фінансових та часових ресурсів суб'єктів господарювання на виявлення сфер, які підлягають державному ціновому регулюванню.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

- 1 Уніфікувати підхід до закріплення переліку товарних груп, щодо яких здійснюється державне регулювання цін, шляхом закріплення такого переліку на рівні рамкового Закону про ціни;
- 2 Уніфікувати підхід до закріплення переліку товарних груп, щодо яких здійснюється державне регулювання цін, шляхом закріплення такого переліку на рівні Постанови КМУ № 1548;
- 3 Скасувати неактуальні нормативно-правові акти, які містять застарілі вимоги до необхідності державного цінового регулювання.

¹ Закон України «Про мисливське господарство та полювання» - <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>

8 | АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ

Окремо в цій Зеленій книзі слід приділити увагу адміністративним послугам, які можуть бути хибно віднесені до однієї із сфер ціноутворення.

Така хибна думка може виникнути при ознайомленні з Прикінцевими та перехідними положеннями Закону України «Про адміністративні послуги» (далі – Закон про адміністративні послуги). Так, згідно з Прикінцевими та перехідними положеннями Закону про адміністративні послуги встановлено, що витяги та виписки з реєстрів, свідоцтва, довідки, копії та дублікати документів, інші передбачені законом дії, у результаті яких суб'єкту звернення, а також об'єкту, що перебуває в його власності, володінні чи користуванні, надається або підтверджується певний юридичний статус та/або факт, надаються за цінами, встановленими відповідно до вимог Закону про ціни. Ціни на бланки документів, у тому числі суворого обліку, які використовуються органами виконавчої влади, іншими державними органами для оформлення результатів надання адміністративних послуг (крім власних бланків цих органів), встановлюються відповідно до вимог Закону про ціни.

Проте вимогами Закону про ціни не передбачено ні встановлення цін на адміністративні послуги, ні порядок їх формування.

Слід зазначити, що адміністративними послугами вважається результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону (стаття 1 Закону про адміністративні послуги).

В той же час, преамбула Закону про ціни чітко встановлює, що цей Закон визначає основні засади цінової політики і регулює відносини, що виникають у процесі формування, встановлення та застосування цін, а також здійснення державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення.

Відповідно до статті 1 Закону про ціни формуванням ціни вважається механізм визначення рівня ціни товару, встановленням ціни – затвердження (фіксація) рівня ціни, а застосуванням ціни - продаж (реалізація) товару за встановленою ціною. Ціна - виражений у грошовій формі еквівалент одиниці товару. Товар - продукція, роботи, послуги, матеріально-технічні ресурси, майнові та немайнові права, що підлягають продажу (реалізації).

Як вже було зазначено в цій книзі, в Україні існують тільки вільні та державні регульовані ціни. Вільні ціни встановлюються суб'єктами господарювання самостійно за згодою сторін на всі товари, крім тих, щодо яких здійснюється державне регулювання цін, а державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку (статті 11 та 12 Закону про ціни).

Плата за надання адміністративної послуги не відноситься ні до вільних, ні до регульованих цін, в розумінні Закону про ціни. Закон про ціни, також, не містить жодного посилання або згадування про Закон про адміністративні послуги.

Крім того, стаття 10 Господарського кодексу України визначає, що цінова політика, спрямована на регулювання державою відносин обміну між суб'єктами ринку з метою забезпечення еквівалентності в процесі реалізації національного продукту, дотримання необхідної паритетності цін між галузями та видами господарської діяльності, а також забезпечення стабільності оптових та роздрібних цін.

Регулювання цін і тарифів є одним із основних засобів регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання (стаття 12 Господарського кодексу України).

З огляду на зазначене, навряд чи можна сказати, що розмір зусиль та витрат суб'єктів владних повноважень при наданні ними адміністративних послуг є регулюючим впливом держави на суб'єктів господарювання, а плата за надання адміністративних послуг – вартістю товарів, робіт та послуг, що підлягають продажу (реалізації).

Виходячи з вищенаведеного, норми Прикінцевих та перехідних положень Закону про адміністративні послуги, які згадують Закон про ціни, потребують виключення.

Слід звернути увагу на ще одну сферу державного цінового регулювання, яка залишилась поза розглядом Розділу 4 цієї Зеленої книги. Такою сферою є платні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини. Повноваження щодо встановлення тарифів на зазначені послуги закріплюється за Мінагрополітики Постановою КМУ № 1548. Перелік таких послуг та розмір їх тарифів регламентується постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, органами та установами, що належать до сфери її управління, і розміру плати за їх надання» від 9 червня 2011 р. № 641¹. Згідно з цією постановою такі послуги є адміністративними. Саме тому зазначена сфера нами окремо не розглядалась.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

- 1**» Норми Прикінцевих та перехідних положень Закону про адміністративні послуги, які згадують Закон про ціни, потребують виключення;
- 2**» Внести зміни до Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548, виключивши з неї абзац 2 пункту 9-1.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, органами та установами, що належать до сфери її управління, і розміру плати за їх надання» від 9 червня 2011 р. № 641 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/641-2011-%D0%BF>

9 | НЕАКТУАЛЬНІ СФЕРИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Окремої уваги заслуговує проблема наявності неактуальних сфер державного цінового регулювання. Вона безпосередньо пов'язана з наявністю неактуальних актів у нормативному полі сфери державного цінового регулювання та виникає через несвоєчасне внесення змін (скасування) нормативно-правових актів (норм), які регулюють ті чи інші правовідносини у сфері державного ціноутворення.

Так, з **139 сфер** в яких діє державне цінове регулювання, було виявлено **20 неактуальні сфери** (14,4%) (Див. Таблицю № 6). Тобто, в нормативному полі залишаються діючими застарілі нормативно-правові акти (положення, норми), які містять неактуальні вимоги щодо регулювання товарів, робіт та послуг за допомогою інструментів державного цінового регулювання. Наприклад, через наявність застарілих діючих нормативно-правових актів (положень), ціновому регулюванню досі підлягають послуги з подачі води, які надаються підприємствами «Укрпромводчормет» та «Кривбаспромводопостачання», послуги щодо розповсюдження періодичних друкованих видань, ціни на проектні роботи для будівництва тощо. Хоча, таке регулювання вже не є актуальним або через закінчення терміну його дії, або через прийняття іншого регулювання в даних сферах чи з інших підстав, тощо.

Причинами наявності вищезазначених неактуальних сфер є, зокрема, запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту, яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії; прийняття нормативно-правового акту вищої юридичної сили, який скасовує вимоги до цінового регулювання певної товарної групи та не скасування нормативно-правового акту, яким встановлюються вимоги до регулювання такої товарної групи; скасування підстави запровадження цінового регулювання до певної товарної групи та не скасування спеціального нормативно-правового акту, яким безпосередньо встановлюється цінове регулювання такої товарної групи (Див. Таблицю № 6).

Наявність неактуальних вимог до цінового регулювання призводить до засмічення правового поля хибною інформацією щодо державного цінового регулювання певних товарних груп, робіт та послуг, вводить в оману суб'єктів господарювання щодо діючих цін та тарифів, а також створює небезпеку застосування таких норм регуляторними органами, суб'єктами господарювання та споживачами.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

Скасування неактуальних сфер державного цінового регулювання, шляхом внесення змін (виключення положень)/ скасування неактуальних нормативно-правових актів, які містять вимоги до державного цінового регулювання таких товарних груп.

10 | ПРОГАЛИНИ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Повна або часткова відсутність необхідних правових норм, нормативно-правових актів, які, виходячи з положень законодавчих актів України або її міжнародних зобов'язань, мають бути прийняті і спрямовані на регулювання відносин у сфері державного цінового регулювання є прогалинами регулювання.

Прогалини у сфері державного цінового регулювання досліджувались у різних аспектах:

- ◆ Наявність спеціальних нормативно-правових актів, необхідність розроблення яких передбачено рамковим Законом про ціни,
- ◆ Наявність регулювання певних товарних груп інструментами державного цінового регулювання, при наявності вимог щодо такого регулювання,
- ◆ Наявність галузевого регулювання у кожній конкретній сфері державного цінового регулювання (наявність розроблених компенсаторних механізмів, порядків розподілу квот, затвердження переліку товарних груп, ведення реєстрів тощо), при необхідності такого регулювання.

За результатами аналізу по кожному аспекту державного цінового регулювання було виявлено низку прогалин, що в загальному негативно характеризує якість як нормативного поля державного цінового регулювання, так і призводить до блокування повноцінної реалізації механізму способу «Державне цінове регулювання», створює корупційні чинники.

ЩОДО НАЯВНОСТІ СПЕЦІАЛЬНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, НЕОБХІДНІСТЬ РОЗРОБЛЕННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО РАМКОВИМ ЗАКОНОМ ПРО ЦІНИ

Частиною 3 статті 12 Закону про ціни передбачено, що зміна рівня державних регульованих цін здійснюється в порядку і строки, що визначаються органами, які відповідно до цього Закону здійснюють державне регулювання цін. Проте такі порядки та строки в переважній більшості не встановлюються, винятком є регулювання, що здійснює НКРЕКП. Це призводить до виникнення «застарілого» регулювання, яке не відповідає поточній економічній ситуації на ринку та, відповідно, фінансових втрат суб'єктів господарювання.

ЩОДО НАЯВНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ПЕВНИХ ТОВАРНИХ ГРУП ІНСТРУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ПРИ НАЯВНОСТІ ВИМОГ ЩОДО ТАКОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Законодавством України закріплюються вимоги до регулювання тих чи інших товарних груп, правовідносин за допомогою інструментів державного цінового регулювання. Проте фактично спеціальних порядків, норм, спрямованих на реалізацію таких вимог не розроблено та не прийнято. Таких випадків зафіксовано **17**, що становить **14,2%** від усіх актуальних сфер державного цінового регулювання¹ (Див. Таблицю №7).

Відсутність спеціального регулювання тих чи інших правовідносин, а особливо протягом тривалого часу, попри наявність вимог щодо їх регулювання, завжди наводить на питання необхідності та доцільності такого регулювання? Чи була мета запровадження такого регулювання економічно обґрунтованою та необхідною? Якщо була, то чому досі не реалізовано? Єдиним раціональним варіантом виходу з такої ситуації є перегляд усіх сфер, в яких є вимоги щодо цінового регулювання,

¹ За результатами аналізу було виділено 119 актуальних сфер державного цінового регулювання

на предмет доцільності та необхідності застосування інструментів державного цінового регулювання до тих чи інших правовідносин. За результатами аналізу необхідно буде прийняти рішення:

- ◆ щодо скасування вимог до регулювання тих товарних груп та правовідносин, які не відповідають критеріям доцільності та необхідності застосування інструментів державного цінового регулювання;
- ◆ щодо розробки спеціального законодавства до тих товарних груп та правовідносин, які відповідають критеріям доцільності та необхідності застосування інструментів державного цінового регулювання.

ЩОДО НАЯВНОСТІ СПЕЦІАЛЬНОГО ГАЛУЗЕВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У КОЖНІЙ КОНКРЕТНІЙ СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ПРИ НЕОБХІДНОСТІ ТАКОГО РЕГУЛЮВАННЯ

В ході аналізу кожної конкретної сфери державного цінового регулювання також було виявлено низку специфічних прогалин, наприклад:

- 1) Відповідно до статті 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» порядок відшкодування втрат підприємств, що виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення органом, уповноваженим встановлювати тарифи, визначається порядком формування тарифів. Проте такого положення в Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів» від 26.07.2006 № 1010 немає.
- 2) Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання заготівлі та утилізації відходів, що утворюються внаслідок втрати транспортними засобами своїх споживчих властивостей» від 03.09.2012 № 843 було доручено Міністерству екології та природних ресурсів, Міністерству фінансів та Міністерству внутрішніх справ разом з іншими заінтересованими центральними органами виконавчої влади подати у тижневий строк Кабінетові Міністрів України проект акту щодо затвердження порядку обліку утворення, утилізації та видалення зазначених у пункті 1 цієї постанови відходів. Проте такий порядок досі не прийнятий.
- 3) Статтею 7 Закону України «Про транспорт» встановлюється, що відшкодування збитків від безоплатних перевезень пільгових категорій громадян регулюється нормативними актами Кабінету Міністрів України. Проте такого порядку відшкодування немає.
- 4) Частина 2 статті 22 Закону України «Про морські порти» визначає, що розміри ставок портових зборів для кожного морського порту встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, відповідно до затвердженої нею методики. Проте, такий орган не створений, а Методика, відповідно, не затверджена.
- 5) Відповідно до статті 64 Закону України «Про телекомунікації» встановлено, що у разі недостатнього задоволення попиту споживачів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги в окремих регіонах України національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, має право прийняти рішення щодо покладання на операторів провайдерів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг, а також на операторів фіксованого провідного зв'язку, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність у цих регіонах, обов'язків щодо розвитку та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг споживачам із застосуванням механізму компенсації збитків, установленого Кабінетом Міністрів України. Проте, такий механізм Кабінетом Міністрів України не встановлений.

- 6) Відповідно до частини 3 статті 2 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» визначається, що порядок та умови розподілу обсягів виробництва цукру в межах квоти «А» визначаються Кабінетом Міністрів України. Проте такого порядку та умов розподілу обсягів виробництва цукру в межах квоти «А» немає.
- 7) Відповідно до п.3.3.2 статті 3 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» відповідно до ринкової кон'юнктури Кабінет Міністрів України запроваджує державне цінове регулювання окремих об'єктів, визначених підпунктом 3.3.1 цього Закону. Перелік таких об'єктів визначається за результатами моніторингу аграрного ринку та підлягає офіційному оприлюдненню не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку маркетингового періоду. Проте, останнім законодавчо визначеним переліком окремих об'єктів державного цінового регулювання, був перелік на маркетинговий період 2015-2016 рр. Після того, відповідні переліки на наступні маркетингові періоди не були сформовані та затверджені. Станом на кінець 2017 року такий перелік також відсутній.
- 8) Статтею 3 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» встановлено, що для забезпечення соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських, держава гарантує, зокрема, встановлення доплат до ціни сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державі виробниками таких населених пунктів. Проте, не розроблено конкретного механізму встановлення таких доплат, не визначено орган, який встановлює такі доплати та порядок їх встановлення.
- 9) Відповідно до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21.05.2009 № 524 перелік акредитованих Національним агентством з акредитації лабораторій, які проводять випробування переобладнаних автобусів, повинен бути оприлюднений на офіційному веб-сайті Мінінфраструктури. Проте такий перелік відсутній.
- 10) Законом України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» встановлено, що держава створює систему моніторингу цін на основні види металопродукції та енергоносії, що використовуються підприємствами вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу на виготовлення техніки і обладнання для агропромислового комплексу. Проте, така система моніторингу не встановлена.

Наявність таких прогалин призводить до неможливості повноцінної реалізації механізму державного цінового регулювання; фінансових втрат суб'єктів господарювання; несвоєчасної та неефективної системи реагування держави на необґрунтовані цінові коливання, тощо. Так, наприклад, через відсутність порядку компенсацій суб'єктам господарювання за безкоштовні перевезення пільгових категорій громадян, перевізники, які здійснюють залізничні/автомобільні пасажирські перевезення зазнають фінансових втрат, які їм не компенсуються (Більш Детально Див. пункт 18.2 Розділу 3 цієї Зеленої книги).

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

Розробка та прийняття спеціального законодавства.

11 | ПРАВОВА НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Окремої уваги заслуговує наявність прогалин у визначеннях основоположних понять у сфері державного цінового регулювання, що призводить до нечітких, суперечливих формулювань положень. Це, в свою чергу, породжує поле для довільного тлумачення термінів, різночитань та маніпуляцій.

Частиною 1 статті 12 Закону про ціни визначається, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку. Проте, законодавцем не розкривається поняття «товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін/мають істотну соціальну значущість».

Відсутність поняття та критеріїв віднесення товарів до таких, що справляють «визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін» та мають «істотну соціальну значущість» безпосередньо пов'язано з проблемами визначення сфер, в яких запроваджено державне цінове регулювання, з проблемами визначення переліку товарних груп, ціни на які підлягають державному спостереженню у сфері ціноутворення та з проблемами визначення цілей запровадження державного цінового регулювання. Адже, це тягне за собою:

- ◆ можливість довільного тлумачення цього терміну та необґрунтованого розширення сфери державного цінового регулювання на різноманітні товарні групи, роботи та послуги, наприклад, на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах, на , послуги, пов'язані з електронним цифровим підписом, що надаються акредитованими центрами сертифікації ключів органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям державної форми власності, на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах, тощо (*Більш Детально Див. пункт 1 Розділу 1 та пункт 7 Розділу 2*);
- ◆ цілі запровадження цінового регулювання не є уніфікованими (*Більш Детально Див. пункт 1 Розділу 1*);
- ◆ не співпадіння переліку товарів, щодо яких запроваджене державне цінове регулювання та переліку товарних груп, ціни на які підлягають державному спостереженню у сфері ціноутворення (*Більш Детально Див. пункт 19.1 Розділу 3*).

Також, правовою невизначеністю у сфері державного цінового регулювання є відсутність визначення поняття «тариф» у Законі про ціни. Окрім відсутності визначення «тариф», Закон про ціни взагалі не оперує поняттям «тариф», створюючи ілюзію нерозповсюдження цінового регулювання на процес формування та встановлення тарифів.

Лише завдяки частині 2 статті 12 Господарського кодексу України, яка вказує, що одним з основних засобів регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання є регулювання цін і тарифів¹, розуміється, що державне цінове регулювання передбачає і регулювання процесів формування та встановлення тарифів. Окрім того, Постанова КМУ № 1548, яка є одним з основних актів у даній

¹ Стаття 12 Господарського кодексу України - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/436-15>

сфері, також оперує поняттям тариф. І, слід зазначити, що нею регулюється на **30%** більше тарифів, аніж цін.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

- 1**» Визначити поняття товарів, які «справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість», шляхом розроблення критеріїв віднесення товарів до тих, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін та до тих, які мають істотну соціальну значущість;
- 2**» Необхідно внести доповнення до Закону про ціни, визначивши термін «тариф».

12 | ПРАВОВІ КОЛІЗІЇ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Юридична колізія – це протиріччя, розбіжність між нормативно-правовими актами, що регулюють одні й ті ж або суміжні правовідносини, а також між компетенцією органів влади.

В ході нашого аналізу ми виявили низку колізії та неузгодженостей норм права, які містяться в нормативно-правових актах однакової чи різної юридичної сили. Переважно були зафіксовані колізії щодо визначення органів, які здійснюють державне цінове регулювання у певних сферах.

Так, наприклад, щодо визначення органів, які здійснюють державне цінове регулювання продукції оборонного призначення, то постановою Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»¹ визначено, що Міністерство економіки здійснює регулювання цін на основні види продукції оборонного призначення. Проте такі повноваження є неактуальними. Адже, регулювання цін на продукцію оборонного призначення відповідно до Закону України «Про державне оборонне замовлення» здійснюється відповідно до порядку, визначеному законами України «Про публічні закупівлі» та «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» (у конкурсному порядку). А у випадках, коли відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур, порядок формування ціни визначається Кабінетом Міністрів України².

Щодо визначення органів, які здійснюють регулювання цін на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмеда. Пунктом 11 Постанови КМУ № 1548 визначено, що Держкомлісгосп за погодженням з Мінфіном затверджує ціни на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмеда. Проте, відповідно до статті 18 Закону України «Про мисливське господарство та полювання», вартість ліцензій на добування мисливських тварин визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики. Відповідно до діючого законодавства такими органами є Міністерство аграрної політики та продовольства України³ та Міністерство фінансів України⁴. Таким чином, пункт 11 Постанови КМУ № 1548 є таким, що суперечить акту вищої юридичної сили, а повноваження визначеного нею органу Держлісгоспу є неактуальними. Слід зазначити, що повноваження Держлісгоспу на сьогодні здійснює Державне агентство лісових ресурсів України⁵.

Щодо регулювання цін та тарифів на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами та на послуги, надані іноземним громадянам, то пунктом 10 Постанови КМУ № 1548 встановлено, що таке регулювання здійснює Держлісгосп за погодженням з Мінекономрозвитку. Проте, така норма суперечить акту вищої юридичної сили, а саме частині 2 статті 13 Закону України «Про мисливське господарство та полювання», яка визначає, що умови організації та здійснення полювання іноземцями, розмір плати за надані послуги і добуту продукцію

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»

² Закон України «Про державне оборонне замовлення» - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/464-14>

³ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України» від 25.11.2015 № 1119 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1119-2015-%D0%BF>

⁴ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України» від 20 серпня 2014 р. № 375 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF>

⁵ Постанова Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 р. № 442 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

полювання визначаються відповідними договорами, що укладаються між іноземцями або юридичними особами, які організують для них полювання, та користувачами мисливських угідь¹. Даний приклад також є проявом проблеми неактуальності сфер державного цінового регулювання. Наявність такої колізії спричиняє ризик застосування таких положень регуляторними органами та суб'єктами господарювання.

Існування колізій створює неоднозначне тлумачення норм права, залишає ризик їх двоякого застосування регуляторними органами, дублювання функцій органів державної влади. І як наслідок це погіршує стан суб'єктів господарювання та підвищує корупційні ризики.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

- 1 Чітко розмежувати повноваження органів державної влади;
- 2 Виключити з нормативно-правових актів норми, що призводять до неоднозначного їх тлумачення.

¹ Закон України «Про мисливське господарство та полювання» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ: АНАЛІЗ ЯКОСТІ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Для аналізу якості механізму державного цінового регулювання ми розглядали кожен з його компонентів у **трьох** аспектах:

- ◆ **Якість архітектури механізму державного цінового регулювання** – аналізу підлягав існуючий механізм державного цінового регулювання;
- ◆ **Якість юридичної імплементації** – аналізу підлягала правильність втілення юридичних норми, які регулюють механізм державного цінового регулювання;
- ◆ **Якість організаційної імплементації** – аналізу підлягала практична реалізація механізму державного цінового регулювання, його вплив на державу, заінтересованих суб'єктів господарювання, споживачів.

13 | АНАЛІЗ ЯКОСТІ АРХІТЕКТУРИ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Законом про ціни визначається загальний механізм державного цінового регулювання, який передбачає наступні компоненти:

В кожному конкретному випадку архітектура механізму буде мати свої особливості, наприклад:

- ◆ процедура встановлення тарифу для суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг (регулятором яких є НКРЕКП) має свої особливості та здійснюється за заявою про встановлення тарифу таких суб'єктів до НКРЕКП. До заяви суб'єкти також подають розрахунки, підтвердні й обґрунтовувальні матеріали та документи, що використовувалися під час проведення таких розрахунків. Іноді кількість таких підтвердних документів та розрахунків може досягати **35** штук¹;
- ◆ компенсаторний механізм суб'єктам господарювання передбачається не у всіх сферах цінового регулювання. Його наявність переважно

¹ Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування та встановлення тарифу на послугу з перероблення побутових відходів» від 27.10.2017 № 1307 - <http://www.nerc.gov.ua/?id=29037>

залежить від економічно обґрунтованого розміру запровадженої ціни/тарифу: органи, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати різницю між такими цінами суб'єктам господарювання за рахунок коштів відповідних бюджетів¹;

процедура здійснення державного контролю (нагляду) відрізняється в залежності від органів, які здійснюють перевірки, та поширенням на них дії Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» (далі – Закон про контроль), Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон про ліцензування);

наявність спеціальної галузевої відповідальності за порушення законодавства про ціни і ціноутворення у певних сферах державного цінового регулювання. Наприклад, відповідно до статті 9 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» передбачається така адміністративно-господарська санкція: у разі поставок цукру на внутрішній ринок понад встановлену квоту або реалізації його за цінами, що нижчі від визначеної мінімальної ціни, з суб'єкта підприємницької діяльності стягується штраф у розмірі подвійної вартості цукру, реалізація якого здійснена з порушенням встановленого порядку.

Таким чином, особливості механізму державного цінового регулювання залежать, зокрема, від:

статусу суб'єкта господарювання на якого поширюється державне цінове регулювання (монополіст, суб'єкт господарювання державного сектору економіки, тощо);

товарних груп, на які запроваджено державне цінове регулювання;

економічного обґрунтування розміру запровадженої ціни/тарифу.

¹ Стаття 15 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

14 | АНАЛІЗ ЯКОСТІ ЮРИДИЧНОЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ КОМПОНЕНТІВ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Аналіз якості юридичної та організаційної імплементації компонентів механізму державного цінового регулювання відображає правильність втілення юридичних норм, які регулюють механізм державного цінового регулювання та наявність проблем у практичній реалізації механізму державного цінового регулювання. Також, даний аналіз дозволить продемонструвати його вплив на державу, заінтересованих суб'єктів господарювання, споживачів.

15 | ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ ЦІНИ/ТАРИФУ

Згідно статті 1 Закону про ціни, **ціноутворення** – це процес формування та встановлення цін¹. Однак не в усіх випадках при державному регулюванні тієї чи іншої сфери передбачені ці дві невід'ємні складові процесу ціноутворення. Адже тільки в **50%** сфер державного цінового регулювання наявні нормативно-правові акти, які регламентують як порядок формування ціни/тарифу, так і акти, які безпосередньо встановлюють ціни/тарифи до певних категорій товарів, робіт та послуг (Див. таблиці до Розділу 4).

Загальні ознаки процесу ціноутворення:

- ◆ Органи та повноваження органів щодо формування, встановлення, погодження цін/тарифів законодавчо чітко визначені;
- ◆ Порядок формування ціни затверджується або тим самим органом, який безпосередньо встановлює ціни, або ієрархічно вищим органом влади;
- ◆ Порядок формування ціни/тарифу, зазвичай, включає в себе детальну формулу розрахунку ціни/тарифу, перелік витрат суб'єкта господарювання, розрахунок прибутку суб'єкта господарювання, тощо;
- ◆ **Кожна п'ята** процедура встановлення цін/тарифів тим чи іншим органом влади передбачає погодження з іншими органами державної влади.

Найрегламентованішою та найжорсткішою процедурою встановлення цін/тарифів є процедура встановлення тарифів Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг для суб'єктів природних монополій та суміжних ринків у сферах енергетики та комунальних послуг. Така процедура передбачає звернення суб'єктів природних монополій та суміжних ринків у сферах енергетики та комунальних послуг до НКРЕКП з заявою щодо встановлення/коригування тарифів, які ними раніше були розраховані за визначеною НКРЕКП формулою. До заяви суб'єкти господарювання подають розрахунки таких тарифів з відповідними розрахунковими, підтвердними й аргументаційними матеріалами, які виконуються відповідно до вимог порядку формування тарифів на відповідний вид діяльності. Порядки формування тарифів

¹ Стаття 1 Закону України «Про ціни і ціноутворення» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

на відповідний вид діяльності, які слугують основою для розрахунків тарифів суб'єктами господарювання містять у собі детальну формулу розрахунку ціни/тарифу, перелік витрат суб'єкта господарювання, які мають бути враховані при визначенні тарифу, розрахунок прибутку суб'єкта господарювання, тощо.

Процедура розгляду поданих документів НКРЕКП, також, чітко регламентована, її строк проведення складає переважно **30** календарних днів. Проте в деяких випадках такий строк може становити **2** тижні (наприклад, розподіл та постачання електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання, тощо), або **60** календарних днів (наприклад, централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України). На даному етапі заява суб'єкта господарювання про встановлення тарифу може бути залишена без розгляду (при наявності законодавчо визначених підстав), або НКРЕКП може ініціювати проведення експертизи розрахунків і обґрунтувань суб'єкта господарювання із залученням відповідних фахівців, або НКРЕКП може звернутися до суб'єкта господарювання з метою отримання у визначений НКРЕКП строк додаткових письмових обґрунтувань та пояснень щодо наданих матеріалів, які необхідні для підтвердження розрахунків тарифів та вирішення спірних питань, що виникли при розгляді заяви про встановлення тарифів.

Завершальним етапом встановлення тарифу НКРЕКП є прийняття ним рішення щодо встановлення тарифів на засіданнях у формі відкритих слухань шляхом всебічного та повного з'ясування позицій усіх учасників засідань, які проводяться після розгляду наданих заявником документів, аналізу результатів фінансово-господарської діяльності заявника відповідними підрозділами НКРЕКП та підготовки їх пропозицій. Оформлюється постановами НКРЕКП. До рішення про встановлення тарифів додається структура тарифів.

Така регламентована процедура встановлення тарифів пояснюється вимогами Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП). Відповідно до яких порядки (методики) формування, розрахунку та встановлення державних регульованих цін і тарифів для суб'єктів природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг, а також для інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, затверджені Регулятором, мають бути недискримінаційними і прозорими. При розробленні та затвердженні зазначених методик Регулятор має забезпечити, щоб суб'єкти природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг отримали належні стимули на коротко- та довгостроковий періоди щодо підвищення ефективності, ліквідації перехресного субсидювання між видами діяльності та групами споживачів, сприяння ринковій інтеграції та безпеці постачання. У разі застосування будь-якого способу державного регулювання цін порядки (методики) формування, розрахунку та встановлення тарифів повинні забезпечити покриття економічно обґрунтованих витрат, залучення необхідних інвестицій, дотримання екологічних вимог, вимог якості та безпеки, обґрунтованої прибутковості¹.

¹ Частина 4 статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1540-19>

16 | ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД (КОНТРОЛЬ) У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ

16.1

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ)

За останні декілька років державний нагляд (контроль) у сфері ціноутворення зазнав суттєвих змін. Перші зміни в державному нагляді (контролі) у сфері ціноутворення можна пов'язати із прийняттям Верховною Радою України 21 червня 2012 року нової редакції Закону України «Про ціни і ціноутворення». Прийнятий Закон про ціни спрямований на приведення державного регулювання цін у відповідність до вимог ринкової економіки та чітко визначив, що повноваження та порядок діяльності уповноважених органів, права та обов'язки їх посадових осіб, які здійснюють державний контроль (нагляд) за дотриманням суб'єктами господарювання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін визначаються Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Наступним кроком змін в системі державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення стала ліквідація, в рамках оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, Державної інспекції з контролю за цінами.

Прийнятий 21 червня 2012 року Закон про ціни визначив, що органами державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з контролю за цінами та інші органи, визначені законом¹.

Центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з контролю за цінами є Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі - Держпродспоживслужба). Повноваження Держпродспоживслужби зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення визначені, передусім, Положенням про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 р. № 667 (далі – Положення).

Пунктами 3 та 4 Положення передбачено, що основними завданнями Держпродспоживслужби є здійснення відповідно до закону державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Держпродспоживслужба у сфері дотримання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін здійснює, зокрема, державний нагляд (контроль) за:

- ♦ дотриманням вимог формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;
- ♦ достовірності інформації, зазначеної у документах про формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

¹ Стаття 16 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

Ще одним нормативно-правовим актом, що поклав саме на Держпродспоживслужбу повноваження зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення, є постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». Зазначеною постановою передбачено ліквідацію Державної інспекції з контролю за цінами та утворення Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів з покладенням на неї функцій із здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Слід зазначити, що ціна є вираженням у грошовій формі еквівалентом одиниці товару (продукції, робіт, послуг, матеріально-технічних ресурсів, майнових та немайнових прав), що підлягає продажу (реалізації), який повинен застосовуватися як тариф, розмір плати, ставки або збору, крім ставок і зборів, що використовуються в системі оподаткування¹.

Таким чином, Держпродспоживслужба здійснює державний нагляд (контроль) і за дотриманням вимог формування, встановлення та застосування встановлених тарифів.

Згідно з публічним звітом Держпродспоживслужби, нею протягом 2016 року було проведено **81** захід державного нагляду (контролю) за регульованими цінами: у сфері житлово-комунальних послуг – **38** перевірок; за фармацевтичним ринком – **31** перевірку та за ринком продовольства – **12** перевірок.

Однак, Держпродспоживслужба є неєдиним органом, що має повноваження зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення. Так, низку повноважень з державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення має НКРЕКП.

НКРЕКП здійснює свою діяльність, зокрема, на підставі наступних законодавчих актів: Закону України «Про природні монополії»; Закону України «Про ринок електричної енергії»; Закону України «Про ринок природного газу»; Закону України «Про трубопровідний транспорт»; Закону України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»; Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг»; Закону України «Про теплопостачання», Закону України «Про питну воду та питне водопостачання»; Закону про НКРЕКП; Закону про контроль; Закону України «Про відходи»; Закону України «Про охорону атмосферного повітря»; Закону про ліцензування; Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

Відповідно до Закону про ліцензування² та постанови Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі – Постанова про перелік органів ліцензування) НКРЕКП є органом ліцензування таких видів господарської діяльності, як:

- ◆ діяльність у сфері електроенергетики, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ринок електричної енергії»;
- ◆ транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом;
- ◆ діяльність на ринку природного газу, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ринок природного газу»;
- ◆ централізоване водопостачання та водовідведення, крім централізованого водопостачання та водовідведення за нерегульованим тарифом;

¹ Стаття 189 Господарського кодексу України

² Стаття 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

- ◆ виробництво теплової енергії, транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами та постачання теплової енергії, крім виробництва, транспортування та постачання теплової енергії за нерегульованим тарифом;
- ◆ перероблення побутових відходів;
- ◆ захоронення побутових відходів.

Звертаємо увагу, що деякі вищеперераховані види господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню, децю відрізняються за своїм змістом у різних нормативно-правових актах. У цій Зеленій книзі, при визначенні видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню НКРЕКП, використовувалися, передусім, положення Закону про ліцензування, оскільки він не тільки є рамковим законодавчим актом, а й чітко встановив, що види господарської діяльності, на здійснення яких державний колегіальний орган видає ліцензії, встановлюються цим Законом¹.

До усіх перерахованих вище видів господарської діяльності НКРЕКП затверджені ліцензійні умови:

- ◆ Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 25.05.2017 року № 683 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перероблення побутових відходів»;
- ◆ Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 04.04.2017 року № 467 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів»;
- ◆ Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 року № 308 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності у сфері тепlopостачання» (далі – Ліцензійні умови у сфері тепlopостачання);
- ◆ Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 22.03.2017 року № 307 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення» (далі – Ліцензійні умови у сфері водопостачання та водовідведення);
- ◆ Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 16.02.2017 № 201 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу»;
- ◆ Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 16.02.2017 № 202 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування нафти, нафтопродуктів магістральним трубопроводом».

Положення кожних зазначених вище ліцензійних умов містять вимогу до ліцензіата при провадженні господарської діяльності дотримуватись встановлених НКРЕКП тарифів.

Згідно зі статтею 6 Закону про ліцензування орган ліцензування здійснює контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов. Виходячи з зазначеного, НКРЕКП, як орган ліцензування, здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням ліцензіатами таких вимог ліцензійних умов, як дотримання встановлених НКРЕКП тарифів. Таким чином, НКРЕКП здійснює державний нагляд (контроль) у сфері ціноутворення.

¹ Стаття 6 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>

Так, НКРЕКП:

- у сфері електроенергетики у 2015 році здійснило **77** планових перевірок та **8** позапланових перевірок, у 2016 році – **58** планових та **16** позапланових, у I півріччі 2017 року – **34** планових перевірок та **2** позапланові перевірки;
- у сфері енергетики (нафтогазовий комплекс) у 2015 році здійснило **44** планових та **2** позапланові перевірки, у 2016 році **17** планових та у I півріччі 2017 року – **13** планових перевірок¹.

Ще одним органом державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення є Антимонопольний комітет України.

Антимонопольний комітет України діє, передусім, на підставі наступних законодавчих актів: Закону України «Про Антимонопольний комітет України», Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон про конкуренцію), Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» та Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» одним із основних завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики в частині дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.

Таким чином, Антимонопольний комітет України здійснює державний нагляд (контроль) у сфері ціноутворення.

Певні повноваження зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення мають органи місцевого самоврядування.

Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження зі здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів (стаття 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Органами державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення є, також, місцеві державні адміністрації.

Статтею 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено, що до повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері житлово-комунальних послуг належить ліцензування певних видів господарської діяльності відповідно до закону та здійснення контролю цін/тарифів на житлово-комунальні послуги.

Повноваження щодо здійснення вищезазначеними органами ліцензування господарської діяльності передбачені, зокрема, Законом України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», згідно зі статтею 12 якого, до повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської і Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері питної води, питного водопостачання та водовідведення належить ліцензування господарської діяльності із централізованого водопостачання та водовідведення, обсяги якої встановлюються ліцензійними умовами.

Крім того, статтею 16-1 Закону України «Про тепlopостачання» передбачено, що до повноважень Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій при регулюванні діяльності у сфері тепlopостачання належить ліцензування господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії

¹ Дана інформація надана на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу № 44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективного системи забезпечення цінової стабільності

на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках), транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії в обсягах, що не перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами провадження господарської діяльності (ліцензійними умовами) та здійснення відповідно до своєї компетенції контролю за дотриманням ліцензійних умов.

Отже, місцеві державні адміністрації є органами ліцензування та, як органи ліцензування, здійснюють державний нагляд (контроль) за дотриманням ліцензіатами вимог ліцензійних умов.

Як вже нами зазначалося в цій Зеленій книзі, НКРЕКП затверджено Ліцензійні умови у сфері водопостачання та водовідведення та Ліцензійні умови у сфері тепlopостачання. На підставі цих ліцензійних умов діють і суб'єкти господарювання, що ліцензуються місцевими державними адміністраціями. Ліцензійні умови у сфері водопостачання та водовідведення та Ліцензійні умови у сфері тепlopостачання встановлюють обов'язок для ліцензіата при здійсненні господарської діяльності дотримуватись встановлених тарифів. Місцеві державні адміністрації, як органи ліцензування, здійснюють державний нагляд (контроль) за дотриманням ліцензіатами вимог ліцензійних умов, а отже – здійснюють державний нагляд (контроль) за дотриманням ліцензіатами тарифів при наданні ними послуг у сфері тепlopостачання, водопостачання та водовідведення.

Це означає, що у місцевих державних адміністрацій є повноваження зі здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення.

На законодавчому рівні закріплені повноваження з державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення Міністерства аграрної політики та продовольства України (далі – Мінагрополітики). Наділення Мінагрополітики функцією з державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення пов'язано з тим, що у бурякоцукровому комплексі Законом України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» (далі – Закон про виробництво та реалізацію цукру) запроваджено ціноутворення.

Так, Законом про виробництво та реалізацію цукру запроваджено мінімальну ціну на цукрові буряки, які поставляються для виробництва цукру квоти «А», і мінімальну ціну на цукор квоти «А». Квота «А» - квота поставки цукру на внутрішній ринок¹.

Мінімальна ціна на цукрові буряки – нижня межа ціни при укладанні угод купівлі-продажу цукрових буряків для виробництва цукру в межах квоти «А», а мінімальна ціна на цукор – нижня межа ціни при укладанні угод купівлі-продажу на внутрішньому ринку України в обсягах квоти «А» (стаття 1 Закону про виробництво та реалізацію цукру)².

Функції Мінагрополітики з державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення визначені в статті 9 Закону про виробництво і реалізацію цукру, відповідно до якої контроль за виконанням умов виробництва та реалізації цукру, що встановлені цим Законом, здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну аграрну політику.

Згідно з Положенням про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.11.2015 року № 1119, Мінагрополітики є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику.

Отже, здійснюючи державний нагляд (контроль) при виробництві та реалізації цукру Мінагрополітики швидше за все може здійснювати і державний нагляд (контроль) за дотриманням мінімальних цін при купівлі-продажу цукрових буряків для виробництва та при реалізації цукру.

¹ Статті 1 та 6 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»
² Стаття 1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»

Здійснюється в сфері ціноутворення державний нагляд (контроль) й Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (далі – Мінрегіон). Проте, його повноваження зі здійснення державного нагляду (контролю) обмежуються тільки перевіркою дотримання нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії¹.

Аналогічне повноваження за Мінрегіоном закріплено і в Положенні про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 року № 197.

З огляду на зазначене, Мінрегіон є одним із органів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення.

Ще одним органом державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення, про який варто зазначити в цій Зеленій книзі, є Міністерство охорони здоров'я (далі – МОЗ). Повноваження МОЗ з державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення встановлені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.1997 року № 328 «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України» (далі - Порядок). Даний Порядок розроблений з метою встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я. Жодного разу до цього Порядку не вносились зміни, тому на сьогоднішній день деякі його норми є неактуальними та такими, що не відповідають вимогам Закону про контроль.

Пунктом 11 Порядку передбачено, що контроль за організацією і якістю надання екстреної медичної допомоги іноземним громадянам, а також правильністю застосування цін (тарифів) здійснюють в межах своєї компетенції відповідні органи охорони здоров'я, Державна акціонерна страхова компанія України з надання екстреної медичної допомоги іноземним громадянам та інші державні органи та організації, на які згідно із чинним законодавством покладені зазначені контрольні функції.

В той же час, державні та комунальні заклади охорони здоров'я обов'язково перебувають у сфері управління відповідних державних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, тому перевірка суб'єктів господарювання органом, у сфері управління якого такий суб'єкт господарювання перебуває, є так званим внутрішнім контролем, який може відбуватися не у порядку, передбаченому Законом про контроль.

Здійснення державного нагляду (контролю) органами державної виконавчої влади та місцевого самоврядування за суб'єктами господарювання, що не перебувають у сфері їх управління, має відбуватися в порядку, передбаченому Законом про контроль, якщо його дія поширюється на відносини, що підлягають державному нагляду (контролю) цими органами, і тільки у разі, якщо повноваження зі здійснення такого державного нагляду (контролю) покладені на них відповідним спеціальним законом.

Що стосується Державної акціонерної страхової компанії України з надання екстреної медичної допомоги іноземним громадянам, то, по-перше, на сьогоднішній день такої компанії не існує, а по-друге, державний нагляд (контроль) є функцією держави і вона не може виконуватись іншими суб'єктами господарювання. Перевірка страховими компаніями правильності застосування закладами охорони здоров'я цін (тарифів) при наданні екстреної медичної допомоги іноземним громадянам може бути тільки в рамках договірних відносин.

¹ Стаття 7 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

З огляду на зазначене, Порядок потребує внесення відповідних змін та доповнень.

Підсумовуючи викладене, варто наголосити, що окреслений в цій Зеленій книзі перелік органів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення не є вичерпним. Це передусім пов'язано із тим, що відповідно до статті 16 Закону про ціни, органами державного контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення є центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з контролю за цінами та інші органи, визначені законом. Таке формулювання значно розширює перелік органів, що здійснює державний нагляд (контроль) у сфері ціноутворення. Крім того, у будь-який час у цій сфері може виникнути новий контролюючий орган. Така ситуація створює непрозорість та хаос при здійсненні державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення. Проте, враховуючи, що Закон про ціни є рамковим законодавчим актом, він має чітко визначати перелік органів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення та сфери, в яких такий контроль ними здійснюється.

До вищенаведеного переліку контролюючих органів слід ще додати Державну фіскальну службу України (далі – ДФС). ДФС, відповідно до статті 19 Податкового кодексу України, забезпечує контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять роздрібну торгівлю тютюновими виробами, вимог законодавства щодо максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких виробів та за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять оптову або роздрібну торгівлю алкогольними напоями, вимог законодавства щодо мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін на такі напої.

ДФС, на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу № 44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності, надав інформацію про проведені нею в сфері цінового регулювання перевірки суб'єктів господарювання протягом 2014 - I півріччя 2017 року.

Так, протягом 2014 року ДФС здійснило **3463** позапланові перевірки, протягом 2015 року – **4312**, протягом 2016 року – **10921** та протягом I півріччя 2017 року – **4366** позапланових перевірок.

16.2

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ТАКОГО КОНТРОЛЮ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ, ЩО З НИМ ПОВ'ЯЗАНІ

16.2.1

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБОЮ

На сьогоднішній день відносини, що виникають під час здійснення Держпродспоживслужбою заходів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення, відсутні серед відносин, на які не поширюється дія Закону про контроль¹, тому здійснення Держпродспоживслужбою державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення повинно відбуватися в порядку, який ним передбачений.

Для здійснення заходів державного нагляду (контролю) та на виконання статті 5 Закону про контроль в сфері ціноутворення затверджено критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності, пов'язаної з продажем (реалізацією) товарів, щодо яких встановлено державне регулювання цін, та уніфіковану форму акта з переліком питань для перевірок, а саме затверджено:

- ◆ Постанову Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 року № 533 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з продажем (реалізацією) товарів, щодо яких встановлено державне регулювання цін, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)» (далі – Критерії ризику Держпродспоживслужби);
- ◆ Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14.08.2013 року № 965 «Про затвердження уніфікованої форми акта перевірки дотримання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін» (далі – Уніфікована форма акту Держпродспоживслужби).

Для уніфікованої розробки всіма органами державного нагляду (контролю) критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення суб'єктами господарювання господарської діяльності, та уніфікованих форм актів для проведення перевірок 28 серпня 2013 року Кабінетом Міністрів України було затверджено постанову № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)».

Цією постановою затверджено Методику розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) (далі – Методика критеріїв ризику) та Методику розроблення уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових

¹ Стаття 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

(позапланових) заходів державного нагляду (контролю) (далі – Методика уніфікованих форм актів).

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності, та Уніфіковані форми актів повинні розроблятися органами державного нагляду (контролю) у відповідності до вимог Методики критеріїв ризику та Методики уніфікованих форм актів.

Однак, Критерії ризику Держпродспоживслужби не відповідають вимогам Закону про контроль в частині періодичності здійснення планових заходів державного нагляду (контролю). Так, Критеріями ризику Держпродспоживслужби встановлено, що суб'єкти господарювання з високим ступенем ризику перевіряються не частіше ніж **один раз на рік**; із середнім ступенем ризику – не частіше ніж **один раз на два роки** та з незначним ступенем ризику – не частіше ніж **один раз на п'ять років**. На сьогодні періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) чітко встановлена у Законі про контроль і складає для суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику – не частіше **одного разу на два роки**, середнім ступенем ризику – не частіше ніж **один раз на три роки**, а з незначним ступенем ризику – не частіше **одного разу на п'ять років**.

Враховуючи вимоги Закону про контроль, Критерії ризику Держпродспоживслужби підлягають приведенню у відповідність до Закону про контроль.

Не відповідають Критерії ризику Держпродспоживслужби і Методиці критеріїв ризику. Так, Критерії ризику Держпродспоживслужби не містять посилання на орган, що на підставі цих критеріїв ризику здійснює державний нагляд (контроль) за суб'єктами господарювання.

Уніфікована форма акта Держпродспоживслужби, також, потребує внесення значних змін. Так, передусім, змін потребує назва органу державного нагляду (контролю), оскільки на сьогодні органом державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення є не Державна інспекція України з контролю за цінами, а Держпродспоживслужба.

Крім того, в Уніфікованій формі акту Держпродспоживслужби частина питань для перевірки:

- ◆ складена не у формі питань, що унеможлиблює надання на них чітких та однозначних відповідей при здійсненні державного нагляду (контролю), тобто нівелюється сам принцип складення Уніфікованих форм актів, що по своїй суті є чек-листами;
- ◆ містить загальні положення у сфері ціноутворення, а не конкретні вимоги до діяльності суб'єкта господарювання у сфері ціноутворення. При такій Уніфікованій формі акта суб'єкт господарювання може не розуміти яких нормативно-правових актів він повинен дотримуватись у сфері ціноутворення.

З огляду на зазначене, Уніфікована форма акта Держпродспоживслужби потребує внесення відповідних змін та доповнень.

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) НАЦІОНАЛЬНОЮ КОМІСІЄЮ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Відносини, що виникають під час здійснення НКРЕКП заходів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення, відсутні серед відносин, на які не поширюється дія Закону про контроль¹, тому здійснення НКРЕКП державного нагляду (контролю) за дотриманням ліцензіатами вимог ліцензійних умов повинно відбуватися в порядку, передбаченому Законом про контроль.

Нагадаємо, що Закон про контроль є рамковим законодавчим актом у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за суб'єктами господарювання та визначає правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю). У зв'язку з цим, всі нормативно-правові акти, що встановлюють процедуру здійснення державного нагляду (контролю) для правовідносин, на які дія Закону про контроль поширюється, повинні бути приведені у відповідність з цим Законом.

Відповідно до статті 2 Закону про контроль, контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов здійснюється органами ліцензування у встановленому Законом про контроль порядку з урахуванням особливостей, визначених Законом про ліцензування.

Отже, НКРЕКП, як орган ліцензування, здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням ліцензіатами вимог ліцензійних умов в порядку, передбаченому Законом про контроль, з урахуванням особливостей, визначених в Законі про ліцензування.

З огляду на зазначене, порядок контролю, що міститься на сьогоднішній день в Законі про НКРЕКП має відповідати Закону про контроль та Закону про ліцензування. Однак, Закон про НКРЕКП на сьогодні визначає відмінну від Закону про контроль періодичність проведення планових перевірок, інші строки проведення планових та позапланових перевірок, дозволяє збільшувати строки для проведення перевірок, дозволяє проводити державний нагляд (контроль) не у присутності суб'єкта господарювання щодо якого він здійснюється. У зв'язку з цим, Закон про НКРЕКП повинен бути приведений у відповідність до рамкового Закону про контроль та Закону про ліцензування.

Для здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення НКРЕКП керується низкою нормативно-правових актів, що встановлюють порядок контролю за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов, а саме:

Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.05.2011 № 882 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензіатами умов та правил здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, передачею та постачанням електричної енергії, комбінованим виробництвом теплової та електричної енергії, виробництвом теплової енергії на теплоелектроцентралях та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.07.2011 року за № 907/19645;

¹ Стаття 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

- ◆ Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 10.08.2012 № 283 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2012 року за № 1476/21788 (далі – Постанова № 238);
- ◆ Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.05.2011 № 881 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.07.2011 року за № 910/19648 (далі – Постанова № 881);
- ◆ Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.05.2011 № 880 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними трубопроводами», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.07.2011 року за № 909/19647;
- ◆ Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 10.08.2012 № 284 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2012 року за № 1477/21789 (далі – Постанова № 284).

Всі вищенаведені порядки здійснення контролю в якійсь мірі не відповідають вимогам Закону про контроль, зокрема, щодо строків проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю), щодо можливості збільшення строків проведення перевірок.

Крім того, зазначені вище порядки здійснення контролю затверджують уніфіковані форми актів для проведення заходів державного нагляду (контролю), але вони вже є частково неактуальними, зокрема, у зв'язку з затвердженням нових ліцензійних умов і прийняттям нового Закону про ліцензування. Крім того, уніфікована форма акту, що затверджена Постановою № 881, не відповідає Методиці уніфікованих форм актів, оскільки містить тільки окремий перелік питань для перевірки, а не перелік питань в уніфікованій формі акту.

Не відповідає вимогам Закону про контроль і постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 року № 565 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)» (далі – Критерії ризику НКРЕКП). Зазначені Критерії ризику НКРЕКП встановлюють періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) для суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику – не частіше ніж **один раз на рік**, в той час, як статтею 5 Закону про контроль встановлено, що планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання, які віднесені до високого ступеня ризику – не частіше **одного разу на два роки**.

Крім того, НКРЕКП розмістила на власному веб-сайті в розділі «Державний контроль» посилання на нормативно-правовий акт, яким вона може керуватися при здійсненні державного нагляду (контролю), а саме: постанову Кабінету Міністрів України від 30.06.2006 року № 886 «Про затвердження Порядку проведення перевірки робочими групами центральних органів виконавчої влади» (далі – Постанова № 886).

Згідно з пунктом 1 Постанови № 886 нею визначається процедура проведення за рішенням Кабінету Міністрів України, дорученням Прем'єр-міністра України перевірки робочими групами центральних органів виконавчої влади та їх територіальних органів фінансово-господарської діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, а також суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Проте, перевірки суб'єктів господарювання навіть державного сектору економіки мають відбуватися в порядку, що встановлений Законом про контроль. Виключення з цього правила можуть становити лише випадки, коли суб'єкт господарювання перевіряється органом, у сфері управління якого такий суб'єкт господарювання перебуває, це так званий внутрішній контроль, який може відбуватися не у порядку, передбаченому Законом про контроль.

Слід зазначити, що на сьогоднішній день статтею 6 Закону про контроль передбачена така підстава для проведення позапланових заходів державного нагляду (контролю), як доручення Прем'єр-міністра України про перевірку суб'єктів господарювання у відповідній сфері у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави. Проведення перевірок суб'єктів господарювання за вищенаведеною підставою відбувається в порядку, встановленому Законом про контроль.

16.2.3

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) АНТИМОНОПОЛЬНИМ КОМІТЕТОМ УКРАЇНИ

Відповідно до статті 2 Закону про контроль його дія не поширюється на відносини, що виникають під час здійснення заходів державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції. Отже, державний нагляд (контроль) Антимонопольним комітетом не здійснюється в порядку, передбаченому Законом про контроль.

Для здійснення державного нагляду (контролю) Антимонопольним комітетом України було затверджено Розпорядження від 25.12.2001 № 182-р «Про Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції», яке зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13.02.2002 року за № 139/6427 (далі – Розпорядження № 182-р).

Розпорядженням № 182-р встановлюється порядок проведення уповноваженими працівниками Антимонопольного комітету України перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції при здійсненні господарської діяльності суб'єктами господарювання та при реалізації повноважень органами влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю (далі – об'єкти перевірки) щодо суб'єктів господарювання.

Процедура, визначена в Розпорядженні № 182-р, зокрема встановлює, що органами Антимонопольного комітету України здійснюються планові та позапланові перевірки. Про проведення планових перевірок суб'єкт господарювання

засдалегідь повідомляється, а саме: за **десять** днів до її проведення. Планові перевірки проводяться на підставі складеного плану – графіка та не частіше **одного разу на календарний рік**.

Позапланові перевірки проводяться за наявності певних обставин, що визначені в Розпорядженні № 182-р. Так, на відміну від Закону про контроль, Розпорядженням № 182-р передбачено **12** обставин, за наявності яких проводяться позапланові перевірки суб'єктів господарювання. Такими обставинами, наприклад, є:

- ◆ доручення Президента України, Кабінету Міністрів України;
- ◆ ініціатива органів Антимонопольного комітету у разі безпосереднього виявлення ними ознак порушення об'єктом перевірки законодавства про захист економічної конкуренції;
- ◆ виникнення потреби в перевірці відомостей, отриманих від особи, яка мала правові відносини з об'єктом перевірки;
- ◆ доручення спеціальних органів боротьби з організованою злочинністю;
- ◆ наявність документально підтверджених даних щодо монополізації ринку товару чи антиконкурентних узгоджених дій, отриманих органами Комітету відповідно до чинного законодавства під час виконання своїх завдань.

Слід зазначити, що органи Антимонопольного комітету України під час проведення перевірок мають досить широкі права. До таких прав відноситься право вилучати предмети та документи, що можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а також, право накладати арешт на предмети та документи, що можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

16.2.4

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА МІСЦЕВИМИ ДЕРЖАВНИМИ АДМІНІСТРАЦІЯМИ

Відносини, що виникають під час здійснення органами місцевого самоврядування та місцевими державними адміністраціями заходів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення, відсутні серед відносин, на які не поширюється дія Закону про контроль¹, тому здійснення цими органами державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення повинно відбуватися в порядку, передбаченому Законом про контроль та з урахуванням особливостей, визначених в Законі про ліцензування.

У зв'язку з цим, планові заходи державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення повинні здійснюватись органами місцевого самоврядування та місцевими державними адміністраціями на підставі критеріїв ризику та уніфікованих форм актів, затверджених у відповідній сфері. Будь-які критерії ризику для здійснення планових перевірок мають відповідати Методиці критеріїв ризику, а уніфіковані форми актів – Методиці уніфікованих форм актів.

Методикою критеріїв ризику та Методикою уніфікованих форм актів передбачено, що у разі коли органами, уповноваженими здійснювати державний нагляд (контроль), є місцеві держадміністрації та/або органи місцевого самоврядування, у відповідних сферах уніфіковані форми актів перевірок затверджуються

¹ Стаття 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах, а критерії розробляються центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах.

Враховуючи наведене, державний нагляд (контроль) у сфері ціноутворення органами місцевого самоврядування та місцевими державними адміністраціями має здійснюватись на підставі критеріїв ризику та уніфікованих форм актів, розроблених центральними органами виконавчої влади, які формують політику у відповідних сферах.

При здійсненні органами місцевого самоврядування делегованих повноважень з державного нагляду (контролю) за дотриманням цін та тарифів ними швидше за все використовуються Критерії ризику Держпродспоживслужби.

Крім зазначених у цій Зеленій книзі Критеріїв ризику Держпродспоживслужби, в сфері теплопостачання, водопостачання та водовідведення затверджено три постанови з критеріями ризику. Так, крім раніше згаданих Критеріїв ризику НКРЕКП, 14 січня 2009 року Кабінетом Міністрів України було затверджено постанову № 16 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері питного водопостачання і водовідведення та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)» (далі – Постанова № 16), а 22 лютого 2008 року – постанову № 75 «Про затвердження критеріїв розподілу суб'єктів господарювання за ступенями ризику їх діяльності в галузі електроенергетики та сфері теплопостачання і визначення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю)» (далі – Постанова № 75).

Згідно з Постановою № 16 критеріями віднесення суб'єктів господарювання до групи суб'єктів з високим ступенем ризику, наприклад, є:

- 1 наявність у них об'єктів:
 - ◆ питного водопостачання, зокрема водозабірних споруд, очисних споруд, насосних станцій, водопровідних мереж, резервуарів і водонапірних башт;
 - ◆ водовідведення, зокрема каналізаційних мереж, колекторів, насосних станцій, очисних споруд;
- 2 провадження ними діяльності із:
 - ◆ забезпечення питною водою за допомогою розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води;
 - ◆ відведення та очищення стічних вод за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, трубопроводів, пов'язаних єдиним технологічним процесом;
 - ◆ обслуговування та експлуатації житлового фонду в частині забезпечення споживачів питною водою;
- 3 забезпечення питною водою дошкільних, навчальних та лікувальних закладів.

Однак, останні зміни до цієї постанови вносились ще у 2011 році, тому вона на сьогодні не відповідає вимогам Закону про контроль, в частині періодичності здійснення планових заходів державного нагляду (контролю), та Методики критеріїв ризику щодо необхідності зазначення найменування органу державного нагляду (контролю), уповноваженого проводити заходи державного нагляду (контролю) за цими критеріями ризику.

Крім того, Постановою № 16 всі суб'єкти господарювання, що здійснюють централізоване водопостачання та водовідведення, віднесенні до високого ступеня ризику. Виключення складає тільки перелік суб'єктів господарювання, що не здійснює централізоване водопостачання, а забезпечує індивідуальних споживачів питною водою та проводить діяльність з виробництва, постачання фасованої води. З огляду на зазначене, критерії ризику в Постанові № 16 фактично не здійснюють розподіл суб'єктів господарювання за ступенями ризику.

Що стосується Постанови № 75, то нею до суб'єктів господарювання з високим ступенем прийняттого ризику належать, зокрема, підприємства і організації та їх виробничі об'єкти, що провадять:

- господарську діяльність з виробництва, передачі та постачання теплової енергії магістральними та місцевими тепловими мережами;
- господарську діяльність з виробництва теплової енергії.

Постанова № 75, також, не відповідає вимогам Закону про контроль та Методики критеріїв ризику, в частині періодичності здійснення планових перевірок та необхідності зазначення найменування органу державного нагляду (контролю), уповноваженого проводити заходи державного нагляду (контролю) за цими критеріями ризику.

Нагадаємо, що відповідно до статті 5 Закону про контроль суб'єкти господарювання з високим ступенем ризику перевіряються не частіше **одного разу на два роки**; з середнім – не частіше **одного разу на три роки** та незначним – не частіше **одного разу на п'ять років**.

В той же час, в Постанові № 16 передбачена перевірка суб'єктів господарювання з високим ступенем ризику не частіше **двох разів на рік**; із середнім – не частіше **одного разу на рік**, а незначним – не частіше **одного разу на два роки**.

Згідно з Постановою № 75 періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) в межах одного ступеня ризику взагалі різна і залежить від виду господарської діяльності або суб'єкта господарювання. Наприклад, підприємства і організації та їх виробничі об'єкти, що провадять господарську діяльність з виробництва електричної енергії і відносяться до високого ступеня ризику перевіряються не частіше ніж **три рази на рік**; підприємства і організації та їх виробничі об'єкти, що провадять господарську діяльність з виробництва, передачі та постачання теплової енергії магістральними та місцевими тепловими мережами і відносяться до високого ступеня ризику, перевіряються не частіше ніж **два рази на рік**.

Отже, хоча Постанови № 16 та № 75 формально можуть використовуватись для проведення місцевими державними адміністраціями планових перевірок, вони потребують не тільки приведення у відповідність до Закону про контроль та Методики критеріїв ризику, а й перегляду всього кола суб'єктів господарювання, що підлягає перевірці.

Що стосується Критеріїв ризику НКРЕКП, то місцеві державні адміністрації не можуть використовувати їх для проведення планових перевірок свого кола ліцензіатів у сфері тепlopостачання, водопостачання та водовідведення з огляду на нижченаведене.

НКРЕКП, відповідно до статті 1 Закону про НКРЕКП, є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, а не центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері централізованого водопостачання, водовідведення та тепlopостачання, тому НКРЕКП не може розробляти критерії ризику для місцевих державних адміністрацій.

Крім того, Критерії ризику НКРЕКП визначають тільки те коло суб'єктів господарювання (ліцензіатів), що підлягають перевірці саме НКРЕКП. Навіть якщо припустити, що місцеві державні адміністрації зможуть виокремити коло суб'єктів

господарювання, що підлягає перевірці ними, то, відповідно до Критеріїв ризику НКРЕКП, такі суб'єкти господарювання будуть відноситись тільки до середнього та/або незначного ступеня ризику.

Наприклад, відповідно до пункту 1.4. Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП від 22.03.2017 № 307 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення», НКРЕКП здійснює ліцензування господарської діяльності з централізованого водопостачання (виробництво та/або транспортування та/або постачання питної води споживачам) та/або водовідведення (відведення та/або очищення стічної води) у разі, якщо системи централізованого водопостачання та/або водовідведення суб'єктів господарювання розташовані в одному чи декількох населених пунктах у межах території однієї або більше областей (включаючи місто Київ), сукупна чисельність населення яких становить більше ніж **сто тисяч** осіб та обсяги реалізації послуг яких становлять відповідно: з централізованого водопостачання – більше ніж **триста тисяч метрів кубічних на рік**; з централізованого водовідведення – більше ніж **двісті тисяч метрів кубічних на рік**.

Обласні та Київська міська державні адміністрації здійснюють ліцензування господарської діяльності з централізованого водопостачання (виробництво та/або транспортування та/або постачання питної води споживачам) та/або водовідведення (відведення та/або очищення стічної води) для суб'єктів господарювання, що не підпадають під критерії регулювання НКРЕКП, визначені пунктом 1.4 цих Ліцензійних умов. Отже, відповідно, місцеві державні адміністрації перевіряють ліцензіатів, обсяги реалізації послуг яких з централізованого водопостачання – менше ніж **300 тисяч метрів кубічних на рік**, а з централізованого водовідведення – менше ніж **200 тисяч метрів кубічних на рік**.

Згідно з Критеріями ризику НКРЕКП:

- ◆ до високого ступеня ризику відносяться суб'єкти, що провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання з фактичним обсягом водопостачання за попередній (календарний) рік, що дорівнює або перевищує **90 млн м³**, та з централізованого водовідведення з фактичним обсягом водовідведення за попередній рік, що дорівнює або перевищує **50 млн м³**;
- ◆ до середнього ступеня ризику відносяться суб'єкти, що провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання з фактичним обсягом водопостачання за попередній (календарний) рік від **5 млн м³** (включно) до **90 млн м³**, та з централізованого водовідведення за попередній рік з фактичним обсягом водовідведення від **3,5 млн м³** (включно) до **50 млн м³**.
- ◆ до незначного ступеня ризику відносяться суб'єкти, що провадять господарську діяльність з централізованого водопостачання з фактичним обсягом водопостачання за попередній (календарний) рік менш як **5 млн м³** та з централізованого водовідведення з фактичним обсягом водовідведення за попередній (календарний) рік менш як **3,5 млн м³**.

На підставі здійсненого НКРЕКП розподілу суб'єктів господарювання за ступенями ризику, коло ліцензіатів, що можуть перевірятися місцевими державними адміністраціями, віднесено тільки до незначного ступеня ризику.

Слід зазначити, що віднесення суб'єктів господарювання тільки до одного ступеня ризику не відповідає вимогам статті 5 Закону про контроль, норми якого встановлюють обов'язковий розподіл суб'єктів господарювання, які підлягають перевірці, за **трьома** ступенями ризику: високим, середнім та незначним.

Отже, навіть якщо не звертати увагу на те, що НКРЕКП, як колегіальний орган, не може затверджувати критерії ризику для місцевих державних адміністрацій, місцеві державні адміністрації швидше за все не можуть використовувати Критерії ризику НКРЕКП для здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов, що їм підконтрольні.

Стосовно затвердження Уніфікованих форм актів для проведення заходів державного нагляду (контролю), то затверджені НКРЕКП Уніфіковані форми актів не можуть в повному обсязі бути використані місцевими державними адміністраціями, оскільки вони, по-перше, затверджені НКРЕКП – колегіальним органом, а по-друге питання, що містяться в них, не спрямовані на перевірку підконтрольних місцевим державним адміністраціям суб'єктів господарювання. Є в Уніфікованих формах актів невеликий загальний перелік питань, що підходить для всіх суб'єктів господарювання, проте, решта питань неактуальна навіть і для перевірок НКРЕКП. В цій Зеленій книзі вже зазначалось про те, що Уніфіковані форми актів НКРЕКП втратили свою актуальність, оскільки були розроблені у відповідності до законодавства, яке на сьогодні є нечинним, зокрема, у відповідності до попередніх Закону про ліцензування та ліцензійних умов (додатково дивись пункт 16.2. Розділу 3 цієї Зеленої книги).

16.2.5

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) МІНІСТЕРСТВОМ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

Повноваження щодо державного нагляду (контролю) за виконанням умов виробництва та реалізації цукру, в тому числі і за дотриманням мінімальних цін на цукрові буряки та цукор, на законодавчому рівні закріплені. Однак інформація про здійснення Мінагрополітики таких перевірок не знаходить свого практичного підтвердження, адже протягом **трьох** років поспіль Міністерство не було включено до планів комплексних перевірок. Так, для виявлення контрольних функцій Мінагрополітики був здійснений перегляд планів комплексних перевірок за 2016-2018 роки. Відсутня інформація про здійснення Мінагрополітики перевірок суб'єктів господарювання, що здійснюють виробництво та реалізацію цукру, і на його офіційному веб-сайті.

Окремого порядку здійснення перевірок, критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення суб'єктами господарювання діяльності при виробництві та реалізації цукру, та уніфікованої форми акту для цього виду державного нагляду (контролю) не затверджено.

Крім того, в постанові Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» Мінагрополітики відмічений як центральний орган виконавчої влади, що не здійснює державний нагляд (контролю) у сфері господарської діяльності.

Крім того, про відсутність інформації щодо контролю у сфері цінового (тарифного) регулювання Мінагрополітики повідомило у своєму листі від 14.12.2017 року № 37-32-9/27699¹.

З огляду на зазначене, виникає наступна низка питань:

1 Чи мають повноваження Мінагрополітики зі здійснення державного нагляду (контролю) за виконанням умов виробництва та реалізації цукру, передбачені в Законі про виробництво і реалізацію цукру, декларативний характер?

¹ Дана інформація надана на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу № 44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

- 2 Чи для здійснення перевірок суб'єктів господарювання, що здійснюють виробництво та реалізації цукру, Мінагрополітики долучається до перевірок, які здійснюються Держпродспоживслужбою?
- 3 Чи слід вносити зміни до Закону про виробництво та реалізацію цукру з метою виключення норм про повноваження Мінагрополітики з державного нагляду (контролю) за виконанням умов виробництва та реалізації цукру?

16.2.6

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ (КОНТРОЛЮ) МІНІСТЕРСТВОМ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

Відносини з державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, а також коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії, відсутні серед відносин, на які не поширюється дія Закону про контроль. Відсутній Мінрегіон і серед органів, що здійснюють заходи контролю з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами¹.

Таким чином, Закон про контроль поширюється на перевірки, що здійснюються Мінрегіоном за дотриманням нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії. Це означає, що такі перевірки суб'єктів господарювання мають відбуватися в порядку, передбаченому Законом про контроль.

Для здійснення вищезазначених перевірок Кабінетом Міністрів України 3 серпня 1998 року була затверджена постанова N 1210 «Про затвердження Порядку проведення перевірки дотримання вимог нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, а також коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії», а Мінрегіоном затверджено наказ від 30.12.2014 року № 381 «Про затвердження Інструкції з проведення перевірки дотримання вимог нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, а також коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28.01.2015 року за № 92/26537 (далі – Інструкція).

Відповідно до Інструкції перевірячі Мінрегіоном підлягають замовники будівництва, а також у разі потреби інші учасники інвестиційної діяльності - проектно-вишукувальні, підрядні організації, підприємства, установи, організації та інші суб'єкти господарювання, що надають відповідні послуги.

Отже, вбачається, що такій перевірці підлягають не тільки органи державної виконавчої влади та місцевого самоврядування, а й суб'єкти господарювання.

В сфері будівництва затверджено:

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків

¹ Стаття 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/877-16>

(відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною архітектурно-будівельною інспекцією України¹ (далі – Критерії з будівництва);

Уніфіковану форму акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт² (далі – Уніфікована форма акта з будівництва).

Проте, планові заходи державного нагляду (контролю) на підставі Критеріїв та Уніфікованої форми акта з будівництва здійснюються тільки Державною архітектурно-будівельною інспекцією України.

Мінрегіоном, з метою здійснення перевірок дотриманням вимог нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, а також коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії, не затверджені ні відповідні критерії ризику, ні уніфікована форма акту.

З огляду на наведене, виникають наступні питання: у якому порядку та на підставі яких нормативно-правових актів Мінрегіоном здійснюються заходи державного нагляду (контролю) за суб'єктами господарювання? Чи необхідно для здійснення таких перевірок розробити відповідну уніфіковану форму акта та критерії ризику?

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ:

- 1) Узгодити між собою законодавчі та інші нормативно-правові акти, в частині однакового визначення назв видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню НКРЕКП.
- 2) Привести у відповідність до вимог Закону про контроль та Методиці критеріїв ризику Критерії ризику Держпродспоживслужби.
- 3) Привести у відповідність до вимог Методики уніфікованих форм актів – Уніфіковану форму акту Держпродспоживслужби.
- 4) Привести у відповідність до Закону про контроль та Закону про ліцензування Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».
- 5) Привести порядки здійснення НКРЕКП державного нагляду (контролю) за дотриманням ліцензіатами ліцензійних умов у відповідність до Закону про контроль та Закону про ліцензування;
- 6) Привести у відповідність до вимог Закону про ліцензування, Методики уніфікованих форм актів та інших нормативно-правових актів – всі Уніфіковані форми актів НКРЕКП;
- 7) Привести у відповідність до Закону про контроль Критерії ризику НКРЕКП.
- 8) Перевірки суб'єктів господарювання державного сектору економіки здійснювати на підставі Закону про контроль, з цією метою внести зміни до Постанови № 886.
- 9) Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»;

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 року № 1164 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності з будівництва об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми та значними наслідками, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною архітектурно-будівельною інспекцією».

² Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 15.05.2012 № 240 «Про затвердження форм актів та інших документів, які складаються під час або за результатами здійснення державного архітектурно-будівельного контролю», зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 04.07.2012 року за № 1116/21428.

- 10) Привести у відповідність до вимог Закону про контроль та Методики критеріїв ризику Постанови № 16 та № 75.
- 11) Внести зміни до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.1997 року № 328 «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України».
- 12) Визначити в рамковому Законі про ціни повний перелік органів державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення та сфери, в яких контроль ними здійснюється.

17 | ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ

17.1

ВИДИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ

За порушення законодавства у сфері ціноутворення винні особи притягаються до різноманітної відповідальності. Види та розмір відповідальності у сфері ціноутворення залежить від багатьох факторів починаючи зі сфери, в якій запроваджено державне цінове регулювання, становища, яке займає суб'єкт господарювання на ринку, та завершуючи повноваженнями і статусом органу, що застосовує санкції до суб'єкта господарювання та його посадових осіб.

Особливістю відповідальності у сфері ціноутворення є те, що за порушення державної дисципліни цін притягаються до відповідальності й посадові особи органів державної виконавчої влади, місцевого самоврядування та державних колегіальних органів.

Відповідальність у сфері ціноутворення встановлено низкою нормативно-правових актів різного правового рівня та статусу: Кодексом України про адміністративні правопорушення, рамковим Законом про ціни, спеціальними законодавчими актами, що діють у різних сферах господарської діяльності.

Застосовуються у сфері ціноутворення й різні заходи впливу на осіб за порушення ними вимог законодавства щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін. Такими заходами, наприклад, є можливість вилучення та накладення арешту на предмети та документи, що можуть бути доказами чи джерелом доказів у справі про порушення вимог законодавства про ціни та ціноутворення *(для більш детальної інформації дивись підпункт 16.2.3. пункту 16.2. цієї Зеленої книги)*.

17.2

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У РАМКОВОМУ ЗАКОНІ УКРАЇНИ «ПРО ЦІНИ ТА ЦІНОУТВОРЕННЯ»

Статтю 18 Закону про ціни уповноваженим органам надано право приймати рішення про застосування адміністративно-господарських санкцій за порушення вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін.

Загальний перелік адміністративно-господарських санкцій, що можуть застосовуватись до суб'єктів господарювання за порушення законодавства про ціни і ціноутворення, визначений в статті 20 Закону про ціни.

Так, відповідно до статті 20 Закону про ціни, до суб'єктів господарювання застосовуються адміністративно-господарські санкції за:

- 1) порушення вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін – вилучення необґрунтовано одержаної виручки, що становить позитивну різницю між фактичною виручкою від продажу (реалізації) товару та виручкою за цінами, сформованими відповідно до запровадженого способу регулювання (крім тих, що на постійній основі надають житлово-комунальні послуги або мають адресного

споживача), та штраф у розмірі **100 відсотків** необґрунтовано одержаної виручки;

- 2) стягнення плати за товари, які згідно із законодавством надаються безоплатно, – штраф у розмірі **100 відсотків** вартості проданих (реалізованих) товарів;
- 3) надання уповноваженим органам недостовірних відомостей – штраф у розмірі **100 неоподатковуваних мінімумів** доходів громадян;
- 4) невиконання приписів уповноважених органів або створення перешкод для виконання покладених на них функцій – штраф у розмірі **200 неоподатковуваних мінімумів** доходів громадян.

Як бачимо розмір штрафних санкцій, встановлений Законом про ціноутворення, є досить значним та вагомим джерелом постійного поповнення державного бюджету.

Обов'язок спрямування сум адміністративно-господарських санкцій до державного бюджету чітко визначено в статті 20 Закону про ціни. Що ж стосується сум необґрунтованої виручки одержаної суб'єктами господарювання, які на постійній основі надають житлово-комунальні послуги або мають адресного споживача, то статтю 20 Закону про ціни передбачено її повернення споживачеві.

Так, за результатами здійснення державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення Держпродспоживслужбою 2016 році було застосовано адміністративно-господарських санкцій на суму **1 177,4 тис. грн** та зобов'язано повернути споживачам необґрунтовано отримані кошти на суму **484,2 тис. грн**¹.

17.3

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ПІД ЧАС РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН (ТАРИФІВ) НА ТОВАРИ, ЩО ВИРОБЛЯЮТЬСЯ (РЕАЛІЗУЮТЬСЯ) СУБ'ЄКТАМИ ПРИРОДНИХ МОНОПОЛІЙ

За порушення законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій, відповідальність встановлено в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до статті 50 Закону про конкуренцію порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, є:

- ◆ зловживання монопольним (домінуючим) становищем (пункт 2 статті 50 Закону про конкуренцію);
- ◆ невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі (пункт 4 статті 50 Закону про конкуренцію);
- ◆ неподання інформації Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню у встановлені органи Антимонопольного комітету України, головою його територіального відділення чи нормативно-правовими актами строки (пункт 13 статті 50 Закону про конкуренцію);

¹ Публічний звіт Держпродспоживслужби за 2016 рік - <http://www.consumer.gov.ua/Pictures/Files/Editor/document/%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8%20%D0%94%D0%9F%D0%A1%D0%A1/%D0%97%D0%B2%D1%96%D1%82-2016.pdf>

- ◆ подання інформації в неповному обсязі Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню у встановлені органи Антимонопольного комітету України, головою його територіального відділення чи нормативно-правовими актами строки (пункт 14 статті 50 Закону про конкуренцію);
- ◆ подання недостовірної інформації Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню (пункт 15 статті 50 Закону про конкуренцію);
- ◆ створення перешкод працівникам Антимонопольного комітету України, його територіального відділення у проведенні перевірок, огляду, вилученні чи накладенні арешту на майно, документи, предмети чи інші носії інформації (пункт 16 статті 50 Закону про конкуренцію).

Зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку; застосування різних цін чи різних інших умов до рівнозначних угод з суб'єктами господарювання, продавцями чи покупцями без об'єктивно виправданих на те причин¹.

Статтю 52 Закону про конкуренцію передбачено, що за порушення, передбачені:

- ◆ пунктами 2 та 4 статті 50 Закону про конкуренцію, накладаються штрафи у розмірі до **десяти відсотків** доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф. У разі наявності незаконно одержаного прибутку, який перевищує **десять відсотків** зазначеного доходу (виручки), штраф накладається у розмірі, що не перевищує **потрійного** розміру незаконно одержаного прибутку. Розмір незаконно одержаного прибутку може бути обчислено оціночним шляхом;
- ◆ пунктами 13-16 статті 50 Закону про конкуренцію, накладаються штрафи у розмірі до **одного відсотка** доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Крім штрафів, за порушення законодавства про економічну конкуренцію може застосовуватись така санкція, як примусовий поділ суб'єкта господарювання. Так, згідно зі статтю 53 Закону про конкуренцію, до суб'єкта господарювання, що зловживає монопольним (домінуючим) становищем на ринку, органи Антимонопольного комітету України мають право прийняти рішення про примусовий поділ суб'єкта господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище.

Застосовується й адміністративна відповідальність:

- ◆ до посадових осіб органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю за правопорушення, передбачені пунктами 4, 13-16 статті 50 Закону про конкуренцію;
- ◆ до працівників суб'єктів господарювання, об'єднань за правопорушення, передбачене пунктом 16 статті 50 Закону про економічну конкуренцію².

¹ Стаття 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
² Стаття 54 Закону України «Про захист економічної конкуренції» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

Передбачено Законом про конкуренцію й відшкодування шкоди заподіяної порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченої пунктом 2 статті 50 цього Закону, яка відшкодовується особою, що вчинила порушення, у **подвійному** розмірі завданої шкоди (стаття 55 Закону про економічну конкуренцію).

Крім, накладення штрафних санкцій, примусового поділу суб'єктів господарювання та відшкодування заподіяної шкоди до порушників законодавства про економічну конкуренцію застосовується нарахування пені.

Згідно зі статтею 56 Закону про економічну конкуренцію за кожний день прострочення сплати штрафу стягується пеня у розмірі **півтора відсотка** від суми штрафу. Розмір пені не може перевищувати розміру штрафу, накладеного відповідним рішенням органу Антимонопольного комітету України.

За інформацією, викладеною у Звіті Антимонопольного комітету України за 2016 рік, за порушення у вигляді зловживань монопольним становищем у 2016 році було накладено штрафних санкцій майже на **86 404,5 млн грн**.

17.4

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КОАП) передбачено відповідальність керівників (розпорядників кредитів) підприємств (об'єднань, господарських товариств тощо) за:

- ♦ встановлення монопольних цін, часткову або повну відмову від реалізації чи закупівлі товару за відсутності альтернативних джерел постачання або збуту з метою створення або підтримки дефіциту на ринку чи встановлення монопольних цін, встановлення монопольних цін (тарифів, розцінок) на свої товари, а також дискримінаційних цін, що обмежують права окремих споживачів, у вигляді штрафу у розмірі до **255 гривень**, а на осіб, які займаються підприємницькою діяльністю, – до **510 гривень** (стаття 166 КОАП);
- ♦ укладення угод, спрямованих на встановлення (підтримання) монопольних цін (тарифів), знижок, надбавок (доплат), націнок, розподіл ринків за територіальним принципом, асортиментом товарів, обсягом їх реалізації чи закупівель або за колом споживачів чи за іншими ознаками з метою їх монополізації, усунення з ринку або обмеження доступу на нього продавців, покупців, інших підприємців у вигляді штрафу у розмірі до **255 гривень**, а на осіб, які займаються підприємницькою діяльністю, – до **510 гривень** (стаття 166 КОАП).

Також, статтею 166 КОАП передбачена відповідальність за неподання, несвоєчасне подання посадовими особами органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також керівниками (розпорядниками кредитів) підприємств (об'єднань, господарських товариств тощо) та особами, які займаються підприємницькою діяльністю, інформації або подання завідомо недостовірної інформації Антимонопольному комітету України та його територіальним відділенням у вигляді штрафу на посадових осіб та керівників у розмірі до

119 гривень, а на осіб, які займаються підприємницькою діяльністю, – до **340 гривень**.

Ухилення осіб, зазначених у частині першій цієї статті, від виконання рішень Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень, чи несвоєчасне виконання їх рішень – у вигляді штрафу на посадових осіб та керівників у розмірі до **102 гривень**, а на осіб, які займаються підприємницькою діяльністю, – до **272 гривень**.

Передбачена відповідальність і за невиконання законних вимог посадових осіб НКРЕКП, а саме: за несвоєчасне надання інформації, необхідної для виконання покладених на національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, завдань, на посадових осіб суб'єктів природних монополій або суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сферах енергетики та комунальних послуг накладається штраф до **3400 гривень**.

Ненадання інформації національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, або надання завідомо недостовірних даних посадовими особами суб'єктів природних монополій або суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сферах енергетики та комунальних послуг тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб таких суб'єктів до **17000 гривень**.

Невиконання або несвоєчасне виконання суб'єктами природних монополій або суб'єктами господарювання на суміжних ринках у сферах енергетики та комунальних послуг рішень національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, порушення ліцензійних умов тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб таких суб'єктів до **85 000 гривень**.

Як бачимо, рівень адміністративної відповідальності посадових осіб за укладення угод, спрямованих на встановлення (підтримання) монопольних цін (тарифів), знижок, надбавок (доплат), націнок, встановлення монопольних та дискримінаційних цін та за неподання, несвоєчасне подання, подання завідомо недостовірної інформації, ухилення від виконання рішень Антимонопольного комітету України чи несвоєчасне їх виконання є досить низьким у порівнянні до розміру відповідальності, що застосовується за невиконання законних вимог посадових осіб НКРЕКП.

Передбачено Кодексом України про адміністративні правопорушення й загальну відповідальність за недотримання державної дисципліни цін, але вона теж дуже незначна і навряд чи буде спонукати суб'єктів господарювання не порушувати вимоги чинного законодавства у сфері ціноутворення. Наприклад, відповідно до статті 155 КОАП, обмірювання, обважування, обраховування, перевищення встановлених цін і тарифів або інший обман покупця чи замовника працівниками торгівлі, громадського харчування і сфери послуг та громадянами– суб'єктами підприємницької діяльності під час реалізації товарів, виконання робіт, надання послуг тягне за собою накладення штрафу від **34 гривень** до **255 гривень**.

Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме правопорушення, або вчинені у великих розмірах¹, тягнуть за собою накладення штрафу від **340 гривень** до **850 гривень**.

Відповідно до інформації Державної служби статистики, що була опублікована в Статистичному бюлетені «Адміністративні правопорушення», за порушення вимог статті 155 КОАП адміністративні стягнення у вигляді штрафу було накладено на **19** осіб.

¹ Обманом покупців чи замовників у великих розмірах слід вважати обман, що спричинив громадянину матеріальну шкоду у сумі, що перевищує 51 гривню (стаття 155 КОАП).

Також, згідно зі статтею 165 КОАП, за порушення порядку формування, встановлення та застосування цін і тарифів, а також знижок, націнок, доплат до них передбачено відповідальність у вигляді штрафу на посадових осіб від **85 гривень** до **170 гривень**.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з правопорушень, зазначених в частині першій цієї статті, тягнуть за собою накладення штрафу від **170 гривень** до **255 гривень**.

Відповідно до інформації Державної служби статистики, що була опублікована в Статистичному бюлетені «Адміністративні правопорушення», за порушення вимог статті 165 КОАП адміністративні стягнення у вигляді штрафу було накладено на **26** осіб.

Невиконання законних вимог посадових осіб Держпродспоживслужби, відповідно до статті 188 КОАП, щодо усунення порушень порядку формування, встановлення та застосування цін або створення перешкод для виконання покладених на них обов'язків, тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від **510 гривень** до **850 гривень**.

Відповідно до інформації Державної служби статистики, що була опублікована в Статистичному бюлетені «Адміністративні правопорушення», за порушення вимог статті 188 КОАП адміністративні стягнення у вигляді штрафу було накладено на **11** осіб.

Не можна погодитись із таким низьким рівнем відповідальності посадових осіб, оскільки саме їх рішення та діяльність призводять до порушення суб'єктами господарювання конкуренції, зловживання монополюючим становищем на ринку та порушення дисципліни цін. Страждають від такої діяльності не тільки споживачі товарів, робіт та послуг, а й національна економіка. Отже, розмір вищезазначеної відповідальності було б слід переглянути на предмет її збільшення.

Крім того, викликає занепокоєння досить незначна кількість осіб, притягнутих до адміністративної відповідальності за порушення державної дисципліни цін. Такій низькій статистиці можна дати лише два пояснення: або органи державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення майже не проводять заходи державного нагляду (контролю), або майже всі суб'єкти господарювання та їх посадові особи суворо дотримуються вимог законодавства щодо державної дисципліни цін.

17.5

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ В СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТАХ

Деякими спеціальними законодавчими актами, також, передбачена відповідальність за порушення законодавства у сфері ціноутворення. Наведемо в цій Зеленій книзі деякі з них.

Наприклад, відповідно до статті 31 Закону України «Про тепlopостачання», уповноважені органи застосовують до суб'єктів господарювання штрафні санкції за необґрунтоване застосування тарифів на виробництво теплової енергії та її транспортування чи постачання або завищення нарахування плати за фактично відпущену теплову енергію споживачу (покупцю) – у розмірі до **5 100 гривень**.

Стаття 19 Закону України «Про природні монополії» передбачає, що прибуток, одержаний суб'єктами природних монополій у результаті порушення норм цього Закону, вилучається в судовому порядку до Державного бюджету України.

Виручка, одержана суб'єктами природних монополій у результаті порушення встановлених органами, які регулюють діяльність суб'єктів природних монополій, рівня цін (тарифів) вилучається до відповідного бюджету згідно з законодавством про ціни і ціноутворення.

Згідно зі статтею 9 Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» у разі поставок цукру на внутрішній ринок понад встановлену квоту або реалізації його за цінами, що нижчі від визначеної мінімальної ціни, з суб'єкта підприємницької діяльності стягується штраф у розмірі подвійної вартості цукру, реалізація якого здійснена з порушенням встановленого порядку.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ:

Для вирішення вищеперерахованих проблемних питань щодо відповідальності у сфері ціноутворення слід переглянути всі нормативно-правові акти, що встановлюють відповідальність за дотримання державної дисципліни цін, внести до них зміни, збільшивши розмір відповідальності посадових осіб та суб'єктів господарювання за порушення ними законодавства про ціноутворення. Передусім, доцільно внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та збільшити розмір відповідальності за дотримання державної дисципліни цін.

18 | ГАРАНТІЇ, ЩО НАДАЮТЬСЯ НАСЕЛЕННЮ ТА СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН

18.1

НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ НАСЕЛЕННЮ В РАЗІ ЗРОСТАННЯ ЦІН

Невід'ємним елементом системи державного цінового регулювання є надання державних соціальних гарантій населенню в разі зростання цін. Це пояснюється тим, що механізм державного цінового регулювання, окрім економічної функції держави, виконує також і соціальну функцію¹.

Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» визначено, що державні соціальні гарантії – встановлені законами мінімальні розміри оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, розміри інших видів соціальних виплат, встановлені законами та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму².

Законом про ціни передбачається, що Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади послідовно вживають заходів щодо забезпечення соціальних гарантій населенню, насамперед малозабезпеченим сім'ям, шляхом запровадження системи компенсаційних виплат у зв'язку із зростанням цін та індексації грошових доходів соціально-економічних груп населення відповідно до законодавства³.

Окрім, системи компенсаційних виплат та індексації грошових доходів соціально-економічним групам населення, законодавством у сфері ціноутворення передбачаються, також, і інші державні соціальні гарантії населенню. Такими гарантіями є забезпечення пільгових умов задоволення потреб у товарах та послугах окремим категоріям громадян, які потребують соціальної підтримки. Зустрічаються вони в різних законодавчих актах, що складають нормативне поле у сфері цінового регулювання, наприклад, Законі України «Про транспорт», Законі України «Про соціальні послуги», Законі України «Про житлово-комунальні послуги», Основах законодавства України про охорону здоров'я, тощо.

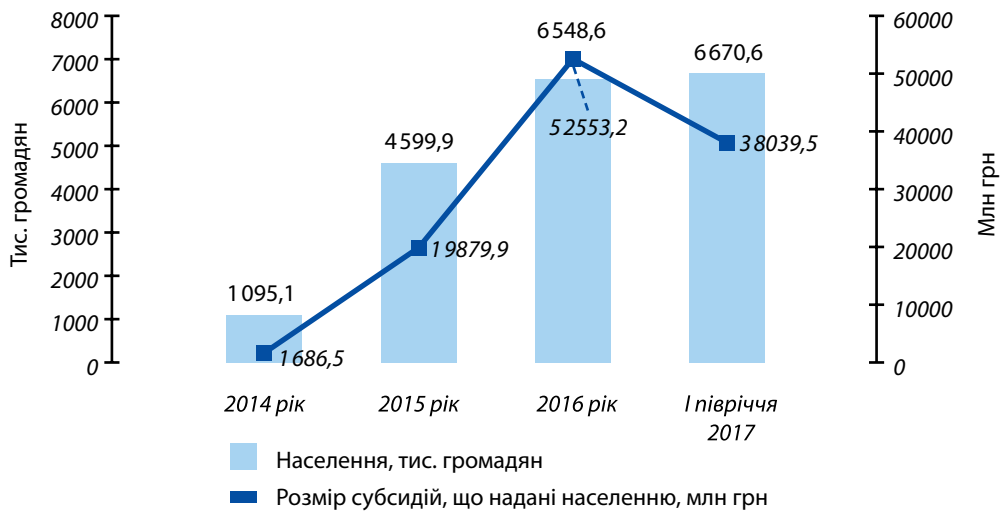
Прикладом надання соціальних гарантій населенню в разі зростання цін є механізм надання населенню субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг. Так, за інформацією наданою Міністерством соціальної політики України, у 2014 році для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг **1095,1 тис. громадянам** було надано субсидій у розмірі **1686,5 млн гривень**; у 2015 році – **4599,9 тис. громадянам** надано субсидій у розмірі **19879,9 млн гривень**; у 2016 році – **6548,6 тис. громадянам** надано субсидій у розмірі **52553,2 млн гривень**; у першому півріччі 2017 року – **6670,6 тис. громадянам** надано субсидій у розмірі **38039,5 млн. гривень**. Слід зазначити, що Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік»⁴ субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг передбачена у сумі **47,1 млрд гривень**.

¹ Стаття 4 Закону України «Про ціни і ціноутворення» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

² Стаття 1 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>

³ Стаття 9 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

⁴ Закон України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1801-19>

КОМПЕНСАТОРНІ МЕХАНІЗМИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ НАСЕЛЕННЮ ДЛЯ ВІДШКОДУВАННЯ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Рік	Перелік товарів, робіт та послуг	Які компенсаторні механізми застосовувалися до населення?	Нормативно-правовий акт, яким встановлені такі компенсаторні механізми	Який розмір/відсоток таких компенсацій передбачений на законодавчому рівні?	Чи були фактично здійснені компенсації населенню?	Загальний обсяг таких компенсацій (млн грн)	Кількість населення до якого застосовувались компенсаторні механізми (тис.)	Джерела, з яких здійснювалися компенсаторні виплати?
2014	Житлово-комунальні послуги	Пільги	Закони України ¹	від 25% до 100%	Так	5 473,5	4 159,1	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій
		Субсидії	постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848	залежно від доходу	Так	1 686,5	1 095,1	
2015	Житлово-комунальні послуги	Пільги	Закони України ¹	від 25% до 100%	Так	3 570,1	5 533,8	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій
		Субсидії	постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848	залежно від доходу	Так	19 879,9	4 599,9	
2016	Житлово-комунальні послуги	Пільги	Закони України ¹	від 25% до 100%	Так	3 455,6	7 835,0	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій
		Субсидії	постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848	залежно від доходу	Так	52 553,2	6 548,6	
2017 (I півріччя)	Житлово-комунальні послуги	Пільги	Закони України ¹	від 25% до 100%	Так	3 304,5	3 960,6	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій
		Субсидії	постанова Кабінету Міністрів України від 21.10.1995 № 848	залежно від доходу	Так	38 039,5	6 670,6	

¹ Закони України: „Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, „Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні”, „Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист”, „Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні”, „Про відновлення прав осіб, депортованих за національною ознакою”, „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, „Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”, „Про освіту”, „Про службу безпеки України”, „Про бібліотеки і бібліотечну справу”, „Про захист рослин”, „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, „Про жертові нацистських переслідувань”, „Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України”, „Про охорону дитинства”, „Про соціальний захист дітей війни”, „Про культуру”, „Основи законодавства України про охорону здоров'я, Кодекс цивільного захисту України

Як зазначається статтею 20 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», надання державних соціальних гарантій здійснюється за рахунок бюджетів усіх рівнів, коштів підприємств, установ і організацій та соціальних фондів на засадах адресності та цільового використання¹. Так, наприклад, надання вищезазначених компенсаторних механізмів населенню (надання субсидій на оплату житлово-комунальних послуг) фінансуються за рахунок субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам. Одночасно, Законом допускається фінансування державних соціальних гарантій не тільки за рахунок коштів бюджетів усіх рівнів, соціальних фондів, а й за рахунок коштів самих суб'єктів господарювання. В розрізі політики державного цінового регулювання та забезпечення гарантій суб'єктам господарювання під час державного регулювання цін, держава гарантує наступне відшкодування понесених втрат таким суб'єктам господарювання за рахунок коштів відповідних бюджетів (*Більш детально Див. наступний пункт 18.2 Розділу 3 цієї Зеленої книги*).

18.2

ГАРАНТІЇ, ЩО НАДАЮТЬСЯ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН (КОМПЕНСАТОРНИЙ МЕХАНІЗМ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ ПІД ЧАС ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН)

Надання гарантій суб'єктам господарювання під час державного регулювання цін є соціально-орієнтованим, компенсаторним механізмом та здійснюється з метою відшкодування збитків, які несуть суб'єкти господарювання у разі встановлення цін на їх товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого.

Законодавством передбачається можливість відшкодування збитків для суб'єктів господарювання при встановленні тарифу у розмірі, який не є економічно необґрунтованим. Так, статтею 15 Закону про ціни встановлено, що Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів². Такі самі зобов'язання зустрічаються і в іншому галузевому законодавстві, наприклад, Законі України «Про житлово-комунальні послуги» (стаття 31)³, Законі про НКРЕКП (статті 18, 23)⁴ тощо.

Проте, застосування компенсаторного механізму (відшкодування збитків державними органами та органами місцевого самоврядування) переважно відбувається з метою виконання соціальної функції держави та здійснюється задля забезпечення соціальних гарантій населенню, насамперед малозабезпеченим сім'ям, сім'ям з низьким сукупним рівнем доходів, іншим соціально незахищеним громадянам, тощо. Так, при покладанні обов'язків на суб'єктів господарювання щодо надання безоплатних послуг, продажу товарів за заниженими цінами/тарифами, тощо, держава гарантує наступне відшкодування понесених втрат таким суб'єктам господарювання за рахунок коштів відповідних бюджетів.

¹ Стаття 20 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>

² Стаття 15 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

³ <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1875-15/print>

⁴ <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1540-19/print>

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ АНАЛІЗУ БУЛО ВИДІЛЕНО НАСТУПНІ СФЕРИ В ЯКИХ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ КОМПЕНСАТОРНИЙ МЕХАНІЗМ:

Сфера	Мета	Спосіб відшкодування та застосовані компенсаторні механізми	Порядок відшкодування	Джерела фінансування	НПА, який встановлює порядок відшкодування	Особа, на товари, роботи та послуги якої запроваджено державне цінове регулювання, якій відшкодовується їх вартість
Лікарські засоби під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу, бронхіальну астму	Забезпечення доступності лікарських засобів	Цільова субвенція з місцевого бюджету підстави звіту суб'єкта господарювання про відпущенні ним лікарські засоби	<p>Суб'єкти господарювання звертаються до розпорядників бюджетних коштів із заявою про укладення договору про відшкодування вартості лікарських засобів. Розпорядники бюджетних коштів, визначені рішеннями про відповідні бюджети згідно із законодавством, формують на підставі укладених договорів перелік суб'єктів господарювання, що здійснюють відпуск лікарських засобів.</p> <p>Для отримання відшкодування суб'єкти господарювання двічі на місяць подають розпорядникам бюджетних коштів, визначених рішеннями про відповідні бюджети згідно із законодавством, звіти про відпущенні лікарські засоби.</p> <p>Відшкодування вартості лікарських засобів суб'єктові господарювання здійснюється протягом п'яти робочих днів з дня надходження зазначеного звіту.</p>	цільова субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2017 р. № 152 «Про забезпечення доступності лікарських засобів»	Суб'єкти господарювання, які провадять господарську діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами, незалежно від форми власності та підпорядкування, аптечні заклади яких розташовані в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці
Перевезення пільгових категорій громадян	Надання пільг окремим категоріям громадян на безоплатний проїзд	Компенсація за безоплатне перевезення окремих категорій громадян	<p>Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані надати перевізникам, які здійснюють пільгові перевезення пасажирів та перевезення пасажирів за регульованими тарифами, компенсацію відповідно до закону.</p> <p>У разі встановлення рівня тарифу, який не покриває витрат, пов'язаних з перевезенням пасажирів, втрати перевізника компенсуються уповноваженим органом, яким затверджуються тарифи, за рахунок коштів відповідних бюджетів.</p>	Місцевий або державний бюджет залежно від того, який орган влади затвердив тариф (місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування)	Закон України «Про транспорт» (стаття 7); Закону України «Про міський електричний транспорт»; Закон України «Про автомобільний транспорт» (стаття 29); Закон України «Про залізничний транспорт» (стаття 9); Бюджетний кодекс України (стаття 91)	Перевізник

Сфера	Мета	Спосіб відшкодування та застосовані компенсаторні механізми	Порядок відшкодування	Джерела фінансування	НПА, який встановлює порядок відшкодування	Особа, на товари, роботи та послуги якої запроваджено державне цінове регулювання, якій відшкодовується їх вартість
<p>Приймання та доставка вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою</p>	<p>З метою державної підтримки засобів масової інформації</p>	<p>Фінансова допомога</p>	<p>Відшкодування різниці між розрахунковим (за собівартістю) та фіксованим (стаття 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів») тарифом на доставку державних друкованих засобів масової інформації передплатникам</p>	<p>Відповідно до статті 4 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» необхідні для фінансової допомоги кошти визначаються в Державному бюджеті України окремим рядком і обслуговуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів</p>	<p>Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»</p>	<p>Суб'єктам господарювання, що надають послуги з приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою і розташовані на території України, незалежно від підпорядкування та форми власності</p>
<p>Житлово-комунальні послуги: електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання, і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот</p>	<p>Посилення соціального захисту населення в умовах підвищення цін і тарифів на комунальні послуги. Надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання, і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот.</p>	<p>Компенсация підприємствам, що надають послуги електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання, і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот</p>	<p>Орган соціального захисту населення подає підприємствам списки осіб, яким призначено компенсацію із зазначенням перерахованих розмірів компенсації. Компенсація щомісяця перераховується підприємствам, що надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, і зараховується на особові рахунки заявника, якому призначено компенсацію.</p>	<p>Субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання, і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 83 «Про посилення соціального захисту населення в умовах підвищення цін і тарифів на комунальні послуги»</p>	<p>Житлово-експлуатаційні організації, житлово-будівельні (житлові) кооперативи, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку та підприємства, що надають комунальні послуги</p>

Сфера	Мета	Спосіб відшкодування та застосовані компенсаторні механізми	Порядок відшкодування	Джерела фінансування	НПА, який встановлює порядок відшкодування	Особа, на товари, роботи та послуги якої запроваджено державне цінове регулювання, якій відшкодовується їх вартість
Загальнодоступні телекомунікаційні послуги	Надання громадянам України, за регульованими державою тарифами, можливості задовольняти власні потреби в телекомунікаційних послугах, визначених цим Законом, участь у політичному, економічному та громадському житті суспільства	Механізм компенсації збитків	Не встановлено	Не встановлено	Відповідно до статті 64 Закону України «Про телекомунікації», механізм компенсації збитків, установлюється Кабінетом Міністрів України	Оператори провайдери телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг, а також оператори фіксованого провідного зв'язку, які здійснюють або мають намір здійснювати діяльність у регіонах з недостатнім задоволенням попиту споживачів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги
Безоплатні соціальні послуги	Надання соціальних послуг особам, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги	Компенсація	Непрацюючим фізичним особам, які постійно надають соціальні послуги громадянам похилого віку, інвалідам, дітям-інвалідам, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги (крім осіб, що обслуговуються соціальними службами), призначається щомісячна компенсаційна виплата.	Бюджети міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, районних бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад та місцеві бюджети Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям під час формування проектів відповідних місцевих бюджетів передбачати згідно із статтями 89 і 91 Бюджетного кодексу кошти для здійснення компенсаційних виплат фізичним особам, які надають соціальні послуги, у складі видатків на фінансування місцевих і державних програм соціального захисту та соціального забезпечення.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги» від 29.04.2004 № 558	Фізичні особи, які постійно надають соціальні послуги

Сфера	Мета	Спосіб відшкодування та застосовані компенсаторні механізми	Порядок відшкодування	Джерела фінансування	НПА, який встановлює порядок відшкодування	Особа, на товари, роботи та послуги якої запроваджено державне цінове регулювання, якій відшкодовується їх вартість
Постачання електричної енергії за регульованим тарифом	Забезпечення постачання електричної енергії населенню, іншим пільговим категоріям споживачів	Дотації	Матеріали на отримання компенсації втрат подаються ліцензіатами, які постачають електричну енергію до центрального апарату НКРЕКП. Заяву про отримання компенсації втрат від постачання електроенергії у розрахунковому місяці подають за формою, встановленою НКРЕКП. До заяви додається розрахунок прогнозованої суми компенсації втрат у розрахунковому місяці за формою, встановленою НКРЕКП. Заява та розрахунок надаються в паперовому вигляді та в електронному вигляді. Рішення НКРЕКП щодо встановлення суми компенсації втрат ліцензіатів оформлюється постановою, електронна копія якої надсилається ліцензіатам та територіальним органам НКРЕКП електронною поштою не пізніше ніж за один робочий день до початку розрахункового місяця	Населення – за рахунок побутових споживачів; Інші пільгові категорії споживачів – за рахунок інших побутових споживачів електроенергії	Постанова НКРЕ від 21.02.2008 № 198 Постанова НКРЕ від 26.07.2007 № 996 Постанова НКРЕ від 26.06.2007 № 866 Постанова НКРЕ від 02.04.2009 № 387 Постанова НКРЕ від 11.04.2013 № 408 Постанова НКРЕ від 26.02.2001 № 184 Постанова НКРЕКП від 29.08.2017 № 1050	Ліцензіат з постачання електроенергії за регульованим тарифом

Однак, в деяких випадках, юридична імплементація компенсаторного механізму має свої недоліки. Так, наприклад, всупереч нормам Законів України «Про автомобільний транспорт» та «Про транспорт»¹, Закону України «Про телекомунікації»² Кабінетом Міністрів України не розроблено нормативно-правовий акт, який би регулював відшкодування збитків від безоплатних перевезень пільгових категорій громадян, компенсація збитків за розвиток та надання загальнодоступних телекомунікаційних послуг споживачам у разі недостатнього задоволення попиту в окремих регіонах України відповідно.

Окрім того, організаційна імплементація компенсаторного механізму, на жаль, також характеризується низькою якістю. Шляхом моніторингу Єдиного державного реєстру судових рішень, було встановлено за 2016-2017 рр. біля **півтисячі** оскаржень суб'єктами господарювання дій органів влади по встановленню економічно-необґрунтованих тарифів, стягнення компенсації за пільгове перевезення пасажирів, відшкодування вартості лікарських засобів, компенсації вартості витрат за надані житлово-комунальні послуги, тощо. При цьому переважна більшість таких оскаржень – задоволена судом³. Головною причиною невідшкодування компенсації суб'єктам господарювання є відсутність грошових коштів у відповідних бюджетах. Загальні збитки суб'єктів господарювання від неефективного компенсаторного механізму складають мільярди гривень. А тому, більшість встановлених державою пільг фактично реалізуються за рахунок суб'єктів господарювання (бізнесу).

Так, статтею 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» встановлено, що тариф на оформлення передплати та доставку передплатникам державних друкованих засобів масової інформації повинен становити не більше **40 відсотків** собівартості виготовлення одного примірника передплатного видання. Відповідно до статті 4 цього Закону необхідні для фінансової допомоги кошти визначаються в Державному бюджеті України окремим рядком і обслуговуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів⁴. Однак, за інформацією Міністерства інфраструктури України, суб'єкти господарювання, що надають послуги з приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою і розташовані на території України, зазнають фінансових збитків у зв'язку з повним невідшкодуванням заявленого обсягу компенсації за застосування статті 9 цього Закону. Так, за 2014-2017 роки заявлені обсяги компенсації відшкодовано не було, у зв'язку з чим, збитки від застосування статті 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» становлять: 2014 рік – **38,6 млн гривень**; 2015 рік – **1,9 млн гривень**; 2016 рік – **3,0 млн гривень**; 2017 рік – **8,4 млн гривень**. При цьому, компенсацію у Державному бюджеті України не передбачено взагалі, хоча у 2014-2017 роках надавалися пропозиції щодо включення до Державного бюджету асигнувань по бюджетній програмі (КПКВ 3101190) «Відшкодування витрат державних підприємств зв'язку на розповсюдження вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою»⁵.

¹ Стаття 7 Закону України «Про транспорт» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>

² Стаття 64 Закону України «Про телекомунікації» - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1280-15/print>

³ <http://reyestr.court.gov.ua/>

⁴ Статті 4, 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>

⁵ Дана інформація надана Мінінфраструктури на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу № 44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

**КОМПЕНСАТОРНИЙ МЕХАНІЗМ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ
У СФЕРІ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ:**

Окремої уваги заслуговує питання компенсації перевізникам збитків від безоплатних перевезень окремих категорій громадян. За останні **два** роки в Єдиному державному реєстрі судових рішень налічується **357** оскаржень дій місцевих органів, предметом яких є стягнення компенсації за пільгове перевезення пасажирів¹. Свою бездіяльність у відшкодуванні органи мотивують по-різному: як відсутністю бюджетних коштів, так і відсутністю обов'язків по відшкодуванню (перекладають обов'язки по відшкодуванню на інші органи влади), тощо. Загалом збитки суб'єктів господарювання, які спричинені недосконалістю функціонування компенсаторного механізму, сягають **мільярдів гривень**.

За даними, отриманими від Міністерства інфраструктури України за період 2014-2016 роки та 11 місяців 2017 року компенсація для суб'єктів господарювання у сфері залізничних перевезень була здійснена у розмірі **16,9%** від фактичної потреби, а збитки таких суб'єктів господарювання склали **2396,52 млн гривень**² (Див. Табл. Нижче).

Рік	Перелік товарів, робіт та послуг щодо яких запроваджувалась цінова (тарифна) політика	Які компенсаційні механізми застосовувались до суб'єктів господарювання на товари, роботи та послуги яких запроваджувалось цінове (тарифне) регулювання?	Нормативно-правовий акт, яким встановлені такі компенсаційні механізми	Який розмір/відсоток таких компенсацій передбачений законодавчим чому рівні?	Чи були фактично здійснені компенсації суб'єктам господарювання до товарів/робіт та послуг яких застосовувалось цінове (тарифне) регулювання?	Загальний обсяг таких компенсацій (грн)	Кількість суб'єктів господарювання до яких застосовувались компенсаційні механізми/гарантії (шт.)	Джерела, з яких здійснювалися компенсаційні виплати
2014	Перевезення пільгових категорій громадян	Компенсації за перевезення пільгових категорій громадян	Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 27.12.2006 № 1196 «Про затвердження Правил перевезення пасажирів, вантажів, багажу та пошти залізничним транспортом України»	Має бути 100% покриття	Так, у розмірі 28% від потреби	165,6 млн	1	Державний та місцевий бюджети України
2015					Так, у розмірі 25% від потреби	182,1 млн		
2016					Так, у розмірі 8% від потреби	63,6 млн		
11 місяців 2017					Так, у розмірі 10% від потреби	77 млн		

¹ <http://reyestr.court.gov.ua/>

² Дана інформація надана Мінінфраструктури на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу № 44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

Проблем неповного фінансування видатків для відшкодування різниці в тарифах (компенсації), передбачених державним та/або місцевими бюджетами, зазнали теплопостачальні та теплогенеруючі організації та підприємства централізованого водопостачання і водовідведення. Через невідповідність фактичної вартості теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, водопостачання, водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, а також неповного фінансування передбачених державним та/або місцевими бюджетами видатків (компенсації) для відшкодування різниці в тарифах¹ збитки таких підприємств станом на 01.01.2016 склали **5,1 млрд гривень** (непогашена заборгованість з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню), а також **2,2 млрд гривень** (непогашена заборгованість з різниці в тарифах за надані комунальні послуги установам і організаціям, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів)².

Окреслена ситуація створювала умови для зупинки підприємств в цілому та потребувала врегулювання на законодавчому рівні. Для вирішення цього питання був прийнятий Закон України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії» від 03.11.2016 № 1730-VIII, який спрямований на забезпечення сталого функціонування теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення³. Для його реалізації, зокрема, була прийнята Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2017 р. № 332, яка визначає механізм надання у 2017 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію збитків теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення⁴. Однак, й на сьогодні їх збитки повністю не покриті.

Проблема фінансових збитків перевізників та й усіх підприємств, які надають послуги (житлово-комунальні, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, тощо) пільговим категоріям громадян, не є новою. Ще у 2002 році була розроблена та прийнята Стратегія заміни системи пільг на адресну грошову допомогу населенню, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2002 року №253. Вже тоді визначили, що через відсутність достатніх бюджетних ресурсів витрати на надання неоплачених пільг та субсидій перекладаються на підприємства, які надають послуги, що робить їх фінансово-економічну діяльність збитковою. Основною метою заміни системи пільг на адресну грошову допомогу населенню є проведення державної політики щодо реалізації принципів соціальної справедливості. Заміна пільг, як форми соціального захисту на адресну грошову допомогу не ліквідує діючої системи підтримки малозабезпечених громадян, а,

1 На теплову енергію, послуги з централізованого опалення, постачання гарячої води, водопостачання, водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, установам і організаціям, що фінансуються з державного та/або місцевих бюджетів, та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення, що постачають теплову енергію, надають послуги з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання, водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) населенню, а також організаціям та установам, що фінансуються з державного та/або місцевих бюджетів

2 Інформація, узагальненої на підставі даних, які надійшли від обласних та Київської міської державних адміністрацій міститься на офіційному сайті Верховної Ради України - http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60275

3 Закон України «Про заходи, спрямовані на врегулювання заборгованості теплопостачальних та теплогенеруючих організацій та підприємств централізованого водопостачання і водовідведення за спожиті енергоносії» від 03.11.2016 № 1730-VIII - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1730-19>

4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку та умов надання у 2017 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування» від 18 травня 2017 р. № 332 - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/332-2017-%D0%BF>

навпаки, шляхом її трансформування забезпечить реалізацію конституційного права на соціальний захист, створить економічні і соціальні передумови для підтримки незахищених верств населення¹.

Встановлення пільгових тарифів для окремих категорій споживачів за рахунок грошових коштів інших споживачів (суб'єктів господарювання), на жаль, зустрічається і при регулюванні сфери постачання електричної енергії за регульованим тарифом. Однак, це прямо суперечить чинним законодавчим нормам. Адже, Законом України «Про ринок електричної енергії» при ціно/тарифоутворенні на ринку електричної енергії не допускається перехресне субсидювання між користувачами системи². Фактично даний принцип порушується, оскільки при здійсненні постачання електричної енергії встановлюється механізм дотацій деяким категоріям споживачів електричної енергії та населенню, який фінансується за рахунок коштів побутових споживачів³.

¹ Стратегія заміни системи пільг на адресну грошову допомогу населенню - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/253-2002-%D0%BF>

² Ч.3 стаття 7 Закону України «Про ринок електричної енергії» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2019-19/print>

³ Дана інформація надана НКРЕКП на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу № 44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

Рік	Перелік товарів, робіт та послуг щодо яких запроваджувалась цінова (тарифна) політика	Які компенсаторні механізми застосовувалися до суб'єктів господарювання	Нормативно-правовий акт, яким встановлені такі компенсаторні механізми	Загальний обсяг таких компенсацій (грн)	Кількість населення/ суб'єктів господарювання до яких застосовувались компенсаторні механізми/ гарантії (шт.)	Джерела, з яких здійснювалися компенсаторні виплати
3 2014 – перше півріччя 2017 рр.	Постачання електроенергії населенню	Дотації	Постанова НКРЕ від 26.02.2001 № 184	2014 рік – 38 214 999 554; 2015 рік – 40 336 707 452; 2016 рік – 41 145 273 335; І пів. 2017 року – 17 786 585 829.	16,5 млн побутових споживачів	За рахунок непобутових споживачів
2014 – перше півріччя 2017 рр.	Постачання електроенергії, що використовується для зовнішнього освітлення населених пунктів	Дотації	Постанова НКРЕ від 21.02.2008 № 198	2014 рік – 371 046 900; 2015 рік – 411 876 174; 2016 рік – 440 347 830; І пів. 2017 року – 124 782 052.	40 суб'єктів господарювання	За рахунок інших споживачів електроенергії
2014 – перше півріччя 2017 рр.	Постачання електроенергії міському електричному транспорту за тарифами, установленними на рівні, як для населення	Дотації	Постанова НКРЕ від 26.07.2007 № 996	2014 рік – 717 161 497; 2015 рік – 784 494 772; 2016 рік – 707 298 773; І пів. 2017 року – 3 385 394.	37 суб'єктів господарювання	За рахунок інших споживачів електроенергії
2014 – 2015 рр.	Постачання електроенергії вугледобувним підприємствам	Дотації	Постанова НКРЕ від 26.06.2007 № 866	2014 рік – 166 436 655; 2015 рік – -21 392 937.	3 суб'єктів господарювання	За рахунок інших споживачів електроенергії
2014 – перше півріччя 2017 рр.	Постачання електричної енергії дитячим центрам "Артек" і "Молода гвардія"	Дотації	Постанова НКРЕ від 02.04.2009 № 387	2014 рік – 3 670 665; 2015 рік – 2 254 373; 2016 рік – 1 986 770; І пів. 2017 року – 1 211 782.	2 суб'єктів господарювання	За рахунок інших споживачів електроенергії
2014 – 2015 рр.	Постачання електроенергії для суб'єктів господарської діяльності, які реалізують інноваційні проекти	Дотації	Постанова НКРЕ від 11.04.2013 № 408	2014 рік – 5 858 352; 2015 рік – 1 592 006.	1 суб'єкт господарювання	За рахунок інших споживачів електроенергії

Як ми бачимо, джерелами, з яких здійснюються дотації населенню, є побутові споживачі електроенергії, для всіх інших категорій – інші побутові споживачі електроенергії. Існування пільгових тарифів призводить до виникнення у побутових споживачів електроенергії втрат від постачання електроенергії за регульованим тарифом пільговикам, зокрема, за 2014 рік такі втрати склали – **39 479 173 623 грн**; за 2015 рік – **41 558 317 714 грн**; за 2016 рік – **42 294 906 708 грн**; перше півріччя 2017 року – **17 915 965 057 грн**. Вивільнення коштів, які застосовуються для виплати компенсацій зменшить фінансове навантаження на бізнес, буде сприяти розвитку інвестицій в Україні.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

- 1) Заміна пільг як форми соціального захисту, які надаються за рахунок коштів суб'єктів господарювання, на адресну грошову допомогу;
- 2) Встановлення економічно-обґрунтованих тарифів для всіх груп споживачів.

19 | СПОСТЕРЕЖЕННЯ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Спостереження – це проведення моніторингу вільних цін (дослідження динаміки цінових процесів на товарних ринках) та державних регульованих цін¹ за результатами якого визначаються методи впливу на економічні процеси та цінову ситуацію на товарних ринках.

Таким чином, процес спостереження не обмежується лише збором даних про динаміку цін на тих чи інших ринках, а полягає в зборі, обробці, аналізі даних і підготовці висновків та пропозицій щодо впливу на цінові процеси у разі необґрунтованого зростання чи стрімкого коливання цін.

19.1

ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ТОВАРНИХ ГРУП, ЦІНИ НА ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ДЕРЖАВНОМУ СПОСТЕРЕЖЕННЮ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ

Відповідно до статті 19 Закону про ціни перелік товарів, ціни на які підлягають державному спостереженню у сфері ціноутворення, та порядок його проведення визначаються Кабінетом Міністрів України². Пропозиції щодо такого переліку вносить Міністерство економічного розвитку і торгівлі України³.

Перелік товарів та послуг, за яким проводиться постійний моніторинг цін і тарифів на споживчому ринку, та порядок його проведення встановлено постановою Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» від 13 червня 2002 р. № 803⁴ (далі – Постанова КМУ № 803). Згідно Постанови КМУ № 803 моніторинг здійснює Державна служба статистики (далі – Держстат), а моніторингу підлягають такі групи:

- ◆ Продукти харчування;
- ◆ Окремі види продуктів перероблення нафти;
- ◆ Товари та послуги, які реалізуються за регульованими цінами і тарифами (електрична енергія; газ скраплений, що відпускається населенню для побутових потреб; тверде паливо, що відпускається населенню для побутових потреб; послуги міського пасажирського транспорту; житлово-комунальні послуги з тепло-, водопостачання, водовідведення, користування житлом (квартирна плата) та утримання житла).

Таким чином, перелік товарів і послуг, за яким проводитиметься постійний моніторинг цін і тарифів на споживчому ринку регіонів не кореспондує з усіма видами товарних груп, на які поширюється державне цінове регулювання. За Постановою КМУ № 803 не підпадає моніторингу близько **60%** товарних груп щодо яких запроваджено державне регулювання цін. Це нівелює запроваджене Законом про ціни спостереження та ускладнює своєчасне та ефективне реагування держави на необґрунтоване коливання цін, інфляцію.

¹ Відповідно до статті 19 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

² Частина 2 статті 19 Закону України «Про ціни та ціноутворення» від 21.06.2012 № 5007-VI - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

³ Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» від 20.08.2014 № 459 - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF>

⁴ Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» від 13 червня 2002 р. № 803 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/803-2002-%D0%BF>

Проте, окрім Постанови КМУ № 803, заходи спостереження та моніторингу передбачені також в спеціальних нормативно-правових актах, які регулюють ту чи іншу сферу державного цінового регулювання, та які проводять інші органи державної влади:

Законом України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» передбачено, що держава створює систему моніторингу цін на основні види металопродукції та енергоносіїв, що використовуються підприємствами вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу на виготовлення техніки і обладнання для агропромислового комплексу¹.

Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу цін на вугільну продукцію» від 18 січня 2012 р. № 78 передбачено, що моніторинг цін на енергетичне та коксівне вугілля на внутрішньому та зовнішньому ринку, збір та узагальнення отриманих даних здійснюється Міненерговугіллям. Моніторинг цін на вугілля здійснюється на підставі інформації, яка щомісяця до 20 числа подається в електронній формі Міненерговугіллю, Мінекономрозвитку, Мінфіну Держстатом, Держмитслужбою і державними підприємствами «Держзовнішінформ», «Укрпромзовнішекспертиза», «Вугілля України», а також аналітичних оглядів внутрішнього і зовнішнього ринку вугілля та іншої інформації, отриманої в установленому порядку. Результати моніторингу використовуються для аналізу ситуації на ринку вугілля з метою зменшення диспропорцій між попитом та пропозицією, створення конкурентного середовища та для підготовки пропозицій щодо удосконалення державного регулювання цін на вугілля².

Законом України «Про державну підтримку сільського господарства України» також визначається моніторинг аграрного ринку - система регулярних спостережень на аграрному ринку, що здійснюється протягом маркетингового періоду шляхом збирання, оброблення, аналізу та висвітлення інформації про ціни попиту і обсяги товарних пропозицій на сільськогосподарську продукцію та продукти її переробки з метою характеристики поточного стану ринку, прогнозування та підготовки пропозицій. За результатами такого моніторингу, зокрема, формується перелік об'єктів державного цінового регулювання на маркетинговий період³.

Відповідно до Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» НКРЕКП проводить постійний моніторинг та аналіз ситуації на ринках, що перебувають у стані природних монополій, у сфері теплопостачання і централізованого водопостачання та водовідведення, захоронення побутових відходів та прогнозування стану розвитку таких ринків⁴. Ті самі повноваження даного органу визначаються також Законом про НКРЕКП, який встановлює, що НКРЕКП здійснює моніторинг функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, який забезпечується шляхом проведення аналізу та оцінки, зокрема: оптових та роздрібних цін на товари (послуги) на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг; застосування цін і тарифів у сферах, що регулюються⁵.

1 Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>

2 Пункт 5 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу цін на вугільну продукцію» від 18 січня 2012 р. № 78 - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/78-2012-%D0%BF>

3 Стаття 3 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>

4 Пункт 5 частина 1 статті 6 Закону України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2479-17>

5 Стаття 20 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних

◆ Наказом Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Порядку розрахунку граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін» від 29.12.2016 № 14 зазначається, що інформація про граничні оптово-відпускні ціни одиниці лікарської форми кожної сили дії кожного лікарського засобу з Переліку МНН у референтних країнах до Міністерства охорони здоров'я України подається державним підприємством, що належить до сфери його управління. За допомогою такої інформації відбувається визначення переліку референтних країн та вартості їх лікарських засобів (МНН) та проводиться розрахунок граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін¹.

Таким чином, Постанова КМУ № 803 не виконує ролі єдиного нормативно-правового акту, який уніфікує товарні групи, ціни на які підлягають державному спостереженню у сфері ціноутворення. Окрім того, товарні групи, щодо яких здійснюються заходи спостереження та моніторингу, запроваджуються нормативно-правовими актами різного рівня – від підзаконних нормативно-правових актів уряду, центральних органів виконавчої влади до Законів України, а не тільки нормативним актом уряду, як то визначено ч. 2 статті 19 Закону про ціни.

Слід зазначити, що Держстат, відповідно до Закону України «Про державну статистику», проводить статистичне спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунки індексів споживчих цін. Таке спостереження проводиться на основі Методологічних положень щодо організації статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунків індексів споживчих цін, які затверджено Наказом Державної служби статистики України від 29.08.2016 року № 158, і базуються на єдиних принципах побудови індексів цін, загальних вимогах Конвенції 160 Міжнародної організації праці 1985 року (статті 12), Резолюції з питань індексів споживчих цін, прийнятій на сімнадцятій міжнародній конференції статистиків праці (2003), та спільному документі Міжнародної організації праці, Міжнародного валютного фонду, Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), Статистичного бюро Європейської спільноти (Євростату), Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй та Світового банку (2007) «Керівництво щодо індексів споживчих цін: Теорія та практика», адаптованих відповідно до вимог національного законодавства².

Відповідно до вищезазначених Методологічних положень, формування споживчого набору товарів (послуг) визначається:

◆ на основі даних щодо споживчих грошових витрат усіх домогосподарств із використанням методу відсікання, що дозволяє відбирати тільки ті товари (послуги), на які припадають суттєві частки витрат домогосподарств;

◆ відповідно до Керівництва щодо індексів споживчих цін³, де критерієм для включення в набір товарів (послуг) є їх частка в загальних споживчих грошових витратах населення, яка становить не менше **0,1%**;

◆ у набір включаються товари (послуги) масового споживчого попиту, незалежно від того, регулюються (встановлюються) ціни (тарифи) на них чи ні;

послуг» - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1540-19>

1 Наказом Міністерства охорони здоров'я «Про затвердження Порядку розрахунку граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін» від 29.12.2016 № 14 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0012-17>

2 Методологічні положення щодо організації статистичного спостереження за змінами цін (тарифів) на споживчі товари (послуги) і розрахунків індексів споживчих цін, які затверджено Наказом Державної служби статистики України від 29.08.2016 року № 158 - http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/menu/menu_2_cin.htm

3 «Керівництво щодо індексів споживчих цін: Теорія та практика» Статистичного бюро Європейської спільноти (Євростату), Європейської економічної комісії Організації Об'єднаних Націй та Світового банку (2007)

товари, які купуються з метою нагромадження (антикваріат, ювелірні вироби), а також заощадження, штрафи тощо, не є споживчими і не включаються до споживчого набору товарів (послуг).

Періодичність перегляду такого набору **один раз на п'ять років**, проте, за умови суттєвих змін на споживчому ринку регіонів та у структурі споживчих грошових витрат домогосподарств, він може переглядатися частіше.

Поточний споживчий набір товарів не тільки повністю включає в себе усі соціально значущі товари і послуги, за якими проводиться постійний моніторинг цін і тарифів на споживчому ринку регіонів, що визначений Постановою КМУ № 803, а й відстежує у **6,5 разів** більше товарних груп.

Вищезазначене ставить під сумнів доцільність існування переліку товарів і послуг, за якими проводиться постійний моніторинг цін і тарифів на споживчому ринку відповідно до Постанови КМУ № 803.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ:

Для побудови ефективної системи цінової стабільності, державному спостереженню у сфері ціноутворення мають підлягати:

- 1** Усі товарні групи щодо яких запроваджено державне регулювання цін, з метою відстеження динаміки процесів на таких ринках. У випадку не проведення постійного моніторингу за ціновою стабільністю на таких ринках, держава не буде мати змоги відслідковувати чи досягається ціль такого регулювання.
- 2** Товари, які входять до споживчого набору, сформовані на основі даних щодо споживчих грошових витрат усіх домогосподарств, масового споживчого попиту на них та є соціально значущими.
- 3** Товарні групи (послуги), які виробляють/надають суб'єкти природних монополій та суб'єкти господарювання на суміжних ринках.
- 4** Товарні групи, щодо необхідності відстеження яких сигналізує ринок. Для таких випадків необхідно передбачити процедуру тимчасового введення спостереження за такими товарними групами, з метою прийняття рішення щодо забезпечення цінової стабільності.

19.2

ЩОДО ОРГАНІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДЕРЖАВНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ У СФЕРІ ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ЗАХОДІВ, ЯКІ ПРОВАДЯТЬСЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СПОСТЕРЕЖЕННЯ

За результатами аналізу нормативного поля у сфері ціноутворення, було виділено **9** органів, за якими закріплені функції з моніторингу цін на тих чи інших ринках (як галузевий, так і загальний): Держстат, Кабінет Міністрів України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство енергетики та вугільної промисловості України, Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Міністерство соціальної політики України, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Загальний моніторинг у сфері державного цінового регулювання, відповідно до Постанови КМУ № 803, організація та безпосереднє проведення моніторингу цін і тарифів здійснюється Державною службою статистики¹. Результати моніторингу цін і тарифів систематизуються і узагальнюються Державною службою статистики та її територіальними органами. Інформація про результати моніторингу цін і тарифів у розрізі регіонів подається Мінекономрозвитку, Антимонопольному комітетові та Національному банку з відповідними висновками і пропозиціями щодо поліпшення цінової ситуації в електронному та паперовому вигляді.

Отже, Постановою КМУ № 803 саме на Держкомстат покладені повноваження щодо підготовки висновків і пропозицій щодо поліпшення цінової ситуації за результатами моніторингу цін і тарифів.

Проте, відповідно до частини 1 статті 7 Закону про ціни, проведення економічного аналізу рівня та динаміки цін, розроблення та внесення пропозицій щодо формування та реалізації державної цінової політики здійснює Мінекономрозвитку. Зважаючи на цю норму, Постанова КМУ № 803 суперечить акту вищої юридичної сили, тобто Закону про ціни, тому доцільно виключити зазначені повноваження Держстату з Постанови КМУ № 803.

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ:

- 1** Впровадження інноваційних програмних технологій, які би автоматично відслідковували, аналізували та сигналізували про цінові коливання на товарних ринках. Це би дозволило зекономити часовий ресурс державних органів на обробку статистичної інформації, і зосередити його на пошуках альтернатив для вирішення проблемних питань;
- 2** Виключити повноваження щодо підготовки висновків і пропозицій щодо поліпшення цінової ситуації за результатами моніторингу цін і тарифів Держстату з Постанови КМУ № 803.

¹ Відповідно до пункту 2 Постанови Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 р. № 442 вказано про ліквідацію Державної інспекції з контролю за цінами та покладення функцій з моніторингу динаміки цін (тарифів) на споживчому ринку на Державну службу статистики - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF>

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ: АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

20 | ПОНЯТТЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ЇЇ ОЗНАКИ, ВИЗНАЧЕННЯ ПРЕДМЕТУ РЕГУЛЮВАННЯ

Окрім проблем сфери державного цінового регулювання, які наявні у його нормативному полі, юридичному та практичному механізмі його імплементації, що були розглянуті в трьох попередніх розділах цієї Зеленої книги, головною проблемою у сфері державного цінового регулювання є відсутність системності державної цінової політики, при якій державне цінове регулювання запроваджується для вирішення різноманітних проблемних питань та досягнення різноманітних цілей, що сприяє хаотичному розширеному застосуванню державної цінової політики (Для більш детальної інформації див. пункт 2 Розділу 1 цієї Зеленої книги).

Одночасне визначення державної цінової політики як складової частини і економічної, і соціальної політики¹ не дозволяє ефективно збалансувати інтереси населення та суб'єктів господарювання за допомогою одних і тих самих інструментів та механізмів цінового регулювання. Усталеною практикою в Україні є впровадження державного цінового регулювання для соціальної підтримки населення за рахунок обмеження дохідної частини певних суб'єктів господарювання. Таке державне цінове регулювання призводить до фінансових втрат суб'єктів господарювання та держави на адміністрування неефективного регуляторного механізму.

З метою створення ефективної системи цінової стабільності, існуючу модель «адміністративного державного цінового регулювання» необхідно переформатувати у модель «цінового контролю», при якій в державі переважає ринкове ціноутворення, а застосування інструментів державного цінового регулювання (предмет регулювання) здійснюється для:

- ◆ Регулювання товарних груп (послуг, робіт), які виробляють/надають суб'єкти природних монополій, з метою недопущення їх зловживання монопольним (домінуючим) становищем і створення умов для розвитку конкуренції;
- ◆ Регулювання ринків, в яких існує негативний зовнішній ефект (негативний вплив на третіх осіб), коли ціну треба підвищити або знизити порівняно з рівноважною ринковою ціною. Прикладом можуть бути випадки, коли держава бажає штучно зменшити обсяг ринків, як відбувається на ринках алкоголю або тютюнових виробів;
- ◆ За результатами спостереження (як постійного, так і тимчасового) **лише у разі необґрунтованого стрімкого коливання цін**, слід застосовувати інструменти державного цінового регулювання до товарів, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість (перелік таких товарів, робіт та послуг визначається за допомогою даних про потреби та витрати споживачів, масовий споживчий попит на

¹ Частина 1 статті 4 Закону про ціни - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>

них). Правова природа даного механізму цінового регулювання полягає в тимчасовому заході обмеження та застосуванні цінового регулювання до моменту стабілізації ціни та ринкових механізмів на певну продукцію. Введення такого механізму має бути економічно обґрунтованим та прорахованим, здійснюватися тільки у разі наявності законодавчо визначених підстав (наприклад, з метою утримання значного росту цін на товари суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції).

НЕВІД'ЄМНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ МОДЕЛІ «ЦІНОВОГО КОНТРОЛЮ» Є:

Здійснення спостереження (моніторингу) (Держстат):

Постійного щодо:

- усіх товарних груп, на які запроваджено державне регулювання цін, з метою відстеження динаміки процесів на таких ринках. У випадку не проведення постійного моніторингу за ціновою стабільністю на таких ринках, держава не буде мати змоги відслідковувати чи досягається ціль такого регулювання;
- товарів (робіт, послуг), які входять до споживчого набору, сформовані на основі даних про потреби та витрати споживачів, на які спостерігається масовий споживчий попит та які відносяться до соціально значущих;
- товарних груп (робіт, послуг), які виробляють/надають суб'єкти природних монополій та суб'єкти господарювання на суміжних ринках.

Тимчасового щодо:

- товарних груп про необхідність відстеження яких сигналізує ринок. Тимчасове спостереження вводиться у разі, якщо за останні три місяці індекс інфляції на певну товарну групу зріс на 30%. Для таких випадків необхідно передбачити процедуру тимчасового введення спостереження, з метою виявлення причин зростання ціни.

Проведення аналізу причин зростання ціни, коливань на ринках (Мінекономрозвитку).

За результатами проведеного аналізу встановлюється чи такі причини є економічно обґрунтованими, чи ні та готуються пропозиції щодо доцільності введення цінового регулювання. Необхідно розуміти, що необґрунтоване зростання цін - це не відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію), отримання надприбутку¹ від продажу товару (реалізації).

Прийняття за результатами проведеного спостереження та аналізу причин зростання ціни рішення про (Кабінет Міністрів України):

- відсутність необхідності введення цінового регулювання, у разі виявлення обґрунтованості причин зростання ціни.
- необхідність введення механізмів цінового регулювання (наприклад, застосування надбавок, фіксованих цін, тощо), якщо причини зростання ціни є економічно необґрунтованими або у випадках, коли необхідно стримати ріст цін на товари суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції. Правова природа даного механізму цінового регулювання полягає в тимчасовому заході обмеження та застосуванні цінового регулювання до моменту стабілізації ціни та ринкових механізмів на певну продукцію.
- необхідність введення інших механізмів державного регулювання: для суб'єктів господарювання – надання пільг, дотацій, запровадження квотування експортно/імпортних операцій, тощо; для населення – адресні дотації, субсидії з метою здійснення соціальної підтримки населення, яке цього потребує, через більш ефективні механізми, а не за рахунок виробників.

Здійснення ефективного державного контролю (нагляду) у сфері ціноутворення (встановити виключний перелік органів державного нагляду (контролю) в Законі про ціни та визначити сфери, в яких такий контроль ними здійснюється; привести у відповідність до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та удосконалити нормативно-правові акти, прийняті на його виконання (критерії ризику, уніфіковані форми актів).

Притягнення до відповідальності порушників у сфері ціноутворення (переглянути відповідальність у сфері цінового регулювання з метою забезпечення відповідності її рівня вчиненому правопорушенню, в тому числі, збільшення відповідальності посадових осіб за недотримання цінової дисципліни в КОАП).

¹ Надприбуток - дуже високий рівень прибутку, що досягається за рахунок монопольної поведінки підприємств – виробників товарів і постачальників товарів на ринку (Б. Райзберг, Л. Лозовський, Е. Стародубцева. Сучасний економічний словник)

21 | РОЗРОБКА МЕТОДОЛОГІЇ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

З метою запровадження моделі «цінового контролю» та перегляду поточних сфер державного цінового регулювання на предмет необхідності такого регулювання, фахівцями Офісу було розроблено Методологію доцільності застосування інструментів державного цінового регулювання (далі – Методологія). Нижче представлені конкретні результати здійсненого перегляду.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Поняття способу «Державне цінове регулювання»:

Спосіб «Державне цінове регулювання» - це форма впливу держави на економічні процеси та механізми формування і встановлення цін за допомогою сукупності інструментів державного цінового регулювання, з метою розвитку конкуренції та стабілізації рівня інфляції, у випадках її стрімкого необґрунтованого зростання.

Застосування способу «Державне регулювання цін» повинно мати на меті (цілі):

- ◆ прийняття заходів для зниження рівня цін, інфляції, у випадках її стрімкого необґрунтованого зростання;
- ◆ захист конкуренції та забезпечення її розвитку (в тому числі протидія зловживанню монопольним (домінуючим) становищем;
- ◆ необхідність штучного зменшення ринків з негативним зовнішнім ефектом для третіх осіб.

Критеріями, при яких застосовується спосіб «Державне регулювання цін», є:

- ◆ належність суб'єктів господарювання до суб'єктів природних монополій;
- ◆ присутність негативного зовнішнього ефекту (негативного впливу на третіх осіб), коли ціну треба підвищити або знизити порівняно з рівноважною ринковою ціною;
- ◆ наявності економічно необґрунтованого стрімкого коливання цін на товари, роботи та послуги, що справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість.

Визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін справляють товари, роботи та послуги:

- ◆ що включаються у вартість товарів, робіт та послуг;
- ◆ без яких неможливо виробити товари, надати послуги та виконати роботи;
- ◆ коливання ціни, яка безпосередньо впливає на зростання цін інших товарних груп.

Істотна соціальна значущість товару визначається:

- ◆ суттєвою часткою споживчих грошових витрат домогосподарств,
- ◆ масовим споживчим попитом на товари (щоденне споживання).

22 | РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕГЛЯДУ СФЕР ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПРЕДМЕТ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ АНАЛІЗУ ДОЦІЛЬНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

Сфера	Інструменти ДР	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, який визначає порядок формування/затвердження тарифу	Орган, який формує ціни/тарифи	НПА, що встановлює повноваження органу на формування тарифу	Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання
Постачання електричної енергії за регульованим тарифом	Фіксовані тарифи	Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП)	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам» від 13.06.2016 №1129	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП)	Закон «Про НКРЕКП»	37 ліцензіатів
Постачання електричної енергії за регульованим тарифом	Фіксовані тарифи	Закон «Про НКРЕКП»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом» від 13.04.2017 №512/ Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню» від 26.02.2015 №220	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	37 ліцензіатів
Постачання електричної енергії за регульованим тарифом	Фіксований тариф	Закон «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом» від 13.04.2017 №512/ Постанова НКРЕКП «Про затвердження тарифів на електричну енергію, що відпускається юридичним особам, які є власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб» від 06.06.2017 №746	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	37 ліцензіатів
Постачання електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання	Фіксовані тарифи	Закон «Про НКРЕКП»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом у разі застосування стимулюючого регулювання» від 11.07.2013 №900	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	37 ліцензіатів

Сфера	Інструменти ДР	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, який визначає порядок формування/затвердження тарифу	Орган, який формує ціни/тарифи	НПА, що встановлює повноваження органу на формування тарифу	Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання
Постачання електричної енергії для дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія», релігійних організацій"	Фіксовані тарифи	Закон «Про державну підтримку та особливості функціонування дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія» та Указ Президента «Про надання пільг релігійним організаціям» від 22.06.1994 №322/94	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом» від 13.04.2017 №512/ Постанова НКРЕКП «Про затвердження тарифів на електричну енергію для дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія», релігійних організацій» від 11.03.2010 №218	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	37 ліцензіатів
Виробництво електроенергії на атомних електростанціях	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на атомних електростанціях» від 01.08.2017 №990/ Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів ДП «НАЕК «Енергоатом» на відпуск електричної енергії та виробництво теплової енергії, вироблених на атомних електростанціях» від 09.12.2016 №2156	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	Всього у виробництві 402 СТ
Виробництво електроенергії на теплоелектроцентралях	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» від 01.08.2017 №991	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	Всього у виробництві 402 СТ
Виробництво електроенергії на теплових електростанціях	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» від 01.08.2017 №991	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	Всього у виробництві 402 СТ
Виробництво електроенергії на когенераційних установках	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» від 01.08.2017 №991	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	Всього у виробництві 402 СТ
Виробництво електроенергії на гідроелектростанціях	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифу на електричну енергію, що виробляється на гідроелектростанціях» від 01.08.2017 №989	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	Всього у виробництві 402 СТ
«Зелені» тарифи	Фіксовані тарифи	Закон «Про альтернативні джерела енергії»	Закон України «Про альтернативні джерела енергії»/ Постанова НКРЕКП «Про встановлення «зелених» тарифів на електричну енергію для приватних домогосподарств» 29.09.2017 №1186	ВРУ НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	Всього у виробництві 402 СТ

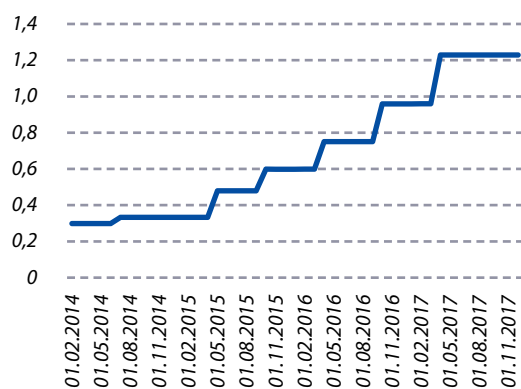
Сфера	Інструменти ДР	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, який визначає порядок формування/затвердження тарифу	Орган, який формує ціни/тарифи	НПА, що встановлює повноваження органу на формування тарифу	Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання
Передача електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку визначення необхідного доходу та тарифу на передачу електричної енергії від здійснення діяльності з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання» від 27.07.2017 №980 (не набрала чинності)	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	ДП «НЕК «Укренерго»
Передача електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами (витрати +)	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифу ДП «НЕК «Укренерго» на 2017 рік» від 20.12.2016 №2324	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	ДП «НЕК «Укренерго»
Централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку визначення необхідного доходу та тарифу на послугу з централізованого диспетчерського управління об'єднаною енергетичною системою України» від 27.07.2017 №977	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	ДП «НЕК «Укренерго»
Розподіл електричної енергії	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом» від 13.04.2017 №512/30 НПА НКРЕКП, якими затверджуються тарифи (наприклад, Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ТОВ «ДТЕК ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ» від 15.12.2016 №2235)	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	40 ліцензіатів
Розподіл електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання	Фіксовані тарифи	Закон «Про ринок електричної енергії»	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом у разі застосування стимулюючого регулювання» від 11.07.2013 №900	НКРЕКП	Закон «Про НКРЕКП»	40 ліцензіатів

Види діяльності	35.1 Виробництво, передача та розподілення електроенергії
Кількість учасників ринку	663 – дані з ліцензійного реєстру Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг
Частка у ВВП	5,8% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	186 тис.
Концентрація	Природна монополія (розподілення та передача) Висока концентрація (виробництво та продаж)
Інші особливості ринку	Одночасність споживання і виробництва, неможливість зберігання
Залежність від імпорту	Висока непряма (енергоресурси)
Залежність від праці	Незначна (20%)
Частка в споживчому кошику	1,03%
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Повне (оптовий продаж та передача), значне (виробництво)
Суб'єкт регулювання	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

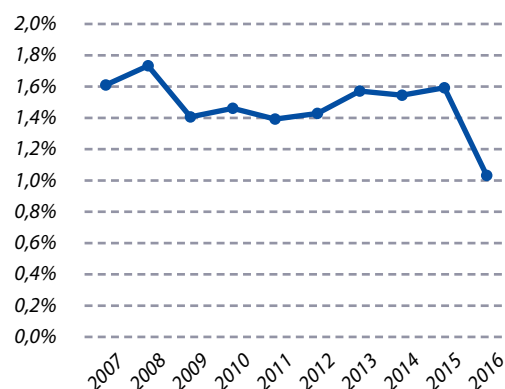
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Електрична енергія займає невелику частку в споживчому кошику. Але це важливий ресурс, без якого домогосподарства не можуть обійтись. Це автоматично не означає, що цінова еластичність попиту низька. В середньостроковому періоді населення має змогу зменшити своє споживання без негативного впливу на якість життя, запровадивши енергоефективні технології, зокрема в освітленні (на нього припадає значна частина споживання). В тому числі завдяки цьому частка електроенергії в споживчому кошику в 2016 році скоротилася до **1%** порівняно з **1,4%** в середньому за 2007-2015 роки.

**ТАРИФ НА Е/Е ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ,
грн/кВт·год**

**ЧАСТКА Е/Е У СПОЖИВЧОМУ
КОШИКУ**

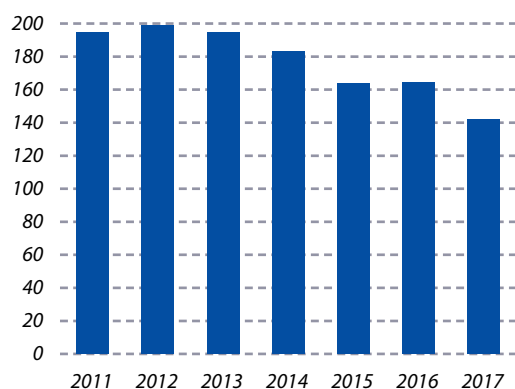

Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

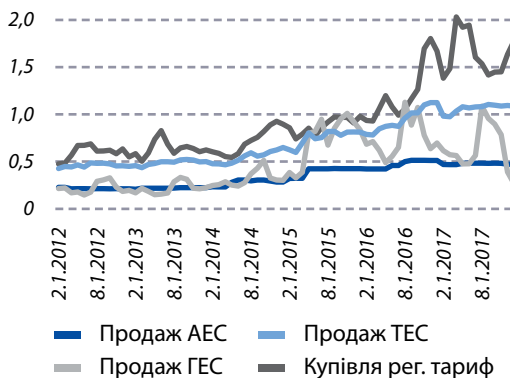
Україна самостійно виробляє всю необхідну їй електроенергію. Виробництво диверсифіковано між різними типами електростанцій, але левову частку займають атомні та теплові. Пікова потужність ТЕС є найбільшою, але по факту їх частка у виробництві менша через **втричі** більшу собівартість. Їх прийнято використовувати в якості маневрової потужності, оскільки їх виробництво можна регулювати, на відміну від атомної енергетики.

ВИРОБНИЦТВО ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ, млрд кВт•год

Джерело: Держстат (2017 – дані за 11 міс.)

ЦІНА НА ОРЕ, грн/кВт•год

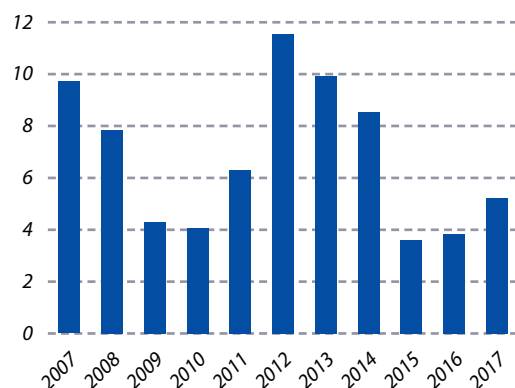

Джерело: ДП «Енергоринок»

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

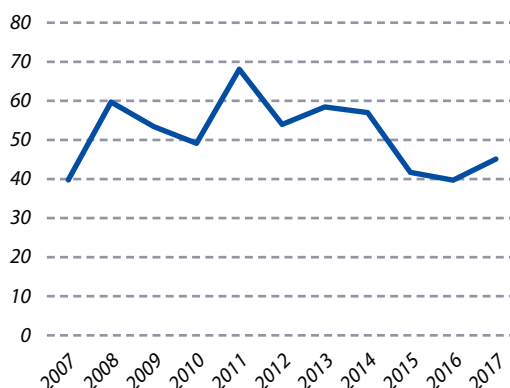
Україна є нетто-експортером електричної енергії та залишалась ним навіть в самому складному для ринку 2015 році, коли експорт був мінімальним за всю історію, а імпорт – максимальним. При цьому обсяги експорту досягали максимум **6%** від загального обсягу виробництва. Тому можна сказати, що зовнішньоекономічна діяльність в цій сфері майже не позначалася на балансі попиту та пропозиції, а також на ціні.

ЕКСПОРТ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ, млрд кВт•год

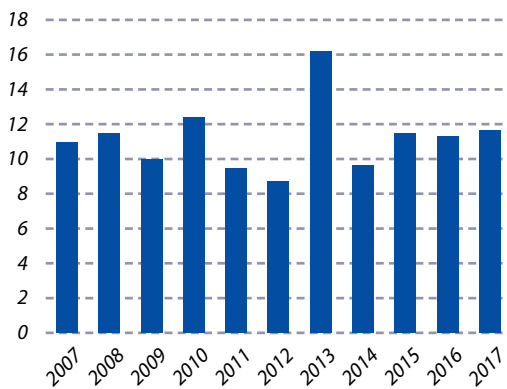
Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

ЦІНА ЕКСПОРТОВАНОЇ Е/Е, \$/тис. кВт•год

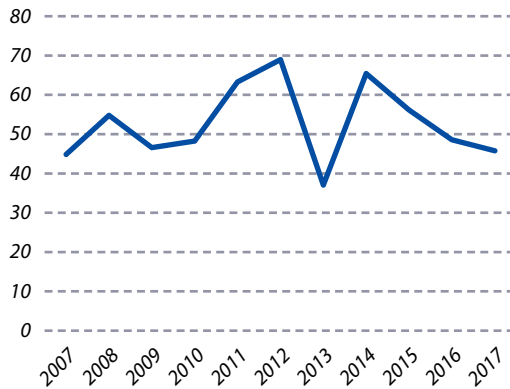

З іншого боку, ми імпортуємо чимало первинних енергоресурсів, які потрібні для виробництва електричної енергії. Насамперед, це ядерне паливо, яке Україна не може виробляти самостійно (на АЕС припадає близько половини виробленої в країні електроенергії). Наразі більша частина (**55%**) надходить з Росії, але все більшими стають поставки палива виробництва американської компанії Westinghouse (фізично збірки виробляються на заводі компанії у Швеції).

ІМПОРТ ПАЛИВНИХ ЗБІРОК, т ізотопу

ЦІНА ІМПОРТОВАНИХ ЗБІРОК, \$/г ізотопу

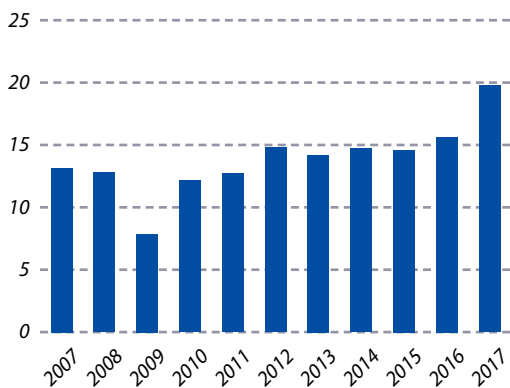
Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

Втім, є і експорт, оскільки уран в Україні добувають, але не можуть збагачувати. Крім того, в нас наразі немає споруд для захоронення відпрацьованого палива, тому опромінені твели повертаються.

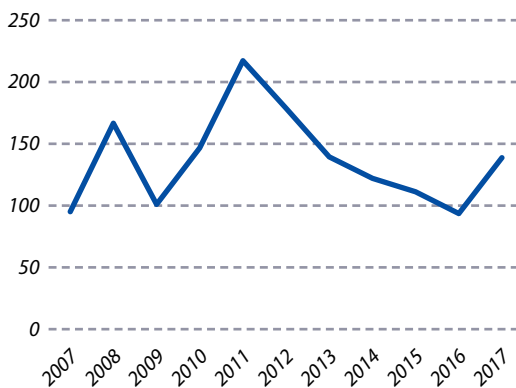
Другим за важливістю ресурсом є вугілля, яке використовується на теплових електростанціях. Через неможливість контролювати окремі території на Сході, Україна втратила доступ до значної кількості родовищ вугілля, тому змусила наростити імпорт. За січень-жовтень Україна імпортувала близько **15 млн тон** вугілля на **2,15 млрд доларів**, що співставно з витратами на імпорт природного газу.

При цьому ціна вугілля при формуванні тарифів на вироблену з його використанням електроенергію встановлюється за так званою методикою Роттердам+. Методика була затверджена НКРЕКП 6 березня 2016 р. та опублікована 23 березня 2016 р.¹ Згідно неї, ціна вугілля визначається, як ніби воно куплено на біржі в Роттердамі, плюс транспортні витрати до ТЕС. Ціна береться середня за останні 12 місяців.

ІМПОРТ КАМ'ЯНОГО ВУГІЛЛЯ, млн тон

ЦІНА ІМПОРТОВАНОГО ВУГІЛЛЯ, \$/тону

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Ринки передачі і розподілу електроенергії, внаслідок технологічних особливостей перебувають у стані природної монополії. Суміжні ринки виробництва та постачання електроенергії, хоч і є потенційно конкурентними, наразі характеризуються високою концентрацією. Зважаючи на вказане, наразі ціна електроенергії та супутніх послуг регулюється на всіх сегментах ринку електроенергії. Разом з тим, Законом України «Про ринок електричної енергії»

¹ Постанова НКРЕКП №289 - див. <http://www.nerc.gov.ua/index.php?id=19380>

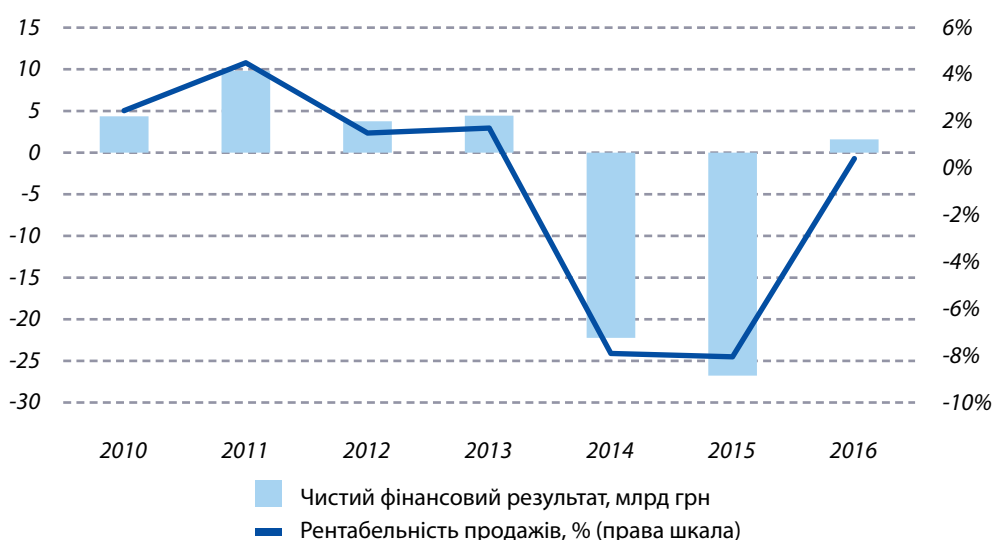
передбачається поступова відмова від цінового регулювання у сфері виробництва та постачання електроенергії.

Виходячи з офіційної фінансової звітності компаній електроенергетичного сектору, діяльність з виробництва, передачі та розподілення електричної енергії в останні роки була збитковою, незважаючи на підвищення тарифів. Фінансовий результат на різних ланках відрізнявся, зокрема:

- ◆ Розподілення було збитковим. Сукупний збиток за 2016 рік **2 млрд грн**. Ці збитки здебільшого припадали на дві компанії, які знаходяться на Сході. Без їх врахування можна сказати, що сектор не має ані збитків, ані прибутку;
- ◆ Передача електроенергії була прибутковою, з рентабельністю продажів майже **20%**.

Одночасно, варто відзначити, що чинна методологія тарифоутворення («витрати плюс») стимулює операторів мереж, а також АЕС, ТЕЦ, ГЕС та ГАЕС до нарощування неефективних витрат та невідображення дійсних прибутків. Тому, офіційні результати фінансової звітності, до переходу таких суб'єктів на стимулююче регулювання або ринкове (конкурентне ціноутворення) можуть не відображати дійсні фінансові результати діяльності компаній.

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ТА РОЗПОДІЛЕННЯ Е/Е

Джерело: Держстат

ПРОПОЗИЦІЇ

Зважаючи на особливості діяльності природної монополії, цінове регулювання ринків передачі та розподілу електроенергії є загальноприйнятною світовою практикою. Таке регулювання має запобігати зловживанню монопольним становищем та створювати проконкурентні умови розвитку галузі.

Тарифоутворення за методологією «витрати плюс», яке застосовується в Україні, не здатне в повній мірі виконати вказані функції цінового регулювання тому доцільно впроваджувати альтернативні підходи – застосування стимулюючого регулювання та/або регулювання за принципом «Benchmarking».

Щодо ринків виробництва та постачання електроенергії, то цінове регулювання тут може бути лібералізованим, шляхом переходу від прямої державної фіксації цін до цінового моніторингу ринку. Такий підхід з одного боку надасть поштовх для розвитку цінової конкуренції та залучення інвестицій в галузь, а з іншого – дозволить захистити споживача шляхом вчасного регулювання на встановлення економічно необґрунтованих цін на висококонцентрованих ринках.

Сфери	Розрахунок середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організації, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання	Виробництво теплової енергії на атомних електростанціях	Виробництво теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках	Транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами	Встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для потреб населення	послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи					
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про теплопостачання»	Закон «Про НКРЕКП»	Закон «Про НКРЕКП»	Закон «Про НКРЕКП»	Закон «Про НКРЕКП»	Закон «Про НКРЕКП»/ Закон «Про житлово-комунальні послуги»
НПА, який визначає порядок формування/ встановлення ціни/тарифу	<p>Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організації, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання» від 06.09.2017 №679/</p> <p>Середньозважені тарифи на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організації, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання, затверджені Головою Держенергоєфективності від 25 вересня 2017 року</p>	<p>Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на атомних електростанціях» від 01.08.2017 №990/</p> <p>Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів ДП «НАЕК «Енергоатом» на відпуск електричної енергії та виробництво теплової енергії, вироблених на атомних електростанціях» від 09.12.2016 №2156</p>	<p>Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» від 01.08.2017 №991</p>	<p>Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами на принципах стимулюючого регулювання» від 27.07.2017 №967</p>	<p>Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання з централізованого опалення і постачання гарячої води» від 31.03.2016 №529/</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги»</p> <p>Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню суб'єктами господарювання, які є виконавцями цих послуг» від 31.03.2015 №1171/</p> <p>Рішення органів місцевого самоврядування</p>	<p>Закон «Про НКРЕКП»/ Закон «Про житлово-комунальні послуги»</p> <p>Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води» від 31.03.2016 №529/</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги»</p> <p>Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню суб'єктами господарювання, які є виконавцями цих послуг» від 31.03.2015 №1171/</p> <p>Рішення органів місцевого самоврядування</p>

Орган, який формує ціни/ тарифи	КМУ/ Держенергоєфективності	НКРЕКП	НКРЕКП/органи місцевого самоврядування
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про теплопостачання»	Закон «Про НКРЕКП»	Закон «Про НКРЕКП»/ Закон «Про місцеве самоврядування в Україні»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання		Ліцензіати НКРЕКП	Ліцензіати НКРЕКП, обласних, Київської міської держадміністрації

Види діяльності	35.3 Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря
Кількість учасників ринку	748
Частка у ВВП	0,8% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	80,4 тис.
Концентрація	Природна монополія
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Висока непряма (енергоресурси)
Залежність від праці	Незначна (14%)
Частка в споживчому кошику	1,45% , в т.ч.: 1,24% (опалення) 0,24% (гаряча вода)
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	–
Суб'єкт регулювання	НКРЕКП, органи місцевого самоврядування

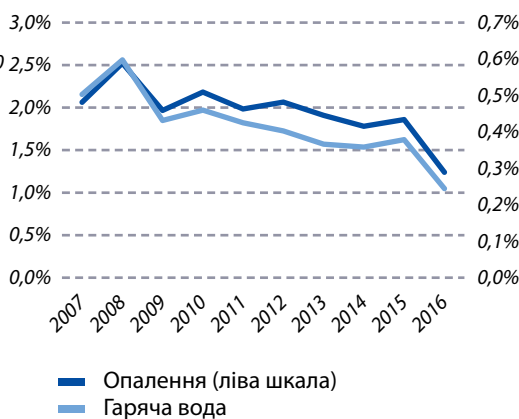
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Україна має помірний клімат, середньорічні температури складають від **5-6°C** на півночі до **11-13°C на півдні**. Тому у населення є потреба як в гарячій воді, так і, в холодну пору року, в опаленні. Компенсувати вплив підвищення тарифів за допомогою технологій тут вже важче, ніж у випадку з електроенергією (вартість утеплення значно вища), але і тут є певний прогрес. З іншого боку, централізоване опалення та гаряче водопостачання підпадають під субсидії на послуги ЖКГ, тому зменшення частки цих послуг майже в **два** рази в 2016 році порівняно з попередніми роками насамперед пояснюються саме цим фактором.

ТАРИФ НА ОПАЛЕННЯ ТА ГАРЯЧУ ВОДУ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ, грн/м² та грн/м³

ЧАСТКА ОПАЛЕННЯ ТА Г/В У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

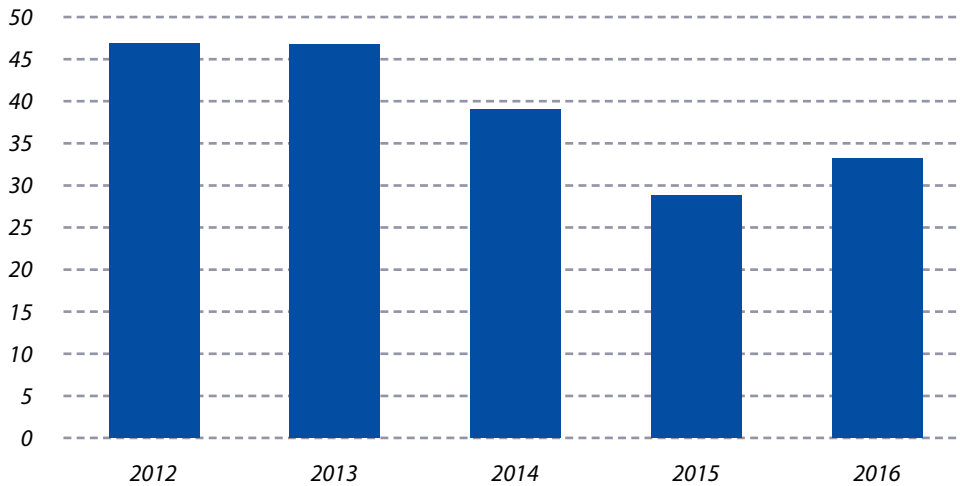

Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

Споживання теплової енергії, а тому і виробництво, мають яскраво виражений сезонний характер. Левова частка теплової енергії у вигляді теплоносія витрачається під час опалювального сезону. Витрати на паливо становлять левову частку собівартості теплопостачання (в 2016 р., за даними НКРЕКП, їх частка склала **75%**). Відповідно, цінова динаміка переважно була зумовлена відповідними процесами на ринках енергоносіїв.

СПОЖИВАННЯ ТЕПЛА НАСЕЛЕННЯМ, млн Гкал

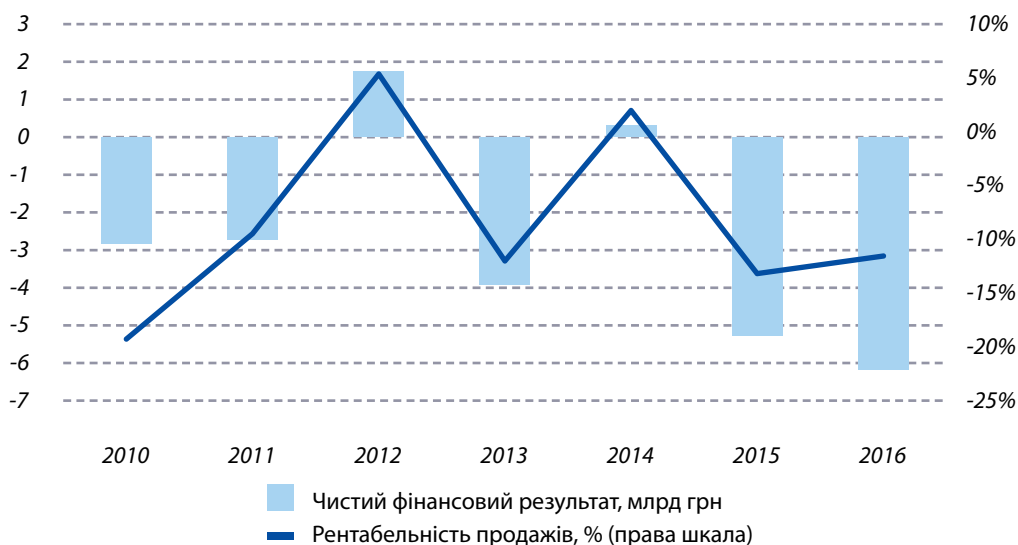
Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Традиційно, діяльність з постачання пари та гарячої води прийнято вважати природною монополією. Насправді нею може вважатися лише розподілення, але по факту і виробництвом, і доставкою займаються ті ж самі компанії. Тому, можливо, Кабінету Міністрів слід розглянути розділення цих ланок за аналогією з т.з. «анбандлінгом» (розділенням) НАК «Нафтогаз України». Крім того, наявність великих компаній-постачальників не заважає створювати невеликі котельні на рівні району або навіть будинку. В останні роки це насправді і відбувалось (було створено декілька нових компаній), але поки що ці процеси не набули масового характеру.

Незважаючи на підвищення тарифів, в останні роки діяльність з розподілення тепла та гарячої води згідно офіційної статистики компаній галузі була збитковою. Одночасно, варто відзначити, що чинна методологія тарифоутворення («витрати плюс» стимулює учасників ринку до нарощування неефективних витрат та невідображення дійсних прибутків. Тому, офіційні результати фінансової звітності, до переходу таких суб'єктів на стимулююче регулювання або ринкове (конкурентне ціноутворення) можуть не відображати дійсні фінансові результати діяльності компаній.

ПРИБУТКОВІСТЬ ПОСТАЧАВАННЯ ТЕПЛА ТА ГАРЯЧОЇ ВОДИ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Цінова динаміка на даному ринку подібна тому, що відбувалося на ринку електричної енергії. Підвищення тарифів в останні роки було зумовлено підвищенням собівартості товарів та послуг. В середньо- та довгостроковій перспективі захистом від цінових коливань для споживача можуть стати лише програми з енергозбереження, але через велику вартість відповідних рішень та їх ефективність лише за умови масового використання для цього може знадобитися державна підтримка.

ПРОПОЗИЦІЇ

Зважаючи на особливості діяльності природної монополії, цінове регулювання ринків транспортування теплової енергії та гарячої води є загальноприйнятою світовою практикою. Таке регулювання має запобігати зловживанню монопольним становищем та створювати проконкурентні умови розвитку галузі.

Одночасно, тарифоутворення за методологією «витрати плюс», яке застосовується в Україні, не здатне в повній мірі виконати вказані функції цінового регулювання тому доцільно впроваджувати альтернативні підходи – застосування стимулюючого регулювання та/або регулювання за принципом «Benchmarking».

Щодо ринків виробництва теплової енергії та гарячої води, а також їх постачання, то цінове регулювання тут може бути лібералізованим, шляхом переходу від прямої державної фіксації цін до цінового моніторингу ринку. Разом з тим, лібералізація таких ринків зважаючи на вузькі географічні межі та відсутність прямої взаємодії з зовнішніми ринками не є настільки критичною, як у газовому та електроенергетичному секторах.

ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ВОДОВІДВЕДЕННЯ

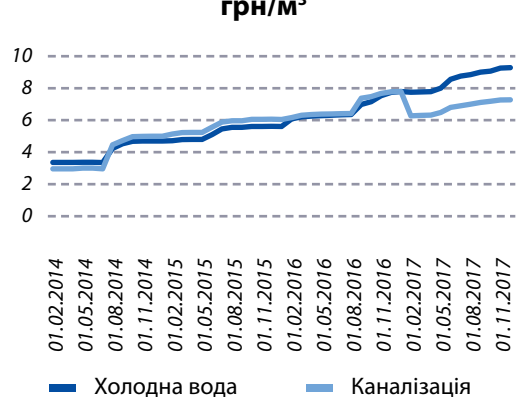
Сфери	Централізоване водопостачання та водовідведення	Послуги з централізованого постачання холодної води та/ або водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)	Централізоване водопостачання та водовідведення	Послуги з централізованого постачання холодної води та/ або водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи			
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про питну воду та питне водопостачання»			
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 10.03.2016 №302 «Про затвердження Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення»	Постанова НКРЕКП від 10.03.2016 №303 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)»	Постанова Кабінету Міністрів від 1 червня 2011 р. №869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги»	
Орган, який формує ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		Органи місцевого самоврядування	
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»		Закон «Про місцеве самоврядування в Україні»	
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 16.06.2016 №1141 «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення»	Постанова НКРЕКП від 26.11.2015 №2868 «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) суб'єктам господарювання, які є виконавцями цих послуг»	Рішення органів місцевого самоврядування	
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		Органи місцевого самоврядування	
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»		Закон «Про місцеве самоврядування в Україні»	
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Ліцензіати, що здійснюють централізоване водопостачання та водовідведення	Суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, які надають послуги з централізованого постачання холодної води та/ або водовідведення та тарифи яким встановлюються НКРЕКП	Суб'єкти природних монополій та суб'єкти господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення	Суб'єкти господарювання незалежно від форми власності, які надають послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення

Види діяльності	36 Забір, очищення та постачання води 37 Каналізація, відведення й очищення стічних вод
Кількість учасників ринку	1 797
Частка у ВВП	0,24%
Кількість найнятих працівників	102 тис.
Концентрація	Природна монополія
Інші особливості ринку	Спільний ресурс (вода), негативний зовнішній ефект (брудна вода)
Залежність від імпорту	Низька (обладнання, реагенти)
Залежність від праці	Значна (37%), в т.ч.: 33% (постачання) 43% (відведення)
Частка в споживчому кошику	0,45% , в т.ч.: 0,27% (постачання) 0,18% (відведення)
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	НКРЕКП, органи місцевого самоврядування

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Холодна вода є предметом першої необхідності. Навіть короточасні перебої в постачанні і тим більше в роботі каналізацію спричиняють значні незручності. При цьому Україна не страждає від нестачі води, тому вартість води для населення дуже низька.

**ТАРИФ НА ПОСТАЧАННЯ ТА
ВІДВЕДЕННЯ ВОДИ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ,
грн/м³**

**ЧАСТКА Х/В ТА КАНАЛІЗАЦІЇ
У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ**

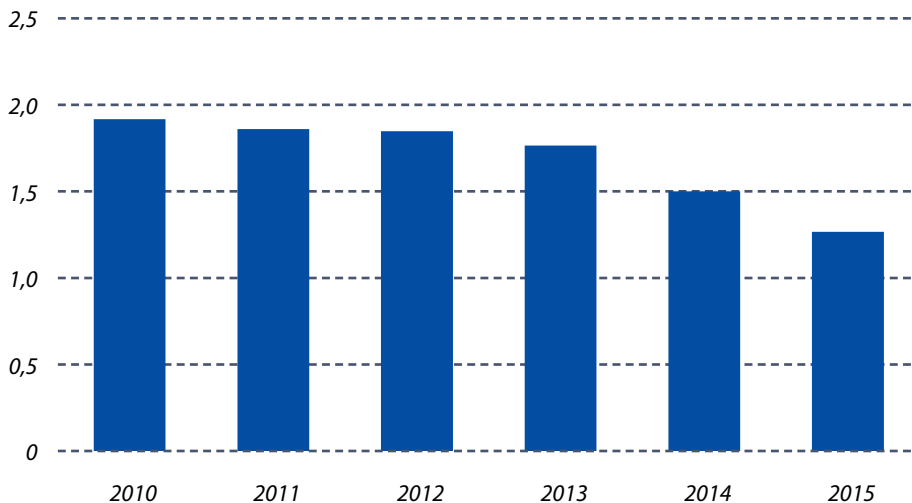

Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

Для отримання питної води переважно використовуються поверхневі води (близько **80%** обсягів), яка потім очищується. В собівартості водопостачання та водовідведення від **двох третин** (постачання) до **трьох четвертин** (відведення) займають електроенергія та оплата праці. В постачанні ще **9%** припадає на придбання води в інших підприємств. Решта припадає на ремонт, реагенти тощо.

ВИКОРИСТАННЯ ВОДИ ДЛЯ ПИТТЯ ТА ПОБУТОВИХ ПОТРЕБ, млрд м³

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Постачання холодної води та каналізація є класичною природною монополією. Незважаючи на підвищення тарифів, в останні роки діяльність з водопостачання та водовідведення згідно офіційної статистики компаній галузі була збитковою.

Одночасно, варто відзначити, що чинна методологія тарифоутворення («витрати плюс») стимулює учасників ринку до нарощування неефективних витрат та невідображення дійсних прибутків. Тому, офіційні результати фінансової звітності, до переходу таких суб'єктів на стимулююче регулювання або ринкове (конкурентне ціноутворення) можуть не відображати дійсні фінансові результати діяльності компаній.

ПРИБУТКОВІСТЬ ПОСТАЧАВАННЯ ТЕПЛА ТА ГАРЯЧОЇ ВОДИ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Тарифи на постачання та відведення води зростали пропорційно підвищенню вартості на основні складові собівартості (зокрема, електричну енергію та оплату праці). Але це зростання недостатньо компенсувало витрати, і тим більше не дозволяло витратити кошти на оновлення інфраструктури.

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи, що даний ринок є прямим проявом монопольного утворення, діяльність якого за визначенням має підпадати під державне цінове регулювання з метою запобігання зловживанню монопольним становищем та розвитком конкуренції на пов'язаних ринках, пропонуємо залишити державне цінове регулювання. При цьому його конкретні параметри в майбутньому повинні збалансувати інтереси виробників та споживачів.

ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

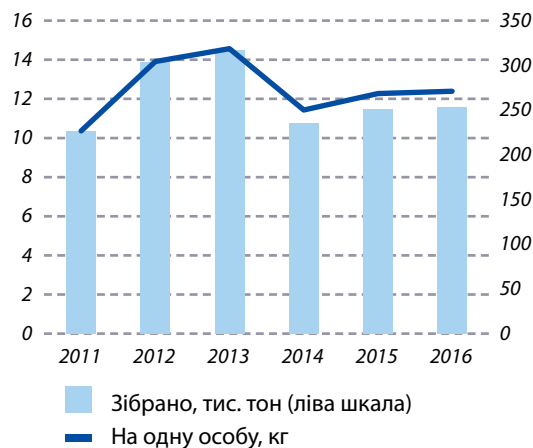
Сфери	Захоронення побутових відходів	Перероблення побутових відходів	Вивезення побутових відходів
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи		
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про природні монополії»		Закон «Про житлово-комунальні послуги»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифу на послугу з захоронення побутових відходів» від 27.04.2017 №601	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування та встановлення тарифу на послугу з перероблення побутових відходів» від 27.10.2017 №1307	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів» від 26.07.2006 №1010
Орган, який формує ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		Кабінет Міністрів
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»		Закон «Про житлово-комунальні послуги»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Регулювання відсутнє		Встановлюється власними актами місцевих органів
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг		Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»		Відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Суб'єкти природних монополій, ліцензіати НКРЕКП (26 СГ)	Суб'єкти господарювання, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з перероблення побутових відходів і які є ліцензіатами Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	Суб'єкти, які на конкурсній основі отримали право вивозу сміття

Види діяльності	38.11 Збирання безпечних відходів 38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів
Кількість учасників ринку	800 , в т.ч.: 700 (збирання, оцінка) 100 (оброблення та видалення, оцінка)
Частка у ВВП	0,1% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	–
Концентрація	Природна монополія (побутові відходи) Висока (збирання небезпечних відходів)
Інші особливості ринку	Спільний ресурс (площа для смітників)
Залежність від імпорту	Низька (обладнання)
Залежність від праці	Середня (28%)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Фіксовані тарифи
Державне володіння	–
Суб'єкт регулювання	НКРЕКП, місцеві органи влади

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

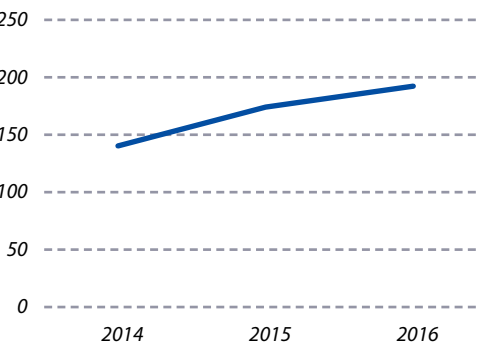
Видалення побутових відходів не попало до складу споживчого кошику через невелику частку у витратах домогосподарств, але загалом це чималий ринок. З іншого боку, не всі домогосподарства охоплені послугами відповідних підприємств. За даними НКРЕКП, в 2016 році рівень охоплення складав **81,3%**.

ЗБІР ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Джерело: Держстат

ТАРИФИ НА ВИВЕЗЕННЯ ТА ЗАХОРОННЯ ВІДХОДІВ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ, грн/т

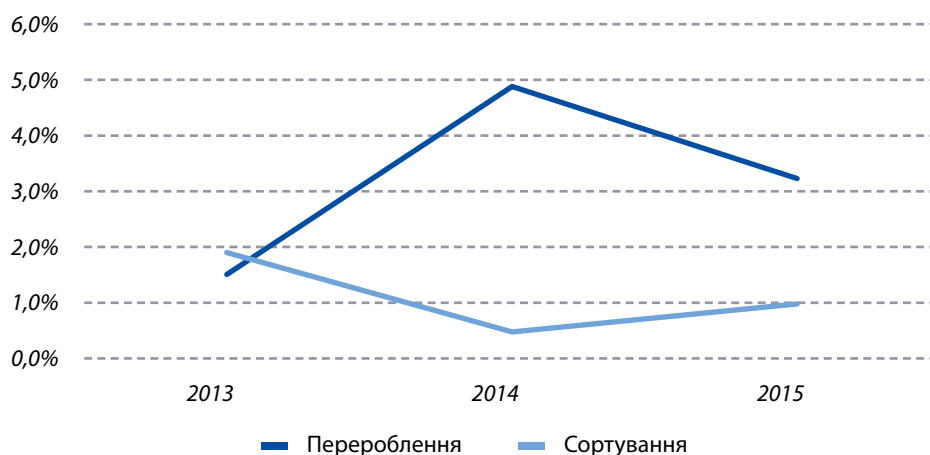

Джерело: НКРЕКП

ПЕРЕРОБКА

Згідно з нормами законодавства, з 1 січня 2018 року захоронення неперероблених відходів заборонено, але фактично виконання цієї норми неможливо, оскільки відсутні необхідні потужності. В попередні роки перероблювалось максимум **5%** зібраних відходів, ще **1%** сортувалось. Все інше вивозилось на звалища, причому зростала кількість несанкціонованих звалищ.

ЧАСТКА ПЕРЕРОБКИ ТА СОРТУВАННЯ ВІДХОДІВ

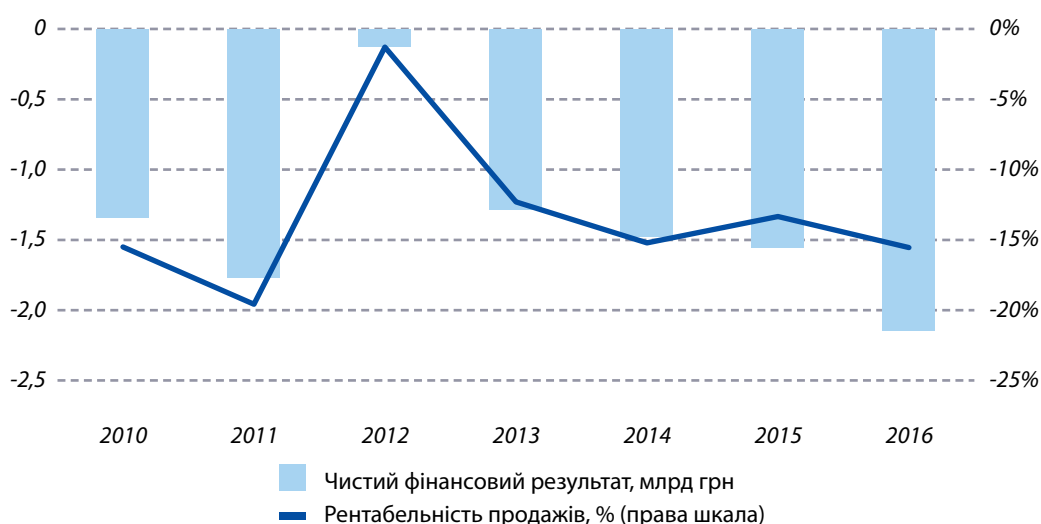
Джерело: НКРЕКП

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Поводження з побутовими відходами має ознаки природної монополії, а тому підлягає тарифному регулюванню. Незважаючи на підвищення тарифів, в останні роки діяльність компаній сектору згідно офіційної статистики була збитковою. За даними НКРЕКП, тарифи враховують лише поточні витрати, під час їх перегляду індексувалися максимум заробітні плати та витрати на паливо. Інвестиційні програми в тарифах взагалі не були передбачені.

Одночасно, варто відзначити, що чинна методологія тарифоутворення («витрати плюс») стимулює учасників ринку до нарощування неефективних витрат та невідображення дійсних прибутків. Тому, офіційні результати фінансової звітності, до переходу таких суб'єктів на стимулююче регулювання або ринкове (конкурентне ціноутворення) можуть не відображати дійсні фінансові результати діяльності компаній.

ПРИБУТКОВІСТЬ ПОСТАЧАННЯ ТА ВІДВЕДЕННЯ ВОДИ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Зниження тарифів призводить до того, що глибока переробка не користується попитом. Компанії, які інвестують в сучасне обладнання для переробки сміття, програють в ціновій конкуренції з компаніями, які просто захоронюють відходи. Це призводить до погіршення екологічної ситуації, особливо навколо великих міст, а також до хаотичного видалення сміття в невеликих населених пунктах, де такі послуги не надаються взагалі.

ПРОПОЗИЦІЇ

Зважаючи на особливості діяльності природної монополії, таких ринків є загальноприйнятною світовою практикою. Таке регулювання має запобігати зловживанню монопольним становищем та створювати проконкурентні умови розвитку галузі.

Одночасно, тарифоутворення за методологією «витрати плюс», яке застосовується в Україні, не здатне в повній мірі виконати вказані функції цінового регулювання тому доцільно впроваджувати альтернативні підходи – застосування стимулюючого регулювання та/або регулювання за принципом «Benchmarking».

З іншого боку, поточна ринкова ситуація свідчить про необхідність надання компаніям галузі додаткових (у т.ч. цінових) стимулів інвестувати в сучасне обладнання для переробки сміття.

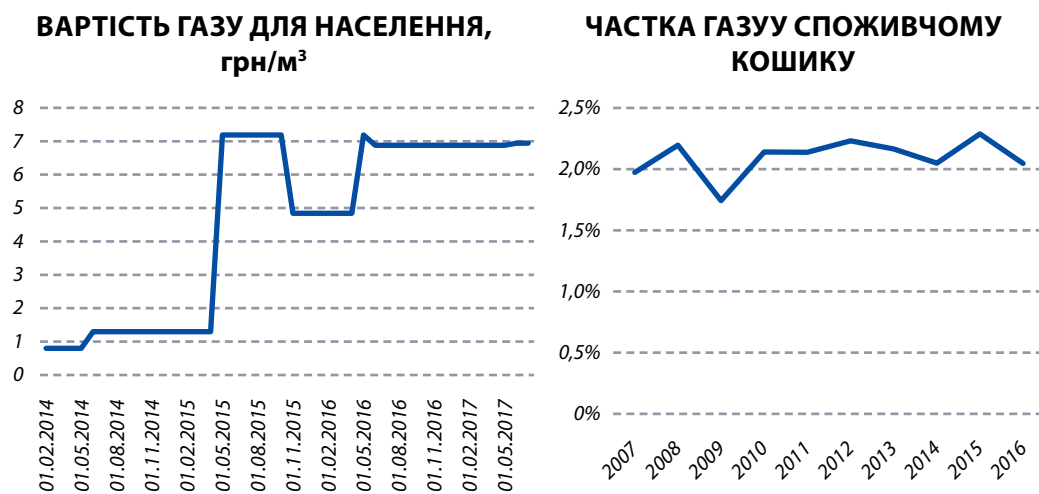
ПРИРОДНИЙ ГАЗ

Сфери	Зберігання (закачування, відбір) природного газу	Послуги розподілу природного газу (витрати +)	Транспортування природного газу розподільними трубопроводами на основі багаторічного стимулюючого регулювання (стимулююче регулювання)	Постачання природного газу (постачальниками за спеціальними обов'язками)
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи			
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про природні монополії»			
НПА, який визначає порядок формування/ встановлення ціни/тарифу	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу щодо газосховищ до яких застосовується режим регульованого доступу» від 13.06.2016 №1131/ Постанова НКРЕ «Про встановлення тарифів на закачування, зберігання та відбір природного газу для ПАТ «Укртрансгаз» від 26 червня 2013 року N 741	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифу на послуги розподілу природного газу» від 25.02.2016 №236/ встановлення тарифів для 42х ліцензіатів, 42 Постанови НКРЕКП (наприклад, Постанова НКРЕКП від 24 березня 2016 року №431 «Про встановлення тарифу на послуги розподілу природного газу для ПАТ «Київгаз»)	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування природного газу розподільними трубопроводами на основі багаторічного стимулюючого регулювання» від 28.11.2013 №1499	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Правил постачання природного газу» від 30.09.2015 №2496
Орган, який формує ціни/ тарифи	НКРЕКП			
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»			
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Суб'єкти господарювання, які отримали або мають намір отримати ліцензію на провадження господарської діяльності із зберігання природного газу, газу (метану) вугільних родовищ	42 суб'єкти господарювання – ліцензіати	Ліцензіати – 343 суб'єкти господарювання (природного газу) та 4 ліцензіати (природного газу (метану))	Закон «Про ринок природного газу»

Види діяльності	35.2 Виробництво газу; розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи
Кількість учасників ринку	410
Частка у ВВП	1,9% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	63,3 тис.
Концентрація	Природна монополія
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Висока (газ)
Залежність від праці	Середня (28%)
Частка в споживчому кошику	2,05%
Тип регулювання ціни	Фіксовані тарифи
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	НКРЕКП

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

На населення припадає близько **40%** споживання природного газу. Переважно газ витрачається на приготування їжі, але також може використовуватися як паливо для власних систем опалення та підігріву води. Цей сегмент характеризується стабільним попитом, хоча із підвищенням тарифів фізичне споживання дещо скоротилося. *Постачання скрапленого газу для побутових потреб описано в розділі 4.18 Паливно-енергетичні ресурси.*

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Розподілення газу є природною монополією. Згідно з офіційної фінансової звітності компаній, ці діяльність в останні роки була збитковою. Одночасно, варто відзначити, що чинна методологія тарифоутворення («витрати плюс») стимулює операторів мереж до нарощування неефективних витрат та невідображення дійсних прибутків. Тому, офіційні результати фінансової звітності, до переходу таких суб'єктів на стимулююче регулювання або ринкове (конкурентне ціноутворення) можуть не відображати дійсні фінансові результати діяльності компаній.

ПРИБУТКОВІСТЬ РОЗПОДІЛЕННЯ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Щодо діяльності природних монополій в газовому секторі, то Ціни на природний газ та супутні послуги у досліджуваному періоді мали переважно зростаючу тенденцію. Це призвело до скорочення споживання, переорієнтацію на інші енергоносії та використання енергоефективних технологій, що в довгостроковій перспективі є позитивом.

ПРОПОЗИЦІЇ

Зважаючи на особливості діяльності природної монополії, цінове регулювання ринків транспортування та розподілу природного газу є загальноприйнятною світовою практикою. Таке регулювання має запобігати зловживанню монопольним становищем та створювати проконкурентні умови розвитку галузі.

Тарифоутворення за методологією «витрати плюс», яке застосовується в Україні, не здатне в повній мірі виконати вказані функції цінового регулювання тому доцільно впроваджувати альтернативні підходи – застосування стимулюючого регулювання та/або регулювання за принципом «Benchmarking».

ТРУБОПРОВІДНИЙ ТРАНСПОРТ

Сфери	Транспортування нафти	Транспортування нафтопродуктів	Транспортування аміаку	Транспортування природного газу магістральними трубопроводами (на основі стимулюючого регулювання)	Транспортування природного газу магістральними трубопроводами
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи				
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про природні монополії»				
НПА, який визначає порядок формування/ встановлення ціни/тарифу	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними трубопроводами» від 25.05.2017 №690	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними трубопроводами» від 25.05.2017 №690	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування аміаку магістральними трубопроводами» від 18.06.2015 №1786	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання» від 30.09.2015 №2517	Постанова НКРЕ «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги з транспортування природного газу магістральними трубопроводами» від 4 вересня 2002 року N 984
Орган, який формує ціни/ тарифи	НКРЕКП				
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548 Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548 Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548 Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
НПА, який затверджує ціну/ тариф	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на транспортування нафти магістральними трубопроводами ПАТ «Укртрансгаз» для споживачів України» від 23.12.2016 №2362	Постанова НКРЕ «Про затвердження тарифів на транспортування нафтопродуктів магістральними трубопроводами Дочірньому підприємству «ПрикарпатЗахідтранс» Південно-Західного відкритого акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів для споживачів України» від 9 липня 2010 року N 809	Постанова НКРЕ «Про затвердження тарифів на транспортування аміаку магістральними трубопроводами для Українського державного підприємства «Укрхімтрансміак» від 30 липня 2009 року N 897	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів для ПАТ «Укртрансгаз» на послуги транспортування природного газу транскордонними газопроводами для точок входу і точок виходу» від 29.12.2015 №3158	Постанова НКРЕ «Про встановлення тарифів на транспортування та постачання природного газу» від 30 грудня 2013 року N 1799

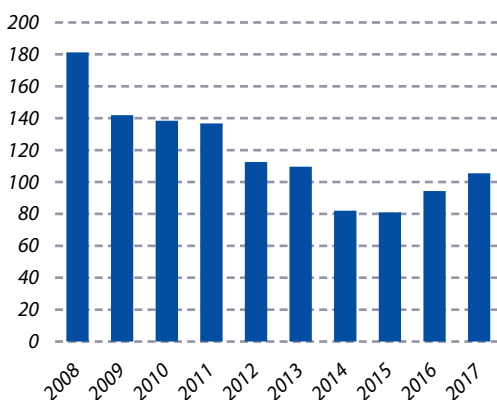
Орган, який затвердив/ встановив ціни/тарифи	НКРЕКП			
<p>НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548</p> <p>Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548</p> <p>Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548</p> <p>Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>	<p>Закон «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p>
<p>Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання</p>	<p>Монополіст - ліцензіат - ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРТРАНСНАФТА»</p>	<p>Монополіст - ліцензіат - ДОЧІРНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ПРИКАРПАТЗАХІДТРАНС» ПІВДЕННО-ЗАХІДНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА ТРУБОПРОВІДНОГО ТРАНСПОРТУ НАФТОПРОДУКТІВ</p>	<p>Монополіст - ліцензіат - Українське державне підприємство «Укрхімтрансміа»</p>	<p>Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з транспортування природного газу газотранспортною системою; ліцензіати (2 суб'єкта: ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ДЕРЖАНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗ»; ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «УКРТРАНСГАЗ»)</p>

Види діяльності	49.5 Трубопровідний транспорт
Кількість учасників ринку	17
Частка у ВВП	1,1%
Кількість найнятих працівників	27,5 тис. (2015)
Концентрація	Природна монополія
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Висока (з точки зору попиту)
Залежність від праці	Низька (10%)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Повне (газ, аміак), значне (нафта)
Суб'єкт регулювання	НКРЕКП

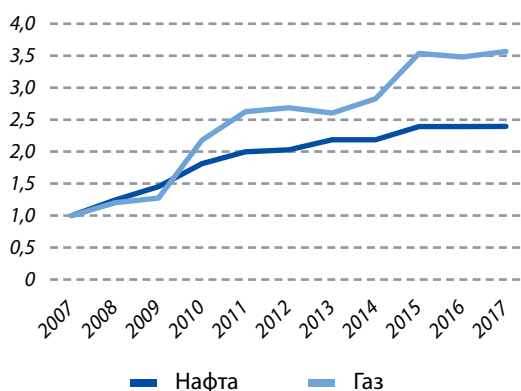
РИНОК

Трубопровідний транспорт – особливий вид наземного транспорту, який передбачає транспортування природного газу, нафти, нафтопродуктів та аміаку магістральними трубопроводами. Для хімічно стабільних речовин в рідкому та газоподібному стані, необхідні обсяги передачі яких великі, цей спосіб транспортування більш вигідний і безпечний, ніж інші наземні види транспорту.

ВАНТАЖООБОРОТ ТРУБОПОВОДІВ, млрд ткм

ІНДЕКС ТАРИФІВ НА ТРАНСПОРТУВАННЯ ТРУБАМИ

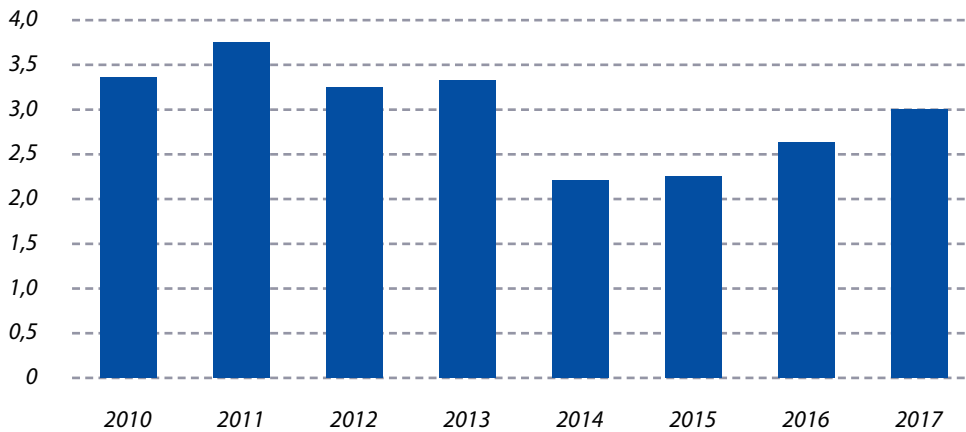

Джерело: Держстат

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Всі види трубопроводів сильно залежать від зовнішніх ринків. Газ, нафта та аміак імпортуються (насамперед з Росії, і тільки газ в останні роки почав надходити з країн ЄС). Причому аміак та особливо газ в значній мірі спрямовані на транзит. З політичних причин експорт значно скоротився в 2014 році, але потім частково відновився. За останній звітний квартал він був співставним з показниками 2013 року.

ЕКСПОРТ ПОСЛУГ ТРУБОПРОВОДІВ, \$ МЛРД

Джерело: Держстат

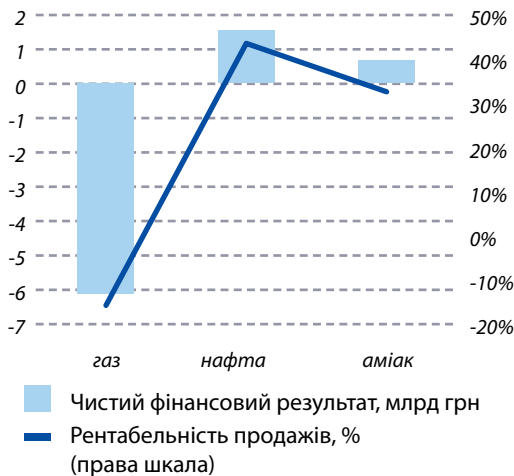
КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Фінансовий результат теж залежить від типу трубопроводу. В цілому цей вид транспорту переважно був прибутковим, але в останні роки почав отримувати збитки. Свого піку вони досягли в 2016 році, але виключно завдяки результату «Укртрансгазу», тоді як «Укртрансаміак» та особливо «Укртранснафта» залишались прибутковими. Рекордні збитки оператора магістральних газопроводів були викликані закупівлею газу для зберігання у сховищах. Надалі очікується повернення до прибуткової діяльності.

ПРИБУТКОВІСТЬ ТРУБОПРОВОДІВ

ПРИБУТКОВІСТЬ ОКРЕМИХ ТРУБ

Джерело: Держстат, МЕРТ

ВИСНОВКИ

Трубопровідний ринок є особливим випадком природної монополії, оскільки він в основному орієнтований на зовнішній ринок. Більш того, основним споживачем даних послуг є Російська Федерація, через що ціноутворення на ринку може бути політизованим.

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи, що даний ринок є прямим проявом монопольного утворення, діяльність якого за визначенням має підпадати під державне цінове регулювання з метою запобігання зловживанню монопольним становищем та розвитком конкуренції на пов'язаних ринках, пропонуємо залишити державне цінове регулювання.

Водночас, його конкретні параметри є предметом міждержавних переговорів, а тому виходять за межі даного дослідження.

УТРИМАННЯ БУДИНКІВ ТА ПРИБУДИНКОВИХ ТЕРИТОРІЙ

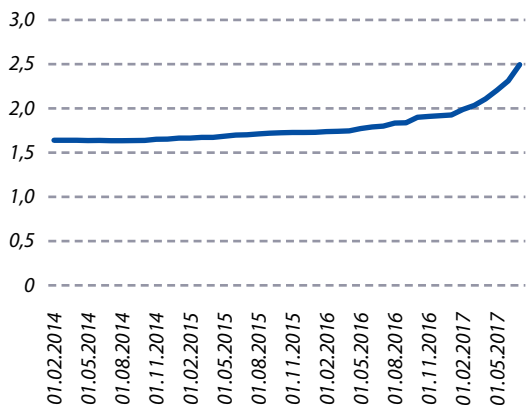
Сфери	Утримання будинків і споруд та прибудинкових територій
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про житлово-комунальні послуги»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» від 1 червня 2011 р. №869
Орган, який формує ціни/тарифи	Кабінет Міністрів
НПА, який встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про житлово-комунальні послуги»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Встановлюється власними актами місцевих органів
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Відповідно до підпункту 2 пункту «а» статті 28 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Суб'єкти господарювання всіх форм власності, які надають послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій

Види діяльності	81.1 Комплексне обслуговування об'єктів 81.2 Діяльність з прибирання
Кількість учасників ринку	2578 , в т.ч.: 1525 (комплексне обслуговування) 1053 (прибирання)
Частка у ВВП	0,4%
Кількість найнятих працівників	97,6 тис. , в т.ч.: 64,9 тис. (комплексне обслуговування) 32,7 тис. (прибирання)
Концентрація	Окремі ознаки природної монополії
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Низька
Залежність від праці	Значна (40%)
Частка в споживчому кошику	0,47%
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	–
Суб'єкт регулювання	Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад

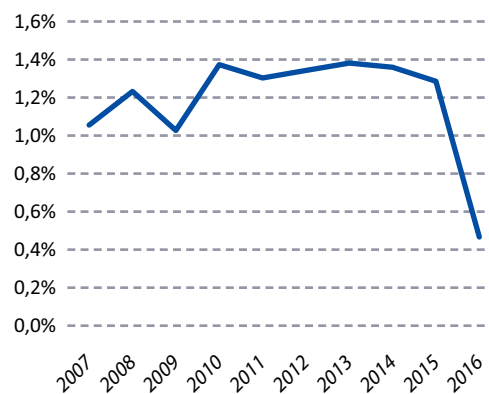
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

До цього ринку відносяться комунальні послуги, які надаються безпосередньо на місці – прибирання дворів та спільних зон в будинках, організація пропуску до будинків (послуги консьєржів).

ВАРТІСТЬ УТРИМАННЯ БУДИНКІВ, грн/м²

ЧАСТКА КВАРТПЛАТИ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

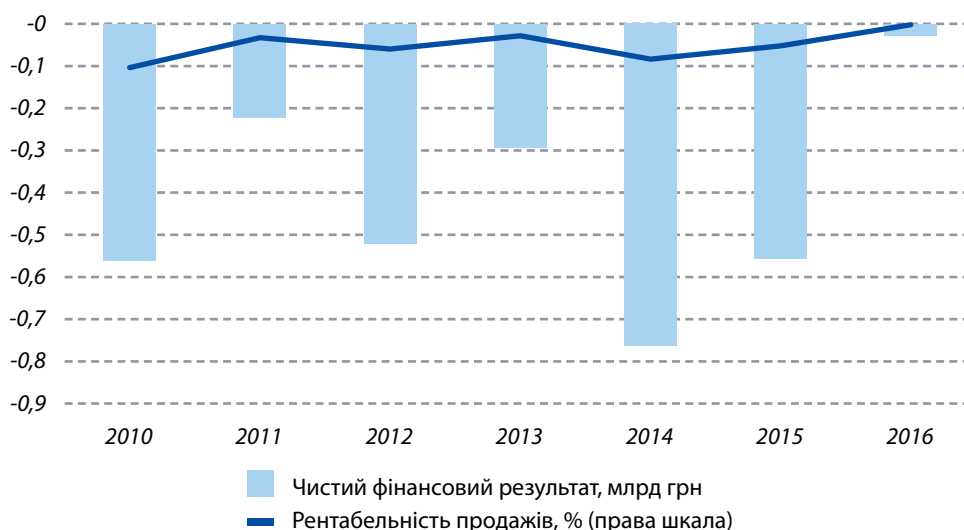

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Ринок обслуговування будинків та прибудинкових територій теоретично може бути конкурентним, але в умовах низького проникнення ОСББ по факту мав ознаки монополії, оскільки постачальника таких послуг, який історично склався, ніхто не міняв. Але параметри регулювання були встановлені на користь споживача, тому до недавнього часу сектор був збитковим. Лише в 2016 році збитки суттєво знизилися.

ПРИБУТКОВІСТЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ БУДИНКІВ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Занижені регульовані тарифи призводять до збитків компаній, що надають ці послуги, та обмежують потенційну конкуренцію в цій сфері. Крім того, це регулювання не дозволяє запроваджувати додаткові послуги та підвищувати якість обслуговування.

Слід зазначити, що даний ринок має ознаки локальної монополії в межах одного багатоквартирного будинку, і навіть з розвитком ОСББ конкуренція буде

обмеженою, адже законодавчо допускається створення тільки одного об'єднання в одному багатоквартирному будинку¹.

ПРОПОЗИЦІЇ

Виходячи з Методології доцільності застосування цінового регулювання, цінове регулювання на обслуговування будинків та прибудинкових територій застосовувати доцільно.

¹ Частина 3 статті 4 Закону України "Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку" визначає, що допускається створення тільки одного об'єднання в одному багатоквартирному будинку - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2866-14>

ПОШТА

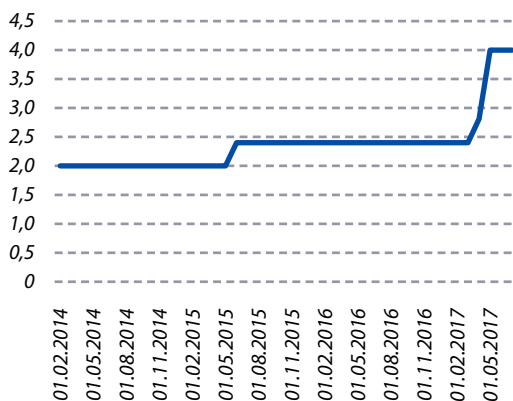
Сфери	Універсальні послуги поштового зв'язку	Приймання та доставка вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою	Послуги, пов'язані з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни (тарифи), фіксовані тарифи	Фіксовані тарифи, граничні ціни (тарифи), граничні нормативи рентабельності	Фіксовані ціни (тарифи)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про поштовий зв'язок»	Закон «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку» від 23.05.2017 №260	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою» від 08.04.2017 №137	Відсутній
Орган, який формує ціни/тарифи	НКРЗІ	Мінінфраструктури	Відсутній
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про поштовий зв'язок»	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	Відсутній
НПА, який затверджує ціну/тариф	Рішення НКРЗІ від 17.10.2017 №535 «Про затвердження Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗІ від 23 лютого 2017 року №97»	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою» від 08.04.2017 №137	Наказ Держкомзв'язку та інформатизації «Про затвердження тарифів на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою державних пенсій та грошової допомоги» від 22.07.2004 №166
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	НКРЗІ	Мінінфраструктури	Мінтранс
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про поштовий зв'язок»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Якщо процедура встановлення тарифів потребує їх погодження, вкажіть Орган, який здійснює таке погодження	Не потребує	Мінекономрозвитку	Мінекономрозвитку та Пенсійним Фондом
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Оператори поштового зв'язку	Суб'єкт господарювання, що надає послуги з приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою і розташовані на території України, незалежно від підпорядкування та форми власності	Укрпошта – національний оператор поштового зв'язку

Види діяльності	53.1 Діяльність національної пошти 53.2 Інша поштова та кур'єрська діяльність
Кількість учасників ринку	28
Частка у ВВП	0,1%
Кількість найнятих працівників	102,5 тис. , в т.ч.: 76,5 тис. (національна пошта) 26 тис. (інше)
Концентрація	Монополія (локальна, національна пошта) Висока (в цілому)
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Середня (техніка, паливо)
Залежність від праці	Висока (67% , національна пошта)
Частка в споживчому кошику	0,08%
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Повне
Суб'єкт регулювання	Міністерство інфраструктури

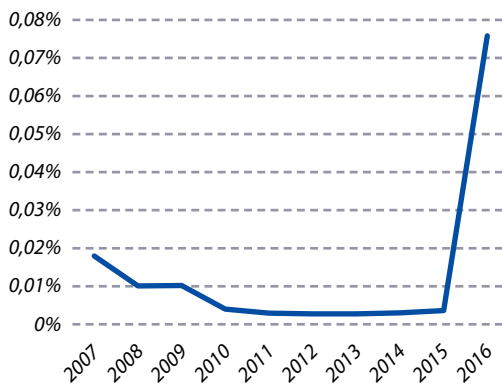
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Поштові послуги займають дуже малу частку у споживчому кошику. З розвитком електронних засобів комунікації популярність листів, телеграм та підписок на періодичні видання зменшується. Лише в 2016 році частка поштових послуг у кошику різко виросла. Скорше за все, це пов'язано із стрімким розвитком Інтернет-торгівлі, яка в значній мірі спирається на пошту, як головний канал доставки покупок.

ВАРТІСТЬ ПОШТОВИХ ПОСЛУГ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ, грн/марку

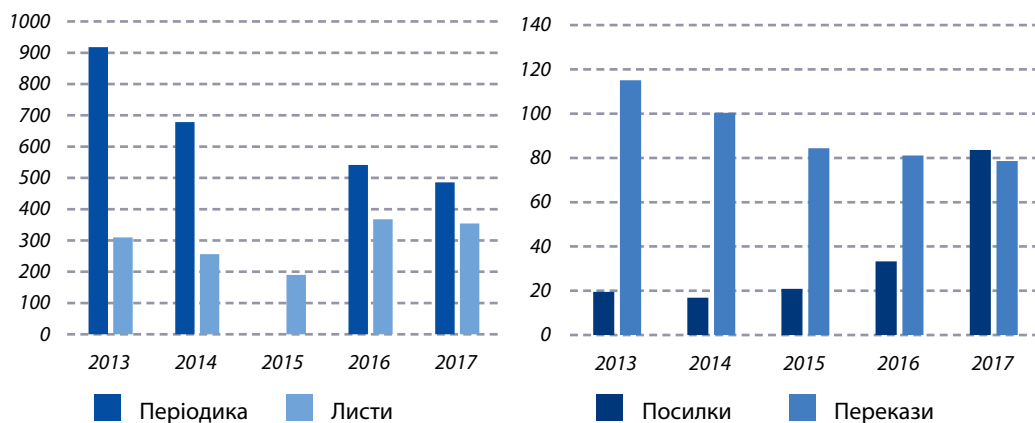

ЧАСТКА ПОШТОВИХ ПОСЛУГ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

Джерело: Держстат

ОБСЯГИ ПЕРЕСИЛКИ ПОШТОЮ, млн

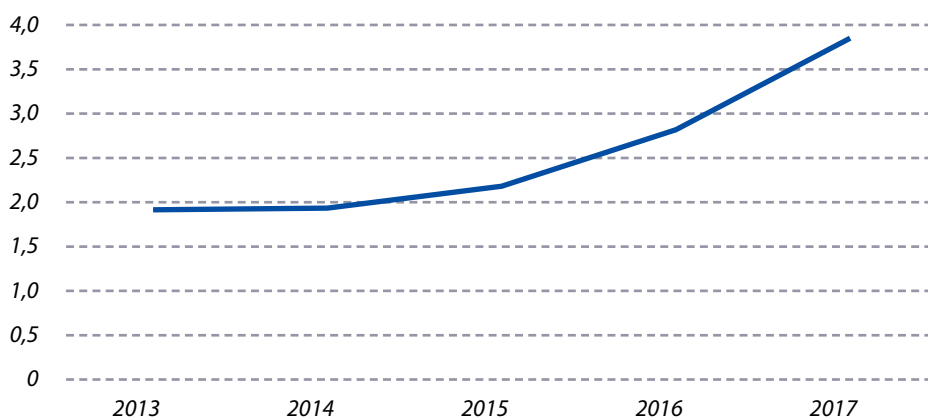

Джерело: Держстат

НАДАННЯ ПОСЛУГ

З огляду на те, що пошта є найбільш залежним від оплати праці регульованим сектором економіки, вплив підвищення заробітних плат на собівартість послуг тут є найвищою. Крім того, в даному секторі одні з найнижчих в країні зарплат, тому їх зростання внаслідок підвищення мінімальної заробітної плати може бути суттєвим. За перші 10 місяців 2017 р. зарплати на пошті зросли на **24%**, що (за умови збереження штату) могло підвищити собівартість послуг на **16%**.

ЗАРПЛАТА НА ПОШТІ, тис грн/місяць

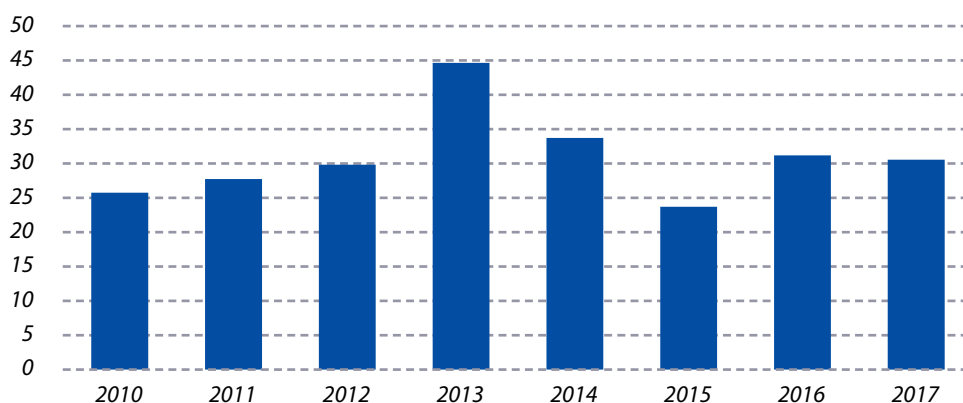

Джерело: Держстат

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Експорт поштових та кур'єрських послуг є незначним та не має ніякого впливу на внутрішнє ціноутворення на даному ринку.

ЕКСПОРТ ПОШТОВИХ ТА КУР'ЄРСЬКИХ ПОСЛУГ, \$ млн

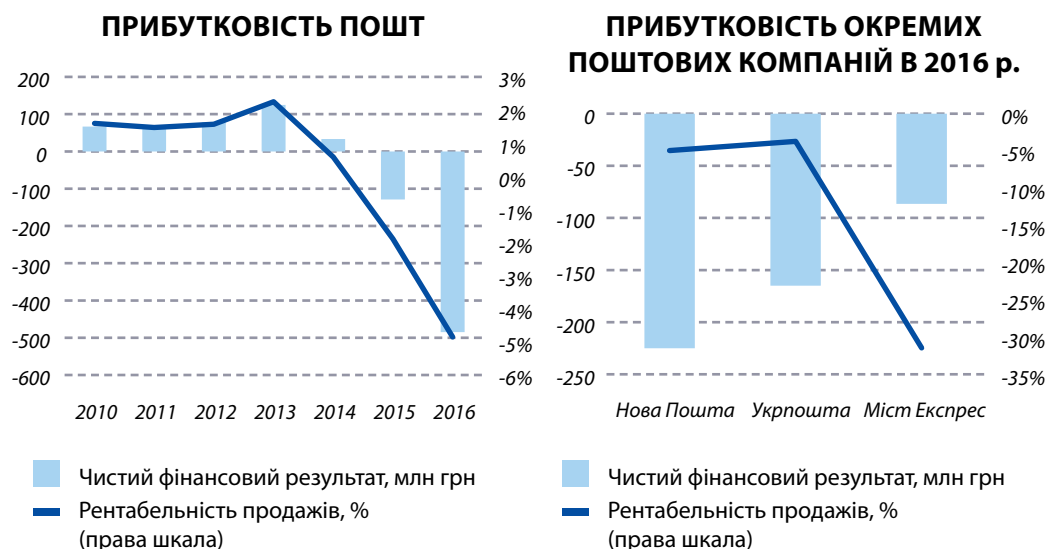
Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Порівняно з більшістю інших монополій, регулювання національної пошти завжди було помірним. В попередні роки сектор демонстрував невеликий прибуток. Але в останні роки ситуація погіршилась. В 2015 р. почалися збитки які посилювались в 2016 р. і, за попередніми даними, в 2017 р. ситуація ще погіршилась.

Збитки «Укрпошти» збільшились через корпоратизацію (переоцінка активів та списання безнадійної заборгованості), в 2017 – через підвищення МЗП (за 1-3 кв. року збиток становив **415 млн грн**). В поточному році подальше підвищення МЗП збільшить витрати компанії ще на **700 млн грн**. Втім, враховуючи соціальну значущість послуг, це поки що не виглядає, як висока ціна.

Приватні гравці, незважаючи на високу концентрацію ринку, теж не зловживали своїм положенням на ринку. Збитки найбільшого приватного гравця, «Нової Пошти», в 2016 р. були ще більшими, ніж в «Укрпошти». Але в даному випадку це було викликано значним розширенням мережі відділень.

Джерело: YouControl

ЩОДО УНІВЕРСАЛЬНИХ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ

ВИСНОВКИ

Відповідно до статей 1, 9 Закону України «Про поштовий зв'язок»¹ (далі – Закон про поштовий зв'язок) та Порядку регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку, затвердженого рішенням НКРЗІ від 23 травня 2017 року №260², універсальні послуги поштового зв'язку можуть надавати усі оператори поштового зв'язку. Згідно даних Єдиного державного реєстру операторів поштового зв'язку, станом на сьогодні налічується **28** операторів поштового зв'язку. Правилами надання послуг поштового зв'язку встановлено, що оператори поштового зв'язку самостійно визначають перелік послуг поштового зв'язку, що надаються об'єктами поштового зв'язку з урахуванням попиту користувачів, державних замовлень, а також відповідних нормативів, які затверджуються в установленому законодавством порядку³. Таким чином, не усі оператори поштового зв'язку надають універсальні послуги поштового зв'язку, або надають їх не у повному обсязі. Це пов'язано з відсутністю платоспроможного попиту на деякі послуги, економічною збитковістю їх надання. Наприклад, за даними Держстата, за останні **20 років** відправлення листів скоротилось на **18%**, відправлення телеграм скоротилось в **66** разів, відправлення посилок, навпаки, збільшилось

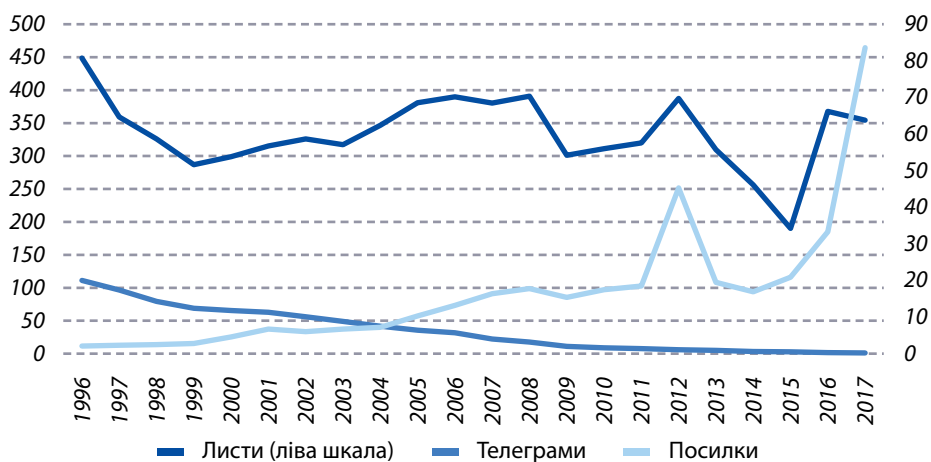
¹ Закон України «Про поштовий зв'язок» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2759-14>

² Порядок регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку, затвердженого рішенням НКРЗІ від 23 травня 2017 року №260 - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0759-17/para13#n13>

³ Пункт 7 Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку" від 5 березня 2009 р. №270 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270-2009-%D0%BF/print>

в **16** разів (Див. Графік нижче). Зростання показників відправлень посилок пов'язано з розвитком інтернет-торгівлі за останні роки. Саме цей комерційний сегмент і покриває більшість зареєстрованих операторів поштового зв'язку.

ПЕРЕСИЛКА ЛИСТІВ, ТЕЛЕГРАМ ТА ПОСИЛОК, млн

Джерело: Держстат

З метою безперервного забезпечення надання універсальних послуг для усіх громадян по всій території України, навіть у випадку низького попиту на них, Законом про поштовий зв'язок встановлено, що Національний оператор (ПАТ «Укрпошта»)¹ забезпечує надання на всій території України універсальних послуг поштового зв'язку². Мережа об'єктів поштового зв'язку Укрпошти надзвичайно розгалужена і, наразі, включає **11,5 тисяч** таких об'єктів (поштамти, поштові відділення, пересувні, сезонні та острівні відділення поштового зв'язку по всій Україні)³. Для порівняння мережі Укрпошти, візьмемо географію мережі «Нова пошта», яка має **3740** об'єктів поштового зв'язку та охоплює майже **1000** міст та сіл⁴, що у **3 рази** менше за мережу ПАТ «Укрпошта». Тож, фактично Укрпошта є локальним монополістом на багатьох адміністративно-територіальних одиницях України.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити регулювання. Можливо, відмінити регулювання універсальних послуг поштового зв'язку, при фактичному зростанні конкуренції на даному сегменті ринку та наданні більшості універсальних послуг поштового зв'язку іншими операторами поштового зв'язку.

Щодо приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою

Регулювання тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою було введено постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. №1548» від 11 березня 2002 р. №273⁵. З того часу рівень споживання даної послуги знизився на **60,2%** (Див. графік нижче).

1 Відповідно до розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про національного оператора поштового зв'язку» від 10.01.2002 №10-р виконання функцій національного оператора поштового зв'язку покладено на Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» (правонаступником є ПАТ «Укрпошта»)

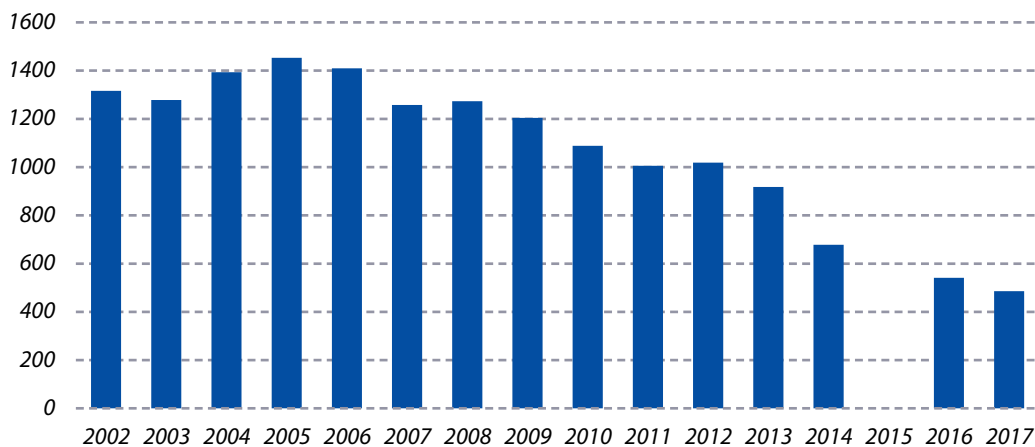
2 Частина 1 статті 15 Закону України «Про поштовий зв'язок» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2759-14/print>

3 Дані з офіційного веб-сайту Укрпошти - <https://ukrposhta.ua/pro-pidpriyemstvo/zagalna-informaciya>

4 Дані з офіційного веб-сайту «Нова пошта» - https://novaposhta.ua/o_kompanii/nova_poshta_sogodni

5 Постанова Кабінету Міністрів «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1548» від 11 березня 2002 р. N 273 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/273-2002-%D0%BF/ed20020311>

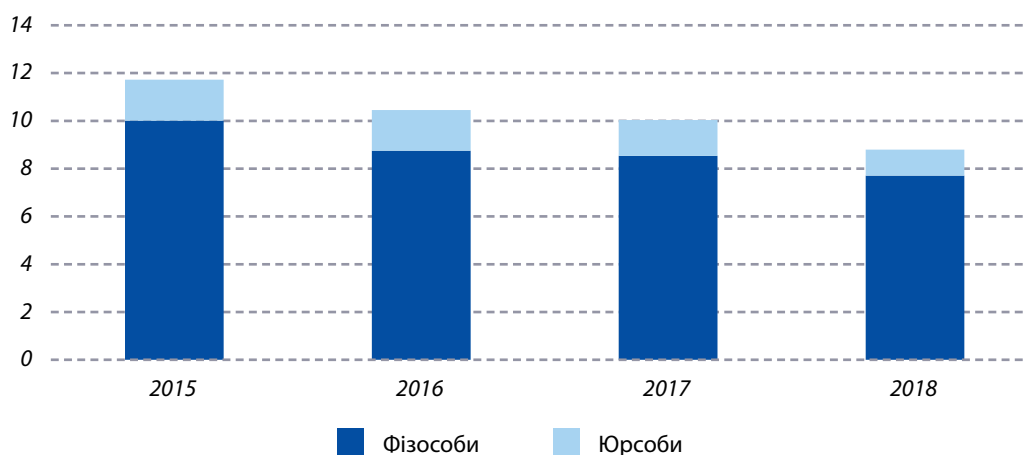
ПЕРЕСИЛКА ГАЗЕТ ТА ЖУРНАЛІВ ПОШТОЮ, млн

Джерело: Держстат¹, дані за 2015 рік відсутні

За даними Укрпошти, щорічний обсяг² споживання послуги з приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою зменшується в середньому на **9%** за рік.

РАЗОВИЙ ПЕРЕДПЛАЧУВАНИЙ ТИРАЖ НА ПОЧАТОК РОКУ, млн

Джерело: Укрпошта

Частка даної послуги (точніше, навіть більш широкої – взагалі поштових послуг) в споживчому кошику становить **0,076%**³. Це також вказує на відсутність соціальної значущості такої товарної групи для споживачів України.

Окрім того, за інформацією Міністерства інфраструктури України, суб'єкти господарювання, що надають послуги з приймання та доставки вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою і розташовані на території України, зазнають фінансових збитків у зв'язку з повним невідшкодуванням заявленого обсягу компенсації за застосування статті 9 цього Закону. Так, за 2014-2017 роки заявлені обсяги компенсації відшкодовано не було, у зв'язку з чим, збитки від застосування статті 9 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» становлять: 2014 рік – **38,6 млн. гривень**; 2015 рік – **1,9 млн гривень**; 2016 рік – **3,0 млн гривень**; 2017 рік – **8,4 млн гривень**⁴ (Більш Детально Див. пункт 18.2).

¹ Інформація з офіційного веб-сайту Державної служби статистики, розділ Зв'язок - http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/tz/tz_rik/tz_u/zv_u.htm

² В розрахунок включилися дані за період з 2015-2017 роки

³ Розрахунки Офісу ефективного регулювання на основі даних Держстату

⁴ Дана інформація надана Міністерством інфраструктури на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу №44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

Слід зазначити, що виходячи з положень статті 4 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»¹ цілю такого державного цінового регулювання є державна підтримка засобів масової інформації. Така ціль, у розумінні моделі «цінового контролю» не є цілю цінового регулювання, яке має на меті забезпечення розвитку конкуренції, а тому дана мета може бути ефективно реалізована в рамках способу «державна підтримка» за допомогою інших відповідних інструментів.

Таким чином, керуючись Методологією доцільності застосування державного цінового регулювання, регулювання даного ринку за допомогою інструментів цінового регулювання не є доцільним.

ЩОДО ПОСЛУГИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИПЛАТОЮ І ДОСТАВКОЮ ПЕНСІЙ ТА ГРОШОВОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ, ЩО ВИПЛАЧУЮТЬСЯ З КОШТІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ

Згідно ч. 6 ст. 15 Закону України «Про поштовий зв'язок»², для задоволення державних потреб національний оператор на договірних засадах може здійснювати діяльність, пов'язану з виплатою та доставкою пенсій, грошової допомоги малозабезпеченим громадянам, надавати інші послуги відповідно до законодавства України.

Частиною 7 ст. 15 Закону України «Про поштовий зв'язок» встановлено, що юридична особа, на яку покладається виконання функцій національного оператора поштового зв'язку, визначається Кабінетом Міністрів України. Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про національного оператора поштового зв'язку» від 10.01.2002 №10-р виконання функцій національного оператора поштового зв'язку покладено на Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта» (правонаступником є ПАТ «Укрпошта») із розгалуженою системою дирекцій та відділень.

Відповідно до Інструкції про доставку пенсій, соціальних допомог національним оператором поштового зв'язку, затвердженої наказом Міністерства транспорту та зв'язку України, Міністерства праці та соціальної політики України 28.04.2009 N 464/156, постановою правління Пенсійного фонду України 28.04.2009 N 14-1, яка зареєстрована в Мін'юсті України 2 липня 2009 р. за N 592/16608 – Послуги з виплати та доставки пенсій, соціальних допомог надають підрозділи національного оператора – поштамти, вузли (центри), відділення та пункти поштового зв'язку.

Таким чином, зазначені послуги можуть бути надані виключно ПАТ «Укрпошта», яке володіє виключним правом на надання поштових послуг з виплати, доставки пенсій та допомоги на поховання, іншої грошової допомоги населенню, що є проявом умовної монополії. Керуючись Методологією доцільності застосування цінового регулювання, такий ринок потребує державного втручання в цінове регулювання.

Сфери	Універсальні послуги поштового зв'язку	Приймання та доставка вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою	Послуги, пов'язані з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду
Пропозиції	Залишити	Скасувати	Залишити

При цьому конкретні параметри регулювання, які ми пропонуємо залишити, повинні брати до уваги економічні реалії.

¹ Закон України "Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів" - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80>

² Закон України "Про поштовий зв'язок" - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2759-14>

ЗАЛІЗНИЧНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

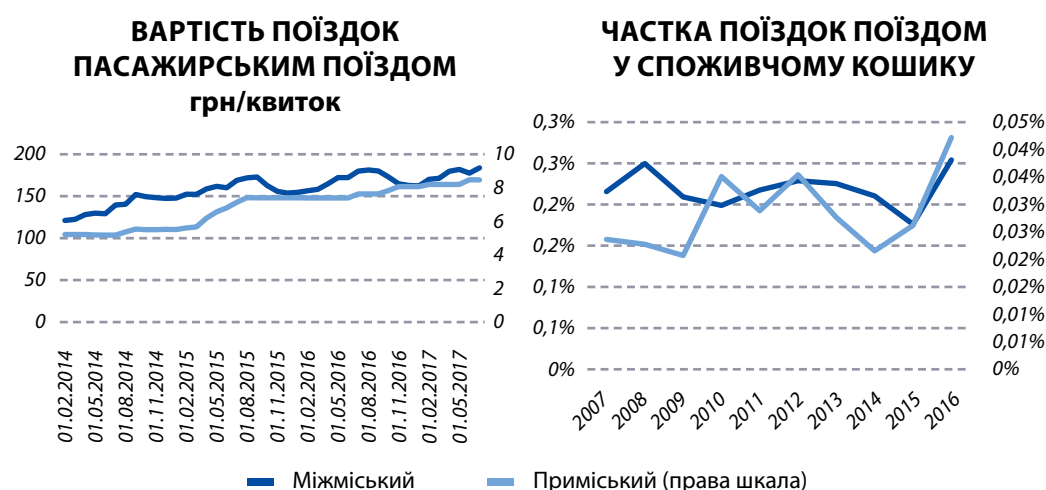
Назва сфери регулювання	Інструмент цінового регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Орган, який формує ціни/тарифи	НПА, який затверджує ціну/тариф	Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Орган, який здійснює погодження тарифів
Перевезення залізничних вантажів у міжнародному сполученні	Фіксовані тарифи	Закон України «Про ратифікацію Угоди про введення проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів»	Порядок встановлення коефіцієнтів до базових ставок Тарифної політики Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на перевезення транзитних вантажів залізницями України та тарифних ставок у дол. США при перевезенні вантажів за конкретними напрямками, затвердженим наказом Міністерства інфраструктури України від 04 жовтня 2012 року №589, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2012 року за №1762/22074 (із змінами)	Мінінфраструктури	Порядок встановлення коефіцієнтів до базових ставок Тарифної політики Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на перевезення транзитних вантажів залізницями України та тарифних ставок у дол. США при перевезенні вантажів за конкретними напрямками, затвердженим наказом Міністерства інфраструктури України від 04 жовтня 2012 року №589, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2012 року за №1762/22074 (із змінами)	Мінінфраструктури	Не потребує
Перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України	Фіксовані тарифи	Постанова КМУ №1548	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом» від 20.06.2013 №418	Мінінфраструктури	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» від 26.03.2009 №317	Мінінфраструктури	Мінекономрозвитку і Мінфіном
Послуги, пов'язані з перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України	Фіксовані тарифи	Постанова КМУ №1548	Відсутній	Відсутній	Наказ Мінінфраструктури «Про перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» від 26.03.2009 №317	Мінінфраструктури	Мінекономрозвитку і Мінфіном

Назва сфери регулювання	Інструмент цінового регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Орган, який формує ціни/тарифи	НПА, який затверджує ціну/тариф	Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Орган, який здійснює погодження тарифів
перевезення пасажирів денними швидкісними поїздами класу Інтерсіті+ (IC+) (крім вагонів першого класу)	Фіксовані тарифи	Постанова КМУ №1548	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на перевезення пасажирів денними швидкісними поїздами класу Інтерсіті+ (IC+)» від 05.07.2013 №452	Мінінфраструктури	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні» від 19.03.2012 №170	Мінінфраструктури	Мінекономрозвитку
Перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу)	Фіксовані тарифи	Постанова КМУ №1548	Відсутній	Відсутній	Наказ Мінінфраструктури «Про езєння пасажирів, багажу та вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні» від 19.03.2008 №306	Мінінфраструктури	Мінекономрозвитку
Перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу)	Фіксовані тарифи	Постанова КМУ №1548	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на перевезення пасажирів залізничним транспортом» від 19.06.2013 №412	Мінінфраструктури	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні» від 19.03.2012 №170	Мінінфраструктури	Мінекономрозвитку
Перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні	Фіксовані тарифи	Постанова КМУ №1548	Відсутній	Відсутній	Так, власні акти управління залізниць	Управління залізниць	Радою міністрів АР Крим, областими, Київською і Севастопольською МДА

Види діяльності	49.1 Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення 49.2 Вантажний залізничний транспорт
Кількість учасників ринку	113 , в т.ч.: 3 (пасажирські міжміські перевезення) 110 (вантажні перевезення)
Частка у ВВП	0,6%
Кількість найнятих працівників	280,5 тис. , в т.ч.: 0,4 тис. (пасажирські міжміські перевезення) (2015) 280,1 тис. (вантажні перевезення)
Концентрація	Природна монополія (інфраструктура), монополія (пасажирські перевезення), висока (вантажні перевезення)
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Середня (техніка, паливо)
Залежність від праці	Значна (35%)
Частка в споживчому кошику	0,30% , в т.ч.: 0,25% (міжміський поїзд) 0,04% (приміський поїзд)
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Повне (інфраструктура), переважне (перевезення)
Суб'єкт регулювання	Міністерство інфраструктури

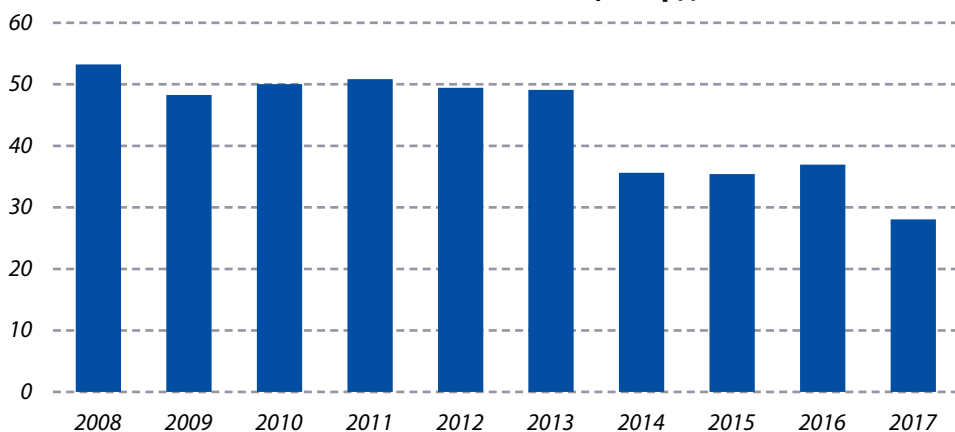
ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ

Залізниця – другий за популярністю, після автомобільного, вид транспорту для пересування на далекі (в масштабах країни) відстані. Крім того, великі міста з'єднані з передмістями приміськими електричками. Цей транспорт недорогий – при співставних потоках його частка в споживчому кошику набагато менша, ніж в інших видів наземного транспорту. Перевезення здійснюють лише **дві** компанії – власне Укрзалізниця і Українська швидкісна залізнична компанія (оператор поїздів «Інтерсіті»).

Джерело: Держстат

ПАСАЖИРОБОРОТ ЗАЛІЗНИЦІ, млрд пас. км

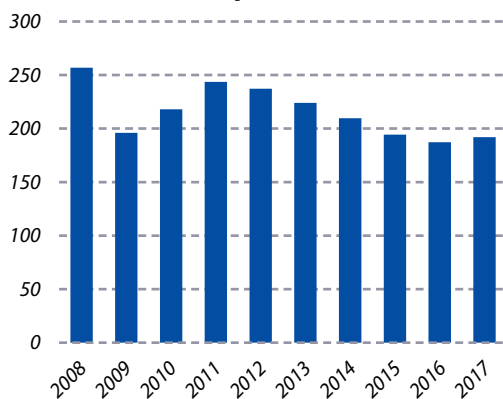

Джерело: Держстат

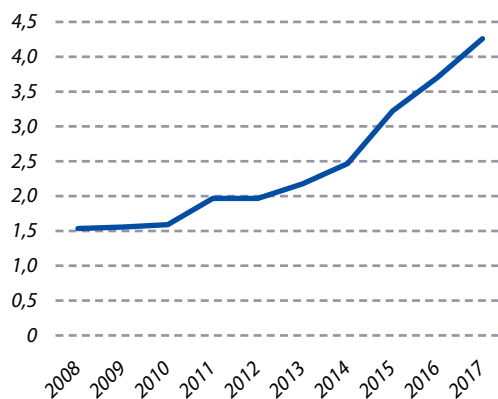
ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ

Частка залізниці у перевезенні вантажів ще більша, ніж в пасажирських перевезеннях – близько половини як за кількістю вантажів, так і за вантажооборотом, і більше **80%**, якщо не враховувати трубопровідний транспорт. На відміну від пасажирських перевезень, вантажними займаються і приватні компанії, хоча їх частка на ринку невелика.

ВАНТАЖООБОРОТ ЗАЛІЗНИЦІ, млрд ткм

ІНДЕКС ТАРИФІВ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ

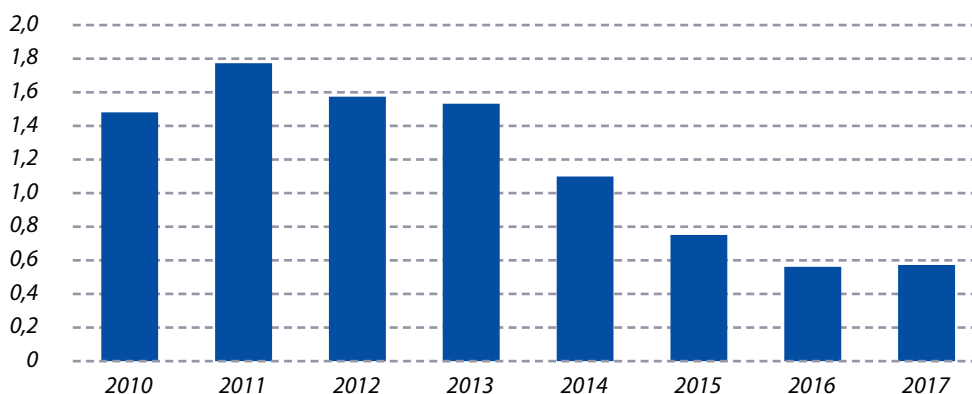

Джерело: Держстат

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Будучи транзитною державою, свого часу Україна отримувала чималі доходи від експорту залізничних послуг. В грошовому вимірі, доходи від експорту цих послуг дорівнювали приблизно половині доходів від трубопроводів. Але через погіршення стосунків з Росією, в тому числі економічних, та небезпечною ситуацією на східному кордоні наземний транзит скоротився в декілька разів.

ЕКСПОРТ ПОСЛУГ ЗАЛІЗНИЦІ, \$ млрд

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Природною монополією в даному секторі є тільки шляхи сполучення, тобто власне залізниця. При цьому перевізником теоретично може бути хто завгодно, за умови доступу до інфраструктури. Але по факту «Укрзалізниця» є по суті і монопольним пасажирським перевізником (на Інтерсіті припадає невелика частина потоків, і в будь-якому разі це теж державна компанія), і домінуючим вантажним перевізником. Але реалії регулювання тарифами були такими, що компанія не отримувала монопольних надприбутків (а в 2014-2015, через ситуацію на сході, отримувала збитки тоді ще відокремлена компанія «Донецька залізниця»). Єдиною проблемою є перехресне субсидювання пасажирських перевезень вантажними.

ПРИБУТКОВІСТЬ ЗАЛІЗНИЦІ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Цінове регулювання залізничного транспорту не залишало сектор зі збитками, але і не дозволяло інвестувати у покращення якості послуг, що надаються споживачам (виключенням є лише швидкісна залізниця, але вона збиткова).

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи, що даний ринок є прямим проявом монопольного утворення, діяльність якого за визначенням має підпадати під державне цінове регулювання з метою запобігання зловживанню монопольним становищем та розвитком конкуренції на пов'язаних ринках, пропонуємо залишити державне цінове регулювання.

Разом з тим, можливо, уряду варто розглянути можливість т.з. «анбандлінгу» (розділення) компанії – по аналогії з тим, що зараз відбувається за НАК «Нафтогаз». Зокрема, розділити шляхи сполучення (сюди також можуть входити вокзали) та управління рухомим складом, і забезпечити гравцям ринку, існуючим і потенційним, конкурентний доступ до інфраструктури.

ПОВОДЖЕННЯ З НЕБЕЗПЕЧНИМИ ВІДХОДАМИ

Сфери	Послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них	Послуги з організації збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)	Послуги з організації збирання, заготівлі та утилізації зношених шин
Перелік товарів, робіт та послуг	Моторні транспортні засоби, для перевезення 10 осіб і більше, включаючи водія; Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей (крім моторних транспортних засобів товарної позиції 8702), включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі; Моторні транспортні засоби для перевезення вантажів; Моторні транспортні засоби спеціального призначення; Кузови (включаючи кабіни) для моторних транспортних засобів товарних позицій 8701 - 8705.	Відпрацьовані рідини для гідравлічних передач Відпрацьовані моторні, компресорні і турбінні масла Відпрацьовані трансмісійні та редукторні масла Відпрацьовані електроізоляційні масла Відпрацьовані антикорозійні масла Відпрацьовані засоби для обробки металів на верстатах, для виймання з форм Відпрацьовані засоби для змащування машин, механізмів і транспортних засобів Інші відпрацьовані мастила та рідини	Зношені шини для транспортних засобів за кодами товарних категорій 4011, 4012, 4013 (включаючи всі підкатегорії) згідно з УКТЗЕД
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни	Фіксовані ціни	Граничні ціни (мінімальна ціна)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2012 р. №843 «Деякі питання заготівлі та утилізації відходів, що утворюються внаслідок втрати транспортними засобами своїх споживчих властивостей»	Постанова Кабінету міністрів України «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)» від 17.12.2012 №1221	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання збирання, заготівлі та утилізації зношених шин» від 27.07.2011 №1136
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Відсутній	Відсутній	Відсутній
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2012 р. №843 «Деякі питання заготівлі та утилізації відходів, що утворюються внаслідок втрати транспортними засобами своїх споживчих властивостей»	Постанова Кабінету міністрів України «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)» від 17.12.2012 №1221	Регулювання відсутнє
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Кабінет Міністрів України	Кабінет Міністрів України	Регулювання відсутнє
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон України «Про відходи»	Закон України «Про відходи»	Регулювання відсутнє
Якщо процедура встановлення тарифів потребує їх погодження, вкажіть орган, який здійснює таке погодження	Не потребує	Не потребує	Не потребує
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Підприємства, що надають послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них	Суб'єкти господарювання - переробники відповідних мастил (олив), що мають ліцензію на право провадження господарської діяльності у сфері поводження з небезпечними відходами	Уповноважені підприємства, що належать до сфери управління Міністерства екології та природних ресурсів, або суб'єктами господарювання, що мають відповідну ліцензію
Міжнародні зобов'язання або міжнародний досвід регулювання	Директива ЄС щодо відпрацьованих транспортних засобів 2002/53/ЄС	Директиви Ради ЄС від 16 червня 1975 «Про утилізацію відпрацьованих олив» (75/439/ЄС) – скасована в 2010 році	

Види діяльності	38.12 Збирання небезпечних відходів 38.22 Оброблення та видалення небезпечних відходів 38.31 Демонтаж (розбирання) машин і устаткування 39.32 Відновлення відсортованих відходів
Кількість учасників ринку	600 , в т.ч.: 90 (збирання, оцінка) 30 (оброблення та видалення, оцінка) 480 (демонтаж та відновлення)
Частка у ВВП	–
Кількість найнятих працівників	–
Концентрація	Висока (збирання небезпечних відходів)
Інші вади ринку	
Залежність від імпорту	Низька (обладнання)
Залежність від праці	Низька
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	–
Суб'єкт регулювання	Кабінет Міністрів

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Постановами Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2012 р. №843¹, від 17.12.2012 №1221², від 27.07.2011 №1136³ передбачено державне регулювання цін на послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них; з організації збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив); організації збирання, заготівлі та утилізації зношених шин. Вищезазначені послуги за законодавством України передбачають поводження з небезпечними відходами.

Відповідно до норм чинного законодавства, суб'єкти господарювання, які надають послуги у даній сфері містяться в реєстрах, яке веде Міністерство екології та природних ресурсів України: Ліцензійний реєстр (Поводження з небезпечними відходами)⁴, Державний реєстр суб'єктів господарювання, які здійснюють приймання та/або розбирання транспортних засобів, що утилізуються⁵. За даними реєстрів таких підприємств нараховується **292**. Таким чином, даний ринок є конкурентним, ознаки монополії – відсутні.

ВИСНОВКИ

Регульовані товарні групи не є товарами соціальної значущості та не справляють визначальний вплив на інші товарні групи (частка в споживчому кошику відсутня). Цілями введення цінового регулювання до даних товарних груп (послуг) є забезпечення екологічної безпеки, охорони навколишнього природного середовища, життя та здоров'я громадян⁶, забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження та видалення відходів⁷. Вищезазначені цілі не є цілями

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2012 р. №843 «Деякі питання заготівлі та утилізації відходів, що утворюються внаслідок втрати транспортними засобами своїх споживчих властивостей»

² Постанова Кабінету міністрів України «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)» від 17.12.2012 №1221

³ Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання збирання, заготівлі та утилізації зношених шин» від 27.07.2011 №113

⁴ Ліцензійний реєстр (Поводження з небезпечними відходами) - офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України - <https://menr.gov.ua/news/31522.html>

⁵ Державний реєстр суб'єктів господарювання, які здійснюють приймання та/або розбирання транспортних засобів, що утилізуються - офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України - <https://menr.gov.ua/content/derzhavniy-reestr-subektiv-gospodaryuvannya-yaki-zdiysnyuyut-priyannya-taabo-rozbirannya-transportnih-zasobiv-shcho-utilizuyutsya.html>

⁶ Преамбула Закону України «Про утилізацію транспортних засобів»

⁷ Стаття 5 Закону України «Про відходи»

державного цінового регулювання, та не можуть бути ефективно досягнуті в рамках способу «Державне цінове регулювання».

Окрім того, Директива ЄС щодо відпрацьованих транспортних засобів 2002/53/ЄС встановлює наступне положення: держави-члени ЄС повинні забезпечити все необхідне, щоб останній власник і/ або власник міг доставити транспортний засіб на офіційне підприємство по обробці без будь-яких витрат, якщо транспортний засіб не має або має негативну ринкову вартість. Держави-члени ЄС повинні забезпечити, щоб виробник (офіційний виробник транспортних засобів, професійний імпортер) поніс повну або значну частину витрат на імплементацію заходів передбачених Директивою; не повинно бути порушено звичне функціонування ринкових правовідносин¹. Таким чином, Директива ЄС 2002/53/ЄС не містить прямих зобов'язань щодо встановлення плати за послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них, зокрема, для юридичних та фізичних осіб, які імпортують для вільного обігу (використання) транспортні засоби.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати державне цінове регулювання.

¹ Directive 2000/53/EC of the European Parliament and of the Council of 18 September 2000 on end-of life vehicles - Commission Statements - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32000L0053&from=IT>

ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ

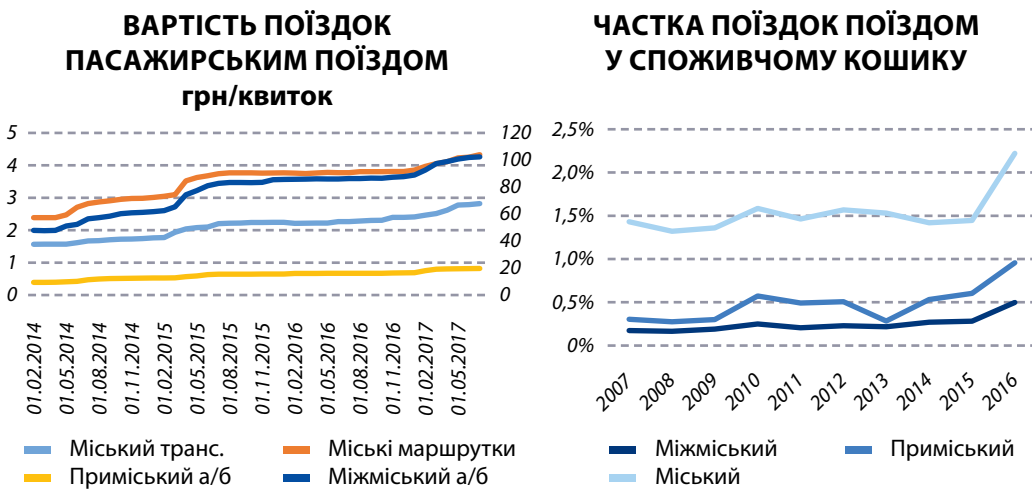
Сфери	Послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)	Послуги міського електричного транспорту (метрополітену)	Виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів	Перевезення пасажирів і багажу пасажирським електротранспортом (тролейбусом) у міжміському і приміському сполученні на території АР КРИМ	Пасажирські автомобільні перевезення
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи	Фіксовані тарифи	Граничні тарифи	Граничні/фіксовані тарифи	Фіксовані тарифи
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про міський електричний транспорт»	Закон України «Про міський електричний транспорт»	Постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.97 N 149 «Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	Закон України «Про автомобільний транспорт»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)» від 25.11.2013 № 940	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (метрополітену)» від 05.03.2007 № 191	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту» від 17.11.2009 № 1175
Орган, який формує ціни/тарифи	Мінінфраструктури	Мінінфраструктури	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту (Мінінфраструктури)
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про міський електричний транспорт»	Закон України «Про міський електричний транспорт»	Регулювання відсутнє	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	Закон України «Про автомобільний транспорт»

НПА, який затверджує ціну/ тариф	Власні акти місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування	Власні акти місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування	Наказ Мінбуд України «Про затвердження Тарифів на виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів» від 10.01.2007 №4	Регулювання відсутнє	Встановлюється актами органів місцевого самоврядування
Орган, який затвердив/ встановив ціни/тарифи	Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування	Місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування	Мінбуд (як правонаступник Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства)	Регулювання відсутнє	Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон України «Про міський електричний транспорт»	Закон України «Про міський електричний транспорт»	Постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.97 N 149 «Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів»	Регулювання відсутнє	Закон України «Про міське самоврядування»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Підприємства міського електричного транспорту	Підприємства міського електричного транспорту	Регіональні підрозділи технічної інспекції міського електротранспорту	Підприємства міського електричного транспорту на території АР КРИМ	Автомобільні перевізники

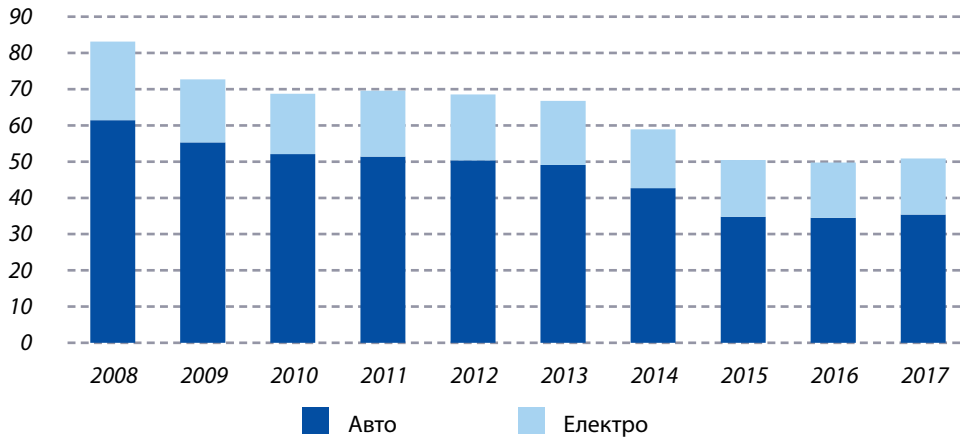
Види діяльності	49.3 Інший пасажирський наземний транспорт
Кількість учасників ринку	1 546
Частка у ВВП	0,4%
Кількість найнятих працівників	100,3 тис.
Концентрація	Залежить від населеного пункту
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Середня (техніка, паливо)
Залежність від праці	Значна (36%)
Частка в споживчому кошику	2,46% , в т.ч.: 0,78% (міський транспорт) 0,50% (міжміський автобус) 0,49% (міський маршрутний таксомотор) 0,46% (приміський автобус) 0,24% (таксі)
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Місцеві органи влади

РИНОК

Ринок за визначенням є роздрібним, оскільки його користувачами є громадяни. Він складається з декількох сегментів – різних видів електричного міського транспорту (трамваї, тролейбуси та метро), а також пасажирського автомобільного, як міського, так і міжміського (автобуси та маршрутні таксі). Ще є традиційні таксі, але цей ринок стоїть дещо осторонь і набагато менше регулюється (зокрема, там немає цінового регулювання).

ПАСАЖИРОБОРОТ, млрд пас-км

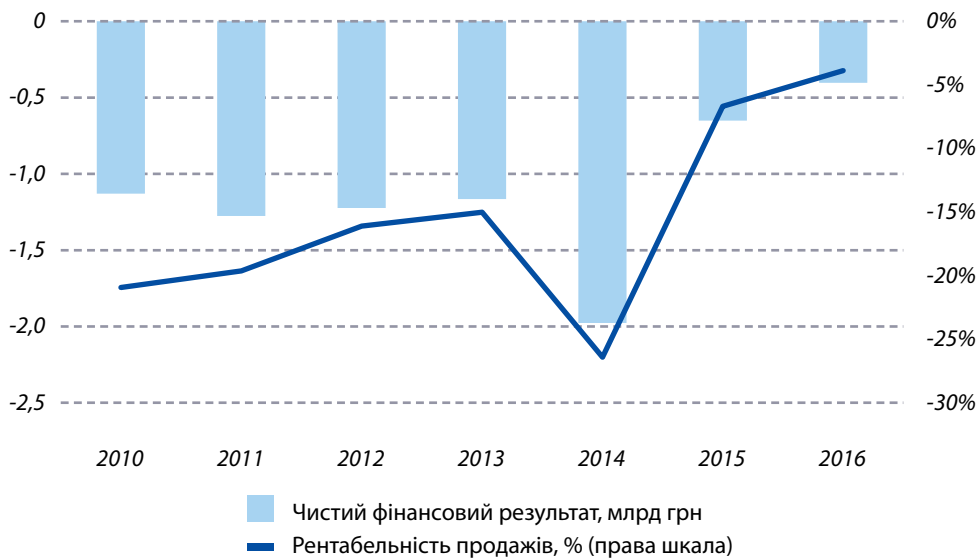

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Формально громадський транспорт не є і не повинен бути жодного виду монополією, але в залежності від виду та його регулювання окремі його сегменти можуть бути концентрованими. Наприклад, перевізник на кожний окремий маршрут визначається на конкурсних засадах та є єдиним, що є проявом локальної монополії. Крім того, електричний транспорт має ознаки природної монополії. Але тарифне регулювання не дозволяє перевізникам зловживати своїм ринковим становищем – сектор всі останні роки був збитковим. В кращому випадку окремі види громадського транспорту субсидуються місцевими бюджетами.

ПРИБУТКОВІСТЬ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Громадський транспорт в Україні традиційно сприймається ближче до суспільного товару, ніж до класичного вільного ринку. Відповідно, тарифи на його послуги регулюються, виходячи із соціальних міркувань, що традиційно призводить до збитків суб'єктів господарювання. У випадку з підприємствами, що перебувають у комунальній власності (серед іншого, це стосується всіх компаній електричного транспорту), це фактично означає субсидування громадського транспорту місцевими бюджетами.

ЩОДО ВИКОНАННЯ РОБІТ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ДЕРЖАВНИМ ТЕХНІЧНИМ ОГЛЯДОМ ТРАМВАЙНИХ ВАГОНІВ, ТРОЛЕЙБУСІВ, ТРАМВАЙНОЇ КОЛІЇ, КОНТАКТНОЇ МЕРЕЖІ, ТЯГОВИХ ПІДСТАНЦІЙ, ТА РЕЄСТРАЦІЮ (ПЕРЕРЕЄСТРАЦІЮ) ТРАМВАЙНИХ ВАГОНІВ І ТРОЛЕЙБУСІВ

Наказом Мінбуд України «Про затвердження Тарифів на виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів» від 10.01.2007 №4 визначені тарифи на виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів, зокрема, за технічний огляд одного трамвайного вагону встановлений тариф у розмірі **84 гривні**, за технічний огляд одного кілометра одиничної лінії контактної мережі трамвая і тролейбуса встановлено тариф у розмірі **59 гривень**, за реєстрацію (перереєстрацію) однієї одиниці рухомого складу трамвайних вагонів і тролейбусів – **13 гривень**, тощо¹.

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.97 N 149 «Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів» визначено, що функції з реєстрації та обліку трамвайних вагонів і тролейбусів, а також проведення робіт, пов'язаних з державним технічним оглядом міського електротранспорту виконують регіональні підрозділи технічної інспекції міського електротранспорту². Таким чином, дані правовідносини є відносинами внутрішнього державного підпорядкування регіональними підрозділами технічної інспекції міського електротранспорту, які є суб'єктами господарювання державного сектору економіки³.

Окрім того, вартість таких робіт закладається в тарифи на послуги громадського транспорту, наприклад Порядком формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус) визначається, що такі витрати на ремонт та технічне обслуговування об'єктів міського електричного транспорту входять до планових матеріальних витрат планової виробничої собівартості послуг, наданих міським електричним транспортом⁴.

З огляду на зазначене, цінове регулювання, запроваджене до не є предметом цінового регулювання у розумінні Закону про ціни, Методології доцільності застосування державного цінового регулювання.

ПРОПОЗИЦІЇ

Подальша доля цінового регулювання залежить від відповіді на більш широке запитання – якою буде концепція розвитку громадського транспорту в цілому. Зокрема, чи залишиться він і надалі чимось на кшталт суспільного товару, який надається (принаймні частково) за бюджетні кошти, чи буде переведений на повністю комерційні рейки.

Таким чином, існує два шляхи можливого цінового регулювання громадського транспорту: перший шлях – залишити цінове регулювання повноформатним (тобто як зараз), другий – лише у випадку тих видів транспорту, де є ознаки природної монополії.

¹ Наказ Мінбуд України "Про затвердження Тарифів на виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів" від 10.01.2007 №4 - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0041-07>

² Пункт 6 Постанови Кабінету Міністрів України від 06.02.97 N 149 "Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів" - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/149-97-%D0%BF>

³ Наказ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства "Про затвердження Положення про регіональний госпрозрахунковий підрозділ технічної інспекції міського електротранспорту" від 17.06.2003 №99 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0554-03>

⁴ Розділ 3 Наказу Мінінфраструктури "Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)" від 25.11.2013 №940 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z2035-13/print>

Крім того, з цим питанням тісно пов'язана політика щодо використання в містах (особливо великих) приватного автомобільного транспорту. Зокрема, якщо міська влада вважатиме за потрібним обмеження його використання задля чистого повітря, безпеки та комфорту людей, жителям слід буде запропонувати зручну альтернативу, але тоді якість (і відповідно ціну) послуг міського транспорту необхідно буде підвищувати.

Ще одне запитання, яке слід вирішити – фінансування перевезень пільгових категорій пасажирів, яка зараз знаходиться на вкрай низькому рівні. *Щодо необхідності монетизації пільг на безоплатний проїзд громадським транспортом детальніше див. пункт 18.2 Розділу 3 цієї Зеленої книги.*

ОБСЛУГОВУВАННЯ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

Сфери	<p>Спеціалізовані портові послуги: послуги із забезпечення доступу портового оператора до причала, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України, крім причалу, що використовується портовим оператором на підставі договору оренди, концесії, спільної діяльності, укладеного відповідно до законодавства; забезпечення проведення криголамних робіт; регулювання руху суден; забезпечення лоцманського проведення суден</p>	Комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах)	Послуги, що надаються суднам закордонного плавання у морських портах (на причалах) України	Портові збори	Використання річкових портових гідротехнічних споруд	Спеціалізовані послуги, які надаються у річкових портах (на причалах) України (причальні, корабельні, якірні та адміністративні)
Спосіб державного регулювання	Фіксовані тарифи	Фіксовані тарифи	Фіксовані тарифи	Фіксовані тарифи	Фіксована плата	Фіксований збір
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про морські порти України»	Постанова КМУ №1548	Постанова КМУ №1548	Постанова КМУ №1548	Постанова КМУ №1548	Постанова КМУ №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	<p>Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України» від 18.12.2015 №541</p> <p>Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення проведення криголамних робіт» від 26.12.2013 №1059</p> <p>Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги з регулювання руху суден» від 03.12.2013 №966</p> <p>Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення лоцманського проведення суден» від 03.12.2013 №965</p>	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Наказ Мінінфраструктури «Про портові збори» від 27.05.2013 №316	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє

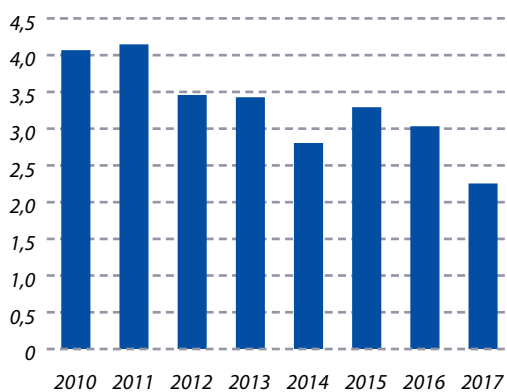
Орган, який затвердив/ встановив ціни/тарифи	Мінінфраструктури	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Мінінфраструктури	Мінінфраструктури	Мінінфраструктури
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова КМУ №1548	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє	Постанова КМУ №1548	Постанова КМУ №1548	Постанова КМУ №1548
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	КМУ	Мінекономірозвитку	Мінекономірозвитку	Мінекономірозвитку	КМУ	Мінекономірозвитку	Мінекономірозвитку

Види діяльності	52.22 Допоміжне обслуговування водного транспорту (спільно)
Кількість учасників ринку	33 , в т.ч.: 13 (морські порти) 20 (річкові порти)
Частка у ВВП	0,24% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	–
Концентрація	Природні монополії
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Низька
Залежність від праці	Середня (24%)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Переважає
Суб'єкт регулювання	Міністерство інфраструктури

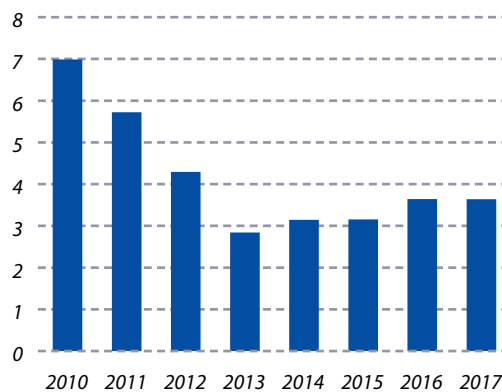
ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Водний транспорт є самим дешевим видом транспорту для перевезення вантажів, що не псуються швидко. Чималі обсяги імпортних та експортних поставок здійснюється водним (зокрема, морським) транспортом. Насамперед, таким чином транспортують руду, метали, будівельні матеріали, вугілля, нафту та нафтопродукти. Пасажирські перевезення водним транспортом теж є, але вони є непопулярним та скорше туристичним видом транспорту через свою тривалість та ціну. Для подальших поставок товарів наземним транспортом та обслуговування пасажирів потрібна спеціальна інфраструктура, яка розташована в портах.

МОРСЬКІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ,
МЛН ТОН

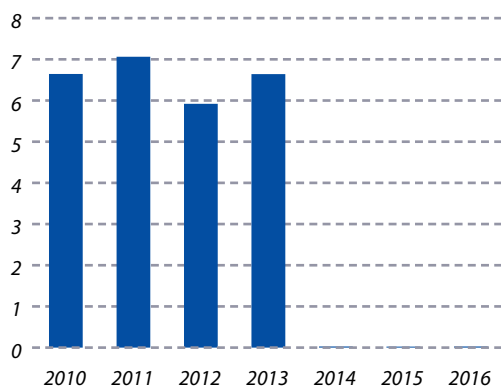

РІЧКОВІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВАНТАЖІВ,
МЛН ТОН

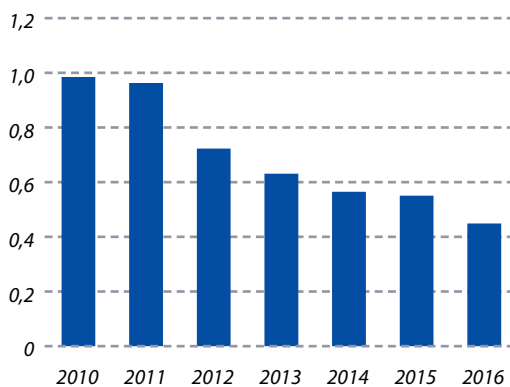

Джерело: Держстат

МОРСЬКІ ПАС. ПЕРЕВЕЗЕННЯ, млн чоловік

РІЧКОВІ ПАС. ПЕРЕВЕЗЕННЯ, млн чоловік

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Порти вважаються природною монополією, але вона має локальний характер. Водночас, в середньо- та довгостроковому періоді між окремими портами може існувати конкуренція. Тим не менше, з точки зору регулювання порти залишаються природною монополією. На відміну від енергетичних монополій, ця не містила в своєму регулюванні соціальної мотивації, зате містила фіскальну (більшість портової інфраструктури належить державі). Тому тарифи були встановлені на такому рівні, що приносила компаніям даного сектору чималі прибутки.

ПРИБУТКОВІСТЬ ПОРТІВ

Джерело: Youcontrol

ВИСНОВКИ

Цінове регулювання обслуговування водного транспорту має сильний дисбаланс в сторону інтересів самих портів. Сектор залишався прибутковим навіть в найменш успішні для нього роки.

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи, що даний ринок є прямим проявом монопольного утворення, діяльність якого за визначенням має підпадати під державне цінове регулювання з метою запобігання зловживанню монопольним становищем та розвитком конкуренції на пов'язаних ринках, пропонуємо залишити державне цінове регулювання. При цьому його конкретні параметри в майбутньому повинні більше відповідати інтересам споживачів, ніж в попередні роки.

ОБСЛУГОВУВАННЯ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ

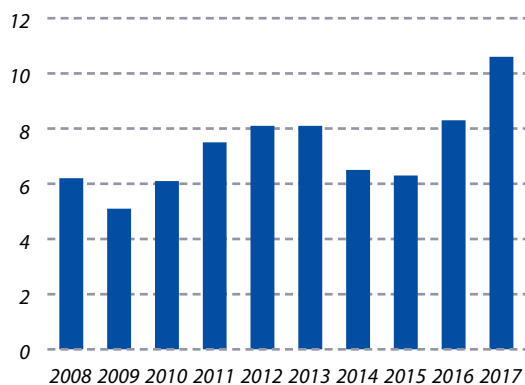
Сфери	Послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України	Обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України
Спосіб державного регулювання	Ставки плати в іноземній валюті	Аеропортові збори в іноземній валюті
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ Мінтрансзв'язку України «Про встановлення Ставок плати за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України» від 15.09.2010 №669	Наказ Мінтрансзв'язку України «Про встановлення аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України та внесення змін до наказу Мінтрансу від 06.07.99 N 352» від 14.04.2008 N 433
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Міністерство інфраструктури	
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Мінекономрозвитку	Мінекономрозвитку
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Провайдер аеронавігаційного обслуговування – суб'єкт авіаційної діяльності, який надає послуги з елементів (напрямів) аеронавігаційного обслуговування повітряних суден	Аеропорт (аеродром)

Види діяльності	52.23 Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту (спільно)
Кількість учасників ринку	36
Частка у ВВП	0,13% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	Природна монополія
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Низька
Залежність від праці	Середня (24%)
Частка в споживчому кошику	0,06% (пасажирський авіаційний транспорт, з цієї суми частка інфраструктури – близько третини)
Тип регулювання ціни	Фіксовані тарифи в іноземній валюті
Державне володіння	Значне (наприклад, аеропорт «Бориспіль»)
Суб'єкт регулювання	Міністерство інфраструктури

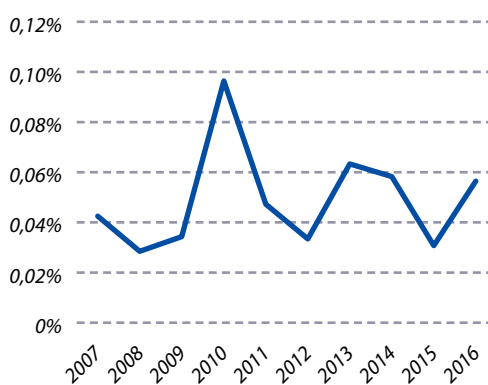
РИНОК

Авіаційний транспорт є основним способом швидко дістатись віддалених місць і країн, тому є основним способом подорожування за кордон (за винятком країн-сусідів, де домінує наземний транспорт). Через ціни даний спосіб є не самим розповсюдженим каналом перевезення вантажів, але через його швидкість певний попит все ж є (близько **100 тис. тон на рік**). Всі ці потоки проходять через аеропорти.

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ АВІА, млн чол

ЧАСТКА ПЕРЕВЕЗЕНЬ ЛІТАКОМ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Аеропорти є класичною природною монополією. Формально це стосується навіть міст з декількома аеропортами, але таким є лише Київ, причому різні аеропорти обслуговують різні сегменти ринку авіаційних перевезень. За аналогією з морськими та річковими портами, тут держава не переймалася соціальними чинниками (літаками літає лише декілька % населення), тому збори мали квазіфіскальну функцію (підприємство навігації належить державі, більшість аеропортів знаходяться в комунальній власності). Лише в 2014 році сектор зазнав збитків.

ПРИБУТКОВІСТЬ АЕРОПОРТІВ

Джерело: Youcontrol

ВИСНОВКИ

Цінове регулювання обслуговування повітряного транспорту має сильний дисбаланс в сторону інтересів самих аеропортів і монополіста в сфері навігації. Сектор залишався прибутковим навіть в найменш успішні для нього роки.

ПРОПОЗИЦІЇ

Враховуючи, що даний ринок є прямим проявом монопольного утворення, діяльність якого за визначенням має підпадати під державне цінове регулювання з метою запобігання зловживанню монопольним становищем та розвитком конкуренції на пов'язаних ринках, пропонуємо залишити державне цінове регулювання. При цьому його конкретні параметри в майбутньому повинні більше відповідати інтересам споживачів, ніж в останні роки.

ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ПОСЛУГИ

Сфери	Загальнодоступні телекомунікаційні послуги	Надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій	Надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг	Послуги пропуску трафіка до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг
Перелік товарів, робіт та послуг	Підключення кінцевого обладнання споживача до телекомунікаційних мереж фіксованого зв'язку загального користування (універсальний доступ); послуги фіксованого телефонного зв'язку в межах зони нумерації (місцевий телефонний зв'язок); виклик служб екстреної допомоги; послуги довідкових служб; послуги зв'язку за допомогою таксофонів.	Послуги у сфері надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку: розробка та видача технічних умов (далі – ТУ); погодження робочого проекту; технічний нагляд постачальником ККЕ; бронювання місця в ККЕ; надання місця в каналі ККЕ; використання ККЕ.	Послуги у сфері надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку: розробка та видача технічних умов (далі – ТУ); погодження робочого проекту; технічний нагляд постачальником ККЕ; бронювання місця в ККЕ; надання місця в каналі ККЕ; використання ККЕ.	Пропуск трафіку включає в себе оригінацію, транзит та термінацію трафіку
Спосіб державного регулювання	Граничні тарифи	Граничні тарифи	Граничні/фіксовані тарифи	Фіксовані розрахункові такси та граничні розрахункові такси
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про телекомунікації»	Закон України «Про телекомунікації»	Закон України «Про телекомунікації»	Закон України «Про телекомунікації»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги» від 02.04.2009 №1438	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій» від 25.10.2012 №540	Регулювання відсутнє	Рішення НКРЗІ №295 від 07.06.2016 «Про затвердження Порядку установалення розмірів розрахункових такс за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою»
Орган, який формує ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про телекомунікації»	Закон України «Про телекомунікації»	Закон України «Про телекомунікації»	Закон України «Про телекомунікації»

<p>НПА, який затверджує ціну/тариф</p>	<p>Рішення НКРЗІ «Про затвердження граничних тарифів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗІ від 02 вересня 2015 року №455» від 08.11.2016 №589</p>	<p>Рішення НКРЗІ «Про затвердження граничних тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗІ від 29.11.2012 №620» від 30.12.2013 №861</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Рішення НКРЗІ №456 від 30.08.2016 «Про затвердження Розрахункових такс за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку та Граничних розрахункових такс за послуги пропуску вхідного міжнародного трафіку голосової телефонії до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку»</p>
<p>Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи</p>	<p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації</p>	<p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації</p>	<p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації</p>	<p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації</p>
<p>Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу</p>	<p>Закон України «Про телекомунікації»</p>	<p>Закон України «Про телекомунікації»</p>	<p>Закон України «Про телекомунікації»</p>	<p>Закон України «Про телекомунікації»</p>
<p>Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання</p>	<p>Оператори, які надають загальнодоступні телекомунікаційні послуги і розташовані на території України</p>	<p>Оператори телекомунікацій - власників (володільців) ККЕ, які надають її в користування і розташовані на території України</p>	<p>Оператори телекомунікацій - власників (володільців) ККЕ, які надають її в користування і розташовані на території України, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг</p>	<p>Оператори телекомунікацій з істотною ринковою перевагою</p>

Імплементация Угоди про асоціацію з ЄС передбачає перегляд законодавства про телекомунікації та запровадження нових регуляторних механізмів, в тому числі щодо цінового регулювання.

На роздрібних ринках такі механізми визначені Директивою №2002/22/ЄС від 07.03.2002 р. про універсальні послуги та права користувачів стосовно електронних комунікаційних мереж та послуг (Директива Універсальних Послуг) із змінами, внесеними Директивою №2009/136/ЄС від 25.11.2009 р.¹; на оптових ринках - Директивою №2002/19/ЄС від 07.03.2002 року про доступ та з'єднання електронних комунікаційних мереж та відповідного оснащення (Директива Доступу) із змінами, внесеними Директивою №2009/140/ЄС від 25.11.2009 р.²

Зазначені Директиви визначають засади забезпечення доступності цін на універсальні послуги та накладення зобов'язань в питаннях ціноутворення на операторів з істотною ринковою перевагою за результатами аналізу оптових та роздрібних ринків.

Відповідно до умов Угоди вказані директиви мають бути впроваджені протягом 4 років з дати набрання чинності Угодою.

ЩОДО ЗАГАЛЬНОДОСТУПНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Директивою №2002/22/ЄС від 07.03.2002 р. регулюється, зокрема, питання доступності універсальних послуг, доступності тарифів та фінансування зобов'язань щодо універсальної послуги. Так, статтею 3 вищезазначеної Директиви визначено, що держава гарантує надання універсальних послуг визначеної якості і за доступною ціною для всіх кінцевих користувачів на своїй території, незалежно від географічного місцезнаходження. Статтею 9 визначено, що національний регуляторний орган (далі – НРО) здійснює моніторинг змін та рівня роздрібних тарифів на універсальні послуги, зокрема, у відношенні до національних споживчих цін і рівня доходу. Держави-члени, в світлі національних умов, можуть вимагати, щоб визначені підприємства надавали тарифні опції чи пакети споживачам, які відрізняються від тих, що надаються за звичайних ринкових умов, зокрема, для забезпечення того, щоб особи з низьким доходом або з особливими соціальними потребами не мали перешкод у доступі до мережі. Статтею 13 передбачається державний компенсаторний механізм для суб'єктів господарювання: у випадках, коли покладений на підприємство тягар з надання універсальних послуг є несправедливим, повинен запроваджуватись механізм для компенсації такому підприємству визначеної собівартості на прозорих умовах з державних фондів; та/або розділ собівартості зобов'язань щодо універсальної послуги між провайдером електронних комунікаційних мереж та послуг³. Законом України «Про телекомунікації»⁴ передбачаються відповідні гарантії та компенсація операторам збитків від надання універсальних послуг за регульованими тарифами, проте норма щодо гарантування повсюдного доступу є декларативною через невизначеність в законі джерел покриття операторам таких збитків.

Таким чином, Директива не передбачає прямого зобов'язання щодо забезпечення доступності цін шляхом застосування граничних чи фіксованих тарифів. Питання доступності універсальних послуг має вирішуватися на рівні національного законодавства.

¹ Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive) - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:32002L0022>

² Directive 2002/19/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on access to, and interconnection of, electronic communications networks and associated facilities (Access Directive) - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32002L0019>

³ Directive 2002/22/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services (Universal Service Directive) - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex:32002L0022>

⁴ Стаття 64 Закону України "Про телекомунікації" - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>

Відповідно до статті 62 Закону України «Про телекомунікації» до загальнодоступних телекомунікаційних послуг належать: підключення кінцевого обладнання споживача до телекомунікаційних мереж фіксованого зв'язку загального користування (універсальний доступ), послуги фіксованого телефонного зв'язку в межах зони нумерації (місцевий телефонний зв'язок), а також виклик служб екстреної допомоги, послуги довідкових служб і зв'язку за допомогою таксофонів.

ЩОДО ПІДКЛЮЧЕННЯ КІНЦЕВОГО ОБЛАДНАННЯ СПОЖИВАЧА ДО ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ФІКСОВАНОГО ЗВ'ЯЗКУ ЗАГАЛЬНОГО КОРИСТУВАННЯ (УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДОСТУП)

Відповідно до статті 4 Директиви №2002/22/ЄС від 07.03.2002 року держави-члени забезпечують, щоб всі обґрунтовані запити на під'єднання на фіксованому місці до телефонної мережі загального користування задовольнялись принаймні одним підприємством. Надане під'єднання повинне бути здатним підтримувати передачу голосу, факсимільних повідомлень та даних, на швидкості передачі даних достатній для функціонального Інтернет доступу, беручи до уваги превалюючі технології, які використовує більшість абонентів, та можливість реалізації з технічної точки зору, а також дозволяти здійснювати та отримувати національні та міжнародні дзвінки. Забезпечення універсального доступу є основною вимогою ЄС щодо універсальних послуг. Закон України «Про телекомунікації» в цій частині відповідає вимогам Директиви, проте забезпечення універсального доступу усім користувачам ускладнено відсутністю механізму компенсації збитків. Доцільно зберегти тарифне регулювання цих послуг, передбачивши механізми забезпечення беззбиткового їх надання за регульованим тарифами.

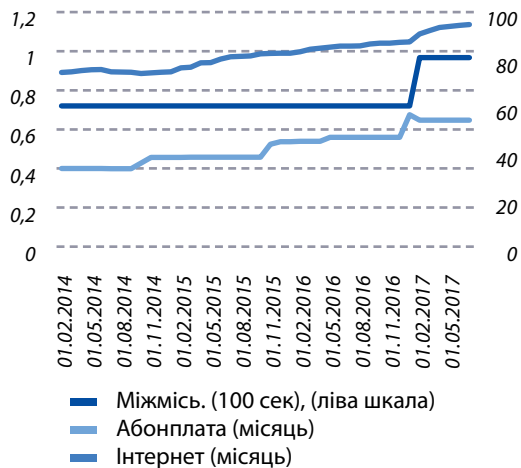
ЩОДО ПОСЛУГИ ФІКСОВАНОГО ТЕЛЕФОННОГО ЗВ'ЯЗКУ В МЕЖАХ ЗОНИ НУМЕРАЦІЇ (МІСЦЕВИЙ ТЕЛЕФОННИЙ ЗВ'ЯЗОК)

Види діяльності	61.1 Діяльність у сфері провідного електров'язку
Кількість учасників ринку	1 237
Частка у ВВП	0,6%
Кількість найнятих працівників	45,3 тис.
Концентрація	Природна монополія (тунелі), висока (в цілому за послугами)
Інші вади ринку	–
Залежність від імпорту	Середня (обладнання)
Залежність від праці	Середня (24%)
Частка в споживчому кошику	1,24%, в т.ч.: 0,94% (Інтернет) 0,29% (місцевий телефонний зв'язок) 0,01% (міжміський телефонний зв'язок)
Тип регулювання ціни	Граничні тарифи
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	НКРЗІ

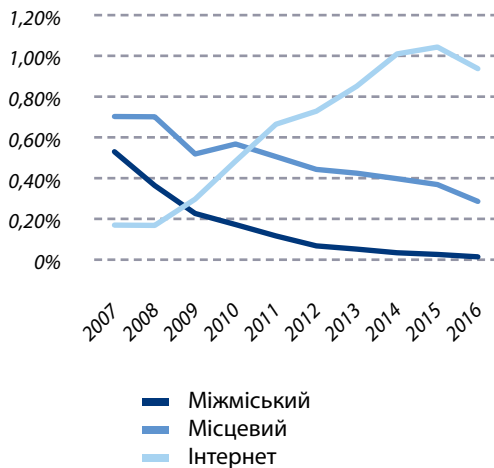
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Проводовий зв'язок, хоч і втрачає популярність (програючи конкуренцію стільниковому зв'язку, особливо в сфері міжміських переговорів), все ще залишається звичним для певної категорії користувачів видом телефонного зв'язку. Крім того, він є основним способом підключення до швидкісного Інтернету.

ВАРТІСТЬ ЗВ'ЯЗКУ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ

ЧАСТКА ЗВ'ЯЗКУ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Колись проводовий зв'язок був природною монополією. Але розвиток технологій дозволив конкуренцію як і всередині цього ринку, так і з боку безпроводового зв'язку. Зараз «Укртелеком», хоч і залишається найбільшою компанією сектору, але все ж вже не є монополістом. Такий статус в компанії залишається або в окремих населених пунктах (з точки зору кінцевих споживачів), або в частині доступу інших операторів зв'язку до кабельної каналізації. Загалом проводовий зв'язок є прибутковим бізнесом, за останні роки сфера зазнала збитків лише в 2014 році (насамперед завдяки фінансовому результату «Укртелекома»).

ПРИБУТКОВІСТЬ ПРОВ. ЗВ'ЯЗКУ

ПРИБУТКОВІСТЬ УКРТЕЛЕКОМУ

Джерело: Держстат, АРІФРУ

ВИСНОВКИ

Сектор проводового зв'язку залишається успішним лише завдяки входу в колись нову для себе нішу – надання послуг швидкісного доступу до Інтернету. При цьому популярність голосового зв'язку, особливо міжміського, стрімко падає. Кількість встановлених стаціонарних телефонів скорочується, черги на нові телефони – теж.

Кількість споживачів послуг фіксованого телефонного зв'язку в межах зони нумерації постійно зменшується, в основному через поширення послуг мобільного зв'язку. Певною мірою цьому сприяло також неефективне державне тарифне регулювання. Доцільно розглянути питання про відміну тарифного регулювання послуг місцевого телефонного зв'язку. Одночасно, таке питання необхідно розглядати комплексно з визначенням переліку універсальних послуг та їх тарифного регулювання.

ЩОДО ВИКЛИКУ СЛУЖБ ЕКСТРЕНОЇ ДОПОМОГИ

Відповідно до статті 6 Директиви №2002/22/ЄС від 07.03.2002 року держави-члени забезпечують можливість зробити екстрений виклик з платних громадських телефонів, використовуючи єдиний європейський номер екстреного виклику «112» та інші національні номери екстреного виклику, безкоштовно та без потреби використання будь-яких засобів оплати. Відповідно до Закону України «Про телекомунікації» надання цієї послуги є безкоштовним. Таким чином, необхідно залишити регулювання в тому виді в якому воно є.

ЩОДО ПОСЛУГИ ДОВІДКОВИХ СЛУЖБ

Відповідно до статті 5 Директиви №2002/22/ЄС від 07.03.2002 року «послуги телефонної довідки та щорічні телефонні довідники» держави-члени забезпечують, щоб принаймні один вичерпний щорічний довідник був доступним для кінцевих користувачів у формі, схваленій відповідним органом, або друкованій або електронній, чи в обох, та поновлювався на регулярній основі, та принаймні раз на рік. Таким чином, вимога Директиви №2002/22/ЄС стосується доступності довідника, а не його цінового регулювання. В цій частині Закон України «Про телекомунікації» потребує перегляду та узгодження з Директивою №2002/22/ЄС.

ЩОДО ПОСЛУГИ ЗВ'ЯЗКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ТАКСОФОНІВ

Відповідно до статті 6 Директиви №2002/22/ЄС від 07.03.2002 року «платні громадські телефони та інші точки доступу голосової телефонії загального користування» держави-члени забезпечують, щоб НРО могли накладати зобов'язання на підприємства, щоб забезпечити надання платних громадських телефонів чи інших точок доступу до голосової телефонії загального користування, щоб задовольнити обґрунтованим потребам кінцевих користувачів в показниках географічного покриття, кількості телефонів чи інших точок доступу, доступності кінцевим користувачам з обмеженими можливостями та якості послуг. Таким чином, Директива №2002/22/ЄС не містить прямого зобов'язання щодо цінового регулювання таких послуг. В цій частині Закон України «Про телекомунікації» потребує перегляду та узгодження з Директивою №2002/22/ЄС.

ЩОДО АНАЛІЗУ РИНКІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Окремої уваги заслуговує стаття 17 Директиви №2002/22/ЄС від 07.03.2002 року, яка встановлює, що НРО здійснює регуляторний контроль за роздрібними послугами. Якщо за результатами ринкового аналізу, певний роздрібний ринок, не має ефективної конкуренції, НРО може накладати регуляторні зобов'язання на підприємства, визначені як такі, що мають значну ринкову владу на певному

роздрібному ринку, в тому числі шляхом встановлення максимальних рівнів цін. Дана норма стосується будь-яких роздрібних послуг, не лише універсальних. Однак, в українському законодавстві відсутні механізми здійснення НРО аналізу роздрібних ринків та накладення зобов'язань щодо ціноутворення. Таким чином, в українське законодавство необхідно імплементувати механізм аналізу ринків відповідно до директив ЄС.

ЩОДО НАДАННЯ В КОРИСТУВАННЯ КАБЕЛЬНОЇ КАНАЛІЗАЦІЇ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ ОПЕРАТОРІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ, НАДАННЯ В КОРИСТУВАННЯ КАНАЛІВ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ ОПЕРАТОРІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ, З ІСТОТНОЮ РИНКОВОЮ ПЕРЕВАГОЮ НА РИНКАХ ПЕВНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ, ПОСЛУГ ПРОПУСКУ ТРАФІКА ДО ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖ ОПЕРАТОРІВ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ З ІСТОТНОЮ РИНКОВОЮ ПЕРЕВАГОЮ НА РИНКАХ ПЕВНИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ

Відповідно до Директиви №2002/19/ЄС від 07.03.2002 року про доступ та з'єднання електронних комунікаційних мереж та відповідного оснащення (Директива Доступу) із змінами, внесеними Директивою №2009/140/ЄС від 25.11.2009 р.¹ дані послуги належать до оптового ринку та підпадають під поняття «доступ» (надання засобів та/чи послуг іншому підприємству, з метою забезпечення електронних комунікаційних послуг). Поняття «доступ» в Законі України «Про телекомунікації» відсутнє. Врегульовуються лише питання взаємоз'єднання мереж, та доступу до кабельної каналізації, які є одними із складових доступу (ст.57-61). Директива передбачає значно ширше коло оптових послуг до яких може застосовуватись цінове регулювання, визначених статтею 2 вищезазначеної Директиви.

Директива не передбачає прямого зобов'язання щодо встановлення граничних чи фіксованих тарифів для оптових послуг. Цінове регулювання на оптових телекомунікаційних ринках здійснюється виключно в рамках механізмів аналізу ринків та накладення регуляторних зобов'язань. Українське законодавство з цих питань потребує приведення у відповідність до законодавства ЄС.

ПРОПОЗИЦІЇ

Таким чином, українське законодавство потребує приведення у відповідність до вимог Директив №2002/22/ЄС від 07.03.2002 р. про універсальні послуги та права користувачів стосовно електронних комунікаційних мереж та послуг та №2002/19/ЄС від 07.03.2002 року про доступ та з'єднання електронних комунікаційних мереж та відповідного оснащення. Передбачити в законодавстві України механізми аналізу ринків, визначення операторів з істотною ринковою перевагою та застосування до них регуляторних зобов'язань в питанні ціноутворення. В частині загальнодоступних послуг зв'язку, з огляду на монопольне становище в окремих населених пунктах та соціальну значущість, пропонуємо залишити чинне цінове регулювання. Проте регулювання деяких загальнодоступних послуг має бути приведенне у відповідність до вимог ЄС. Цей компонент в майбутньому можна буде лібералізувати, як тільки частка цих послуг у споживчому кошику стане дуже низькою.

¹ Directive 2002/19/EC of the European Parliament and of the Council of 7 March 2002 on access to, and interconnection of, electronic communications networks and associated facilities (Access Directive) - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX%3A32002L0019>

ЗЕМЛЕВПОРЯДНІ РОБОТИ

Сфери	Розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт, оформлення їх результатів у електронному вигляді (формування обмінного файла)	Виконання землепорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства
Спосіб державного регулювання	Ціни (тарифи)	Граничні розміри плати
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ Держкомзему від 12.08.2004 №264 «Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землепорядних робіт»	Наказ Держкомзему від 12.08.2004 №264 «Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землепорядних робіт»
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Мінагрополітики	Мінагрополітики
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Якщо процедура встановлення тарифів потребує їх погодження, вкажіть Орган, який здійснює таке погодження	Мінфін, Мінекономрозвитку	Мінфін, Мінекономрозвитку

Види діяльності	71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, надання послуг технічного консультування в цих сферах
Кількість учасників ринку	4 тис.
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	5 133 (сертифікованих інженерів-землепорядників)
Концентрація	Низька
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Висока непряма (енергоресурси)
Залежність від праці	Значна
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Ціни (тарифи)/граничні розміри плати
Державне володіння	Незначне
Суб'єкт регулювання	Мінагрополітики

РИНОК

З 1992 року в Україні розпочались процеси приватизації земельних ділянок громадянами України та розпаювання земель сільськогосподарського призначення. У 90-х роках та на початку 2000-х років, роботи по розробленню землевпорядної документації для земельних ділянок проводились насамперед державними проектними інститутами землеустрою та земельно-кадастровими бюро. У 1999 році земельно-кадастрові бюро об'єднані у єдине державне підприємство – Центр Державного земельного кадастру. Ці підприємства займали монопольне становище у регіонах за їх місцезнаходженням. Плата на землевпорядну документацію була одним із стримуючих факторів формування земельних ділянок для їх приватизації та оренди. Зниження ціни на землевпорядні роботи шляхом державного цінового регулювання на той час вважалось досить швидким та простим рішенням для:

- ◆ стимулювання громадян у приватизації земельних ділянок;
- ◆ недопущення завищення ціни на землевпорядні роботи державними підприємствами.

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

З розвитком земельно-кадастрових робіт пов'язаних із приватизацію та орендою землі, прихильники планової економіки наголошували на необхідності застосування цінового регулювання у сферах землевпорядних та землеоціночних робіт, яке повинно було базуватись на розробленні та затвердженні збірників цін. Наприклад, таких як збірник цін на проектні та вишукувальні роботи із землеустрою та кадастру від 15.05.1986, кошторисні розцінки для топографо-геодезичних робіт від 19.01.1987, збірник цін на проектні роботи для будівництва від 23.03.1987.

За таких умов у 2000-х роках були ініційовані та прийняті, такі нормативно-правові акти:

- ◆ Порядок виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.11.2000 №1619;
- ◆ Розміри оплати земельно-кадастрових робіт та послуг, затверджений спільним наказом Держкомзему, Мінфіну та Мінекономіки від 15.06.2001 №97/298/124;
- ◆ Постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2004 №763 «Про доповнення додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 №1548».
- ◆ Наказ Держкомзему від 12.08.2004 №264 «Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт»;
- ◆ Закон України «Про захист конституційних прав на землю» від 20.01.2005.

Прийняття цих актів відбувалось відповідно та під впливом дії Закону України «Про ціни та ціноутворення» 1990 року.

На противагу цим тенденціям, на початку 2000-х років землевпорядні роботи починають виконувати приватні підприємства.

У 2000 році землевпорядні та землеоціночні роботи віднесені до видів робіт, які підлягали ліцензуванню. Пізніше, у 2010-2012 роках, ліцензування землевпорядних організацій трансформувалось у систему сертифікації інженерів-землевпорядників. На даний час сертифікованих інженерів землевпорядників налічується **5130** осіб¹.

¹ Державний реєстр сертифікованих інженерів-землевпорядників - <http://land.gov.ua/info/derzhavnyi-reiestr-sertyfikovanykh-inzheneriv-zemlevporiadnykiv/>

У 2003 році прийнятий закон України «Про землеустрій», який закріпив положення, що відносини між замовником та розробником регулюються договором між ними (стаття 26 закону).

Потім, у 2004 році, Кабінет Міністрів затвердив Типовий договір про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки¹. Цим типовим договором передбачено, що вартість землевпорядних робіт визначається протоколом погодження договірної ціни між їх замовником та розробником.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

В 2006-2012 роках державні землевпорядники домінували на ринку, але після його лібералізації з'явилося чимало приватних гравців, які створили конкуренцію державним. Наразі за кількістю суб'єктів приватний сектор (включали близько **800** приватних підприємств) домінує.

З 2012 р. доходи державних структур (Центр державного земельного кадастру та регіональні науково-дослідні та проектні інститути землеустрою) скоротилися **втричі**. Щоправда, останні три звітних періоди дохід був стабільним. Щодо фінансових результатів, після збиткової діяльності в 2014-2015 роках, в 2016 сектор повернувся до прибутків в цілому (при цьому **9** інститутів залишаються збитковими).

ПРИБУТКОВІСТЬ ДЕРЖАВНИХ ЗЕМЛЕВПОРЯДНИКІВ

Джерело: Youcontrol

ВИСНОВКИ

Фактично, на сьогоднішній день, ціна землевпорядних робіт визначається або за домовленістю сторін або у результаті конкурсу. Конкурс застосовується для замовлення землевпорядних робіт за кошти державного чи місцевих бюджетів і проводиться за допомогою системи «Prozorro».

На практиці закріплені державною ціни або не застосовуються, або застосовуються формально. Аргументом для незастосування державних цін є те, що назви та частково склад робіт, які були передбачені для державного цінового регулювання, змінилися. Наприклад, наказ Держкомзему від 12.08.2004 №264 передбачає фіксовану ціну для «робіт із землеустрою щодо виготовлення документа, який посвідчує право власності на земельну ділянку», а на практиці замовляється «розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки», що не передбачає виготовлення документа, який посвідчує право власності на земельну ділянку. Формальне застосування державних цін відбувається шляхом укладання

¹ Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки" від 4 березня 2004 р. N 266 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2004-%D0%BF>

із замовником основного та додаткового (другого) договору. У основному договорі зазначаються державні фіксовані ціни, а у додатковому (другому) договорі зазначається розмір плати визначений за домовленістю сторін.

Зараз ринок землевпорядних робіт став конкурентним. Пропозиція землевпорядних робіт є більшою ніж попит на ці роботи, насамперед у зв'язку із тим, що приватизація земель завершується. Згідно із статичною формою 2-зем станом на 1.01.2015 у приватній власності знаходилось **31,4 млн гектар**, а у державній **28,8 млн гектар**, з яких можливо приватизувати **11,4 млн гектар**. Тобто для землевпорядного проектування у рамках приватизації залишилось **23,4%** можливої території¹.

Аналогічна ситуація склалась з грошовою оцінкою земель. Зараз на ринку землеоціночних робіт працює **2414** оцінювачів, які отримали свідоцтво Держгеокадастру². Ринок став конкурентним.

Згідно із статтею 15 Закону України «Про оцінку земель»³, підставою для проведення нормативної чи експертної грошової оцінки земельних ділянок є договір між замовником та виконавцем робіт.

За вищевикладених умов, Держгеокадастром розпочато роботи по припиненню дії застарілих актів, які передбачали цінове регулювання: 20.05.2016 року втратив чинність Наказ Держкомзему, Мінфіну та Мінекономіки «Про затвердження Розмірів оплати земельно-кадастрових робіт та послуг» від 15.06.2001 №97/298/124⁴; 17.03.2017 року втратила чинність Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів» від 01.11.2000 №1619⁵.

Однак, роботи щодо припинення державного цінового регулювання не завершені.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати регулювання. Виключити з додатка до постанови Кабінету Міністрів України №1548 положення щодо можливості цінового регулювання землевпорядних та земле оціночних робіт. Скасувати наказ Держкомзему від 12.08.2004 №264 «Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт».

¹ Розрахунки: Офіс ефективного регулювання. Джерело інформації: Держгеокадастр.

² Державний реєстр оцінювачів з експертної грошової оцінки земельних ділянок - <http://land.gov.ua/info/derzhavnyi-reiestr-otsiniuvachiv-z-ekspertnoi-hroshovoi-otsinky-zemelnykh-dilianok/>

³ Закон України «Про оцінку земель» - <http://zakon0.rada.gov.ua/Laws/show/1378-15>

⁴ Наказ Держкомзему, Мінфіну та Мінекономіки «Про затвердження Розмірів оплати земельно-кадастрових робіт та послуг» від 15.06.2001 №97/298/124 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0579-01>

⁵ Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виконання земельно-кадастрових робіт та надання послуг на платній основі державними органами земельних ресурсів» від 01.11.2000 №1619 - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1619-2000-%D0%BF>

СПИРТ / АЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ / ТЮТЮНОВІ ВИРОБИ

Сфери	Алкогольні напої	Тютюнові вироби	Спирт етиловий
Спосіб державного регулювання	Мінімальні оптово-відпускні і роздрібні ціни	Максимальна роздрібна ціна на тютюнові вироби	Максимальні оптово-відпускні ціни на спирт етиловий
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. №957 Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв	Встановлює самостійно виробник або імпортер	Регулювання відсутнє
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	КМУ	Виробник або імпортер	Мінагрополітики
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Якщо процедура встановлення тарифів потребує їх погодження, вкажіть Орган, який здійснює таке погодження	Не потребує	Не потребує	Мінекономіки, Мінфін

ЩОДО МІНІМАЛЬНИХ ОПТОВО-ВІДПУСКНИХ І РОЗДРІБНИХ ЦІН НА АЛКОГОЛЬНІ НАПОЇ

Запровадження мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на алкогольні напої відбулося Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», відповідно до статті 11 якого Кабінету Міністрів надано право встановлювати мінімальні оптово-відпускні та роздрібні ціни на алкогольні напої.

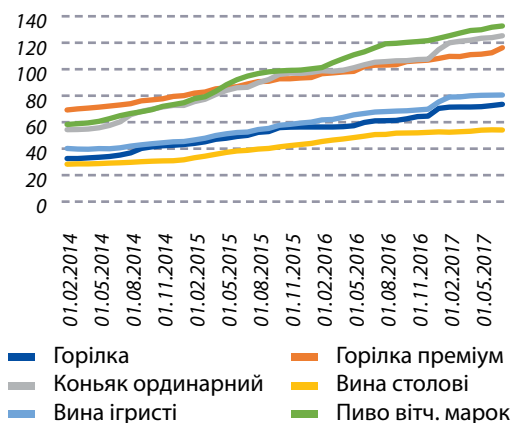
Постановою Кабінету Міністрів від 30 жовтня 2008 року №957 «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв» встановлені розміри мінімальні оптово-відпускні і роздрібні ціни на окремі види алкогольних напоїв.

Види діяльності	11 Виробництво напоїв 46.34 Оптова торгівля напоями 47.25 Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (спільно)
Кількість учасників ринку	1 293 , в т.ч.: 513 (виробництво) 427 (оптова торгівля) 353 (спеціалізована роздрібна торгівля)
Частка у ВВП	0,9% (крім загальної роздрібної торгівлі, оцінка)
Кількість найнятих працівників	32,2 тис. (виробництво)
Концентрація	Середня
Інші вади ринку	Негативний зовнішній ефект
Залежність від імпорту	Середня
Залежність від праці	Низька (8%, виробництво)
Частка в споживчому кошику	4,85% , в т.ч.: 1,92% (міцні) 1,48% (вино) 1,45% (пиво)
Тип регулювання ціни	Мінімальні оптові та роздрібні ціни, акцизний податок
Державне володіння	Повне (спирт), відсутнє (інше)
Суб'єкт регулювання	Кабінет Міністрів

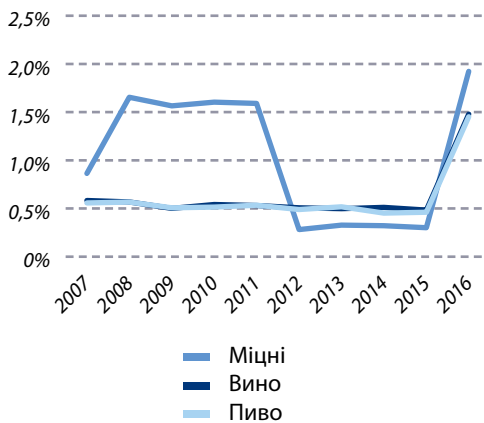
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Україна – держава з порівняно високим споживанням алкогольних напоїв на душу населення. Частка алкоголю у споживчому кошику є високою, хоча демонструє коливання, які неможливо пояснити фундаментальними факторами. Крім того, ринок алкоголю є ринком з низькою еластичністю попиту і наявністю негативного зовнішнього ефекту (у вигляді асоціальної поведінки, злочинності, травм та смертей як на виробництві, так і на транспорті).

РОЗДРІБНІ ЦІНИ НА АЛКОГОЛЬ

ЧАСТКА АЛКОГОЛЮ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

Джерело: Держстат

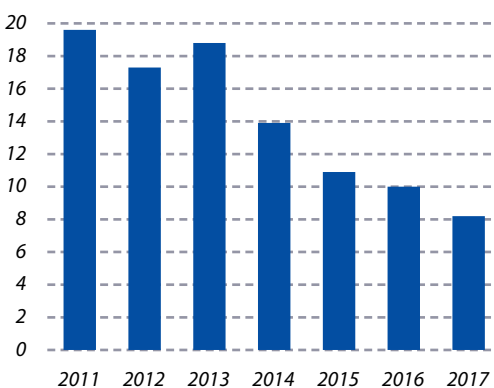
ВИРОБНИЦТВО

Україна має розвинуте виробництво всіх найбільш популярних видів алкогольних напоїв – горілки, вина та пива. За винятком вина, виробництво в основному використовує місцеву сировину. Виноматеріали переважно імпортуються, що лише посилилося після анексії Криму, клімат якого краще підходить для вирощування винограду.

В-ВО АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, млн дал

ВИРОБНИЦТВО СПИРТУ, млн дал

Джерело: Держстат (2017 – дані за 11 міс.)

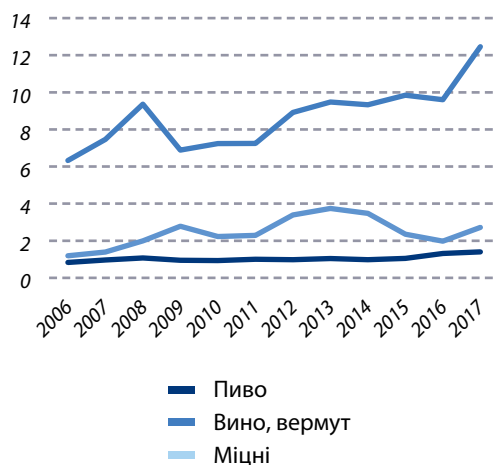
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Імпорт забезпечує попит на алкогольні напої більш високого класу, а також на національні види алкоголю, які в Україні взагалі не виробляються. Експорт здійснюється, але в не дуже великих обсягах. Оскільки ЗЕД стосується різних сегментів порівняно з місцевим виробництвом, вони не є прямими конкурентами.

ІМПОРТ АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ, млн л (тис. л 100% спирту в міцних)

ЦІНИ НА ІМПОРТНИЙ АЛКОГОЛЬ, \$/л (л 100% спирту в міцних)

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Через високі фіксовані витрати кожен із сегментів є доволі концентрованим, але все ж далеким від монопольного. На кожному ринку присутні близько **4-5** великих гравців та певна кількість малих. Конкуренція існує скорше між легальним та нелегальним сегментами, але обсяги тіньового ринку порівняно невеликі, оскільки великі торгові мережі, включаючи спеціалізовані мережі, працюють лише з офіційними виробниками та дистрибуторами.

Загалом сектор є прибутковим. Виключенням стали 2014-2015 роки, коли збитки показало як виробництво (причому всі сегменти одночасно), так і оптова торгівля. Це було викликано різними причинами, індивідуальними для кожного ринку. В цілому, мова йде про зміну акцизної політики, обмеження реклами та втрату активів в Криму та на східних територіях. В «Укрспирті» збитки були пов'язані з переоцінкою активів та списанням безнадійної заборгованості після зміни менеджменту.

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА НАПОЇВ

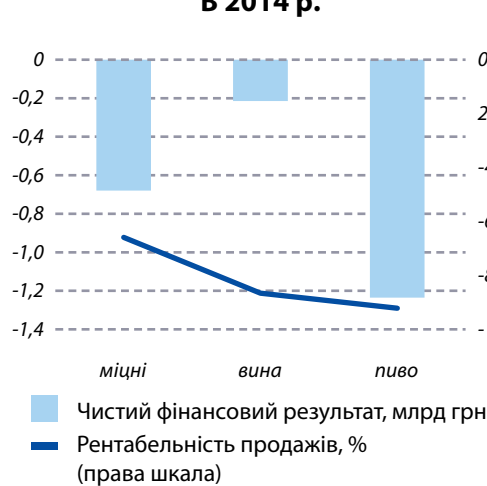

ПРИБУТКОВІСТЬ «УКРСПИРТУ»

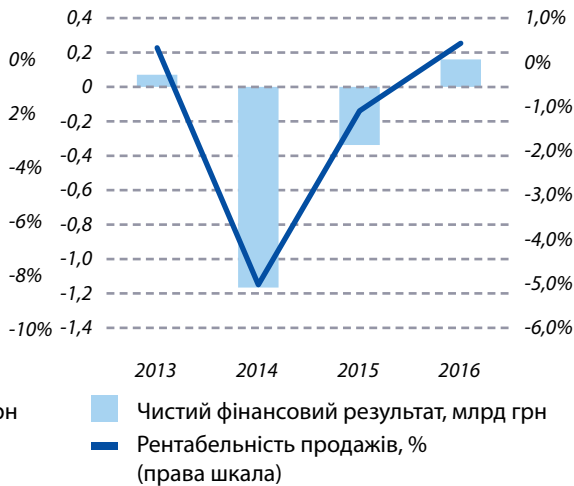

Джерело: Держстат, YouControl

ФІН. РЕЗ. СЕГМЕНТІВ ВИРОБНИЦТВА В 2014 р.

ПРИБУТКОВІСТЬ АЛКОГОЛ. ОПТУ

Джерело: Держстат, YouControl

ВИСНОВКИ

Через певну концентрацію, наявність негативного зовнішнього ефекту та підвищене фіскальне навантаження сектор привертає особливу увагу регуляторів. Але через значну сегментацію та чималу імпорتنу складову ринок все ж можна назвати конкурентним. В будь-якому разі, цінове регулювання пов'язано насамперед з фіскальними чинниками.

Алкогольні напої не є товарами, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також товарами, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку, тому цінове регулювання, в рамках Закону про ціни, не повинно було б запроваджуватись.

Проте виробництво, імпорт, оптова та роздрібна торгівля алкогольними напоями є вагомим джерелом поповнення бюджету України. Так, частка алкогольних напоїв у споживчому кошику складає **4,85%**. Крім того, встановлення мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв спрямовано на боротьбу з нелегальним виробництвом алкогольних напоїв та забезпечення споживачів якісною продукцією.

Ринок алкогольних напоїв є дуже специфічним ринком, що має певні вади та негативний зовнішній ефект. Це пов'язано з тим, що вживання навіть якісних алкогольних напоїв несе в собі ризик для життя та здоров'я споживачів. Що ж стосується вживання неякісних алкогольних напоїв, то таке вживання може призвести не тільки до стійкої втрати споживачами свого здоров'я, а й мати летальні наслідки.

Такий негативний зовнішній ефект свідчить про необхідність подальшого державного цінового регулювання оптового та роздрібного ринку алкогольних напоїв.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити мінімальні оптово-відпускні і роздрібні ціни на алкогольні напої.

ЩОДО МАКСИМАЛЬНИХ РОЗДРІБНИХ ЦІН НА ТЮТЮНОВІ ВИРОБИ

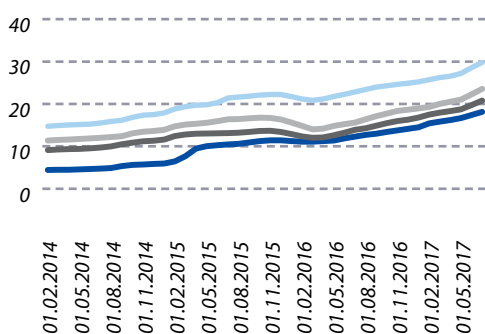
Регулювання максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби передбачено статтею 11-1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів», відповідно до якої суб'єктом, що встановлює максимальну роздрібну ціну на тютюнові вироби, є виробник або імпортер тютюнових виробів.

Види діяльності	12 Виробництво тютюнових виробів 46.35 Оптова торгівля тютюновими виробами 47.26 Роздрібна торгівля тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (спільно)
Кількість учасників ринку	99, в т.ч.: 10 (виробництво) 27 (оптова торгівля) 62 (спеціалізована роздрібна торгівля)
Частка у ВВП	0,7% (крім загальної роздрібною торгівлі, оцінка)
Кількість найнятих працівників	3,6 тис. (виробництво)
Концентрація	Висока (виробництво), монополія (оптова торгівля)
Інші особливості ринку	Негативний зовнішній ефект
Залежність від імпорту	Висока (сировина)
Залежність від праці	Низька (5%)
Частка в споживчому кошику	3,04%
Тип регулювання ціни	Максимальні роздрібні ціни, також акцизний податок
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Кабінет Міністрів

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

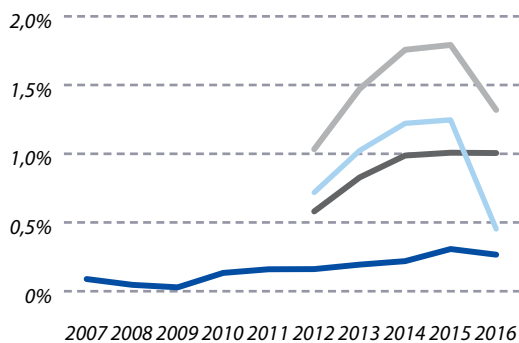
Ринок тютюнових виробів також є ринком з низькою еластичністю попиту і наявністю негативного зовнішнього ефекту, хоч і менш вираженого, ніж у випадку з алкоголем (пасивне паління може призвести до тих же наслідків для здоров'я, що і активне). Тим не менше, еластичність все ж є, тому з ростом цін відбувся перерозподіл між сегментами ринку на користь більш дешевих виробів.

РОЗДРІБНІ ЦІНИ НА СИГАРЕТИ

— Без фільтру
— 3 фільтром (вітчизн.)
— 3 фільтром (медіум)
— 3 фільтром (преміум)

ЧАСТКА СИГАРЕТ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

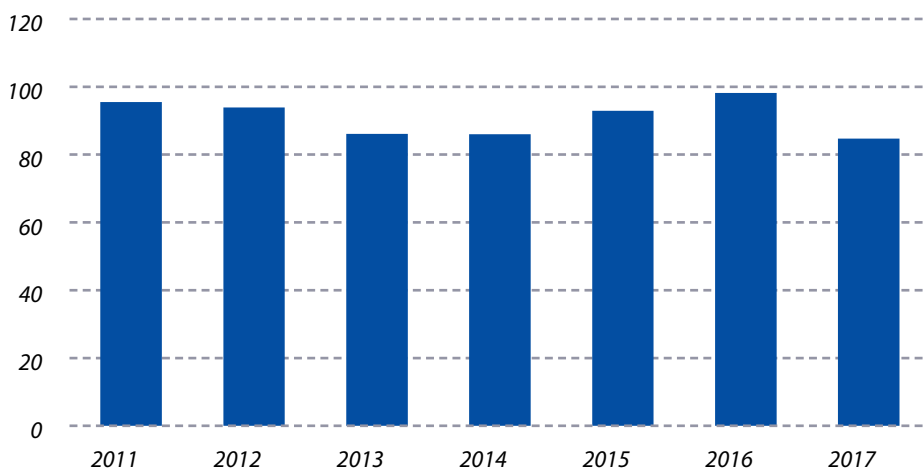
— Без фільтру
— 3 фільтром (вітчизн.)
— 3 фільтром (медіум)
— 3 фільтром (преміум)

Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

На ринку виробництва тютюнових виробів працюють чотири гравці з іноземним капіталом та один локальний. Виробництво є автоматизованим та дуже ефективним. Сировина для виробництва переважно використовується імпортна, оскільки український клімат не дозволяє вирощувати тютюн необхідної якості.

ВИРОБНИЦТВО СИГАРЕТ, млрд штук

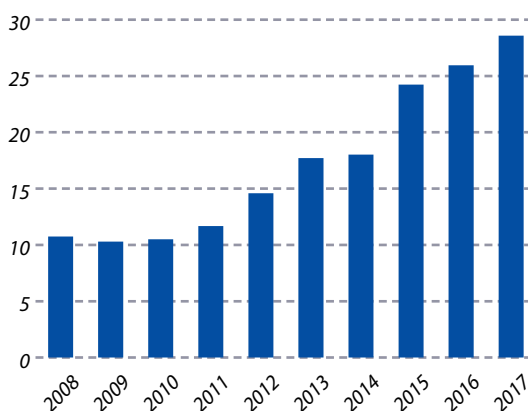

Джерело: Держстат (2017 — дані за 11 міс.)

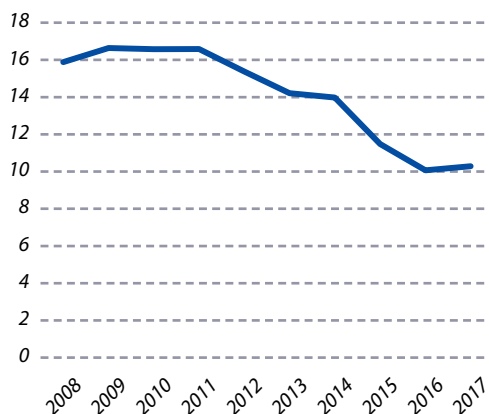
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

На експорт йде значна частина вироблених обсягів (**27%** у січні-вересні), але це не має ефекту на ціну, оскільки акциз зменшує вплив собівартості виробництва на роздрібну ціну. Імпорт присутній, але в незначній кількості (**1,33 млрд штук** у січні-жовтні, або приблизно **2%** від внутрішнього споживання). Скорше за все, мова йде про преміум-сегмент та різну національну продукцію. З іншого боку, виробники імпортують майже всю сировину.

ЕКСПОРТ СИГАРЕТ, млрд штук

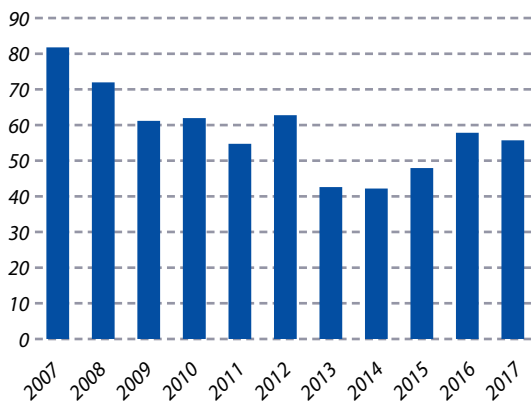

ЦІНА ЕКСПОРТОВАНИХ СИГАРЕТ, \$/тис. штук

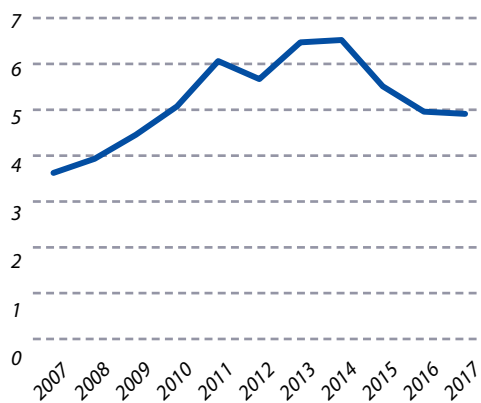

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

ІМПОРТ ТЮТЮНОВОЇ СИРОВИНИ ТИС. ТОН

ЦІНА ІМПОРТОВАНОЇ СИРОВИНИ, \$/кг

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

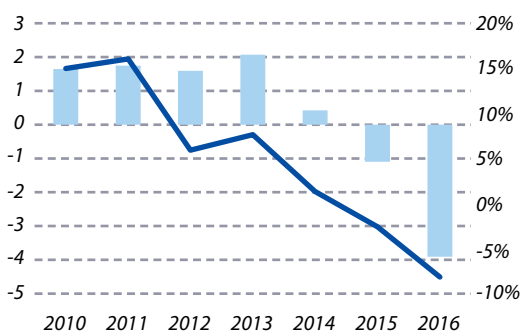
КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Ринок є класичною олігополією. Але це не вберегло сектор від збитків у 2015-2016 роках, коли на ринку тривала цінова війна. Потім вона припинилася, і, за попередніми даними, в 2017 році фінансовий результат компаній сектору повинен покращитись.

Більш концентрований оптовий продаж тютюнових виробів. Хоча формально ліцензію на оптову торгівлю має близько двох десятків компаній, по суті, на ринку існує монополія у вигляді ТОВ «Тедіс Україна» (колишнє ТОВ «Мегаполіс-Україна»). В грудні 2016 року Антимонопольний комітет України визнав компанію монополістом та наклав на неї штраф у розмірі **430 млн грн**.

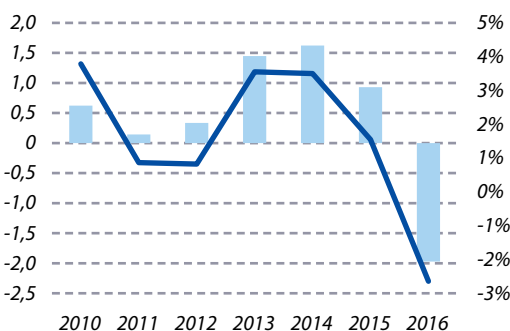
За даними АМКУ, в 2014-2015 роках **100%** продукції, що вироблялась в Україні, продавалась саме через цю компанію. Виробники пояснювали це тим, що їм зручніше працювати з одним дистриб'ютором. Але тут також мав місце конфлікт інтересів, оскільки свого часу міжнародні групи, що мають виробництво в Україні, володіли по **20%** материнської компанії трейдера.

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА СИГАРЕТ

■ Чистий фінансовий результат, млрд грн
■ Рентабельність продажів, % (права шкала)

ПРИБУТКОВІСТЬ ОПТОВОГО ПРОДАЖУ СИГАРЕТ

■ Чистий фінансовий результат, млрд грн
■ Рентабельність продажів, % (права шкала)

Джерело: Держстат, YouControl

ВИСНОВКИ

Через концентрацію, наявність негативного зовнішнього ефекту та підвищене фіскальне навантаження сектор привертає особливу увагу регуляторів. Тенденції, що мали місце на ринку, лише підтверджували, що сектор не є класичним вільним ринком. В будь-якому разі, цінове регулювання пов'язано насамперед з фіскальними чинниками.

ПРОПОЗИЦІЇ

Тютюнові вироби не є товарами, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також товарами, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку, тому цінове регулювання, в рамках Закону про ціни, не повинно було б запроваджуватись.

Проте виробництво, імпорт, оптова та роздрібна торгівля тютюновими виробами є вагомим джерелом поповнення бюджету України. Так, частка тютюнових виробів у споживчому кошику складає **3,04%**. Крім того, встановлення максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби спрямовано на боротьбу з нелегальним виробництвом тютюнових виробів та забезпечення споживачів якісною продукцією.

Ринок тютюнових виробів є дуже специфічним ринком, що має певні вади та негативний зовнішній ефект. Це пов'язано з тим, що вживання навіть якісних тютюнових виробів несе в собі ризик для життя та здоров'я споживачів. Що ж стосується вживання неякісних тютюнових виробів, то таке вживання може призвести не тільки до стійкої втрати споживачами свого здоров'я, а й мати летальні наслідки.

Такий негативний зовнішній ефект свідчить про необхідність подальшого державного цінового регулювання роздрібного ринку тютюнових виробів, задля забезпечення його якості, тому вважаємо за доцільне залишити максимальні роздрібні ціни на тютюнові вироби.

Крім того, державна політика в сфері обігу тютюну, також, має бути спрямована на обмеження споживання цього продукту, подальшою боротьбою з контрабандою та не допущенням цінових війн. По-перше, цього можна досягти акцизною політикою. По-друге, для досягнення обмеження споживання тютюнових виробів можливо застосовувати механізм мінімальних оптових та роздрібних цін, за аналогією з тим, що діє на алкогольному ринку, передбачений чинним Податковим кодексом¹. Слід зазначити, що дане питання вже було піднято і Державною фіскальною службою був розроблений проект постанови Кабінету Міністрів «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну»². Можливо, уряду слід повернутися до вирішення даного питання.

ЩОДО МАКСИМАЛЬНИХ ОПТОВО-ВІДПУСКНИХ ЦІН НА СПИРТ ЕТИЛОВИЙ

Дане цінове регулювання запроваджене Постановою 1548, проте не реалізоване. Згідно пояснень Міністерства аграрної політики та продовольства³, у 2014 році Мінагрополітики було підготовлено та надіслано на погодження до ЦОВВ проект наказу «Про встановлення максимальної оптово-відпускої ціни на спирт етиловий», який погодили Мінекономрозвитку та Держпідприємництва, але не погодило Мінфін. На узгоджувальних нарадах із Мінфіном не вдалося досягти узгодженої позиції. У зв'язку із довготривалою процедурою погодження проекту наказу виникла необхідність укоригуванні передбачуваного проектом наказу рівня максимальної оптово-відпускої ціни на спирт етиловий у зв'язку із зростанням цін на сировину (зернові), підвищенням вартості енергоносіїв, комплектуючих. Відсутність Методик (порядку) розрахунку максимальної ціни, а також нестабільна цінова ситуація в Україні та варіативність складових собівартості виробництва спирту унеможливили встановити справедливий рівень максимальної оптово-відпускої ціни на спирт етиловий.

¹ Пункт 5 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році»

² Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну» - <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/regulyatorna-politika-/regulyatorna-politika/2017-rik/71564.html>

³ Інформація надана на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу №44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

Відповідно до Закону про ціни одним із основних напрямів державної цінової політики є розширення сфери застосування вільних цін. Таким чином, пропозицією самого Міністерства аграрної політики та продовольства є скасування державного цінового регулювання максимальної оптово-відпускної ціни на спирт етиловий.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати державне цінове регулювання максимальної оптово-відпускної ціни на спирт етиловий шляхом виключення з Постанови КМУ №1548 абзацу 3 пункту 9-1.

ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

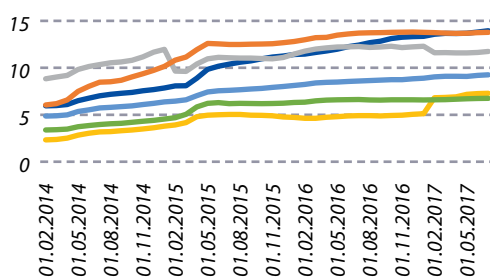
Сфери	Лікарські засоби для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми	Лікарські засоби, які закуповуються та/або вартість яких відшкодовується за бюджетні кошти; лікарські засоби і вироби медичного призначення, щодо яких запроваджено державне регулювання	Інсулін
Спосіб державного регулювання	Граничні постачальницько-збутові надбавки; граничні торговельні (роздрібні) надбавки; граничні оптово-відпускні ціни та декларування зміни оптово-відпускних цін	Декларування зміни оптово-відпускних цін; граничні постачальницько-збутові надбавки; граничні торговельні (роздрібні) надбавки; граничні оптово-відпускні ціни	Встановлення граничних постачальницько-збутових надбавок не вище 10%; встановлення граничних торговельних (роздрібних) надбавок не вище 10%
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»; Постанова Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2016 р. №862 «Про державне регулювання цін на лікарські засоби»	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. №240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби»; Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. №333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»; Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. №73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну»
НПА, який визначає порядок формування/ затвердження ціни/тарифу	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 29.12.2016 №1423 «Про затвердження Порядку розрахунку граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін»/ Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»	Наказ Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 20.08.2014 №584/1011 «Про затвердження Порядку розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб»; Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. №333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»; Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 13.04.2016 №359 «Про затвердження Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та Порядку розрахунку референтної ціни (ціни відшкодування) на препарати інсуліну»
Орган, який формує ціни/ тарифи	Міністерство охорони здоров'я	Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України та Кабінет Міністрів України	Міністерство охорони здоров'я
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Суб'єкти господарювання, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами	Суб'єкти господарювання, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами та медичні заклади, що частково або повністю фінансуються з державного чи місцевого бюджету	Суб'єкти господарювання - ліцензіати, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами, в тому числі інсуліном

Види діяльності	21 Виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів 46.46 Оптова торгівля фармацевтичними товарами 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах
Кількість учасників ринку	3 710 , в т.ч.: 196 (виробництво) 1 374 (оптова торгівля) 2 140 (роздрібна торгівля)
Частка у ВВП	1,7% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	43 тис. , в т.ч.: 24 тис. (виробництво) 7 тис. (оптова торгівля) 12 тис. (роздрібна торгівля)
Концентрація	Середня
Інші вади ринку	Асиметрія інформації (пост-досвідний товар ¹)
Залежність від імпорту	Висока
Залежність від праці	Незначна (18%)
Частка в споживчому кошику	5,13%
Тип регулювання ціни	Граничні надбавки та ціни
Державне володіння	Незначне (комунальне)
Суб'єкт регулювання	Міністерство охорони здоров'я

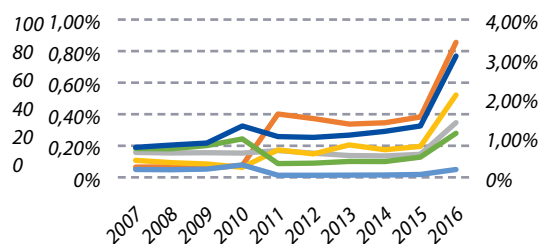
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Ринок фармацевтичної продукції є в значній мірі роздрібним, через заклади охорони здоров'я розповсюджується тільки половина ліків. Це пов'язано з занадто високою популярністю самолікування в Україні.

**РОЗДРІБНІ ЦІНИ НА ЛІКИ,
грн/10 шт.**

**ЧАСТКА ЛІКІВ
У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ**

- Антибіотики вітч.
- Антибіотики імп. (права шкала)
- Судинорозш. вітч.
- Судинорозш. імп. (права шкала)
- Вітаміни вітч.
- Вітаміни імп. (права шкала)
- Антибіотики
- Гормональні
- Мазі
- Вітаміни
- Жарозниж./знебол.
- Судинорозш. (права шкала)

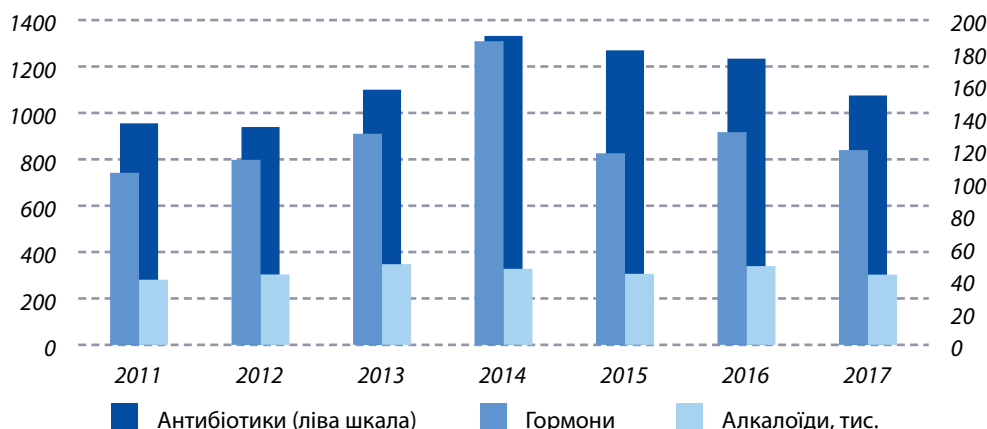
Джерело: Держстат

¹ Покупець (самостійно або навіть із зовнішньою допомогою) не може робити висновок про якість товару навіть після покупки та вживання. В крайньому випадку, він не може зробити такого висновку ніколи.

ВИРОБНИЦТВО

В Україні налагоджене виробництво багатьох видів ліків, цей ринок є конкурентним та розвивається (з точки зору як обсягів виробництва, так і асортименту продукції).

ВИРОБНИЦТВО ЛІКІВ, ТОН

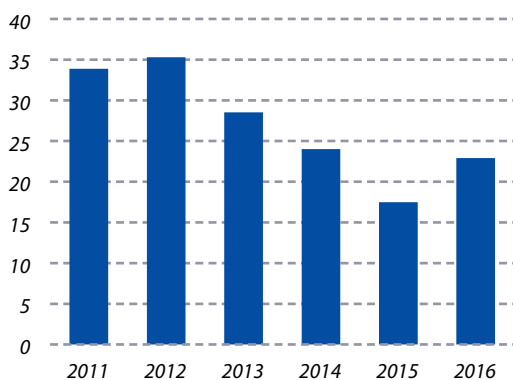

Джерело: Держстат (2017 – дані за 11 міс.)

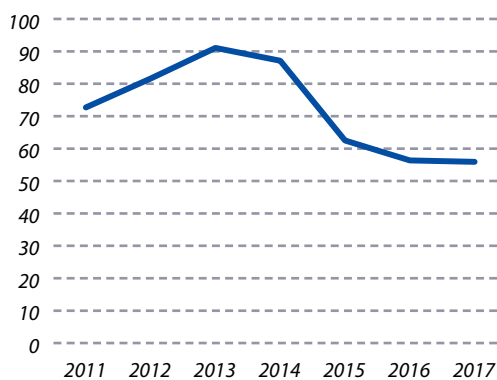
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Незважаючи на значно нижчу собівартість виробництва, такі фактори, як технології, захищені патенти та інші обмеження, не дозволяють місцевим виробникам виробляти весь асортимент необхідних ліків. Тому значна кількість ліків (обсяги дещо менші у фізичному вимірі та вищі в грошовому) поставляється з-за кордону. Всього Україна за січень-жовтень 2017 року імпортувала ліків, сироваток та вакцин на **1,345 млрд доларів**.

ІМПОРТ ЛІКІВ, ТИС. ТОН

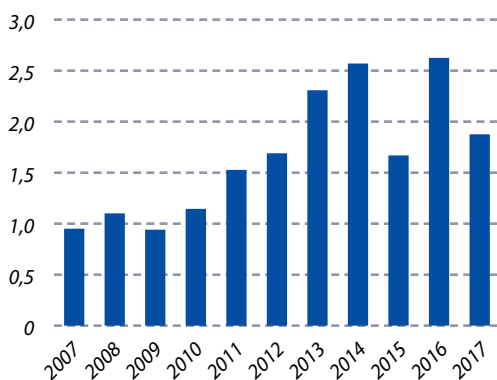

ЦІНА ІМПОРТОВАНИХ ЛІКІВ, \$/кг

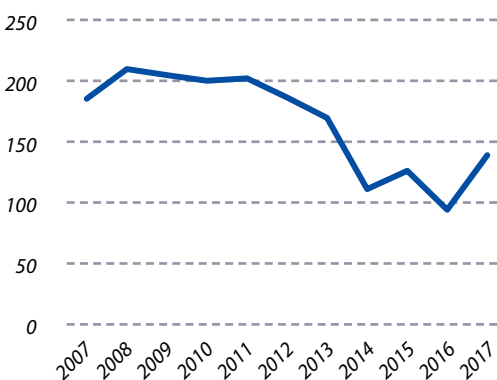

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

ІМПОРТ ВАКЦИН І СИРОВАТОК, ТИС. ТОН

ЦІНА ІМПОРТОВАНИХ ВАКЦИН І СИРОВАТОК, \$/кг

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Ринок внутрішнього виробництва та оптова торгівля є досить концентрованими ринками (7 і 10 великих гравців, відповідно, плюс гравці поменше). Крім того, на ринках окремих ліків можуть бути навіть монополії, наразі, нам відомо про виробництво інсуліну, яке здійснює лише завод «Індар». Незважаючи на низьку еластичність попиту та порівняно високу концентрацію на ринку, сектор не отримувал надприбутки.

Більш того, внаслідок початку зростання курсів іноземних валют, в 2014 р. прибутковість виробництва тимчасово просіла, роздрібні мережі зазнали невеликих збитків, оптові торговці – великих. Того ж року один з великих дистриб'юторів, Альба-Україна, збанкрутів.

З іншого боку, Антимонопольний комітет неодноразово штрафувал найбільших імпортерів за неконкурентні дії на ринку. Останнє подібне рішення було прийнято зовсім недавно, в листопаді 2017 року. Тоді комітет оштрафував французького виробника Sanofi та двох найбільших українських імпортерів, Оптима-Фарм та БАДМ, на **69, 40 та 28 млн грн**, відповідно.

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЛІКІВ

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ІНСУЛІНУ

Джерело: Держстат, АРІФРУ

ПРИБУТКОВІСТЬ ФАРМ. ОПТУ

ПРИБУТКОВІСТЬ АПТЕК

Джерело: Youcontrol

ЩОДО ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ, ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ II ТИПУ ТА БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ

Постановою Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2016 року №862 «Про державне регулювання цін на лікарські засоби» (далі – Постанова про ціни на лікарські засоби) з 1 квітня 2017 року запроваджено державне регулювання цін на лікарські засоби, які закупаються та/або вартість яких відшкодовується за бюджетні кошти, шляхом встановлення Міністерством охорони здоров'я граничних оптово-відпускних цін.

Дію Постанови про ціни на лікарські засоби поширено на зареєстровані в Україні готові лікарські засоби для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми, які закупаються та/або вартість яких відшкодовується за бюджетні кошти, що включені до переліку міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, зазначеного в пункті 1 постанови Кабінету Міністрів від 9 листопада 2016 р. №863 «Про запровадження відшкодування вартості лікарських засобів», та до Реєстру лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню, що затверджується Міністерством охорони здоров'я.

Таким чином, на вищезазначені лікарські засоби для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми встановлюються граничні оптово-відпускні ціни.

На лікарські засоби, включені до переліку міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, зазначеного в пункті 1 постанови Кабінету Міністрів від 9 листопада 2016 р. №863 «Про запровадження відшкодування вартості лікарських засобів», під час амбулаторного лікування осіб, що страждають на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу, бронхіальну астму, встановлюються граничні постачальницько-збутові надбавки в розмірі **10%**, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки в розмірі **15%**, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків (постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 року №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»).

Крім того, наказом Міністерства охорони здоров'я від 29.12.2016 року №1423 «Про затвердження Порядку розрахунку граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін» визначено механізм розрахунку граничних оптово-відпускних цін на основі референтних цін.

Серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу та бронхіальна астма складають той перелік захворювань, при якому хворі потребують постійного застосування лікарських препаратів. Також, ці захворювання є дуже поширеними в Україні та першочергово впливають на основні показники смертності населення. Так, Україна – друга у світі за кількістю смертей внаслідок серцево-судинних захворювань (понад **65%**). У 2015 році в Україні зареєстровано близько **1 млн** осіб, які страждають на цукровий діабет II типу, що у **6** разів більше, ніж пацієнтів з діабетом I типу (інсулінозалежні), та **210 тис.** пацієнтів з бронхіальною астмою¹.

ВИСНОВКИ

Запровадження цінового регулювання реалізації лікарських препаратів для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми дозволить забезпечити максимальну кількість людей доступними та якісними ліками, сприятиме зниженню ціни на основні лікарські засоби, зробить їх доступнішими для пацієнтів, зменшить смертність та кількість ускладнень унаслідок захворювань на такі хвороби.

¹ <http://moz.gov.ua/article/news/urjad-pidtrimav-proekt-vidshkoduvannja-likiv-na-2017-rik>

Для людей, хворих на серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу та бронхіальну астму, такі лікарські засоби мають першочергове значення для продовження повноцінного життя, а враховуючи велику кількість хворих (наприклад, уперше зареєстрованих випадків захворювань органів дихання у 2016 році нараховується **12,5 млн**¹⁾) можна сказати про істотну соціальну значущість таких препаратів.

Відповідно до статті 12 Закону про ціни державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку. Отже, впровадження цінового регулювання на лікарські засоби від серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми здійснено в рамках Закону про ціни і має залишитись у тому вигляді, в якому його було впроваджено.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити граничні постачальницько-збутові надбавки на лікарські засоби для лікування серцево-судинних захворювань, цукрового діабету II типу та бронхіальної астми в розмірі **10%**, що нараховуються до оптово-відпускної ціни, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки в розмірі **15%**, що нараховуються до закупівельної ціни.

ЩОДО ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЯКІ ЗАКУПОВУЮТЬСЯ ТА/АБО ВАРТІСТЬ ЯКИХ ВІДШКОДОВУЄТЬСЯ ЗА БЮДЖЕТНІ КОШТИ; ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І ВИРОБІВ МЕДИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ, ЩОДО ЯКИХ ЗАПРОВАДЖЕНО ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Постановою Кабінету Міністрів від 2 липня 2014 року №240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби» (далі – Постанова №240) з 1 серпня 2014 року запроваджено декларування зміни оптово-відпускних цін без урахування податків та зборів на:

- ◆ лікарські засоби, які закуповуються та/або вартість яких відшкодовується за бюджетні кошти, крім наркотичних і психотропних лікарських засобів, прекурсорів, діючих речовин (субстанцій), медичних газів та лікарських форм, які виготовляються в аптеках за рецептами лікарів (магістральними формулами) та на замовлення лікувально-профілактичних закладів;
- ◆ заклади і установи охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів, закуповують лікарські засоби за цінами, які не перевищують рівня задекларованих змін оптово-відпускних цін з урахуванням податків та зборів, а також граничних постачальницько-збутових і торговельних (роздрібних) надбавок, установлених постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення».

На лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), оптово-відпускні ціни на які внесені до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби, і медичні вироби, які придбаваються повністю або частково за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, встановлені граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж **10%**, що нараховуються для лікарських засобів до задекларованої зміни оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів і для медичних виробів до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, а граничні торговельні

¹ Статистичні дані з офіційного веб-сайту Державної служби статистики - <http://www.ukrstat.gov.ua/>

(роздрібні) надбавки не вище ніж **10%**, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків. При цьому фактичний розмір оптово-відпускної ціни на кожен лікарський засіб, дозування, споживчу упаковку лікарського засобу не повинен перевищувати розміру внесеної до зазначеного реєстру оптово-відпускної ціни у гривні (постанова Кабінету Міністрів від 17 жовтня 2008 р. №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»).

Декларування зміни ціни, як інструмент державного цінового регулювання, фактично має бути способом інформування регулятора про встановлену оптово-відпускну ціну на лікарський засіб.

Таке твердження впливає із статті 1 Закону про ціни, відповідно до якої декларування зміни ціни та/або реєстрація ціни – інформування суб'єктом господарювання у встановленому порядку органів державного регулювання і контролю (нагляду) та спостереження у сфері ціноутворення про наміри встановлення та застосування ціни, відмінної від поточної.

Проте, процедура декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб крім інформування має елементи видачі документів дозвільного характеру, оскільки:

1 Згідно з Постановою №240 МОЗ приймає рішення про декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб, запропонованої заявником, і вносить відомості до реєстру оптово-відпускних цін на лікарські засоби, за умови подання заявником на декларування необхідних документів в повному обсязі та належним чином оформлених.

Отже, подання заявником для декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб необхідних документів не в повному обсязі та неналежним чином оформлених, є підставою для відмови у реєстрації декларації.

2 Державна інспекція з контролю за цінами надає висновок щодо економічної обґрунтованості здійсненого заявником розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб, що заявляється для декларування (спільний наказ Міністерства охорони здоров'я та Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 20.08.2014 року №584/1011 «Про затвердження Порядку розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб»). Це означає, що перед наданням висновку вона перевіряє розрахунок ціни, здійснений суб'єктом господарювання, і може прийняти рішення про необґрунтованість здійсненого заявником розрахунку ціни і, як наслідок, відмовити у видачі висновку.

Слід зазначити, що відповідно до статті 12 Закону про ціни державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

ВИСНОВКИ

Декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб сприяє їх здешевленню та доступності для громадян і, безумовно, відноситься до товарів, що мають істотну соціальну значущість.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити існуюче регулювання, однак, розглянути правову природу таких документів, як рішення МОЗ про декларування оптово-відпускної ціни на лікарський засіб та висновок щодо економічної обґрунтованості здійсненого заявником розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб. У разі встановлення, що зазначені документи є документами дозвільного характеру, привести всі нормативно-правові акти, які регулюють питання декларування ціни лікарських засобів, у відповідність до вимог Законів «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» та «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».

ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ПРЕПАРАТИ ІНСУЛІНУ

Запровадження державного цінового регулювання на препарати інсуліну встановлено постановою Кабінету Міністрів від 5 березня 2014 р. №73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну»¹.

Державне цінове регулювання на препарати інсуліну поширюється на препарати інсуліну, зареєстровані в Україні і внесені до Державного реєстру лікарських засобів, та полягає у встановленні граничних постачальницько-збутових надбавок не вище **10%** та граничних торговельно (роздрібних) надбавок не вище **10%**; витрати, пов'язані з відпуском препаратів інсуліну, здійснюються за рахунок цільових видатків місцевих бюджетів на пільгове забезпечення такими препаратами осіб, хворих на діабет; відшкодування вартості препаратів інсуліну здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів на рівні, не вище затвердженої МОЗ референтної ціни (ціни відшкодування) на лікарський засіб.

На виконання вищезазначених вимог, були прийняті наступні нормативно-правові акти у даній сфері: Наказ МОЗ «Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії» від 23.12.2015 №890²; Наказ МОЗ «Про затвердження Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та Порядку розрахунку референтної ціни (ціни відшкодування) на препарати інсуліну» від 13.04.2016 №359³, тощо.

Дана сфера є надзвичайно суспільно важливою, зважаючи на те, що лікарські засоби займають **5,13%** у споживчому кошику. За даними Державної служби статистики (статистика складена у відношенні до всіх захворювань ендокринної системи) уперше зареєстрованих випадків захворювань ендокринної системи у 2016 році нараховується **394 тис.** випадків, а кількість випадків захворювань ендокринної системи у населення лише старших вікових груп (особи віком: жінки – **55** років та старші, чоловіки – **60** років та старші) зареєстрованих протягом 2016 року становить **1,5 млн** випадків⁴. Таким чином дана товарна група є соціально значущою сферою, а тому має постійно підлягати спостереженню. Запровадження цінового регулювання сприяє забезпеченню доступності лікарських засобів для категорії людей, якій це необхідно.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити цінове регулювання.

1 Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. №73 "Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну" - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/73-2014-%D0%BF>
2 Наказ МОЗ України "Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії" від 23.12.2015 №890 - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0074-16/para18#n18>
3 Наказ МОЗ України "Про затвердження Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та Порядку розрахунку референтної ціни (ціни відшкодування) на препарати інсуліну" від 13.04.2016 №359 - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0700-16/para4#n4>
4 Статистичні дані з офіційного веб-сайту Державної служби статистики України - <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНІ РЕСУРСИ

Сфери	Паливно-енергетичні ресурси (вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, газ освітлювальний, торф паливний кусковий, дрова, торф'яні брикети, газ скраплений), що відпускаються населенню для побутових потреб
Спосіб державного регулювання	Торговельні (постачальницько-збутові) надбавки, нормативи рентабельності
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Встановлюється власними актами органів вв на місцях
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548

Види діяльності	2.2 Лісозаготівлі (спільно) 5.1 Добування кам'яного вугілля (спільно) 8.92 Добування торфу 35.21 Виробництво газу (спільно) 47.3 Роздрібна торгівля паливом (спільно)
Кількість учасників ринку	н/д
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	Природна монополія (газ)
Інші вади ринку	Спільний невідновлювальний ресурс
Залежність від імпорту	Значна (газ)
Залежність від праці	н/д
Частка в споживчому кошику	0,59% , в т.ч.: 0,49% (вугілля) 0,1% (скраплений газ)
Тип регулювання ціни	Торговельні (постачальницько-збутові) надбавки, нормативи рентабельності
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації

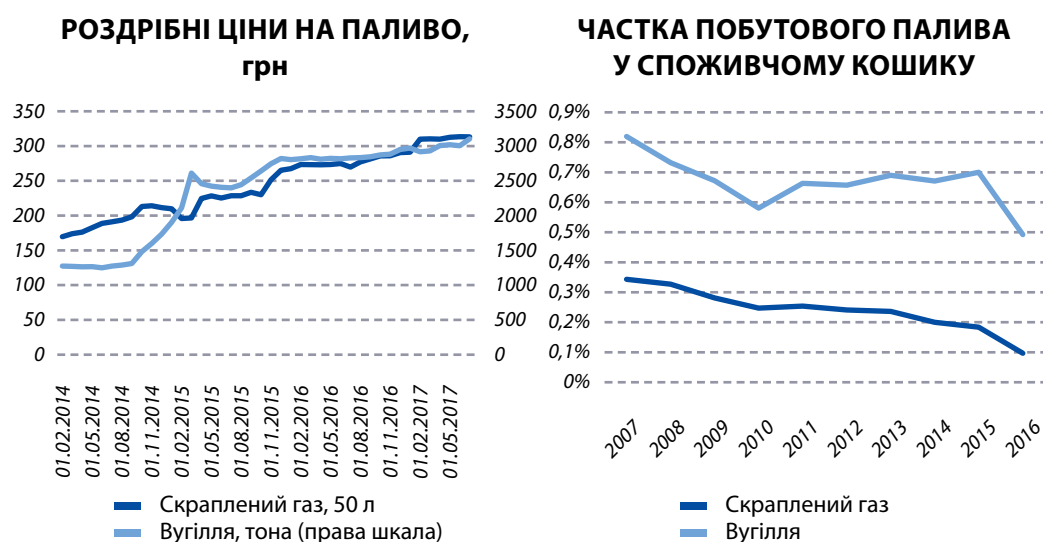
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Паливо для побутового використання – ринок, частка якого останнім часом скорочується. Мова йде про різні види палива, які постачають у віддалену місцевість в фасованому вигляді, оскільки туди економічно не вигідно проводити газопровід або навіть лінії електропередачі.

Насамперед, це кам'яне вугілля та вугільні брикети, яке використовується для опалення. Замінниками можуть бути будь-які види твердого палива – дрова, брикети (які, щоправда, мають меншу теплотворну дію). Всі ці товари є прямими замінниками вугілля (а дрова до того ж можуть бути предметом браконьєрства). Можливо, з цих причин частка вугілля у споживчому кошику скорочується.

Другим за популярністю є ринок газових балонів для побутових потреб, які використовуються для приготування їжі. Такі балони продаються в населених пунктах, де з різних причин (кількість населення, природні умови тощо) нерентабельно будувати розподільчі мережі. Цей ринок скорочується, оскільки мережі з часом все-таки розширюються, або населення переходить на інші види палива.

Частка інших видів – дров, торфу, брикетів, гасу для освітлення – настільки мала, що вони не потрапили до споживчого кошику.

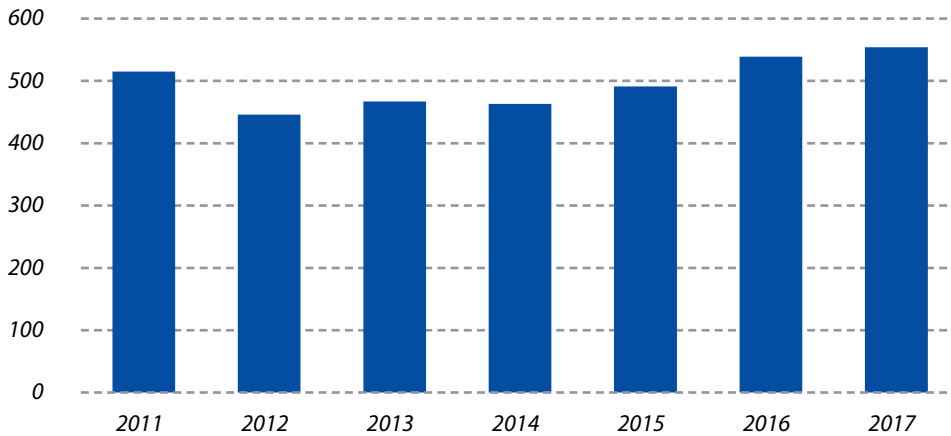
Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

Виробництво палива саме для побутових потреб не завжди є можливість відокремити з загальної кількості. Вугілля використовується для теплової (електро) енергетики, скrapлений газ – як паливо для автомобілів, гас – для літаків.

Відомо лише наступне. Скrapлений газ постачають обласні та міські газорозподільчі підприємства. Дрова постачають лісові господарства. Добуванням торфу займаються окремі підприємства, і немає інформації, що цей вид палива використовується для інших потреб. Крім того, торф мало експортують і майже не імпортують.

ДОБУВАННЯ ТОРФУ, ТИС. ТОН

Джерело: Держстат (2017 — дані за 11 міс.)

ВИСНОВКИ

Відсутність деталізованих даних не дає зробити мотивованих висновків щодо економіки відповідних секторів та причин цінової динаміки.

ПРОПОЗИЦІЇ

З огляду на соціальну значущість, а також на те, що частина ринків все одно підпадає під цінове регулювання або як природні монополії (розподілення газу), або як державні підприємства (лісові господарства, вугільні шахти), пропонуємо зберегти цінове регулювання в цій сфері.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА СФЕРА

Сфери	Цукор та цукрові буряки, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» Цукор, цукрові буряки	Об'єкти державного цінового регулювання (регулювання в межах організованого аграрного ринку України)	С/г продукція, вироблена в гірській місцевості	Вітчизняне машинобудування для агропромислового комплексу
Перелік товарів, робіт та послуг	Цукор, цукрові буряки	Пшениця тверда Пшениця м'яка Зерно суміші пшениці та жита (меслин) Жито Ячмінь Борошно пшеничне Борошно житнє Гречка Кукурудза Цукор-пісок (буряковий) Молоко сухе Масло вершкове Овес Просо Горох	Сільськогосподарська продукція, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державі виробниками таких населених пунктів	Вітчизняне машинобудування для агропромислового комплексу
Спосіб державного регулювання	Мінімальна ціна на цукор квоти «А», мінімальна ціна на цукрові буряки, які поставляються для виробництва цукру квоти «А»	Мінімальні або максимальні інтервенційні ціни; гранична торговельна надбавка (наценка) на рівні не вище 20% оптово-відпускної ціни виробника (митної вартості) до кінцевого споживача	Встановлення доплат до ціни сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державі виробниками таких населених пунктів	Моніторинг цін - не є способом державного цінового регулювання
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»	Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України»	Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»	Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Кабінету Міністрів «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2017 р. до 1 вересня 2018 року» від 18 січня 2017 р. №22	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства «Питання діяльності Аграрного фонду на організованому аграрному ринку у 2016/2017 маркетинговому періоді» від 14.09.2016 №305	Регулювання відсутнє	Законом України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» встановлено, що держава створює систему моніторингу цін на основні види металопродукції та енергоносіїв, що використовуються підприємствами вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу на виготовлення техніки і обладнання для агропромислового комплексу
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	КМУ	Міністерство аграрної політики та продовольства України	Регулювання відсутнє	
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»	Закон «Про державну підтримку сільського господарства України»	Закон «Про статус гірських населених пунктів в Україні»	

Види діяльності	10.81 Виробництво цукру
Кількість учасників ринку	50 (оцінка)
Частка у ВВП	0,2% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	14 тис.
Концентрація	Незначна
Інші вади ринку	–
Залежність від імпорту	Низька
Залежність від праці	н/д
Частка в споживчому кошику	1,36%
Тип регулювання ціни	Мінімальна ціна на цукор і на цукрові буряки
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Кабінет Міністрів

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

На населення припадає близько половини внутрішнього споживання цього продукту (решта йде на потреби різних галузей харчової промисловості, зокрема, кондитерської). В цілому Україна є країною з високим рівнем споживання цукру (**40 кг** на рік на людину, у порівнянні з **23 кг** в середньому в світі).

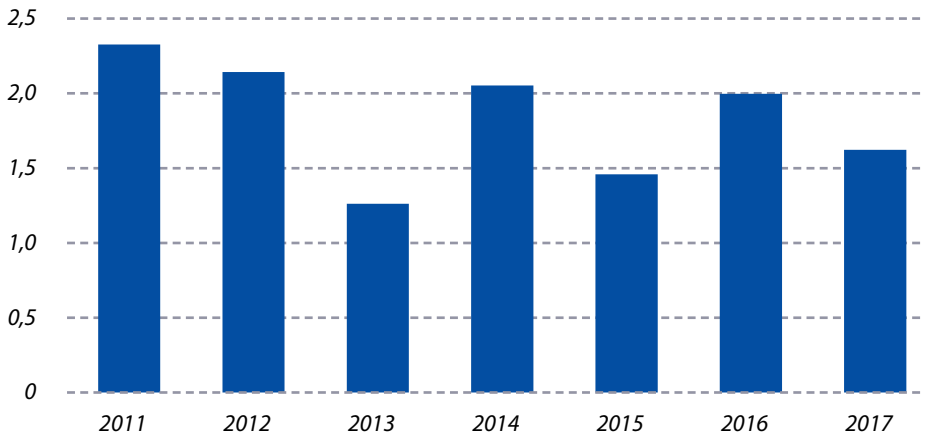

Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

Цукрова промисловість – одна з найстаріших (понад **100** років) галузей вітчизняної харчової промисловості. Цукор виробляється в основному з цукрових буряків, хоча останнім часом частину сировини складає цукрова тростина, яку імпортують з Куби. В минулому сезоні (виробництво цукру триває у вересні-грудні) працювало **40** цукрових заводів. Окремі заводи інвестують в технічне переоснащення, щоб зменшити собівартість виробництва.

ВИРОБНИЦТВО ЦУКРУ, МЛН ТОН

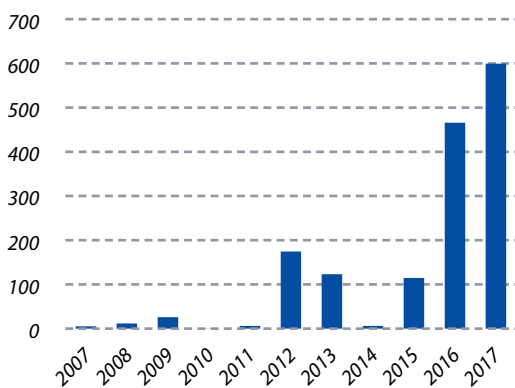
Джерело: Держстат (2017 — дані за 11 міс.)

ЗОВІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

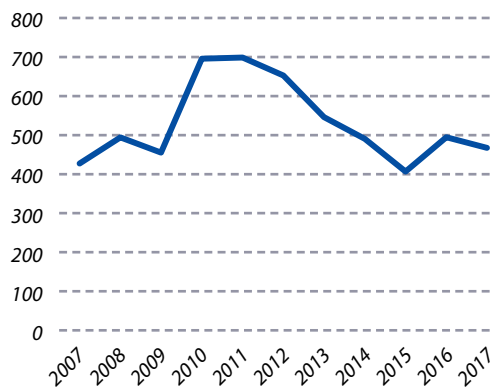
Оскільки виробничі потужності є надлишковими для внутрішнього споживання, за можливості цукровики експортують свою продукцію. Проблема в тому, що цукор із цукрової тростини на світовому ринку дешевший. Лише в 2016-2017 роках кон'юнктура дозволила експортувати чималі обсяги, але це могло бути тимчасовим явищем.

Внутрішній же ринок від імпорту захищений високим (50%) митом. Лише **267,8 тис. тон** на рік можна імпортувати в межах пільгової квоти. Свого часу, під час переговорів щодо вступу України до Світової організації торгівлі (СОТ), обсяг цієї квоти був предметом запеклих дискусій. Профільна асоціація «Укрцукор» періодично ініціює зменшення та навіть відміну цієї квоти. Але по факту вона ніколи не вибиралась, а в окремі роки імпорту майже не було або не було взагалі.

ЕКСПОРТ ЦУКРУ, ТИС. ТОН

ЦІНА ЕКСПОРТОВАНОГО ЦУКРУ, \$/тону

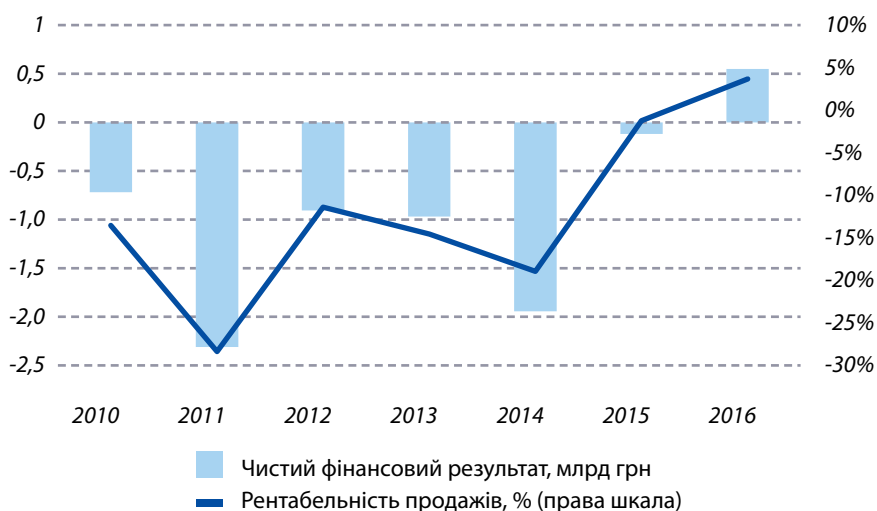
Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Сектор є доволі конкурентним з точки зору окремих заводів, але менше, якщо врахувати, що деякі з них належать тим самим власникам. Зокрема, майже **40%** ринку припадає на групу «Астарта». Крім того, в 2017 році німецька група Pfeifer&Langen, яка вже володіла двома великими заводами в Україні, придбала ще шість в збанкрутілого холдингу «Мрія». Восени група придбала для трьох заводів додаткове обладнання, що викликало інтерес Антимонопольного комітету. В жовтні АМКУ почав опитування учасників ринку щодо концентрації ринку в зв'язку з цими інвестиціями.

Втім, концентрація нічого не дає їхнім власникам, оскільки виробництво цукру є хронічно збитковим сектором через надвиробництво та несприятливу цінову кон'юнктуру. Лише в 2016 році сектор продемонстрував певний прибуток, що було пов'язано з вже згаданою можливістю експортувати.

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА ЦУКРУ

Джерело: Youcontrol

ВИСНОВКИ

За інформацією Мінагрополітики¹, на сьогодні існування норми щодо обов'язкової реалізації цукру і цукрових буряків не нижче за адміністративно встановленими цінами створює для виробників ускладнення при його реалізації, стримує підприємницьку ініціативу, обмежує конкуренцію на ринку цукру. Причинами таких проблем є те, що прогнозований розрахунок відповідних мінімальних цін на цукор та цукрові буряки на наступний маркетинговий рік здійснюється практично за рік до початку нового сезону цукроваріння.

Проте при сьогоднішніх тенденціях економічно-фінансової ситуації на внутрішньому та світовому ринках, значному коливанні цін на паливно-мастильні, виробничо-технологічні матеріали, природний газ, мінеральні добрива, насіння цукрових буряків тощо передбачити реальний діапазон рівня мінімальних цін на цукрові буряки та цукор неможливо. Таким чином, фактично державою для регулювання ринку цукру використовуються не стільки економічні, скільки адміністративні методи.

У Верховній Раді зареєстровано розроблений Мінагрополітики проект Закону «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України щодо державного регулювання виробництва і реалізації цукру» (реєстр. №4532 від 27.04.2016), яким передбачається повна відміна адміністративного регулювання бурякоцукрової галузі, у тому числі і щорічне затвердження Урядом мінімальних цін на цукор та цукрові буряки. Зазначений законопроект рекомендовано Верховній Раді прийняти за основу Комітетом ВРУ з питань аграрної політики та земельних відносин.

Слід зазначити, що Україна має зобов'язання щодо цінового регулювання сільськогосподарської продукції в рамках СОТ². Так, застосування адміністративної ціни обмежується зобов'язаннями України по загальному сукупному вимірі підтримки (СВП). Однак, зобов'язань щодо прямого державного регулювання цін на цукрові буряки та цукор не встановлено.

¹ Інформація надана на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу №44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

² Протокол про вступ України до СОТ від 25.01.2008, ратифікований Законом України "Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі" від 10.05.2008 року - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/250-17>

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати мінімальні ціни на цукор та цукрові буряки.

ЩОДО ВІТЧИЗНЯНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ ДЛЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Законом України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» встановлено, що держава створює систему моніторингу цін на основні види металопродукції та енергоносіїв, що використовуються підприємствами вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу на виготовлення техніки і обладнання для агропромислового комплексу¹.

ВИСНОВКИ

Зазначене регулювання (моніторинг цін) не є способом державного цінового регулювання.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити спостереження.

ЩОДО ОБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В РАМКАХ ОРГАНІЗОВАНОГО АГРАРНОГО РИНКУ

Види діяльності	46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин (спільно)
Кількість учасників ринку	1
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	227
Концентрація	Висока (сам ринок зерна)
Інші особливості ринку	Сезонний характер цінової кон'юнктури
Залежність від імпорту	Відсутня
Залежність від праці	Низька
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Мінімальні або максимальні інтервенційні ціни; гранична торговельна надбавка
Державне володіння	Повне
Суб'єкт регулювання	Міністерство аграрної політики та продовольства

¹ Частина 2 статті 13 Закону України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3023-14>

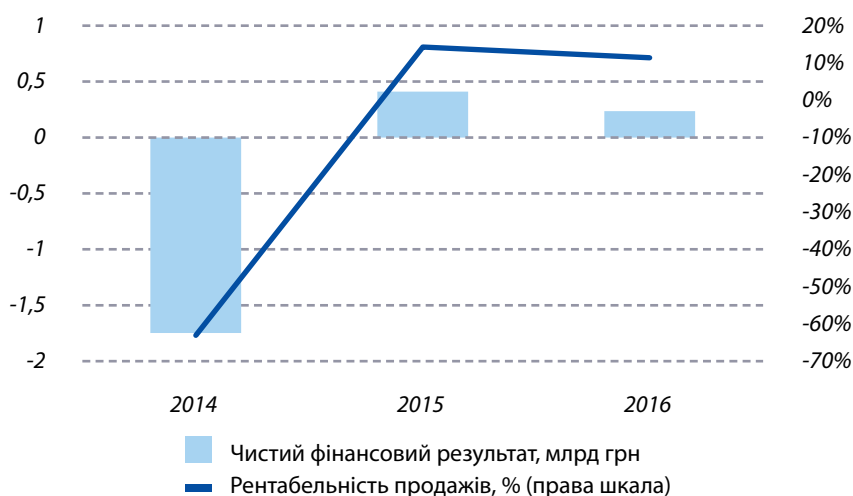
РИНОК

Аграрний фонд є державною спеціалізованою бюджетною установою, уповноваженою реалізувати цінову політику в агропромисловому секторі економіки¹, з метою забезпечення продовольчої безпеки та задля запобігання необґрунтованого зростання цін на ринку шляхом формування інтервенційного фонду з об'єктів цінового регулювання², який не може бути меншим ніж **20%** обсягів їх річного споживання³, тощо.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Хоча Аграрний фонд є єдиною у своєму роді структурою, на аграрному ринку він, звичайно, є не єдиним гравцем. Втім, крім 2014 року, коли АФ продемонстрував значні збитки, гра на ринку приносила фонду непогані прибутки.

ПРИБУТКОВІСТЬ АГРАРНОГО ФОНДУ

Джерело: АРІФРУ

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Зміст державного цінового регулювання окремих видів сільськогосподарської продукції полягає у здійсненні Аграрним фондом державних інтервенцій (товарних і фінансових) в обсягах, що дозволяють встановити ціну рівноваги (фіксінг) на рівні, не нижчому за мінімальну інтервенційну ціну та не вищому за максимальну інтервенційну ціну⁴.

Однак, на сьогодні, державна спеціалізована бюджетна установа Аграрний фонд не забезпечує виконання основних функції як цінового регулятора на аграрному ринку шляхом використання механізму товарних та фінансових інтервенцій, а також не здійснює формування державного інтервенційного фонду, з метою забезпечення продовольчої безпеки країни (*Більш Детально Дивись Зелену Книгу Офісу ефективного регулювання «Регулювання ринку зерна»*).

Слід зазначити, що інтервенційні схеми є заходами ринкової підтримки, мета яких стабілізувати ціни на продукцію у разі їх зниження та зростання. Їх застосування є поширеним у світі, зокрема використовується і в Європейському Союзі та регулюється Регламентом Європейського Парламенту та Ради №1308/2013

1 Постанова Кабінету Міністрів України від 06.07.2005 №543 «Про Аграрний фонд» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/543-2005-%D0%BF>

2 Відповідно до пункту 3.3.1 статті 3 Закону України «Про» Об'єктами державного цінового регулювання є такі види сільськогосподарської продукції (товарів): пшениця тверда; пшениця м'яка; зерно суміші пшениці та жита (меслін); кукурудза; ячмінь; жито озиме; жито ярове; горох; гречка; просо; овес; соя; насіння соняшнику; насіння ріпаку; насіння льону; шишки хмелю; цукор-пісок (буряковий); борошно пшеничне; борошно житнє; м'ясо та субпродукти забійних тварин та птиці; молоко сухе; масло вершкове; олія соняшникова

3 Пункт 9.3.1. Статті 9 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/print>

4 Стаття 3 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/print>

від 17 грудня 2013 року¹. В рамках передбаченого механізму державної інтервенції національні інтервенційні органи закупають сільськогосподарську продукцію для зберігання за інтервенційною ціною, яка наразі в ЄС для зернових встановлена на рівні 101,31 Євро/тонна, для рису – **150 Євро/тонна**², тощо.

ВИСНОВКИ

Механізм державного цінового регулювання окремих видів сільськогосподарської продукції в рамках організованого аграрного ринку, що здійснюється Аграрним фондом є важливим та необхідним механізмом забезпечення продовольчої безпеки держави.

ПРОПОЗИЦІЇ

Даний механізм потрібно зберегти та удосконалити, забезпечити виконання основних функції державною спеціалізованою бюджетною установою Аграрний фонд на аграрному ринку.

ЩОДО С/Г ПРОДУКЦІЇ ВИРОБЛЕНОЇ В ГІРСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

Наведена доплата до ціни сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державі виробниками таких населених пунктів, тільки задекларована в Законі «Про статус гірських населених пунктів в Україні». Жодного разу така доплата не встановлювалась. Відсутність регулювання протягом тривалого часу наводить на роздуми щодо необхідності такого регулювання та його доцільності.

Виходячи з положень статті 3 Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні», ціллю встановлення доплат до ціни сільськогосподарської продукції, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державі виробниками таких населених пунктів є забезпечення соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських. Така ціль не є ціллю цінового регулювання, яке має на меті забезпечення розвитку конкуренції, а тому, дана мета може бути ефективно реалізована в рамках способу «Державна підтримка» за допомогою інших відповідних інструментів.

Крім того, відсутність регулювання та визначення переліку сільськогосподарської продукції щодо якої встановлюється доплата, призвела до неможливості визначити чи є така продукція соціально-значущою, чи справляє вона визначальний вплив на інші товарні групи.

ПРОПОЗИЦІЇ

Керуючись Методологією доцільності застосування цінового регулювання, приходимо до висновку щодо необхідності регулювання даної товарної групи лише у разі необґрунтованого стрімкого коливання цін на неї і тільки в разі віднесення такої продукції до соціально значущої. В іншому випадку, регулювання недоцільне.

¹ Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 establishing a common organisation of the markets in agricultural products and repealing Council Regulations (EEC) No 922/72, (EEC) No 234/79, (EC) No 1037/2001 and (EC) No 1234/2007 - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32013R1308>

² Article 7 Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council of 17 December 2013 establishing a common organisation of the markets in agricultural products and repealing Council Regulations (EEC) No 922/72, (EEC) No 234/79, (EC) No 1037/2001 and (EC) No 1234/2007 - <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32013R1308>

Сфери	Пропозиції
Цукор та цукрові буряки, відповідно до закону України «про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»	Скасувати
Об'єкти державного цінового регулювання (регулювання в межах організованого аграрного ринку України)	Залишити
С/г продукція, вироблена в гірській місцевості	Скасувати. Вводити регулювання лише у разі необгрунтованого, стрімкого коливання цін на товарну групу, яка є соціально-значущою. Забезпечити досягнення цілі «соціально-економічного розвитку населених пунктів, яким надано статус гірських» за допомогою інструментів способу «державна підтримка»
Вітчизняне машинобудування для агропромислового комплексу	Залишити моніторинг

ОБ'ЄКТИ БЛАГОУСТРОЮ

Сфери	Послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах	Послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів
Спосіб цінового регулювання	Фіксовані ціни	Фіксовані ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про благоустрій населених пунктів»	Закон «Про благоустрій населених пунктів»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах» від 24.02.2016 №107	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів» від 02.03.2010 №258
Орган, який формує ціни/тарифи	Кабінет Міністрів	Кабінет Міністрів
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про благоустрій населених пунктів»	Закон «Про благоустрій населених пунктів»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Встановлюється актами ОМС	Встановлюється актами ОМС
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	ОМС	ОМС
Статус суб'єкта господарювання, для якого встановлюється регулювання	Власники об'єктів благоустрою усіх форм власності, які встановлюють громадські вбиральні на відповідних об'єктах благоустрою	Суб'єкт господарювання, який здійснює облаштування і утримання майданчиків для платного паркування транспортних засобів

ЩОДО ПОСЛУГ З КОРИСТУВАННЯ ГРОМАДСЬКИМИ ВБИРАЛЬНЯМИ В НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Згідно зі статтею 15 Закону «Про благоустрій населених пунктів» тарифи на послуги з користування громадськими вбиральнями встановлюються органами місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Механізм формування тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах визначений постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. №107 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах» та поширюється на власників об'єктів благоустрою усіх форм власності, які встановлюють громадські вбиральні на відповідних об'єктах благоустрою.

ВИСНОВКИ

Статтею 12 Закону про ціни визначено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що

виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Отже, як бачимо, на встановлення тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями дія Закону про ціни не поширюється, тому, з метою розвитку конкуренції, створення умов, сприятливих для життєдіяльності людини, впровадження екологічних заходів з покращання мікроклімату та санітарного очищення територій населених пунктів цінове регулювання таких послуг слід скасувати.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати ціноутворення на послуги з користування громадськими вбиральнями.

ЩОДО ПОСЛУГ З КОРИСТУВАННЯ МАЙДАНЧИКАМИ ДЛЯ ПЛАТНОГО ПАРКУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Статтю 28-1 Закону «Про благоустрій населених пунктів» передбачено, що тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів встановлюються органами місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів затвердженого Кабінетом Міністрів.

Порядок формування тарифів на послуги користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів затверджено постановою Кабінету Міністрів від 02.03.2010 року №258 (далі – Порядок).

Відповідно до пункту 6 Порядку вартість послуг визначається виходячи з розміру повної планованої собівартості послуг, планованого прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів).

ВИСНОВКИ

Статтю 12 Закону про ціни визначено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Отже, як бачимо, на встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів дія Закону про ціни не поширюється, тому, з метою розвитку конкуренції, покращення стану благоустрою населених пунктів, експлуатації вулично-дорожньої мережі та створення безпечних і комфортних умов для учасників дорожнього руху, цінове регулювання зазначеної сфери слід скасувати.

Крім того, право на облаштування майданчиків для платного паркування транспортних засобів повинно надаватися на конкурсній основі та розглядатися в рамках іншого способу державного регулювання – «Доступ до спільного ресурсу».

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати ціноутворення на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів.

МИСЛИВСТВО

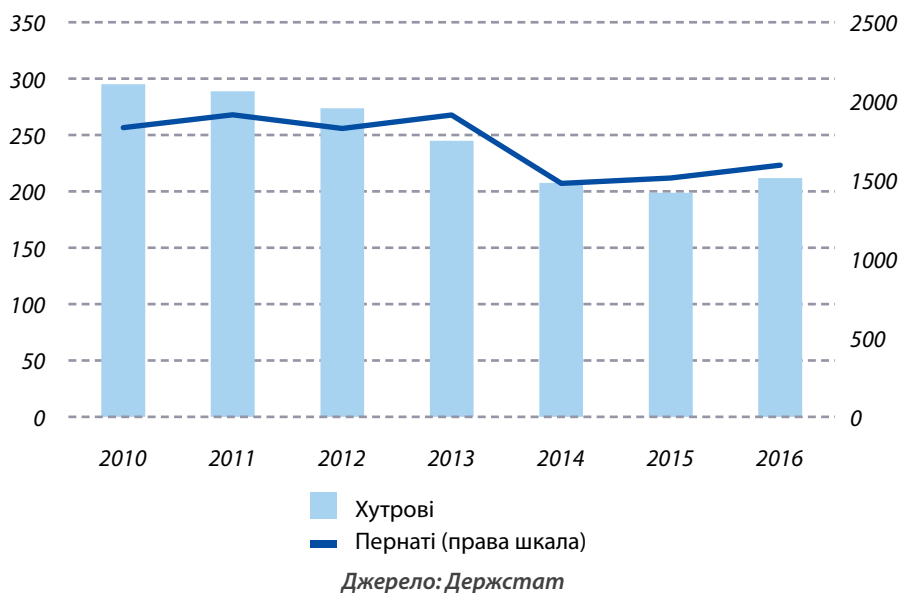
Сфери	На мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами	На послуги, надані іноземним громадянам	На продукцію полювання, включаючи живу дичину, яка поставляється на експорт	Ціни на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмедя
Перелік товарів робіт та послуг	Олень благородний, олень, олень плямистий, лось, кабан, козуля, муфлон, лань, вовк, заєць, гуска, качка, фазан, куріпка, вальдшнеп, голуб, перепілка, кулики	Зустріч/проводи на місці прибуття/відбуття (у тому числі послуги носильника), проживання в будинку мисливця в господарстві за одну добу, харчування (триразове) у господарстві за один день, транспорт під час полювання (за один день полювання) та інші	Жива дичина	Кабан, лань, олені європейський та плямистий, козуля, лось, муфлон, білка, бабак, бобр, борсук, ондатра, куниця лісова, ведмідь
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни			
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548			
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ Держкомлітгосп «Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються» від 28.02.2002 №26	Регулювання відсутнє		Наказ Мінагрополітики «Про затвердження Вартості ліцензій на добування мисливських тварин у мисливських угіддях України» від 16.05.2011 №179
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Державне агентство лісових ресурсів України			
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548			
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Мінекономрозвитку		Мінфін	
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Для користувачів мисливських угідь та мисливців			

Види діяльності	1.7 Мисливство, відловлювання тварин і надання пов'язаних із ними послуг
Кількість учасників ринку	378
Частка у ВВП	0,002%
Кількість найнятих працівників	1,8 тис.
Концентрація	Окремі ознаки природної монополії
Інші вади ринку	Спільний відновлювальний ресурс
Залежність від імпорту	Відсутня
Залежність від праці	Значна (41%)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Граничні тарифи
Державне володіння	Значне
Суб'єкт регулювання	Державний комітет лісового господарства

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Мисливство є нішовим рекреаційним ринком, частка якого у споживчому кошику настільки мала, що не обраховується.

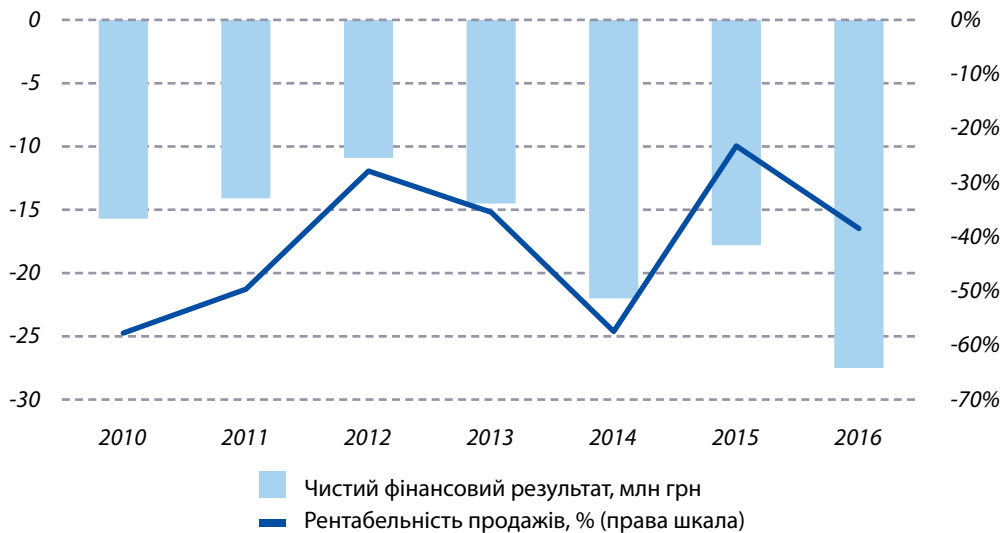
**ДОБУВАННЯ МИСЛИВСЬКИХ ТВАРИН,
тис. голів**

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Мисливство має ознаки локальної природної монополії. Більшість людей навряд чи буде їздити полювати в інші регіони, хіба що це досвідчені любителі, які з одного боку, мають на це більше часу та коштів, з іншого – більш вибагливі. Через це місцеве мисливське господарство, скорше за все, буде єдиним, до якого звернуться місцеві жителі. Але навіть в такій нішовій сфері регулювання призвело до хронічної збитковості.

ПРИБУТКОВІСТЬ МИСЛИВСТВА

Джерело: Держстат

ВИСНОВКИ

Відповідно до пунктів 10 та 11 Постанови №1548 Держкомлісгосп за погодженням з Мінекономрозвитку для всіх користувачів мисливських угідь України здійснює регулювання цін і тарифів на продукцію полювання, включаючи живу дичину, яка поставляється на експорт; на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами; на послуги, надані іноземним громадянам.

Держкомлісгосп за погодженням з Мінфіном затверджує ціни на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмедя.

Проте, відповідно до статті 18 Закону України «Про мисливське господарство та полювання», вартість ліцензій на добування мисливських тварин визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики. Відповідно до Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, Мінагрополітики є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах лісового та мисливського господарства.

Таким чином, пункти 10, 11 Постанови КМУ №1548 суперечать актам вищої юридичної сили та є неактуальними.

Окрім того, статтю 13 Закону «Про мисливське господарство та полювання» визначається порядок здійснення полювання іноземцями в Україні. Зокрема, встановлено, що умови організації та здійснення полювання іноземцями, розмір плати за надані послуги і добути продукцію полювання визначаються відповідними договорами, що укладаються між іноземцями або юридичними особами, які організують для них полювання, та користувачами мисливських угідь.

Таким чином, правовідносини у даній галузі регулюються на договірному рівні.

Слід зазначити, що даний ринок послуг не є соціально-значущим та не справляє визначальний вплив на інші товари та послуги (частка в споживчому кошику відсутня), не є монопольним ринком. Законодавчо закріпленою ціллю ціноутворення в сфері мисливських послуг є регулювання чисельності, використання та відтворення тваринного світу¹. Однак в розумінні Закону про ціни, така ціль не може бути і не є ціллю державного цінового регулювання. Керуючись засадами цінового регулювання та Методологією доцільності застосування державного цінового регулювання, цінове регулювання вважаємо недоцільним.

¹ Закон України "Про мисливське господарство та полювання" - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1478-14> (Преамбула)

ПРОПОЗИЦІЇ

Незважаючи на ознаки природної монополії, ми не бачимо необхідність в ціновому регулюванні даного ринку. Пропонуємо скасувати державне цінове регулювання в сфері мисливства.

КОНФІДЕНЦІЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Сфери	Послуги конфіденційного зв'язку
Перелік товарів, робіт та послуг	<p>Установлення, переустановлення абонентського терміналу з функціями криптографічного захисту інформації;</p> <p>плата за користування абонентським терміналом з функціями криптографічного захисту інформації;</p> <p>плата за одну повну чи неповну хвилину розмови в телефонній мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>переоформлення договору на користування абонентським терміналом з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>включення після тимчасового відключення абонентського терміналу з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>щомісячна плата за користування послугами захисту інформації в телефонній мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>щомісячна плата за користування абонентським терміналом з функціями криптографічного захисту інформації;</p> <p>плата за кожен (чергову) зміну ключових даних в абонентському терміналі з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>плата за технічне обслуговування абонентського терміналу з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>плата за надання однієї додаткової сервісної послуги автоматичної телефонної станції телефонної мережі конфіденційного зв'язку;</p> <p>плата за організацію та включення цифрового каналу;</p> <p>зміна швидкості цифрового каналу на прохання абонента;</p> <p>плата за користування цифровим каналом з пропускною спроможністю;</p> <p>плата за користування захищеним цифровим каналом;</p> <p>плата за підключення до захищеного вузла Інтернет-доступу;</p> <p>плата за безлімітний захищений доступ до мережі Інтернет;</p> <p>плата за підключення до спеціальної мережі стільникового зв'язку Національної системи конфіденційного зв'язку;</p> <p>щомісячна плата за користування послугами захисту інформації у спеціальній мережі стільникового зв'язку Національної системи конфіденційного зв'язку;</p> <p>плата за зміну ключових даних в абонентському терміналі спеціального стільникового зв'язку з функціями криптографічного захисту інформації;</p> <p>щомісячна плата за користування абонентським терміналом спеціального стільникового зв'язку з функціями криптографічного захисту інформації;</p> <p>технічний нагляд за роботами в телекомунікаційних спорудах, де прокладені кабелі Національної системи конфіденційного зв'язку;</p> <p>погодження проектів на будівництво, пов'язане з винесенням кабелів Національної системи конфіденційного зв'язку;</p> <p>розробка технічних завдань (технічних умов) на проектування, будівництво абонентських ліній і монтаж кінцевого обладнання у приміщеннях абонентів Національної системи конфіденційного зв'язку.</p>
Спосіб державного регулювання	Граничні тарифи на послуги конфіденційного зв'язку
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ адміністрації Держспецзв'язку «Про затвердження Граничних тарифів на послуги конфіденційного зв'язку» від 07.08.2013 №420
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Адміністрація Держспецзв'язку

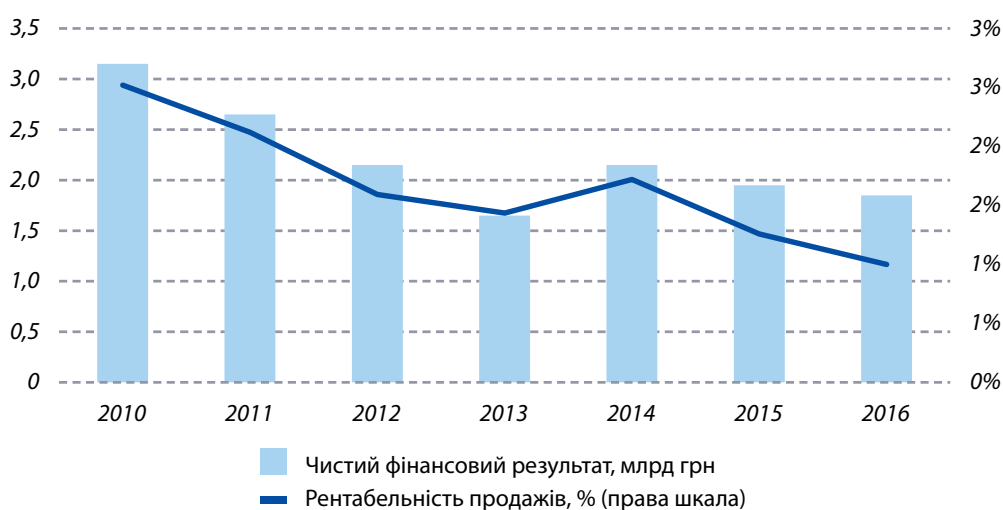
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 р. №1548
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Державні підприємства, що входять до структури Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України

Види діяльності	61.1 Діяльність у сфері провідного електрозв'язку (спільно)
Кількість учасників ринку	17
Частка у ВВП	–
Кількість найнятих працівників	–
Концентрація	Висока
Інші вади ринку	–
Залежність від імпорту	Середня (обладнання)
Залежність від праці	–
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифів
Державне володіння	Повне
Суб'єкт регулювання	Держспецзв'язку

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Послуги конфіденційного зв'язку надаються тільки державними підприємствами, що входять до структури Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, тому на цьому ринку фактично існує державна монополія. При цьому встановлені тарифи дозволяли підприємствам працювати з мінімальною рентабельністю.

ПРИБУТКОВІСТЬ КОНФІДЕНЦІЙНОГО ЗВ'ЯЗКУ

Джерело: Державне підприємство спеціального зв'язку

ВИСНОВКИ

Відповідно до статті 12 Закону про ціни державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку. З огляду на зазначене, регулювання щодо встановлення тарифів на послуги конфіденційного зв'язку підпадає під дію Закону про ціни та є актуальним.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити існуюче регулювання щодо встановлення тарифів на послуги конфіденційного зв'язку.

ОБОРОННІ ТОВАРИ

Сфери	Продукція, роботи, послуги оборонного призначення	Ремонт озброєння і військової техніки	Зapasні частини і деталі, що виробляються підприємствами, які належать до сфери управління міністерства оборони України	Транспортні послуги, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери управління міністерства оборони України	Продукція підприємств громадського харчування, розміщених у військових місцечках закритого типу
Спосіб державного регулювання	Регулювання цін	Регулювання вартості	Регулювання вартості	Граничні/фіксовані тарифи	Граничні розміри націнок
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про державне оборонне замовлення»	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року №1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»			
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р. №517 «Про затвердження Порядку формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення у разі, коли відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур»			Регулювання відсутнє	
Орган, який формує ціни/тарифи	Кабінет Міністрів України			Міністерство оборони України	
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про державне оборонне замовлення»				Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. №1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»

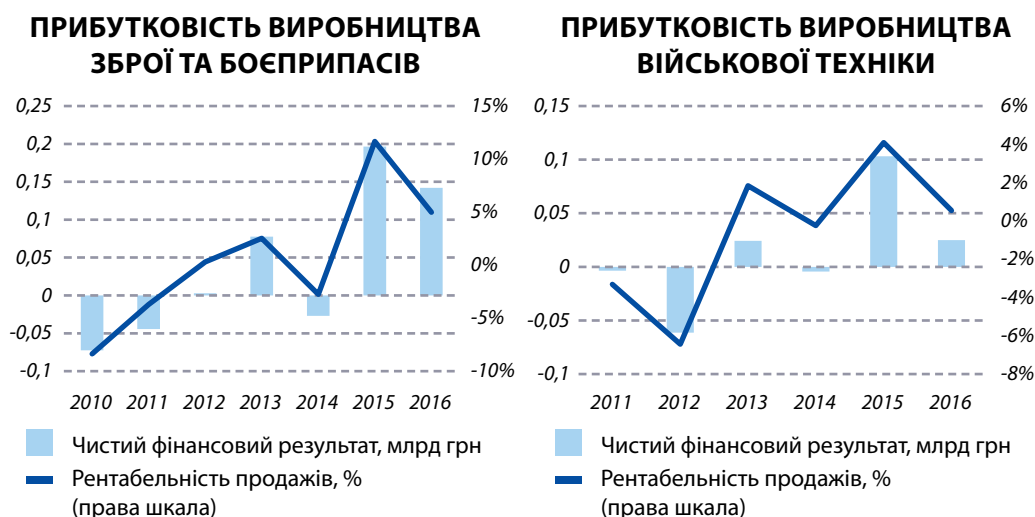
Види діяльності	25.4 Виробництво зброї та боєприпасів 30.4 Виробництво військових транспортних засобів
Кількість учасників ринку	63 , в т.ч.: 42 (зброя та боєприпаси) 21 (транспортні засоби)
Частка у ВВП	0,1%
Кількість найнятих працівників	21 тис. , в т.ч.: 9,6 тис. (зброя та боєприпаси) 11,4 тис. (транспортні засоби)
Концентрація	Середня
Інші вади ринку	Суспільне благо (замовник)
Залежність від імпорту	Середня (обладнання)
Залежність від праці	Значна (39% , зброя та боєприпаси), Середня (23% , транспортні засоби)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	граничні/фіксовані тарифи, граничні розміри націнок
Державне володіння	Повне
Суб'єкт регулювання	Кабінет міністрів України, Міністерство оборони України

РИНОК

Продукція оборонного призначення – озброєння, військова та спеціальна техніка, військова зброя і боєприпаси, спеціальні комплектувальні вироби для їх виготовлення та експлуатації, матеріали та обладнання, спеціально призначені для їх розроблення, виготовлення або використання, спеціальні технічні засоби¹. Із зрозумілих причин детальної інформації про цей ринок, за виключенням фінансової звітності підприємств, в публічному доступі немає.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Концентрація на ринку виробництва зброї, боєприпасів та військової техніки є середньою, оскільки на цьому ринку є бар'єр для входу – такою діяльністю по факту займаються лише підприємства державної власності. З іншого боку, це не має значення з точки зору фінансового результату, оскільки що замовник, що виробники є державними, тому будь-які прибутки все одно повернуться до бюджету. Винятком є лише прибуток від продукції, що виробляється для експорту, але цього випадку цінове регулювання не стосується.

Джерело: Держстат

¹ Стаття 1 Закону "Про державне оборонне замовлення" - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/464-14>

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Законом України «Про державне оборонне замовлення» визначається, що укладення державних контрактів з оборонного замовлення здійснюється державними замовниками з урахуванням затверджених основних показників оборонного замовлення шляхом визначення на конкурентних засадах виконавців серед суб'єктів господарської діяльності, якщо інше не передбачено Законами «Про публічні закупівлі», «Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони» та цим Законом¹. У разі, якщо відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур, то порядок формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення визначаються Кабінетом Міністрів України².

Таким чином, регулюванню підлягає механізм формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення, які закуповуються державними замовниками (центральні органи виконавчої влади, інші державні органи - головні розпорядники бюджетних коштів, військові формування, утворені відповідно до законів України) за державним оборонним замовленням у разі, коли відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур.

Цілями такого регулювання є забезпечення оборонними товарами, роботами та послугами Міністерство внутрішніх справ, Міністерство економічного розвитку і торгівлі, Міністерство інфраструктури, Міністерство оборони, Міністерство юстиції, Державну службу з надзвичайних ситуацій, Службу безпеки, Службу зовнішньої розвідки, Державне космічне агентство, Адміністрацію Державної прикордонної служби, Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Головне управління розвідки Міністерства оборони, Управління державної охорони, Національне антикорупційне бюро, Національну гвардію, Національну поліцію³. Дане регулювання не направлено на розвиток конкуренції або протидії зловживанню монопольним становищем, що є цілями державного цінового регулювання.

Щодо цінового регулювання вартості ремонту озброєння і військової техніки та цін на запасні частини і деталі, що виробляються підприємствами, які належать до сфери його управління, а також тарифів на транспортні послуги, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери його управління; граничних розмірів націнок на продукцію підприємств громадського харчування, розміщених у військових містечках закритого типу, то дані правовідносини є відносинами внутрішнього підпорядкування між Міністерством оборони та військовими частинами, підприємствами та організаціями, які належать до сфери його управління.

ВИСНОВКИ

З огляду на зазначене, цінове регулювання, запроваджене до механізму формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення (без здійснення конкурентних процедур), до ремонту озброєння і військової техніки, до запасних частин і деталей, до транспортних послуг, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери управління Міністерства оборони України, до продукції підприємств громадського харчування, розміщених у військових містечках закритого типу не є предметом цінового регулювання у розумінні Закону про ціни, Методології доцільності застосування державного цінового регулювання, а отже має залишатися у тому вигляді, в якому воно є, якщо на думку Міністерства оборони України це є доцільним.

¹ Стаття 7 Закону "Про державне оборонне замовлення" - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/464-14>

² Частина 5 статті 7 Закону "Про державне оборонне замовлення" - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/464-14>

³ Постанова Кабінету Міністрів України "Питання державного оборонного замовлення" від 27 квітня 2011 р. N 464 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/464-2011-%D0%BF>

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити існуюче регулювання. Державне цінове регулювання не розповсюджується.

КОШТОРИСНА НОРМАТИВНА БАЗА В БУДІВНИЦТВІ

Сфери	Формування кошторисної нормативної бази, визначення порядку її застосування у будівництві
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про ціни і ціноутворення» (стаття 7 частина 2)
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України від 20.10.2016 №281 «Про затвердження Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів», Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України «Про прийняття національного стандарту ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 Правила визначення вартості будівництва» від 05.07.2013 року №293
Орган, який формує ціни/тарифи	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про ціни і ціноутворення» (стаття 7 частина 2)

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Наказом Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства від 20.10.2016 №281 встановлюється єдиний механізм розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії¹. Також Мінрегіоном було прийнято ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», яким встановлюються основні правила з визначення вартості нового будівництва, реконструкції, капітального ремонту та технічного переоснащення будинків, будівель і споруд будь-якого призначення, їх комплексів, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, а також реєстрації пам'яток архітектури та містобудування, і який має обов'язковий характер при визначенні вартості будівництва об'єктів, що споруджуються за рахунок бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії².

ВИСНОВКИ

В розумінні статті 12 Закону про ціни, будівництво об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії, не відносяться ні до товарів, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, ні до товарів, що мають істотну соціальну значущість, ні до товарів, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

¹ Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства від 20.10.2016 №281 "Про затвердження Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1469-16/print1466144402764486>

² Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України "Про прийняття національного стандарту ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 Правила визначення вартості будівництва" від 05.07.2013 року №293 - http://dbn.at.ua/_id/11/1113__1.1-1-2013.pdf

Запроваджене цінове регулювання формування кошторисної нормативної бази спрямоване на економію бюджетних коштів та виступає інструментом регулювання та здійснення закупівель за кошти Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів, а також коштів державних та комунальних підприємств, установ та організацій.

З огляду на зазначене, цінове регулювання, яке запроваджене до формування кошторисної нормативної бази, не відповідає правовій природі державного цінового регулювання та має бути виведено з під сфери дії Закону про ціни.

ПРОПОЗИЦІЇ

Державне цінове регулювання не розповсюджується. Залишити існуюче регулювання у тому вигляді, в якому воно є, якщо на думку регулятора це є доцільним. Застосувати інші механізми для досягнення цілі.

ВИПРОБУВАННЯ АВТОБУСІВ

Сфери	Послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Кабінету Міністрів «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21.05.2009 №524
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Мінінфраструктури
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Мінекономрозвитку, Мінфін

Види діяльності	71.2 Технічні випробування та дослідження (спільно)
Кількість учасників ринку	40
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	Середня
Інші вади ринку	–
Залежність від імпорту	Середня (обладнання)
Залежність від праці	Середня
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Граничні ціни
Державне володіння	–
Суб'єкт регулювання	Міністерство інфраструктури

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Підпунктом а) пункту 2 Постанови №1548 визначені повноваження Мінінфраструктури щодо встановлення тарифів за погодженням з Мінекономрозвитку і Мінфіном на послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки. Слід зазначити, що Мінінфраструктури таке регулювання не встановлено. Граничний розмір плати визначено постановою Кабінету Міністрів «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21 травня 2009 р. №524, який не повинен перевищувати **18** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян¹.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21 травня 2009 р. N 524 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/524-2009-%D0%BF>

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Пунктом 32 Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 року №176¹, та пунктом 2 постанови Кабінету Міністрів «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21 травня 2009 року №524 визначено, що дані послуги можуть надаватися акредитованими Національним агентством з акредитації випробувальними лабораторіями.

Згідно реєстру випробувальних лабораторій, який міститься на офіційному веб-сайті Національного агентства з акредитації України, таких підприємств нараховується 40².

На жаль, оцінити прибутковість цієї діяльності в цілому неможливо, оскільки в багатьох випадках випробування не є основним видом діяльності відповідних компаній. Зокрема, цим займаються самі виробники (наприклад, «Богдан Моторс», Запорізький та Львівський автомобільні заводи), компанії, що торгують автомобілями, станції технічного обслуговування та навіть автомобільні перевізники (наприклад, Автолукс).

ІВтім, для тієї частини компаній, для яких це основний вид діяльності, в аналізі фінансових результатів є сенс. Таких компаній нараховується 25. Всі останні роки фінансовий результат в середньому був позитивним, причому в 2016 він був найкращим за останні роки. Зазначимо також, що при цьому за обсягами продажів в 2014 році ринок вдвічі скоротився у порівнянні з історичним максимумом, зафіксованим в 2012 році, але останні два роки знову зростає.

ПРИБУТКОВІСТЬ ТЕСТУВАННЯ АВТО

Джерело: YouControl

ВИСНОВКИ

Таким чином, ознаки монополії на даному ринку відсутні, а ринок є конкурентним. Окрім того, дана товарна група не справляє визначальний вплив на інші товари та послуги та не несе соціальної значущості (частка в споживчому кошику відсутня). Цілю такого регулювання є підтвердження відповідності транспортного засобу вимогам безпеки³, що не є цілю державного цінового регулювання.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати державне цінове регулювання.

¹ Пункт 32 Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. N 176 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/176-97-%D0%BF>

² Реєстр випробувальних лабораторій, який міститься на офіційному веб-сайті Національного агентства з акредитації України - <https://naau.org.ua/reestr-akreditovanix-ooov/>

³ Пункт 32 Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. N 176 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/176-97-%D0%BF>

ЕЛЕКТРОННИЙ ЦИФРОВИЙ ПІДПИС

Сфери	Послуги, пов'язані з електронним цифровим підписом, що надаються акредитованими центрами сертифікації ключів органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям державної форми власності
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни (тарифи)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Регулювання відсутнє
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Державне агентство з питань електронного урядування (Держкомінформнауки)
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Мінекономрозвитку

РИНОК

Електронний цифровий підпис – вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача. Накладання ЕЦП надає електронному документу юридичної сили.

Відповідні послуги надаються центрами сертифікації ключів. За даними Центрального засвідчувального органу Міністерства юстиції, зараз електронний реєстр відповідних суб'єктів¹ містить **24** акредитованих центрів ЕЦП, а також **5** зареєстрованих, але ще не акредитованих, і **3** зареєстрованих зі скасованою акредитацією. Серед акредитованих центрів є центри, що належать органам влади, державним і комунальним підприємствам, банкам та іншим фінансовим установам, а також спеціалізованим приватним підприємствам.

Громадянам такі послуги дуже часто надаються безкоштовно. Наприклад, це можна зробити в центрах обслуговування платників податків Державної фіскальної служби або (за умови користування іншими послугами) в двох найбільших державних банках України.

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Частиною 8 статті 5 Закону України «Про електронний цифровий підпис» встановлюється, що порядок застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності визначається Кабінетом Міністрів України².

Порядком застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності, затвердженим постановою Кабінету

¹ З реєстром можна ознайомитися за посиланням - <https://czo.gov.ua/ca-registry>

² Ч. 8 ст. 5 Закону «Про електронний цифровий підпис» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852-15>

Міністрів України від 28.10.2004 №1452, визначалось, що граничні ціни (тарифи) на послуги, пов'язані з електронним цифровим підписом, що надаються установам акредитованими центрами сертифікації ключів, установлюються Мінтрансзв'язку за погодженням з Мінекономіки (в редакції 2004 року); установлюються Мінтрансзв'язку за поданням Держкомінформатизації та погодженням з Мінекономіки (у редакції 22.01.2010 року); установлюються Держкомінформнауки та погодженням з Мінекономіки (у редакції 04.08.2010 року); установлюються Мін'юстом та погодженням з Мінекономрозвитку (у редакції 12.10.2011 року)¹. Постановою Кабінету Міністрів «Про внесення змін до Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» від 08.09.2015 №675 такий пункт та повноваження органів було виключено взагалі².

Наразі, частиною 5 Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2004 №1452 визначено, що установа отримує на договірних засадах послуги електронного цифрового підпису від акредитованих центрів сертифікації ключів.

Відповідно до частини 2 статті 8 Закону «Про електронний цифровий підпис» обслуговування фізичних та юридичних осіб здійснюється центром сертифікації ключів на договірних засадах³.

Тобто положення Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності корелюється з частиною 2 статті 8 Закону «Про електронний цифровий підпис». В той же час, пункт 25 Постанови №1548 суперечить вищезазначеним нормативно-правовим актам.

Окрім того, Державне агентство з питань електронного урядування, на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу №44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності, повідомило про відсутність повноважень у сфері цінової (тарифної) політики.

ВИСНОВКИ

Регулювання даної сфери є неактуальним і потребує скасування.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати регулювання. Виключити пункт 25 з Постанови КМУ №1548.

¹ Постанова Кабінету Міністрів "Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності" від 28 жовтня 2004 р. №1452 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1452-2004-%D0%BF>

² Постанова Кабінету Міністрів "Про внесення змін до Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності" від 08.09.2015 №675 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/675-2015-%D0%BF>

³ Частина 2 статті 8 Закону України "Про електронний цифровий підпис" - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852-15>

РИТУАЛЬНІ ПОСЛУГИ

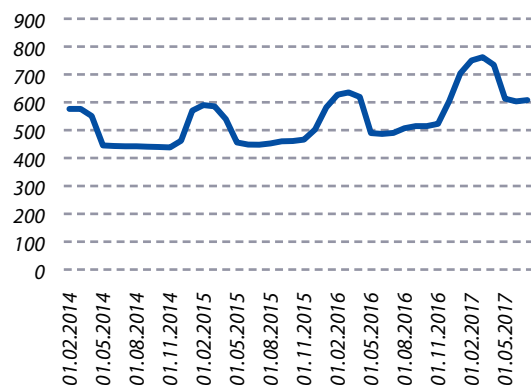
Сфери	Ритуальні послуги, визначені мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та предмети ритуальної належності
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про поховання та похоронну справу»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження Єдиної методики визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності» від 19.11.2003 №194
Орган, який формує ціни/тарифи	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про поховання та похоронну справу»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Власні акти місцевих органів влади
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Виконавчі органи сільської, селищної, міської ради
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон України «Про поховання та похоронну справу»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у сфері надання ритуальних послуг незалежно від форми власності

Види діяльності	96.03 Організування поховань і надання суміжних послуг
Кількість учасників ринку	200 (оцінка)
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	Ознаки природної монополії (локальної)
Інші особливості ринку	Спільний ресурс (земля)
Залежність від імпорту	Низька
Залежність від праці	Значна
Частка в споживчому кошику	0,53%
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифу
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Місцеві органи влади

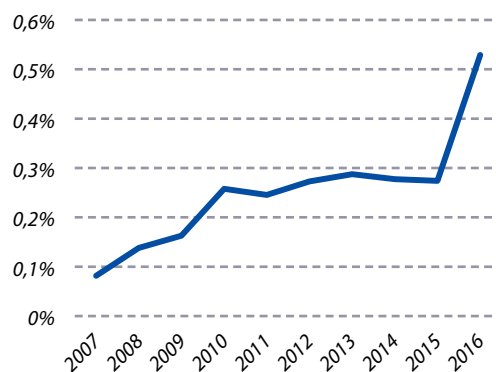
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Ринок ритуальних послуг є дуже специфічним ринком. Будучи послугами першої необхідності, вони характеризуються несподіваністю (в більшості випадків), терміновістю, часто відсутністю вибору та тим фактом, що за послуги сплачують родичі померлого (або держава у разі відсутності родичів або неможливості їх ідентифікувати або знайти). При цьому даний ринок чималий. В 2017 році померло **574 тис. людей**.

ТАРИФИ НА РИТУАЛЬНІ ПОСЛУГИ, грн

ЧАСТКА РИТУАЛЬНИХ ПОСЛУГ У СПОЖИВЧОМУ КОШКУ

Джерело: Держстат

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Ринок ритуальних послуг містить ознаки монополії, оскільки часто такі послуги надаються самими операторами кладовищ або крематоріїв. Останні ж, хоч і відсутні у реєстрі суб'єктів природних монополій, який веде Антимонопольний комітет, по факту мають ознаки природної монополії. В більшості населених пунктів кладовище одне. Декілька мають лише деякі великі міста (що само по собі дозволяє залишити за компаніями статус природної монополії, як у випадку з аеропортами Києва).

ПРИБУТКОВІСТЬ РИТУАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Джерело: YouControl

ВИСНОВКИ

Ринок характеризується стабільним попитом та монопольною пропозицією. Додатковою обставиною є використання такого спільного обмеженого ресурсу, як земля. Все це створює передумови для регулювання даних послуг.

ПРОПОЗИЦІЇ

Ринок надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності є ринком, суміжним з де-факто природними монополіями. Враховуючи також соціальну значущість ринку (на рік в Україні помирає **декілька сотень тисяч** людей), пропонуємо залишити цінове регулювання.

ПОСЛУГИ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Сфери	Послуги з надання медичної допомоги, що надаються окремими науково-дослідними установами Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги	Платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги	Платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я МВС	Екстрена медична допомога, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни (тарифи)	Граничні ціни	Фіксовані ціни (тарифи)	Встановлення граничного розміру рентабельності
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548			Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту» від 19.03.2014 р. №121
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Спільний наказ Міністерства охорони здоров'я України та Національної академії медичних наук України від 20.09.2017 №1123/64 «Про затвердження Розрахунку тарифів на послуги з надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги учасниками пілотного проекту»	Регулювання відсутнє	Регулювання відсутнє, розроблено проект, що знаходиться на погодженні в Державній регуляторній службі України	Наказ МОЗ «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України» від 11.11.1997 №328
Орган, який формує ціни/тарифи	МОЗ	Регулювання відсутнє	МВС	МОЗ

<p>НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту» від 19 березня 2014 року №121</p>
<p>НПА, який затверджує ціну/тариф</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Встановлюються власними актами Ради міністрів Автономної Республіки Крим, областими, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>
<p>Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>
<p>НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>	<p>Регулювання відсутнє</p>
<p>Орган, який здійснює погодження (за потреби)</p>	<p>Не потребує</p>	<p>Не потребує</p>	<p>Мінфін</p>	<p>Не потребує</p>
<p>Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)</p>	<p>Державні установи: Національний інститут хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова Національної академії медичних наук України, м. Київ; Інститут нейрохірургії імені академіка А.П. Ромоданова Національної академії медичних наук України, м. Київ; Національний інститут серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова Національної академії медичних наук України, м. Київ; Національний науковий центр «Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска Національної академії медичних наук України», м. Київ.</p>	<p>Лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проєкту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги</p>	<p>Заклади охорони здоров'я МВС</p>	<p>Державний, комунальний заклад охорони здоров'я</p>

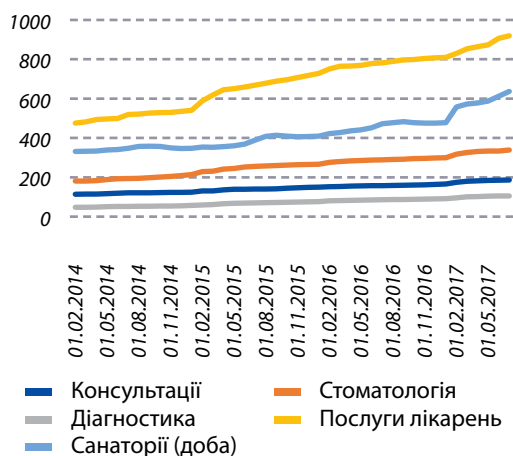
Види діяльності	86 Охорона здоров'я
Кількість учасників ринку	11,9 тис.
Частка у ВВП	2,5%
Кількість найнятих працівників	187 тис.
Концентрація	Середня
Інші особливості ринку	Суспільне благо
Залежність від імпорту	Значна (ліки, обладнання)
Залежність від праці	Значна
Частка в споживчому кошику	1,21%
Тип регулювання ціни	Фіксовані/граничні ціни/тарифи, гранична рентабельність
Державне володіння	Значне
Суб'єкт регулювання	Міністерство охорони здоров'я, Міністерство внутрішніх справ

ЩОДО ПОСЛУГ З НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ, ЩО НАДАЮТЬСЯ ОКРЕМИМИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИМИ УСТАНОВАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК, ЯКІ Є УЧАСНИКАМИ ПІЛОТНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО ЗМІНИ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

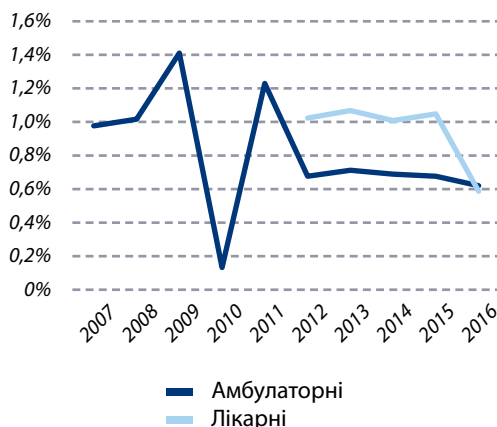
РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Платні послуги державних медичних установ – дуже вузький ринок. Він займає проміжне положення між безкоштовною державною медициною та комерційними приватними закладами охорони здоров'я.

ТАРИФИ НА МЕДИЧНІ ПОСЛУГИ, грн

ЧАСТКА МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ У МЕДИЧНОМУ КОШИКУ

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Пунктом 26 Постанови №1548 передбачено, що МОЗ затверджує тарифи на послуги з надання медичної допомоги, які надаються окремими науково-дослідними установами Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги.

В той же час, відповідно до пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 р. №425 «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук», пілотний проект щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих

науково-дослідних установах Національної академії медичних наук підлягає реалізації з 1 липня по 31 грудня 2017 р. (далі – Пілотний проект).

ВИСНОВКИ

Пілотний проект має тимчасовий строк дії та завершується 31 грудня 2017 року. Станом на 25 грудня 2017 року його дію не пролонговано.

ПРОПОЗИЦІЇ:

Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548, виключивши з неї пункт 26.

ЩОДО ПЛАТНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬ ЛІКУВАЛЬНО-ПРОФІЛАКТИЧНІ ДЕРЖАВНІ І КОМУНАЛЬНІ ЗАКЛАДИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я, КРІМ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я МВС, ОКРЕМИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ УСТАНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК, ЯКІ Є УЧАСНИКАМИ ПІЛОТНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО ЗМІНИ МЕХАНІЗМУ ФІНАНСУВАННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Абзац 3 пункту 12 Постанови №1548 передбачає, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації регулюють (встановлюють), зокрема, тарифи на платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги.

Це означає, що в кожній області локальними нормативно-правовими актами затверджені різні тарифи для одних й тих самих медичних послуг.

В той же час, 19 жовтня 2017 року Верховна Рада ухвалила Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», який набирає чинності 30 січня 2018 року (далі - Закон про гарантії медичного обслуговування).

Відповідно до цього Закону держава гарантує повну оплату згідно з тарифом за рахунок коштів Державного бюджету надання громадянам необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів, що передбачені програмою медичних гарантій (стаття 3 Закону про гарантії медичного обслуговування).

Програмою медичних гарантій визначаються перелік та обсяг медичних послуг та лікарських засобів, оплата яких гарантується за рахунок коштів Державного бюджету (стаття 4 Закону про гарантії медичного обслуговування).

Для всієї території України встановлюються єдині тарифи оплати надання медичних послуг, лікарських засобів та медичних виробів, розміри реімбурсації лікарських засобів, які надаються пацієнтам за програмою медичних гарантій (стаття 10 Закону про гарантії медичного обслуговування).

Методика розрахунку тарифів і коригувальні коефіцієнти затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної фінансової і бюджетної політики.

Перехідними та прикінцевими положеннями Закону про гарантії медичного обслуговування передбачено, що дія Закону про ціни не поширюється на встановлення тарифів на медичні послуги та лікарські засоби в межах програми

медичних гарантій згідно із Законом «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

ВИСНОВКИ

Тарифи на платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я не можуть тепер встановлюватись Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, тому абзац 3 пункту 12 не відповідає Закону про гарантії медичного обслуговування.

ПРОПОЗИЦІЇ

Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548, виключивши з неї абзац 3 пункту 12.

ЩОДО ПЛАТНИХ ПОСЛУГ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я МВС

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Згідно з пунктом 7 постанови №1548 МВС встановлює тарифи на платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я МВС. Зазначена норма з наведених вище причин також не відповідає Закону про гарантії медичного обслуговування.

ПРОПОЗИЦІЇ

Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548, виключивши з неї абзац 3 пункту 7.

ЩОДО ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ, ЩО НАДАЄТЬСЯ ІНОЗЕМНИМ ГРОМАДЯНАМ ДЕРЖАВНИМИ ТА КОМУНАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Пунктом 2 постанови Кабінету Міністрів від 19 березня 2014 р. №121 «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту» передбачено, що вартість медичної допомоги, наданої іноземцю або особі без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, визначається закладом охорони здоров'я, який її надав, у встановленому МОЗ порядку (далі – Постанова №121).

Такий порядок був 11 листопада 1997 року затверджений наказом Міністерства охорони здоров'я №328 «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України» (далі – Наказ №328). Зазначеним порядком затверджено перелік витрат, що є базою для визначення вартості екстреної медичної допомоги, наданої іноземним громадянам.

На сьогоднішній день статтею 4 Закону про гарантії медичного обслуговування передбачено, що іноземцям та особам без громадянства, які тимчасово

перебувають на території України, у межах програми медичних гарантій держава забезпечує оплату необхідних медичних послуг та лікарських засобів, пов'язаних з наданням екстреної медичної допомоги. Такі особи зобов'язані компенсувати державі повну вартість наданих медичних послуг та лікарських засобів **у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів**, якщо інше не передбачено міжнародними договорами чи законами України.

Що стосується надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, що постійно проживають на території України, то відповідно до статті 4 Закону про гарантії медичного обслуговування у межах програми медичних гарантій держава гарантує громадянам, іноземцям, особам без громадянства, які постійно проживають на території України, та особам, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, повну оплату за рахунок коштів Державного бюджету необхідних їм медичних послуг та лікарських засобів.

ВИСНОВКИ

На іноземців та осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, повністю поширюється дія програми медичних гарантій, тому надання їм необхідних медичних послуг повинно оплачуватись з державного бюджету України. Разом з тим, вартість наданих медичних послуг іноземцям та особам без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, тепер має встановлюватись актом Уряду, а не власним нормативно-правовим актом Міністерства охорони здоров'я.

Враховуючи вимоги Закону про гарантії медичного обслуговування, Наказ №328 та Постанова №121 повинні бути приведені у відповідність до його вимог.

ПРОПОЗИЦІЇ

Привести Наказ №328 та Постанову №121, що регулюють порядок надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, у відповідність до вимог Закону «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення».

ПРОТЕЗНО-ОРТОПЕДИЧНІ ВИРОБИ І ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ ПРОФІЛАКТИКИ ІНВАЛІДНОСТІ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

Сфери	Технічні та інші засоби реабілітації для інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни, нормативи рентабельності
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Міністерства соціальної політики «Про організацію забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації» від 29.01.2016 №59 Наказ Міністерства соціальної політики від 25.05.2016 №557 «Про затвердження Граничних цін на вироби підвищеної функціональності за новітніми технологіями для учасників антитерористичної операції, які втратили функціональні можливості кінцівок» Наказ Мінсоцполітики «Про встановлення нормативів рентабельності технічних та інших засобів реабілітації» від 30.08.2016 №950
Орган, який формує ціни/тарифи	Мінсоцполітики
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ Міністерства соціальної політики «Про організацію забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації» від 29.01.2016 №59 Наказ Міністерства соціальної політики від 25.05.2016 №557 «Про затвердження Граничних цін на вироби підвищеної функціональності за новітніми технологіями для учасників антитерористичної операції, які втратили функціональні можливості кінцівок» Наказ Мінсоцполітики «Про встановлення нормативів рентабельності технічних та інших засобів реабілітації» від 30.08.2016 №950
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Мінсоцполітики
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Не потребує
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Підприємства, що виконали заявки на забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації та відповідають кваліфікаційним вимогам, які визначені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення

Види діяльності	32.5 Виробництво медичних і стоматологічних інструментів і матеріалів
Кількість учасників ринку	198
Частка у ВВП	0,03% (оцінка)
Кількість найнятих працівників	5,5 тис.
Концентрація	Середня
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Значна (приблизно половина)
Залежність від праці	Середня (25%)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Граничні ціни, нормативи рентабельності
Державне володіння	Незначне (близько 20% за обсягами продажів)
Суб'єкт регулювання	Мінсоцполітики

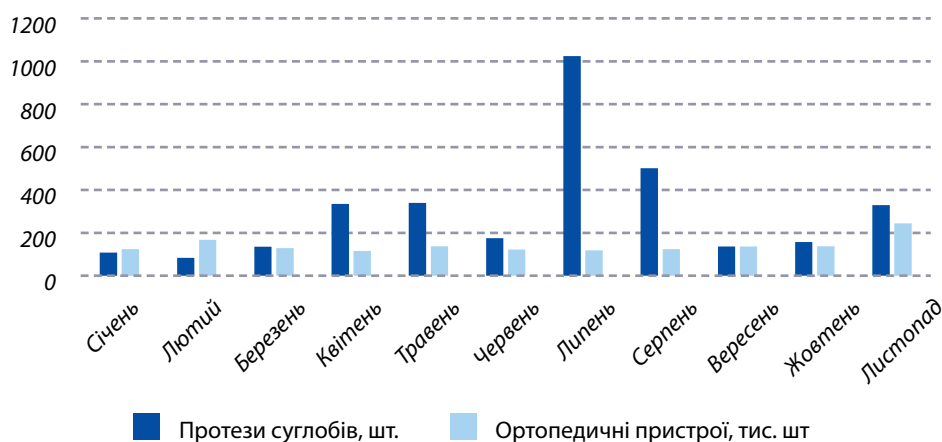
РИНОК

Протезно-ортопедичні вироби і технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації спрямовані на створення і забезпечення умов для повернення особи до активної участі у житті, відновлення її соціального статусу та здатності до самостійної суспільної і родинно-побутової діяльності (стаття 1 Закону «Про реабілітацію інвалідів в Україні»).

ВИРОБНИЦТВО

В Україні налагоджено виробництво більшості базових протезно-ортопедичних засобів та супутніх технічних виробів.

ВИРОБНИЦТВО ОРТОПЕДИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ, 2017

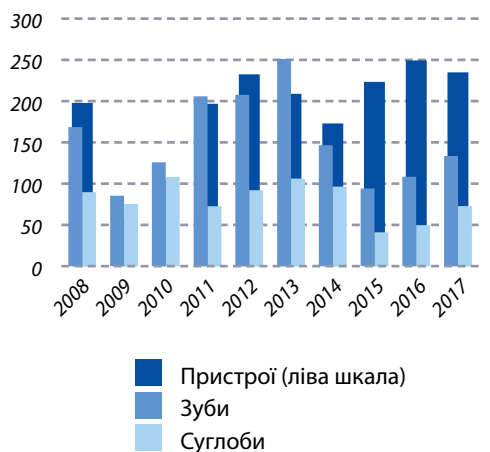

Джерело: Держстат

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Внесок імпорту чималий, але насамперед мова йде про дорогий сегмент. Детально порівняти імпорт з внутрішнім виробництвом немає змоги, оскільки через різну ціну грошові потоки порівнювати некоректно, а фізичні обсяги подані в різних одиницях (штуках та кілограмах, відповідно).

ІМПОРТ ОРТОПЕДИЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ, ТОН

ЦІНИ НА ОРТОПЕДИЧНУ ПРОДУКЦІЮ, \$/кг

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виробництво ортопедичних засобів демонструє стабільну, але невелику прибутковість. За останні роки збитки були зафіксовані лише в 2011 році.

ПРИБУТКОВІСТЬ ВИРОБНИЦТВА МЕДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Пункт 9 Постанови №1548 передбачає, що Мінсоцполітики здійснює регулювання цін на протезно-ортопедичні вироби і технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації.

ВИСНОВКИ

Статтю 12 Закону про ціни встановлено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Протезно-ортопедичні вироби і технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації є товарами, які безумовно мають істотну соціальну значущість, тому запровадження цінового регулювання на них формально є доцільним та таким, що відповідає вимогам Закону про ціни.

Проте, за вартістю протезно-ортопедичних виробів і технічних засобів профілактики інвалідності та реабілітації не ведеться спостереження. Можливо, за результатами спостереження буде встановлено відсутність необхідності цінового регулювання їх вартості, а розвиток конкуренції у цій сфері регулювання призведе до зниження уже існуючої вартості таких виробів.

ПРОПОЗИЦІЇ

Започаткувати проведення цінового спостереження вартості протезно-ортопедичних виробів і технічних засобів профілактики інвалідності та реабілітації. Залишити цінове регулювання в цій сфері до завершення цінового спостереження за ними. За результатами прийняти рішення щодо доцільності цінового регулювання їх вартості.

СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ

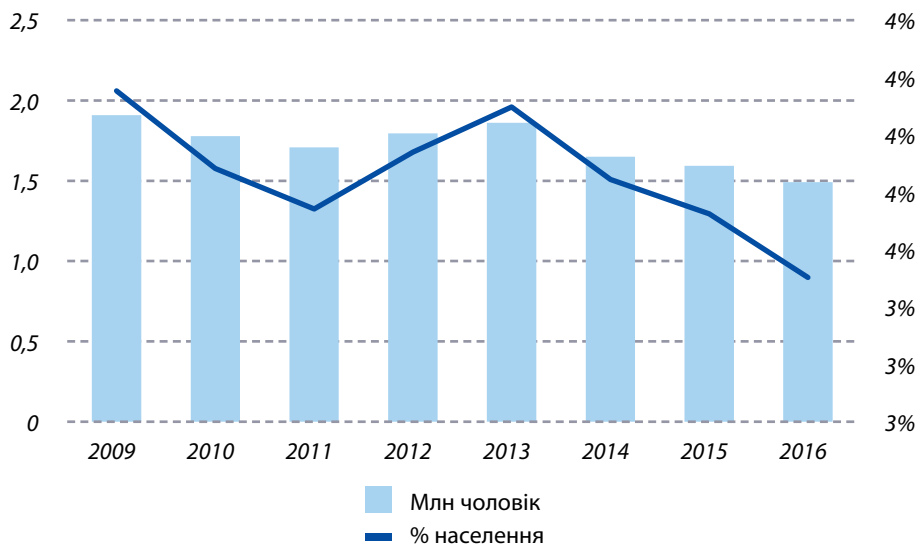
Сфери	Платні соціальні послуги	Безоплатні соціальні послуги
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни (тарифи)	Фіксовані ціни (тарифи)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про соціальні послуги»	Закон «Про соціальні послуги»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги» від 09.04.2005 №268	Наказ Міністерства соціальної політики від 07.12.2015 №1186 «Про затвердження Методичних рекомендацій розрахунку вартості соціальних послуг»
Орган, який формує ціни/тарифи	Кабінет Міністрів України	Мінсоцполітики
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про соціальні послуги»	Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України» від 17.06.2015 №423
Статус суб'єкта господарювання, для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Підприємства, установи, організації та заклади незалежно від форми власності та господарювання, фізичні особи-підприємці, які відповідають критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги, а також фізичні особи, які надають соціальні послуги	Державні та комунальні суб'єкти, а також інші суб'єкти, що надають соціальні послуги із залученням бюджетних коштів, в обсягах, визначених державними стандартами соціальних послуг

Види діяльності	87 Надання послуг догляду із забезпеченням проживання 88 Надання соціальної допомоги без забезпечення проживання
Кількість учасників ринку	1712 , в т.ч.: 900 (з проживанням) 812 (без проживання)
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Відсутня
Залежність від праці	Висока
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Фіксовані ціни (тарифи)
Державне володіння	Переважає
Суб'єкт регулювання	Мінсоцполітики

РИНОК

Згідно зі статтею 1 Закону «Про соціальні послуги», соціальні послуги – комплекс заходів з надання допомоги особам, окремим соціальним групам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати, з метою розв'язання їхніх життєвих проблем. Зокрема, йдеться про догляд за дітьми, за хворими, за особами з розумовими вадами та хворими на наркоманію, за особами похилого віку та інвалідами. Такі послуги можуть бути як із забезпеченням проживання, так і без (у випадку з дітьми, людьми похилого віку та інвалідами).

ЛЮДИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Джерело: Держстат, розрахунки BRDO

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Соціальні послуги можуть надаватися як за плату, так і безоплатно. Соціальні послуги понад обсяги, визначені державними стандартами, надаються за плату. Порядок регулювання тарифів на соціальні послуги встановлюється Кабінетом Міністрів (стаття 7 Закону про соціальні послуги).

Таким порядком є постанова Кабінету Міністрів від 9 квітня 2005 р. №268 «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги». Зазначена постанова затверджує механізм регулювання тарифів на платні соціальні послуги.

Також, для визначення вартості соціальних послуг, що надаються безкоштовно, наказом Міністерства соціальної політики від 07.12.2015 року №1186 затверджені Методичні рекомендації розрахунку вартості соціальних послуг.

ВИСНОВКИ

Статтю 12 Закону про ціни встановлено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Надання соціальних послуг є товарами, які безумовно мають істотну соціальну значущість, тому запровадження цінового регулювання на них є формально доцільним та таким, що відповідає вимогам Закону про ціни.

Проте, за вартістю соціальних послуг не ведеться спостереження. Можливо, за результатами спостереження буде встановлено відсутність необхідності цінового регулювання вартості соціальних послуг, а розвиток конкуренції у цій сфері регулювання призведе до зниження уже існуючої їх вартості.

ПРОПОЗИЦІЇ

Започаткувати проведення цінового спостереження вартості соціальних послуг. Залишити цінове регулювання в цій сфері до завершення цінового спостереження за ними. За результатами прийняти рішення щодо доцільності цінового регулювання вартості соціальних послуг.

ПОЛІГРАФІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

Сфери	Випуск друкованої продукції за рахунок бюджетних коштів
Спосіб державного регулювання	Норматив рентабельності виробництва у розмірі 15% та на доставку до споживачів у розмірі 5%
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	МОН, Держжкомінформ, інші центральні органи виконавчої влади, що розміщують державне замовлення на випуск друкованої продукції
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	МОН, Держжкомінформ, інші центральні органи виконавчої влади, що розміщують державне замовлення на випуск друкованої продукції

Види діяльності	18.1 Поліграфічна діяльність і надання пов'язаних із нею послуг 58.1 Видання книг, періодичних видань та інша видавнича діяльність
Кількість учасників ринку	3923 , в т.ч.: 1547 (поліграфія) 2376 (видання)
Частка у ВВП	0,3%
Кількість найнятих працівників	35,4 тис. , в т.ч.: 18,5 тис. (поліграфія) 16,9 тис. (видання)
Концентрація	Незначна
Інші особливості ринку	–
Залежність від імпорту	Значна (папір, фарба, обладнання)
Залежність від праці	Незначна (12%)
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Норматив рентабельності виробництва
Державне володіння	Незначне
Суб'єкт регулювання	Кабінет Міністрів України

РИНОК

Для виконання своїх функцій органи влади та державні установи закуповують різноманітну друковану продукцію. Наприклад, мова йде про бланки та журнали, періодичні видання, книги (зокрема, підручники для системи освіти) тощо. За розрахунками BRDO на основі інформації, наданої системою ПроЗорро, в 2016 році на аукціонах було придбано поліграфічної продукції близько на **400 млн грн**.

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Пункт 6-1 Постанови №1548 передбачає, що МОН, Держкомінформ та інші центральні органи виконавчої влади, що розміщують державне замовлення на випуск друкованої продукції, встановлюють норматив рентабельності виробництва (у разі випуску друкованої продукції за рахунок бюджетних коштів) у розмірі **15%** та на їх доставку до споживачів у розмірі **5%**.

Проте, згідно зі статтею 12 Закону про ціни, державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Придбання друкованої продукції органами виконавчої влади не є ціноутворенням в розумінні Закону про ціни, оскільки придбання друкованої продукції не складає жодної частки у споживчому кошику, витрати на придбання органами виконавчої влади друкованої продукції має визначатися окремою статтею у кошторисі на утримання відповідного органу влади. Крім того, всі державні закупівлі проводяться відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі».

Також, пункт 6-1 Постанови №1548 не зобов'язує суб'єктів господарювання розраховувати власний рівень рентабельності виробництва друкованої продукції. Здійснення суб'єктами господарювання розрахунку рентабельності тільки для виробництва продукції на замовлення органів влади є зайвим навантаженням на суб'єктів господарювання, адже вони виробляють друковану продукцію для різних замовників, а не тільки для органів виконавчої влади. Покладення на органи виконавчої влади обов'язку дотримуватись певного рівня рентабельності при виробництві друкованої продукції було б логічно, якщо б у сфері їх управління були б поліграфічні комбінати.

ВИСНОВКИ

Встановлення нормативу рентабельності при придбанні друкованої продукції не відноситься до державних регульованих цін, а отже, Закон про ціни не поширюється на придбання органами виконавчої влади друкованої продукції.

ПРОПОЗИЦІЇ

Внести зміни до постанови Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548, виключивши з неї пункт 6-1.

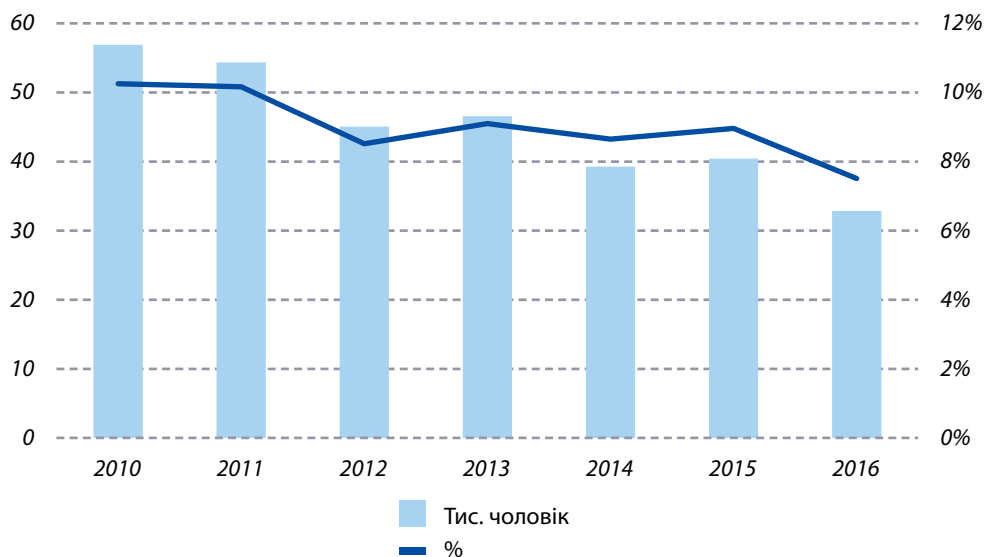
ГУРТОЖИТКИ

Сфери	Проживання в студентських гуртожитках	Проживання в гуртожитках системи МВС
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни (тарифи)	Граничні ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ МОНмолодьспорт України, Мінфін України, МОЗ України «Про встановлення граничного розміру плати за проживання в студентських гуртожитках вищих навчальних закладів державної та комунальної форм власності» від 28.03.2011 №284/423/173	Регулювання відсутнє
Орган, який формує ціни/тарифи	МОН, МОЗ, інші міністерства та центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади	МВС
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року №1548	
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Мінфін	
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Вищі навчальні заклади державної та комунальної форм власності, що належать до сфери управління МОН, МОЗ, інших міністерств та центральних органів виконавчої влади	Гуртожитки системи МВС

РИНОК

Кожного року місця в гуртожитку потребують майже **400 тис.** студентів (приблизно четвертина від загальної кількості). При цьому попит на послуги гуртожитків перевищує пропозицію, і кожного року декільком десяткам тисяч студентів (**8-9%** від загального числа тих, хто цього потребує) не вистачає місця у гуртожитках. Це означає, що при поточній ціні утримувати це господарство нерентабельно, а фінансування не вистачає. Ситуація щодо попиту на місця в гуртожитках МВС наразі невідома.

КІЛЬКІСТЬ НЕВЛАШТОВАНИХ У ГУРТОЖИТКАХ СТУДЕНТІВ

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Пунктами 6 та 7 Постанови №1548 передбачено, що МОН, МОЗ, інші міністерства та центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади, за погодженням з Мінфіном встановлюють граничний розмір плати за проживання в студентських гуртожитках, а МВС, за погодженням з Мінфіном, встановлює граничні розміри плати за проживання в гуртожитках системи Міністерства.

Статтею 12 Закону про ціни встановлено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

ВИСНОВКИ

Створення умов для доступного проживання в гуртожитках студентам, працівникам та їх сім'ям безумовно є послугами, що мають істотну соціальну значущість, тому запровадження цінового регулювання на розмір їх надання є формально доцільним та таким, що відповідає вимогам Закону про ціни.

Проте, за вартістю проживання в гуртожитках не ведеться спостереження. Можливо, за результатами спостереження буде встановлено відсутність необхідності цінового регулювання їх вартості.

ПРОПОЗИЦІЇ

Започаткувати проведення цінового спостереження вартості проживання в гуртожитках. Залишити цінове регулювання в цій сфері до завершення цінового спостереження. За результатами спостереження прийняти рішення щодо доцільності цінового регулювання вартості проживання в гуртожитках.

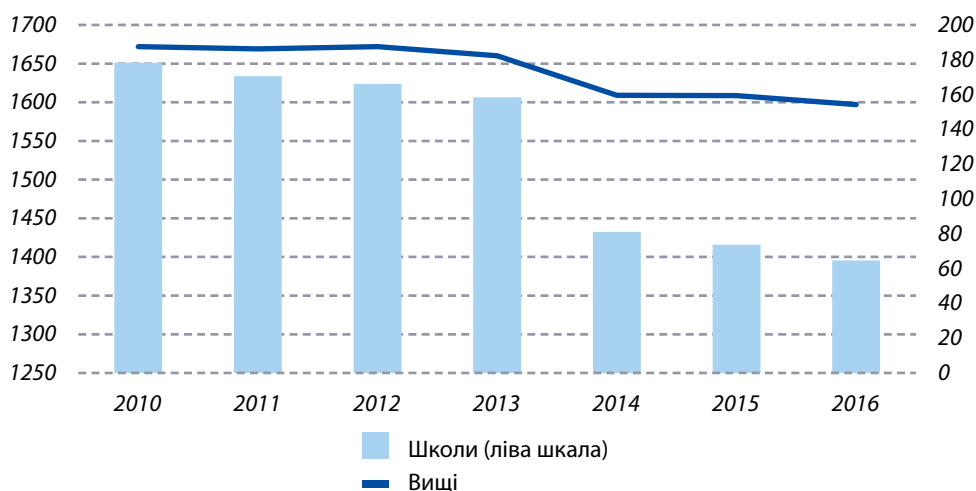
ПРОДУКЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ В ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ, ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Сфери	Продукція громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах
Спосіб державного регулювання	Граничні торговельні надбавки (націнки)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України "Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)" від 25 грудня 1996 року №1548
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Власні акти Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій
Орган, який формує ціни/тарифи	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України "Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)" від 25 грудня 1996 року №1548
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Загальноосвітні, професійно-технічні та вищі навчальні заклади та суб'єкти громадського харчування

РИНОК

В більшості навчальних закладів надаються послуги з громадського харчування. Їх можуть надавати як самі навчальні заклади, так і комерційні підприємства, що спеціалізуються на громадському харчуванні.

ХАРЧУВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ, ТИС. МІСЦЬ

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Абзац 6 пункту 12 Постанови №1548 передбачає, що Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації регулюють (встановлюють) граничні торговельні надбавки (націнки) на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах.

ВИСНОВКИ

Статтею 12 Закону про ціни встановлено, що державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Створення умов для доступного харчування студентів навчальних закладів безумовно є послугами, що мають істотну соціальну значущість, тому запровадження цінового регулювання розміру їх надання формально є доцільним та таким, що відповідає вимогам Закону про ціни.

Проте, за вартістю послуг харчування в навчальних закладах не ведеться спостереження. Можливо, за результатами спостереження буде встановлено відсутність необхідності цінового регулювання їх вартості, а розвиток конкуренції у цій сфері регулювання призведе до зниження уже існуючої вартості таких послуг.

ПРОПОЗИЦІЇ

Започаткувати проведення цінового спостереження вартості послуг харчування в навчальних закладах. Залишити цінове регулювання в цій сфері до завершення цінового спостереження за ними. За результатами прийняти рішення щодо доцільності цінового регулювання їх вартості.

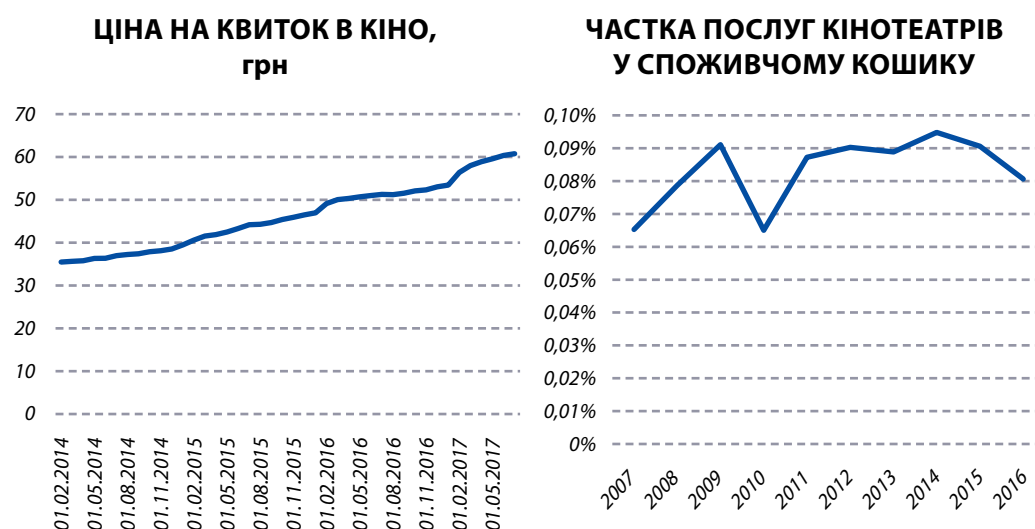
ПЛАТНІ ПОСЛУГИ ДЕРЖАВНИХ І КОМУНАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ

Сфери	Платні послуги, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни (тарифи)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про культуру» та постанова Кабінету Міністрів від 12 грудня 2011 року №1271 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Міністерства культури, Міністерства фінансів, Міністерства економічного розвитку і торгівлі «Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності» від 01.12.2015 №1004/1113/1556
Орган, який формує ціни/тарифи	Міністерство культури разом з Міністерством фінансів та Міністерством економічного розвитку і торгівлі
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про культуру» та постанова Кабінету Міністрів від 12 грудня 2011 року №1271 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Встановлюються самостійно закладами культури
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Встановлюються самостійно закладами культури
Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про культуру»
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Не потребує
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Державні та комунальні заклади культури

Види діяльності	90 Діяльність у сфері творчості, мистецтва та розваг 91 Функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури
Кількість учасників ринку	37 тис. , в т.ч.: 112 (театри) 76 (концерти організації) 576 (музеї) 17 тис. (бібліотеки) 1,1 тис. (демонстратори фільмів) 17,1 (клубні заклади)
Частка у ВВП	-
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	Ознаки природної монополії
Інші вади ринку	Позитивний зовнішній ефект
Залежність від імпорту	Низька
Залежність від праці	Значна
Частка в споживчому кошику	0,08% (послуги кінотеатрів)
Тип регулювання ціни	Пряме встановлення тарифу
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Міністерство культури

РИНОК

До послуг сфери культури, що надаються закладами державної та комунальної форми власності, належать, насамперед, послуги музеїв, театрів, концертних закладів та бібліотек. В більшості з цих сегментів приватних гравців майже немає. Також мова йде про кінотеатри та клуби в невеликих населених пунктах (в великих містах все ж домінують приватні гравці). Частка у споживчому кошику всіх цих послуг, разом узятих, невідома, оскільки для розрахунку інфляції береться лише вартість квитка в кіно. Але відомо, що вона невелика.

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Статтю 26 Закону України «Про культуру» передбачено, що порядок надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері культури.

Так, спільним наказом Міністерства культури, Міністерства фінансів та Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 01.12.2015 року №1004/1113/1556 «Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності» встановлено механізм визначення вартості та надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності.

ВИСНОВКИ

Послуги, що надаються закладами культури не є товарами, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість. Крім того, заклади культури не займають монопольне (домінуюче) становище на ринку. Отже, в розумінні статті 12 Закону про ціни, послуги закладів культури не відносяться до переліку товарів, що відповідно до зазначеного Закону підлягають державному ціновому регулюванню.

З огляду на зазначене, цінове регулювання, запроваджене до послуг закладів культури, не стосується предмету розгляду цієї Зеленої книги, а отже має залишатися у тому вигляді, в якому воно є, якщо на думку Міністерства культури це є доцільним.

ПРОПОЗИЦІЇ

Державне цінове регулювання не розповсюджується. Залишити існуюче регулювання вартості надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності.

РОБОТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОВЕДЕННЯМ ЕКСПЕРТИЗИ ДОРОГОЦІННОГО ТА НАПІВДОРОГОЦІННОГО КАМІННЯ

Сфери	Роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів від 07 вересня 1993 року №713 «Про створення Державного гемологічного центру України»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ Міністерства фінансів «Про затвердження Тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів, та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства фінансів України від 10 січня 1999 року №9» від 24.06.2015 №593
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Міністерство фінансів
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Пункт 8 Постанови Кабінету Міністрів «Про створення Державного гемологічного центру України» від 07.09.1993 №713
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Державний гемологічний центр

РИНОК

Роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів здійснюються тільки Державним гемологічним центром, тому на цьому ринку фактично існує державна монополія. На чю користь встановлені тарифи (на користь споживачів чи на користь центру), наразі невідомо через відсутність у публічному доступі фінансової звітності.

ВИСНОВКИ

Відповідно до статті 12 Закону про ціни державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

З огляду на зазначене, регулювання щодо встановлення тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів підпадає під дію Закону про ціни та є актуальним.

ПРОПОЗИЦІЇ

- 1) Залишити існуюче регулювання щодо встановлення тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів.
- 2) Опублікувати фінансову звітність Державного гемологічного центру, щоб можна було зробити висновок про обґрунтованість діючих тарифів на його послуги.

РОБОТИ (ПОСЛУГИ), ПОВ'ЯЗАНІ З КОРИСТУВАННЯМ РАДІОЧАСТОТНИМ РЕСУРСОМ

Сфери	Роботи (послуги), пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни (тарифи)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про радіочастотний ресурс України»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на роботи (послуги) Державного підприємства «Український державний центр радіочастот» від 29.03.2012 №169
Орган, який формує ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про радіочастотний ресурс України»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Тарифів на роботи (послуги) державного підприємства «Український державний центр радіочастот», пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України та вимірюванням параметрів телекомунікаційних мереж» від 01.11.2016 №578
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про радіочастотний ресурс України»
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Не потребує
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Український державний центр радіочастот

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Роботи, пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом, здійснюються тільки Українським державним центром радіочастот, тому на цьому ринку фактично існує державна монополія. Ця монополія дозволяє УДЦР отримувати чималі прибутки (рентабельність продажів сягала **80%** в окремі роки).

ПРИБУТКОВІСТЬ УДЦР

Джерело: MEPT, YouControl

ВИСНОВКИ

Відповідно до статті 12 Закону про ціни державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

З огляду на зазначене, регулювання щодо встановлення тарифів на роботи, пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України підпадає під дію Закону про ціни та є актуальним.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити існуюче регулювання щодо встановлення тарифів на роботи, пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України. Додатково вивчити обґрунтованість діючих тарифів на предмет балансу між інтересами УДЦР та споживачів.

РОБОТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ СТАНУ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Сфери	Проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання на підставі якої видається дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки
Спосіб державного регулювання	Граничні ціни (тарифи)
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про охорону праці»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку визначення граничного розміру тарифу на проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання» від 04.11.2009 №1251
Орган, який формує ціни/тарифи	Кабінет Міністрів
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон «Про охорону праці»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Експертно-технічними центрами, які належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці (структурні підрозділи Держпраці), або незалежними експертними організаціями, які забезпечують науково-технічну підтримку державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці

РИНОК

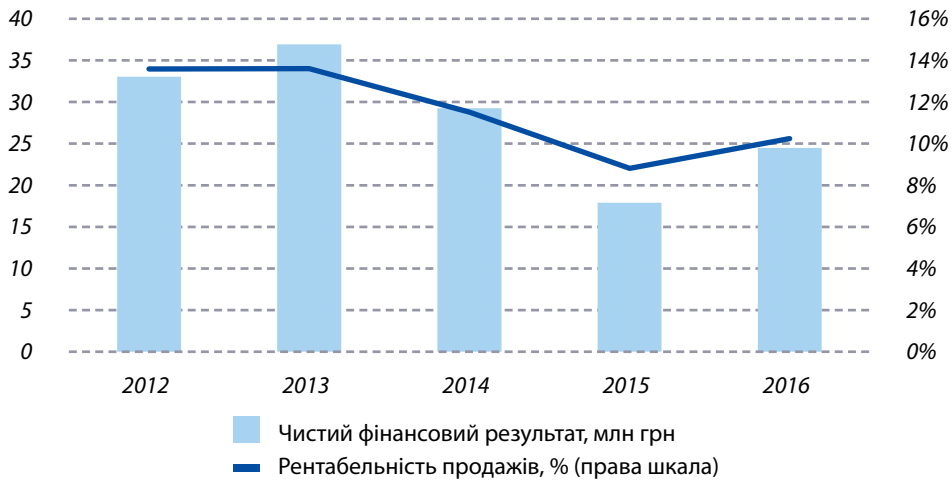
Постановою Кабінету Міністрів від 26 жовтня 2011 р. №1107 «Про затвердження Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки» передбачено, що вимоги до експертних організацій розробляються Держпраці та затверджуються за погодженням з Антимонопольним комітетом в установленому порядку.

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

На сьогоднішній день вимоги до експертних організацій не затверджені, тому на ринку проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання домінують тільки експертно-технічні центри Держпраці (всього їх нараховується 20). Отже, ринок експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання фактично є державною монополією.

Щоправда, ця монополія призвела лише до помірних прибутків, причому в останні роки (за виключенням 2016 року) рентабельність експертно-технічних центрів Держпраці скорочувалась.

ПРИБУТКОВІСТЬ ЕТЦ ДЕРЖПРАЦІ

Джерело: YouControl

ВИСНОВКИ

Через недоліки регулювання на ринку існує державна монополія. Крім того, Порядок визначення граничного розміру тарифу на проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання було затверджено постановою Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку визначення граничного розміру тарифу на проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання» ще 4 листопада 2009 року №1251. З 2009 року зазначений порядок жодного разу не переглядався.

ПРОПОЗИЦІЇ

- 1 Розробити та затвердити вимоги до незалежних експертних організацій, які забезпечують науково-технічну підтримку державного нагляду у сфері промислової безпеки та охорони праці.
- 2 Переглянути Порядок визначення граничного розміру тарифу на проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 04.11.2009 року №1251.
- 3 До затвердження вимог до експертних організацій та перегляду порядку визначення граничного розміру тарифу на проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання залишити існуюче цінове регулювання.

ПОСЛУГИ З ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ОБОВ'ЯЗКОВІЙ ОХОРОНІ

Сфери	Послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони (ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ОХОРОНИ)
Спосіб державного регулювання	Формування ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Указ Президента «Про Основні напрями конкурентної політики на 1999 - 2000 роки та заходи щодо їх реалізації» від 26.02.1999 №219/99
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Міністерства внутрішніх справ та Міністерства економіки №171/51 від 02.03.2001 «Про затвердження Методики визначення розмірів цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України»
Орган, який формує ціни/тарифи	Міністерство економічного розвитку і торгівлі та Міністерство внутрішніх справ
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів «Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності» від 10.08.1993 №615
Орган, який здійснює погодження	Антимонопольний комітет
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	ДСО (монополіст на надання охоронних послуг на об'єкти, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони)

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони, здійснюються тільки Державною службою охорони, тому на цьому ринку фактично існує державна монополія. Через те, що ДСО не є державною компанією, її фінансова звітність не публікується, тому ефект від цієї монополії наразі невідомий.

ВИСНОВКИ

Відповідно до статті 12 Закону про ціни державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монополічне (домінуюче) становище на ринку.

З огляду на зазначене, регулювання щодо встановлення цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони, підпадає під дію Закону про ціни та є актуальним.

ПРОПОЗИЦІЇ

Залишити існуюче регулювання щодо встановлення цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони. Оприлюднити фінансові результати ДСО та на їх основі зробити висновок про обґрунтованість діючих тарифів.

РОБОТИ (ПОСЛУГИ), ЩО ВИКОНУЮТЬСЯ ДЕРЖАВНИМИ ЦЕНТРАЛЬНИМИ АРХІВНИМИ УСТАНОВАМИ

Сфери	Роботи (послуги), що виконуються центральними державними архівними установами на договірних засадах (ДЕРЖАВНІ АРХІВНІ УСТАНОВИ)
Спосіб державного регулювання	Фіксовані та граничні ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про Національний архівний фонд та архівні установи»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Наказ Держкомархів «Про затвердження Порядку ціноутворення на роботи (послуги), що виконуються державними архівними установами» від 24.01.2001 №6
Орган, який формує ціни/тарифи	Державний комітет архівів
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Наказ Державного комітету архівів від 06.05.2008 N 82 «Про затвердження цін на роботи (послуги), що виконуються центральними державними архівними установами на договірних засадах»
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Державний комітет архівів
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон «Про Національний архівний фонд та архівні установи»
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Не потребує
Статус субекта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Центральні державні архівні установи

Види діяльності	91.01 Функціонування бібліотек і архівів
Кількість учасників ринку	63
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	Висока
Інші вади ринку	Суспільне благо
Залежність від імпорту	н/д
Залежність від праці	н/д
Частка в споживчому кошику	–
Тип регулювання ціни	Фіксовані та граничні ціни
Державне володіння	Повне
Суб'єкт регулювання	Державний комітет архівів

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Ціноутворення на ринку робіт (послуг) державних архівних установ представлено **двома** способами державного цінового регулювання: затвердженням фіксованих і граничних цін.

Так, для послуг державних архівних установ, наказом Державного комітету архівів від 24.01.2001 року №6 «Про затвердження Порядку ціноутворення на роботи (послуги), що виконуються державними архівними установами» запроваджено державні фіксовані ціни, а для послуг центральних державних архівних установ, – наказом Державного комітету архівів України від 06.05.2008 року №82 «Про затвердження цін на роботи (послуги), виконуються центральними державними архівними установами на договірних засадах» встановлені граничні ціни.

В розумінні статті 12 Закону про ціни, роботи (послуги) державних архівних установ не відносяться ні до товарів, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, ні до товарів, що мають істотну соціальну значущість, ні до товарів, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Запроваджене цінове регулювання до державних архівних установ є відносинами внутрішнього підпорядкування між архівними установами, що фінансуються за рахунок державного бюджету, та Державною архівною службою.

ВИСНОВКИ

Цінове регулювання, запроваджене до робіт (послуг) державних архівних установ, не стосується предмету розгляду цієї Зеленої книги, а отже має залишатися у тому вигляді, в якому воно є, якщо на думку Міністерства юстиції та Державної архівної служби це є доцільним.

ПРОПОЗИЦІЇ

Державне цінове регулювання не розповсюджується. Залишити існуюче регулювання.

РОБОТИ (ПОСЛУГИ) З ПРОВЕДЕННЯ ПОВІРКИ ЗАКОНОДАВЧО РЕГУЛЬОВАНИХ ЗАСОБІВ ВИМІРЮВАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ, ЩО ПЕРЕБУВАЄ В ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Сфери	Проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації
Спосіб державного регулювання	Фіксовані ціни
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон «Про метрологію та метрологічну діяльність»
НПА, який визначає порядок формування ціни/тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку оплати робіт і послуг з проведення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів, повірки зазначених засобів, що перебувають в експлуатації, та визначення вартості таких робіт і послуг» від 28.10.2015 №865
Орган, який формує ціни/тарифи	Кабінет Міністрів України
НПА, що встановлює повноваження органу на формування ціни, тарифу	Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»
НПА, який затверджує ціну/тариф	встановлюють безпосередньо керівники підприємств-виконавців
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Відповідальними за обґрунтованість визначення вартості робіт і послуг є керівники підприємств-виконавців
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку оплати робіт і послуг з проведення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів, повірки зазначених засобів, що перебувають в експлуатації, та визначення вартості таких робіт і послуг» від 28.10.2015 №865
Орган, який здійснює погодження (за потреби)	Не потребує
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання (назва органу влади, місцевого самоврядування)	Науковими метрологічними центрами, які мають міжнародно визнані калібрувальні та вимірювальні можливості за відповідними видами та підвидами вимірювань, та/або із застосуванням національних еталонів; науковими метрологічними центрами, метрологічними центрами та повірочними лабораторіями, уповноваженими на проведення повірки відповідних засобів

РИНОК

Ринок проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, представлений різноманітними суб'єктами господарювання (далі – повірка).

Так, відповідно до Закону «Про метрологію та метрологічну діяльність» (далі – Закон про метрологію), повірка здійснюється:

- ◆ Науковими метрологічними центрами;
- ◆ державні підприємства, які належать до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері метрології та метрологічної діяльності, та провадять метрологічну діяльність в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, містах обласного значення;
- ◆ метрологічні служби центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, підприємств та організацій;
- ◆ органи з оцінки відповідності засобів вимірювальної техніки та повірочні лабораторії.

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Статтю 29 Закону про метрологію передбачено, що оплата суб'єктами господарювання робіт і послуг з проведення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів та повірки таких засобів, що перебувають в експлуатації, здійснюється в порядку та відповідно до методики визначення вартості зазначених робіт і послуг, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Методика визначення вартості робіт і послуг з проведення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів та повірки таких засобів, що перебувають в експлуатації затверджена постановою Кабінету Міністрів від 28.10.2015 року №865 «Про затвердження Порядку оплати робіт і послуг з проведення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів, повірки зазначених засобів, що перебувають в експлуатації, та визначення вартості таких робіт і послуг».

Відповідно до зазначеного Порядку вартість робіт і послуг визначається без урахування податку на додану вартість, що нараховується згідно із законодавством. Зазначена вартість розраховується підприємством-виконавцем на підставі норм часу на їх виконання та вартості розрахункової калькуляційної одиниці часу – одного людино-дня (людино-години).

ВИСНОВКИ

Як бачимо на ринку проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, присутня міцна та стійка конкуренція. Цей роботи та послуги, що виконуються на цьому ринку не відносяться ні до товарів, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, ні до товарів, що мають істотну соціальну значущість, ні до товарів, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку.

Отже, цінового регулювання ринок проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, не потребує, тим більше, що Закон про ціни цієї сфери взагалі не стосується.

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати існуюче регулювання щодо ціноутворення проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації.

ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ

Сфери	Винагорода авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер
Спосіб державного регулювання	Мінімальні ставки винагороди
НПА, яким запроваджено державне регулювання	Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»
НПА, який затверджує ціну/тариф	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер» від 04.06.2008 №520
Орган, який затвердив/встановив ціни/тарифи	Кабінет Міністрів України
НПА, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу	Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»
Статус суб'єкта господарювання для якого встановлюється регулювання	Авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Відповідно до Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» цілю регулювання вартості винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер, є забезпечення ефективного використання науково-технічного та інтелектуального потенціалу України, охорони майнових прав на вітчизняні технології та/або їх складові на території держав, де планується або здійснюється їх використання, розширення міжнародного науково-технічного співробітництва у цій сфері¹.

Так, Кабінетом Міністрів України встановлено мінімальні ставки винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер: щодо продукції масового виробництва мінімальна ставка винагороди складає **0,5%** доходу, одержаного від реалізації продукції, продукції індивідуального виробництва – **1%**, продукції з унікальними ознаками та властивостями – **3%**².

ВИСНОВКИ

В розумінні статті 12 Закону про ціни, винагорода авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер не відносяться ні до товарів, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, ні до товарів, що мають істотну соціальну значущість, ні до товарів, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку. Окрім того, цілі даного регулювання не відповідають цілям державного цінового регулювання. З огляду на зазначене, цінове регулювання, яке запроваджене до регулювання мінімальних ставок винагороди авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер, не відповідає правовій природі державного цінового регулювання, Закон про ціни не поширюється на дані правовідносини.

¹ Преамбула Закону «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/143-16>

² Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер» від 4 червня 2008 р. N 520 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/520-2008-%D0%BF>

ПРОПОЗИЦІЇ

Державне цінове регулювання не розповсюджується. Залишити існуюче регулювання у тому вигляді, в якому воно є.

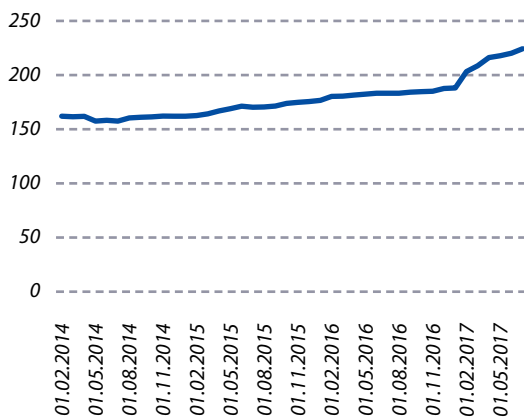
ПОСЛУГИ ПРИВАТНИХ НОТАРІУСІВ

Види діяльності	69.1 Діяльність у сфері права (спільно) 84.23 Діяльність у сфері юстиції та правосуддя (спільно)
Кількість учасників ринку	5 524
Частка у ВВП	н/д
Кількість найнятих працівників	н/д
Концентрація	н/д
Інші вади ринку	–
Залежність від імпорту	Відсутня
Залежність від праці	Висока
Частка в споживчому кошику	0,08%
Тип регулювання ціни	Мінімальна ціна
Державне володіння	Незначне
Суб'єкт регулювання	Міністерство юстиції

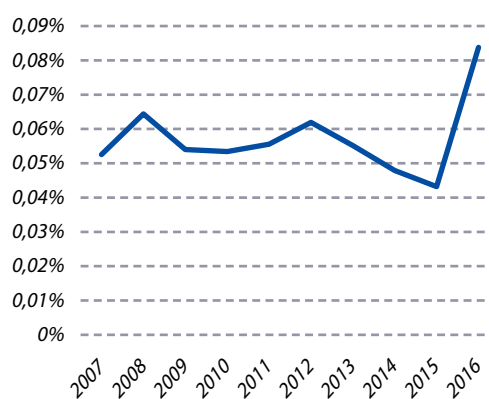
РИНОК

Нотаріуси засвідчують згідність копій документів і виписок з них, справжність підпису на документах, згідність перекладу документів з однієї мови на іншу тощо. Це не послуга першої необхідності, але вона є необхідною в певних важливих випадках (наприклад, під час продажу-купівлі нерухомості).

**ВАРТІСТЬ ПОСЛУГ НОТАРІУСІВ,
грн**

**ЧАСТКА ПОСЛУГ НОТАРІУСІВ
У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ**

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Указ Президента України від 10.07.1998 №762 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій» (далі – Указ №762) встановлює, що:

- ◆ розмір плати, яка справляється за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами, не може бути меншим від розміру ставок державного мита, яке справляється державними нотаріусами за аналогічні нотаріальні дії (пункт 1);
- ◆ до сукупного оподаткованого доходу, одержаного громадянами в період, за який здійснюється оподаткування, не включаються суми, одержані в результаті відчуження майна, що належить громадянам на праві власності (пункт 2)¹.

Указ №762 фактично не діє згідно з пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції у зв'язку з прийняттям Верховною Радою низки законів, якими встановлюються інші, ніж передбачено Указом №762, засади ціноутворення та оподаткування доходу від відчуження майна, що належить громадянам на праві власності, зокрема:

1) Частина 1 статті 31 Закону «Про нотаріат» встановлює, що приватні нотаріуси за вчинення нотаріальних дій справляють плату, розмір якої визначається за домовленістю між нотаріусом та громадянином або юридичною особою²;

2) Законом «Про ціни та ціноутворення» встановлюється, що:

- ◆ державна цінова політика спрямована на забезпечення розширення сфери застосування вільних цін (пункт 3 частини першої статті 4);
- ◆ державні регульовані ціни запроваджуються на товари, які справляють визначальний вплив на загальний рівень і динаміку цін, мають істотну соціальну значущість, а також на товари, що виробляються суб'єктами, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку. Державні регульовані ціни можуть запроваджуватися на товари суб'єктів господарювання, які порушують вимоги законодавства про захист економічної конкуренції (частина перша статті 12);
- ◆ державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації) (частина друга статті 12);
- ◆ державне регулювання цін здійснюється Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади, державними колегіальними органами та органами місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень, зокрема шляхом установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання фіксованих цін, граничних цін, граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди), граничних нормативів рентабельності, розміру постачальницької винагороди, розміру доплат, знижок (знижувальних коефіцієнтів) (частина перша статті 13);

3) Податковим кодексом визначається, зокрема, що:

- ◆ дохід, отриманий платником податку від продажу (обміну) не частіше одного разу протягом звітного податкового року житлового будинку, квартири або їх частини, кімнати, садового (дачного) будинку (включаючи земельну ділянку, на якій розташовані такі об'єкти, а також господарсько-побутові споруди та будівлі, розташовані на

¹ Указ президента України "Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій" від 10.07.98 №762 - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/762/98>

² Закон України «Про нотаріат» - <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>

такій земельній ділянці), а також земельної ділянки, що не перевищує норми безоплатної передачі, визначеної статтею 121 Земельного кодексу України залежно від її призначення, та за умови перебування такого майна у власності платника податку понад **три** роки, не оподатковується¹;

дохід, отриманий платником податку від продажу протягом звітного податкового року більш як одного з об'єктів нерухомості підлягає оподаткуванню за ставкою **5%** бази оподаткування².

ВИСНОВКИ

Встановлені Указом №762 обмеження мінімальних розмірів плати, що справляється за вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами:

- 1) Призводять до невідповідності розміру плати за вчинення нотаріальної дії фактичній собівартості таких послуг (наприклад, за один той самий набір послуг в залежності від вартості нерухомого майна нотаріус може стягнути за свої послуги 10 тис. грн. (2-х кімнатна квартира в спальному районі міста Києва) або 30 тис. грн. (2-х кімнатна в центральному районі міста Києва));
- 2) Є стримуючим фактором для зниження плати за вчинення нотаріальних дій, що робить послуги приватних нотаріусів недоступними для верств населення з невисоким рівнем доходу;
- 3) Призводять до відсутності цінової конкуренції між приватними нотаріусами на ринку нотаріальних послуг.

Крім того, основна мета Указу – стимулювання розвитку приватних нотаріусів – давно досягнута. Зараз на приватний сектор припадає **87,5%** ринку (за кількістю суб'єктів).

ПРОПОЗИЦІЇ

Скасувати цінове регулювання на послуги приватних нотаріусів.

¹ Пункт 172.1 статті 172 Податкового кодексу України - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print>

² Пункт 167.2 статті 167, пункт 172.2 статті 172 Податкового кодексу України - <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print>

ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ

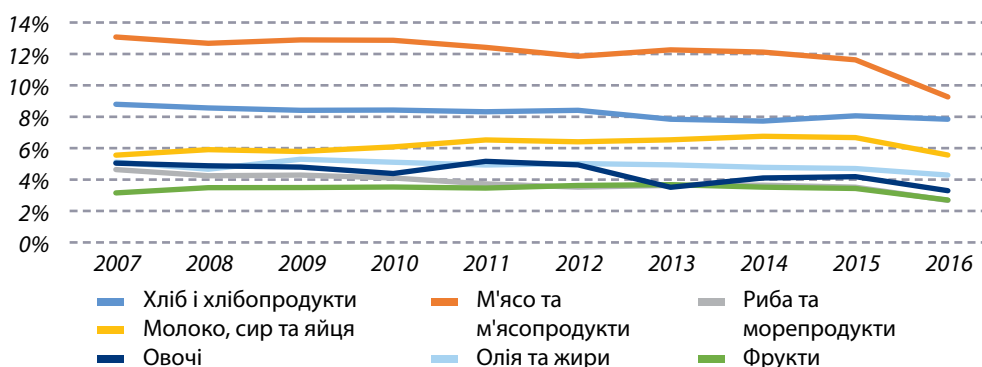
Види діяльності	10 Виробництво харчових продуктів
Кількість учасників ринку	4581
Частка у ВВП	4%
Кількість найнятих працівників	276,7 тис.
Концентрація	Залежить від ринку
Інші вади ринку	–
Залежність від імпорту	Переважно незначна
Залежність від праці	Низька (6%)
Частка в споживчому кошику	46,42%, в т.ч.: 5,6% (хліб і хлібопродукти) 10,24% (м'ясо та м'ясопродукти) 2,97% (риба та продукти з риби) 5,56% (молоко, сир та яйця) 4,28% (олія та жири) 2,7% (фрукти) 3,29% (овочі) 3,51% (цукор, джем, мед, шоколад та кондитерські вироби) 1,12% (інші продукти харчування)
Тип регулювання ціни	Відсутнє
Державне володіння	Відсутнє
Суб'єкт регулювання	Відсутній

РОЗДРІБНИЙ РИНОК

Продукти харчування – найбільша стаття витрат домогосподарств. На цю групу припадає майже половина споживчого кошика. Це предмет першої необхідності, але з оговоркою, що різні види продуктів є непрямими замінниками. Через це цінова еластичність більшості продуктів є досить високою, і якщо окремі товарні групи дорожчають швидше, за інші, їх споживання та частка у кошику будуть зменшуватись.

Якщо в цілому частка продуктів харчування за останні 10 років зменшилась з 52% до 40%, тобто на 22% (що само по собі є позитивною тенденцією, оскільки занадто високий показник свідчить про бідність населення), то частка окремих груп скоротилася сильніше. Зокрема, частка м'яса та м'ясних продуктів впала на 29%, овочів – на 34%, риби та морепродуктів – на 42%. Це означає, що споживчий кошик змінив структуру в сторону більш дешевих продуктів, і це негативна тенденція.

ЧАСТКА ХАРЧУВАННЯ У СПОЖИВЧОМУ КОШИКУ

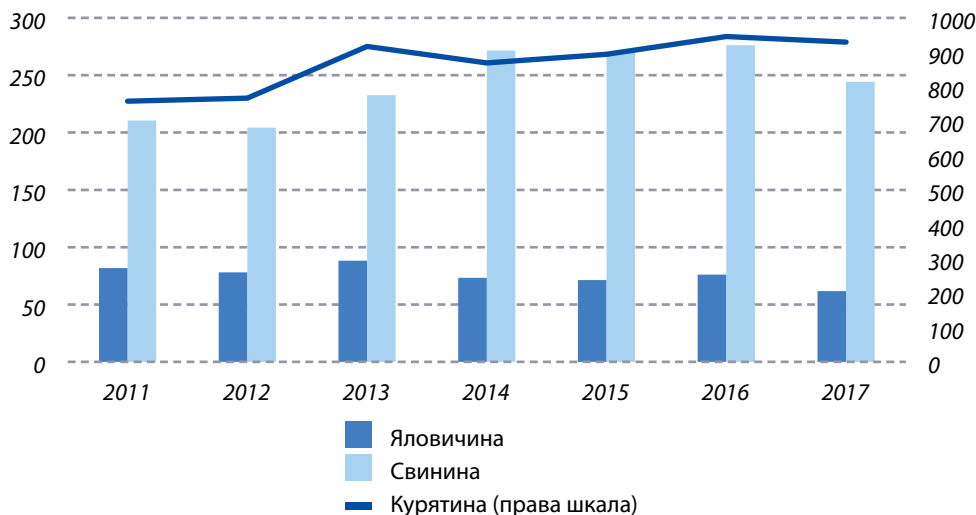

Джерело: Держстат

ВИРОБНИЦТВО

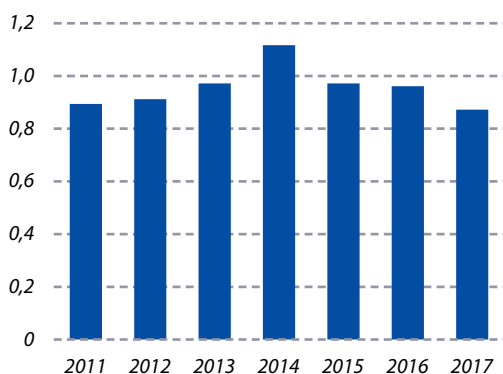
Україна виробляє більшість продуктів харчування, на які є попит в масовому сегменті. Через велику кількість даних далі подаємо лише статистику по ринкам, продукція яких у другій половині 2017 року (тобто, після остаточної відміни цінового регулювання) дорожчала швидше, ніж інша. Наприклад, з цих даних можна зробити припущення, що зростання цін на молоко та масло могло бути викликане в тому числі скороченням виробництва.

ВИРОБНИЦТВО М'ЯСА, тис. тон

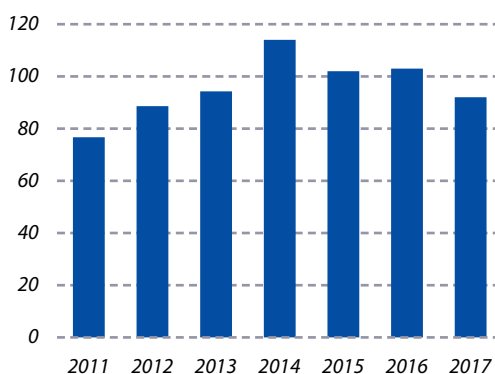

Джерело: Держстат (2017 – дані за 11 міс.)

ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА, МЛН ТОН

ВИРОБНИЦТВО МАСЛА, ТИС. ТОН

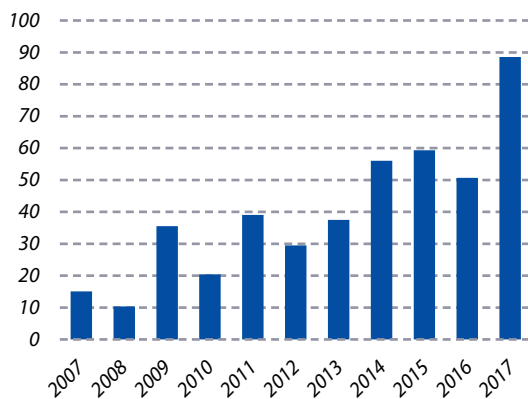

Джерело: Держстат (2017 – дані за 11 міс.)

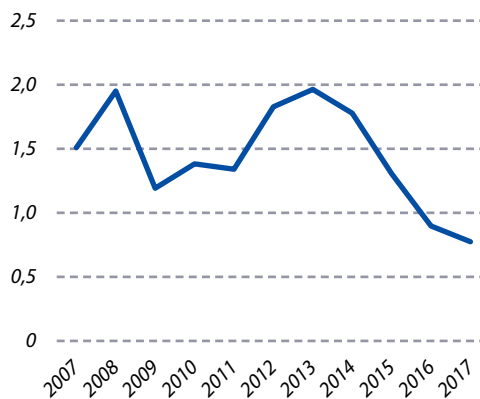
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Зовнішній сектор впливає на внутрішню цінову динаміку в тому сенсі, що оскільки окремі товари активно експортуються, виробники підлаштовують (принаймні частково) ціни на внутрішньому ринку до світових цін. За аналогією з виробництвом, через велику кількість даних далі подаємо лише статистику по ринкам, продукція яких у другій половині 2017 року (тобто, після остаточної відміни цінового регулювання) дорожчала швидше, ніж інша. Наприклад, з цих даних можна зробити припущення, що підвищенням цін на яйця, молоко та вершки могло бути викликане зростанням обсягів експорту і світових цін, цін на м'ясо птиці – підвищенням світових цін.

ЕКСПОРТ КУРЯЧИХ ЯЄЦЬ, ТИС. ТОН

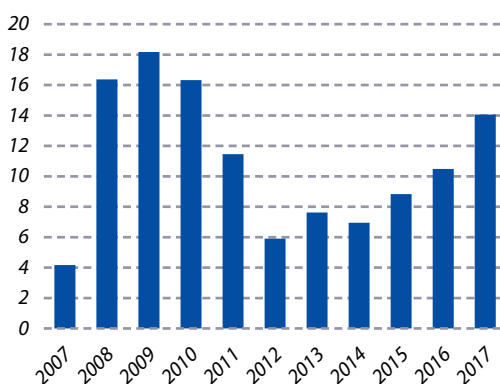

ЦІНА ЕКСПОРТОВАНИХ ЯЄЦЬ, \$/кг

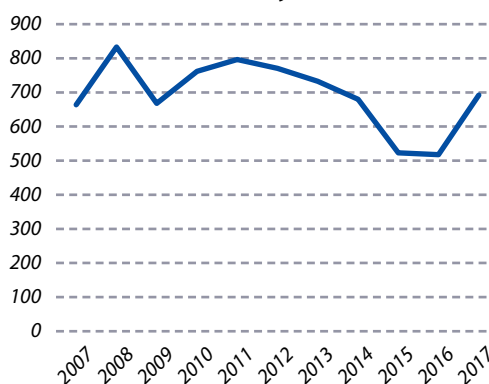

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

ЕКСПОРТ МОЛОКА ТА ВЕРШКІВ, ТИС. ТОН

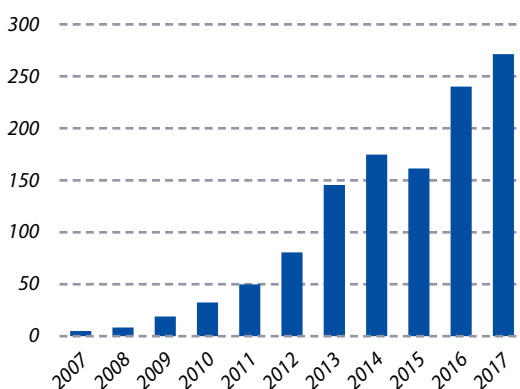

ЦІНА ЕКСП. МОЛОКА ТА ВЕРШКІВ, \$/тону

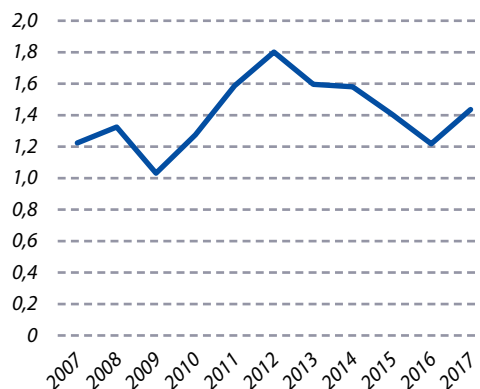

Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

ЕКСПОРТ М'ЯСА ПТИЦІ, ТИС. ТОН

ЦІНА ЕКС. М'ЯСА ПТИЦІ, \$/тону

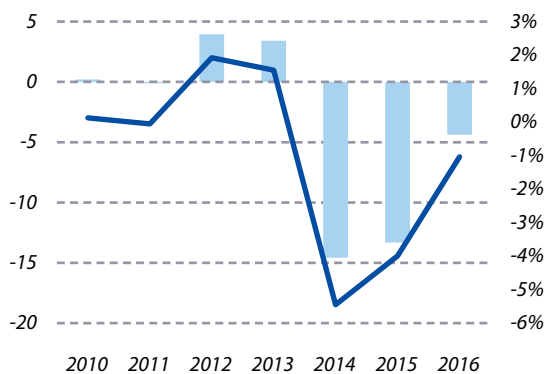
Джерело: ДФС, Держстат, розрахунки BRDO

КОНЦЕНТРАЦІЯ ТА ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Через низку чинників харчова промисловість переживає збитковий період. Зокрема, це відбулося через втрату територій, загальний спад економіки, різку зміну обмінного курсу, зовнішніх торговельних потоків та тиск зі сторони роздрібних торгових мереж.

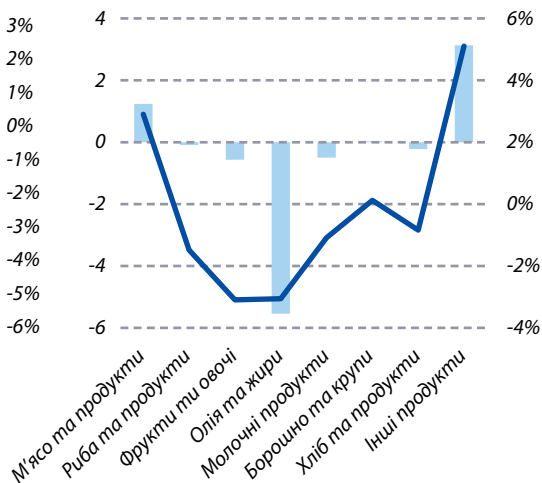
Щоправда, з часом збитки скорочувались. Якщо тенденція продовжилась і в 2017 році, то загалом сектор може повернутись до прибутку. Причому окремі сегменти ринку демонстрували прибуток вже в 2016 році. Зокрема, це стосується виробництва м'яса та м'ясних продуктів, цукру і кондитерських виробів, а також дитячого харчування.

ПРИБУТКОВІСТЬ ХАРЧОПРОМУ

■ Чистий фінансовий результат, млрд грн
 ■ Рентабельність продажів, %
 (права шкала)

ФІН. РЕЗ. СЕГМЕНТІВ У 2016 р.

■ Чистий фінансовий результат, млрд грн
 ■ Рентабельність продажів, %
 (права шкала)

Джерело: Держстат

ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

До внесення останніх змін в Постанову КМУ №1548¹ регулюванню підлягали деякі продукти харчування та пов'язані з ними роботи та послуги. Наразі державне цінове регулювання продуктів харчування скасовано і не діє.

Довідково:

До 07 червня 2017 року відповідно до Постанови КМУ №1548 регулюванню підлягали:

- ... граничні рівні рентабельності та торговельні надбавки на дитяче харчування;
- ... граничні розміри плати за послуги, що надаються у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів;
- ... граничні рівні цін, нормативи рентабельності (у розмірі не вище **20%**) за надання в оренду торгових приміщень (площ), торговельно-технологічного та/або холодильного устаткування у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів;
- ... граничні торговельні (постачальницько-збутові) надбавки до оптової ціни виробника (митної вартості) на борошно, хліб, макаронні вироби, крупи, цукор, яловичину, свинину і м'ясо птиці, ковбасні вироби варені, молоко, сир, сметану, масло вершкове, олію соняшникову, яйця курячі не вище **15%** без урахування витрат з їх транспортування у міжміському сполученні;
- ... граничні рівні рентабельності виробництва борошна пшеничного вищого, першого і другого сорту, борошна житнього обдирного, хліба вагою більш як **500 грамів** з борошна пшеничного вищого, першого і другого сорту та їх суміші, борошна житнього та суміші борошна пшеничного та житнього простої рецептури (борошно, дріжджі, сіль, вода) без додавання цукру, жиру, інших наповнювачів, а також хліба і хлібобулочних виробів для діабетиків;
- ... оптово-відпускні ціни на борошно пшеничне вищого, першого і другого сорту, борошно житнє обдирне, крупи гречані, яловичину, свинину, м'ясо птиці, ковбасні вироби варені, молоко коров'яче питне (пастеризоване, фасоване у плівку), сир, сметану, масло вершкове, яйця курячі, цукор, олію соняшникову шляхом декларування їх зміни;
- ... граничні рівні рентабельності пакування (фасування) продовольчих товарів, щодо яких запроваджено державне регулювання цін, без урахування вартості сировини не вище ніж **10%**.

¹ Постанова Кабінету Міністрів України "Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. №1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України" від 7 червня 2017 р. №394 - <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/394-2017-%D0%BF>

ВИСНОВКИ

Державне регулювання цін на продукти харчування в Україні було неефективним та обтяжливим для бізнесу, зокрема: виробники легко обходили вимоги державного регулювання цін, змінюючи певні параметри своїх товарів (наприклад, якщо обмежувалася рентабельність хліба вагою більш як **500 г**, то достатньо поставити вагу **490 г** і хліб уже не підпадав під цінове регулювання), тобто на практиці державне регулювання цін майже не працювало, а лише використовувалося у маніпулятивних цілях, особливо у період передвиборчої кампанії; суб'єкти господарювання витрачали багато часу та коштів, збираючи величезну кількість документів для погодження зміни ціни на різних рівнях, при тому, що виробники харчових продуктів споживали ресурси (енергоносії, сировину тощо) за ринковими цінами; адміністративне регулювання цін створювало значні корупційні ризики на різних рівнях державного управління, неконкурентні умови та неринкові механізми, обумовлювало додаткове ручне втручання в господарську діяльність та економічні процеси; після експериментальної відміни державного регулювання цін в Україні спостерігалася уповільнення зростання або навіть падіння цін на соціально значущі товари більшими темпами, ніж за регульований період.

Таким чином, таке адміністративне регулювання дестимулювало виробництво та формувало дисбаланси на ринках, наприклад, державне регулювання цін в Україні запроваджувалося на товари, як правило, нижчої якості (наприклад, ковбаса **1** та **2** сорту), тому виробники компенсували низьку рентабельність на ці товари за рахунок товарів високої якості, – якісні товари ставали ще більш недосяжними для широких верств населення та знижувалася якісна збалансованість їх харчування.

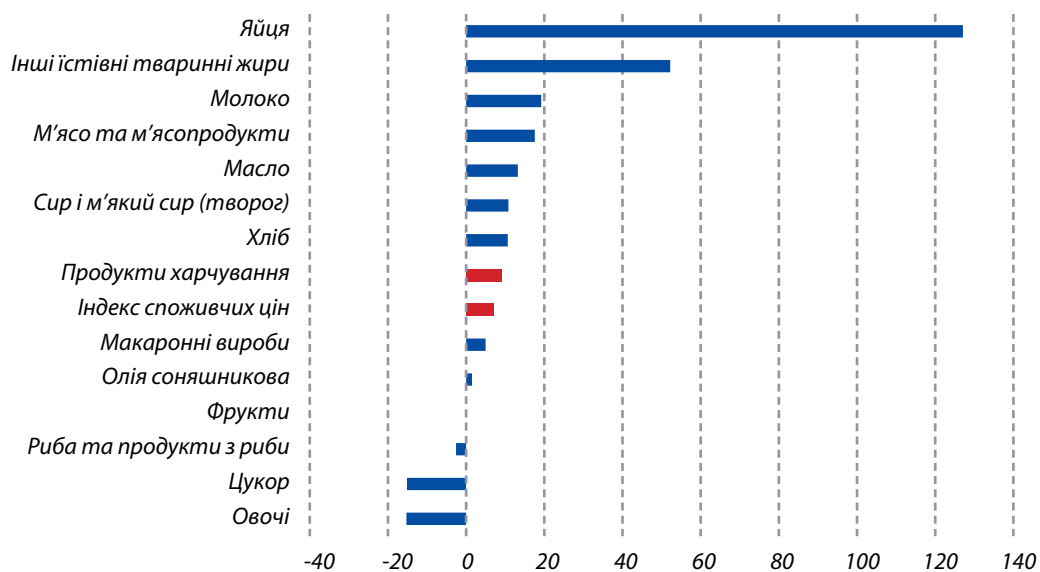
Про негативні ефекти адміністративного регулювання цін на товари, роботи, послуги свідчить не лише досвід України, але й інших країн, зокрема США та Франції: заморожування цін і заробітної плати обмежувало міжгалузевий перелив капіталів, гальмувало інвестування, знижувало рівень ділової активності, стримувало зростання доходів¹.

Відміна цінового регулювання на даному ринку автоматично не призвела до стрімкого зростання цін. У червні-грудні різні групи харчових продуктів демонстрували різну цінову динаміку. Лише частина дорожчала швидше, ніж середній рівень цін в цілому, і вище ми вже пояснили, що це було викликано певними процесами на ринку – зменшенням виробництва, підвищенням собівартості виробництва та зміною світових цін. Дуже сильно (більше ніж вдвічі) подорожчали лише яйця, але варто пам'ятати, що за попередні півроку вони подешевшали майже вдвічі, і за рік в цілому динаміка була помірною (**+21%**).

Водночас, деякі товари дорожчали повільніше, не дорожчали взагалі або навіть дешевшали. Це означає, що на ринках відбувалися процеси, які викликані своїми особливостями (в т.ч. і сезонними факторами, особливо притаманними для сільського господарства та харчової промисловості).

¹ Дана інформація надана Національним Банком України на виконання пункту 38 Витягу з Протоколу №44 від 30.11.2017 року засідання Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності щодо створення ефективної системи забезпечення цінової стабільності

ЗРОСТАННЯ ЦІН НА ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ у червні-грудні 2017 р., %

Джерело: Держстат, розрахунки BRDO

ПРОПОЗИЦІЇ

Відновлення державного регулювання цін на продукти харчування є недоцільним через неефективність цього інструменту в ринкових умовах та низку негативних ефектів для економіки. Регулювання слід вводити лише у разі необґрунтованого стрімкого коливання цін на окремі види продуктів харчування.

ДОДАТКИ

ТАБЛИЦЯ №1

ПЕРЕЛІК ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ЯКІ МАЮТЬ ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЯКИМИ ВИЗНАЧЕНІ ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
1	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України» від 03.09.2014 №411	здійснює відповідно до законодавства повноваження щодо регулювання цін (тарифів) у галузі зв'язку	середній
			участь у формуванні та реалізації державної тарифної політики у сферах телекомунікацій і користування радіочастотним ресурсом України	
		Закон України «Про державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України»	участь у формуванні та реалізації державної тарифної політики і політики державних закупівель у сферах телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України	
			здійснення відповідно до законодавства повноважень щодо регулювання цін (тарифів) у галузі зв'язку	
		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	встановлює граничні тарифи на послуги конфіденційного зв'язку, які надаються споживачам в Національній системі конфіденційного зв'язку	
2	Антимонопольний комітет України	Закон України «Про Антимонопольний комітет України»	контроль за концентрацією, узгодженими діями суб'єктів господарювання та дотриманням вимог законодавства Про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій	високий
3	Державна авіаційна служба України	Постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 520 «Про затвердження Положення Про Державну авіаційну службу України»	реалізує в межах повноважень, передбачених законом, економічну, тарифну, фінансову, кадрову, науково-технічну, страхову, інвестиційну, соціальну політику в галузі цивільної авіації	середній
			розробляє нормативно-правові акти та методичні рекомендації щодо ставок аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України та ставок плати за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України;	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
		Повітряний кодекс України	<p>Уповноважений орган з питань цивільної авіації має право скасувати надмірно високі тарифи, зокрема у разі недостатнього рівня конкуренції, або зупинити дію надмірно низьких тарифів, зокрема у разі зниження їх до рівня, нижчого за собівартість.</p> <p>Для перевірки обґрунтованості встановленого тарифу на повітряне перевезення уповноважений орган з питань цивільної авіації має право зобов'язати авіаперевізника у встановлений строк надати вичерпну інформацію, що дає можливість адекватно оцінити тариф, у тому числі інформацію Про витрати, на основі яких визначається рівень тарифу.</p> <p>Якщо авіаперевізник не надав необхідної інформації в установленний строк або надав інформацію в неповному обсязі, уповноважений орган з питань цивільної авіації має право своїм рішенням скасувати такий тариф та вилучити його із систем продажу і бронювання.</p> <p>У разі якщо порядок визначення тарифів на повітряне перевезення регулюється міжнародними договорами України, уповноважений орган з питань цивільної авіації вживає заходів і приймає рішення стосовно тарифів авіаперевізників згідно з правилами таких договорів.</p>	
4	Державна архівна служба України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Державну архівну службу України» від 21.10.2015 № 870	організовує надання архівними установами, науково-дослідними установами та спеціальними установами страхового фонду документації в установленому порядку юридичним та фізичним особам платних послуг з використанням інформації, що міститься в архівних документах, проведення робіт, пов'язаних з науково-технічним опрацюванням і забезпеченням збереженості архівних документів, що є власністю держави, територіальних громад, юридичних та фізичних осіб, із створенням, формуванням, веденням і використанням страхового фонду документації, розробленням нормативно-методичних посібників з архівної справи, діловодства та страхового фонду документації, розробляє порядок ціноутворення на зазначені роботи та послуги	середній
5	Державна служба статистики України	<p>Закон України «Про державну статистику»</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Державну службу статистики України» від 23.09.2014 № 481</p>	<p>організовувати і проводити статистичні спостереження за соціально-економічними і демографічними процесами, екологічною ситуацією в Україні та її регіонах;</p> <p>проводити державні статистичні спостереження, що стосуються соціально-демографічного та економічного становища населення, його підприємницької діяльності тощо;</p> <p>аналізувати соціально-економічні, демографічні та екологічні явища і процеси, які відбуваються в Україні та її регіонах;</p> <p>здійснює формування інформаційної бази для прогнозування та аналізу тенденцій і закономірностей соціально-економічного розвитку, складає національні рахунки;</p> <p>організовує і проводить статистичні спостереження за соціально-економічними та демографічними явищами і процесами, екологічною ситуацією в Україні та її регіонах шляхом збирання форм державної статистичної звітності та проведення спеціально організованих статистичних спостережень (переписів, одноразових обліків, опитувань, вибіркового обстеження, у тому числі населення (домогосподарств);</p>	низький

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
		Постанова Кабінету Міністрів України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 10 вересня 2014 р. № 442	функції з моніторингу динаміки цін (тарифів) на споживчому ринку	
		Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» від 13 червня 2002 р. № 803	Подає інформацію Про результати моніторингу цін і тарифів у розрізі регіонів Мінекономрозвитку, Антимонопольному комітетові та Національному банку з відповідними висновками і пропозиціями щодо поліпшення цінової ситуації в електронному та паперовому вигляді	
6	Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів» від 02.09.2015 № 667	у сфері дотримання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін; здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог формування, встановлення та застосування державних регульованих цін; здійснює державний нагляд (контроль) за достовірністю інформації, зазначеної у документах Про формування, встановлення та застосування державних регульованих цін; надає у випадках, передбачених законодавством, висновки щодо економічного обґрунтування витрат під час формування цін (тарифів) на товари, роботи і послуги, щодо яких запроваджено державне регулювання цін (тарифів); надає органам виконавчої влади, органам місцевого самоврядування, суб'єктам господарювання обов'язкові до виконання приписи Про усунення порушень вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін;	Високий
7	Державна фіскальна служба України	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 236 «Про Державну фіскальну службу України»	здійснює контроль за дотриманням податкового і митного законодавства, законодавства щодо трансфертного ціноутворення, законодавства щодо адміністрування єдиного внеску та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого законом покладено на ДФС здійснює прийняття декларацій Про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), встановлені виробником або імпортером, та узагальнення відомостей, зазначених у таких деклараціях, для організації роботи та контролю за повнотою обчислення і сплати акцизного податку здійснює контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять роздрібну торгівлю тютюновими виробами, вимог законодавства щодо максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких виробів здійснює контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, які провадять оптову або роздрібну торгівлю алкогольними напоями, вимог законодавства щодо мінімальних оптово-відпускних або роздрібних цін на такі напої вживає заходів контролю за ціноутворенням під час операцій між пов'язаними особами та зовнішньоекономічних операцій з резидентами країн із низьким рівнем оподаткування	Високий

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
			здійснює контроль за застосуванням відповідно до закону заходів тарифного та нетарифного регулювання під час переміщення товарів через митний кордон України і після завершення операцій митного контролю та митного оформлення	
8	Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	Закон України «Про теплопостачання»	Розрахунок середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, здійснюється за адміністративно-територіальними одиницями (Автономною Республікою Крим, областями, містами Києвом чи Севастополем) центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива	середній
9	Державне агентство з питань електронного урядування України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	за погодженням з Мінекономрозвитку встановлює граничні ціни (тарифи) на пов'язані з електронним цифровим підписом послуги, що надаються акредитованими центрами сертифікації ключів органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям державної форми власності	середній
10	Державне агентство лісових ресурсів України	Постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 521 «Про затвердження Положення Про Державне агентство лісових ресурсів України»	вносить Мінагрополітики пропозиції щодо вартості ліцензій на добування мисливських тварин та здійснює регулювання цін і тарифів на продукцію полювання, у тому числі на живу дичину, яка поставляється на експорт; на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами; на послуги, надані іноземним громадянам	середній
		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	за погодженням з Мінекономрозвитку для всіх користувачів мисливських угідь України здійснює регулювання цін і тарифів на продукцію полювання, включаючи живу дичину, яка поставляється на експорт; на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами; на послуги, надані іноземним громадянам	
			за погодженням з Мінфіном затверджує ціни на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмеда	
11	Кабінет Міністрів України	Закон України «Про ціни і ціноутворення»	забезпечує проведення державної цінової політики	високий
			здійснює державне регулювання цін, визначає повноваження органів виконавчої влади щодо формування, встановлення та застосування цін, якщо інше не визначено законом або міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України	
			визначає перелік товарів, державні регульовані ціни на які затверджуються відповідними органами виконавчої влади, якщо інше не визначено законом	
			погоджує Мінінфраструктури тимчасово до утворення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту розміри ставок портових зборів в іноземній валюті; тарифи в іноземній валюті на спеціалізовані послуги, що надаються у морському порту суб'єктами природних монополій, за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України.	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
12	Міністерство аграрної політики України	<p>Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України»</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Міністерство аграрної політики та продовольства України» від 25 листопада 2015 р. № 1119</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548</p>	<p>встановлення максимального та мінімального розміру інтервенційної ціни окремого об'єкта державного цінового регулювання</p> <p>здійснює у межах повноважень, передбачених законом, контроль за виконанням умов виробництва та реалізації цукру</p> <p>за погодженням з Мінекономрозвитку та Мінфіном встановлює тарифи та платні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини, крім тарифів на проведення обстежень (експертиз), які є підставою для видачі документів дозвільного характеру, що затверджуються Кабінетом Міністрів України</p> <p>за погодженням з Мінекономрозвитку та Мінфіном встановлює максимальні оптово-відпускні ціни на спирт етиловий</p> <p>за погодженням з Мінфіном та Мінекономрозвитку встановлює ціни (тарифи) на розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт, оформлення їх результатів у електронному вигляді (формування обмінного файла);</p> <p>за погодженням з Мінфіном та Мінекономрозвитку визначає граничні розміри плати з виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства</p>	середній
13	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	<p>Закон України «Про ціни і ціноутворення»</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України «Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі» від 20.08.2014 № 459</p>	<p>Реалізація державної цінової політики, проведення економічного аналізу рівня та динаміки цін, розроблення та внесення пропозицій щодо формування та реалізації державної цінової політики</p> <p>формування державної політики з контролю за цінами</p> <p>забезпечення формування та реалізація державної цінової політики</p> <p>бере участь відповідно до законодавства у державному регулюванні цін (тарифів) на продукцію, товари і послуги, здійснює координацію діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади із зазначених питань</p> <p>здійснює разом з іншими центральними органами виконавчої влади прогнозування індексів споживчих цін та індексів цін виробників промислової продукції, а також погоджує ціни (тарифи) у випадках, передбачених законодавством</p> <p>здійснює методологічне забезпечення роботи органів державного контролю за цінами (тарифами), скасовує в установленому порядку ціни (тарифи), встановлені з порушенням законодавства</p> <p>вносить пропозиції щодо переліку товарів, ціни на які підлягають державному спостереженню у сфері ціноутворення</p>	високий

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
		<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548</p>	<p>погоджує разом з Мінфіном тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги, а також на послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки, які встановлює Мінінфраструктури</p> <p>погоджує Мінінфраструктури тарифи в іноземній валюті на комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах), та збори і плату в іноземній валюті за послуги, що надаються суднам закордонного плавання у морських портах (на причалах) України</p> <p>погоджує Мінінфраструктури тарифи на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному та внутрішньому сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу)</p> <p>погоджує Мінінфраструктури тарифи на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою</p> <p>погоджує Мінінфраструктури плату за використання річкових портових гідротехнічних споруд та збори за спеціалізовані послуги, які надаються у річкових портах (на причалах) України (причальні, корабельні, якірні та адміністративні)</p> <p>погоджує Мінінфраструктури ставки плати в іноземній валюті за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України (з0844-10)</p> <p>погоджує Мінінфраструктури аеропортові збори в іноземній валюті за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України (посадка - зліт повітряного судна, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, наднормативна стоянка повітряного судна, забезпечення авіаційної безпеки);</p> <p>погоджує разом з Пенсійним фондом тарифи на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду, які встановлює Мінінфраструктури</p> <p>погоджує Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг граничні рівні цін на природний газ для установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів, а також граничні рівні цін на природний газ для промислових споживачів та інших суб'єктів господарювання</p> <p>погоджує разом з Мінфіном Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг граничні рівні цін на природний газ для суб'єктів господарювання, які виробляють теплову енергію, у тому числі блочних (модульних) котелень, установлених на дахові та прибудованих (виходячи з обсягу природного газу, що використовується для виробництва та надання населенню послуг з опалення та гарячого водопостачання, за умови ведення такими суб'єктами окремого приладового та бухгалтерського обліку тепла і гарячої води)</p>	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
			<p>погоджує разом з Мінфіном тарифи та платні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини, крім тарифів на проведення обстежень (експертиз), які є підставою для видачі документів дозвільного характеру, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, які встановлює Мінагрополітики</p> <p>погоджує разом з Мінфіном максимальні оптово-відпускні ціни на спирт етиловий, які встановлює Мінагрополітики</p> <p>погоджує Держкомлісгоспу для всіх користувачів мисливських угідь України ціни і тарифи на продукцію полювання, включаючи живу дичину, яка поставляється на експорт; на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами; на послуги, надані іноземним громадянам</p> <p>погоджує разом з Мінфіном ціни (тарифи) на розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт, оформлення їх результатів у електронному вигляді (формування обмінного файла), які встановлює Мінагрополітики</p> <p>погоджує разом з Мінфіном граничні розміри плати з виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства, які встановлює Мінагрополітики</p> <p>погоджує Державному агентству з питань електронного урядування України граничні ціни (тарифи) на пов'язані з електронним цифровим підписом послуги, що надаються акредитованими центрами сертифікації ключів органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям державної форми власності</p>	
		Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»	Міністерство економіки здійснює регулювання цін на основні види продукції оборонного призначення	
14	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу цін на вугільну продукцію» від 18 січня 2012 р. № 78	Моніторинг цін на енергетичне та коксівне вугілля на внутрішньому та зовнішньому ринку, збір та узагальнення отриманих даних	<div style="background-color: #f4a460; padding: 5px; text-align: center;">низький</div>
15	Міністерство інфраструктури України	<p>Закон України «Про автомобільний транспорт»</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Міністерство інфраструктури України» від 30.06.2015 № 460</p>	<p>Реалізація єдиної тарифної політики передбачає затверджену центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, методику розрахунку тарифів за видами перевезень.</p> <p>затверджує: ставки плати за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі районів польотної інформації України; аеропортові збори за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України;</p> <p>установлює розміри ставок портових зборів у морських портах та на внутрішніх водних шляхах</p>	<div style="background-color: #4a86e8; padding: 5px; text-align: center;">високий</div>

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
			<p>затверджує методичку розрахунку:</p> <p>розмірів ставок портових зборів, які справляються у морських портах;</p> <p>тарифів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом</p> <p>затверджує тарифи на:</p> <p>перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України і пов'язані з ним послуги;</p> <p>перевезення залізничним транспортом вантажів транзитом через територію України;</p> <p>перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному та внутрішньому сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу);</p> <p>спеціалізовані послуги, що надаються у морському порту суб'єктами природних монополій, за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України, та послуги, які оплачуються у складі портових зборів;</p> <p>приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою;</p> <p>оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду України за погодженням з Мінекономрозвитку та Пенсійним фондом України;</p> <p>затверджує порядок:</p> <p>справляння, обліку та використання коштів від сплати портових зборів, крім використання коштів від сплати адміністративного збору;</p> <p>справляння плати за проходження суден шлюзами Дніпровського каскаду;</p> <p>установлення аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України;</p> <p>визначення розміру автостанційного збору та вартості послуг, які надаються автостанцією перевізників;</p> <p>формування тарифів на послуги міського електричного транспорту;</p> <p>оплати проїзду безпосередньо під час поїздки у рухомому складі;</p> <p>справляння і розмір зборів (за погодженням з Мінекономрозвитку):</p> <ul style="list-style-type: none"> - за реєстрацію судна в Державному судовому реєстрі України або Судновій книзі України; - за внесення змін до раніше зроблених записів у них; - за видачу судових документів; <p>бере участь у межах, передбачених законом, у формуванні та реалізації єдиної державної економічної, тарифної, інвестиційно-кредитної та соціальної політики у галузі транспорту, дорожнього господарства, а також формує в межах компетенції пріоритети розвитку науки і техніки та інноваційно-інвестиційної політики</p> <p>участь у межах повноважень, передбачених законом, у формуванні та забезпеченні реалізації державної тарифної політики</p>	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
		<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548</p>	<p>за погодженням з Мінекономрозвитку і Мінфіном встановлює тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги, а також на послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку тарифи в іноземній валюті на комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах), та збори і плату в іноземній валюті за послуги, що надаються суднам закордонного плавання у морських портах (на причалах) України</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку тарифи на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному та внутрішньому сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу)</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку тарифи на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку плату за використання річкових портових гідротехнічних споруд та збори за спеціалізовані послуги, які надаються у річкових портах (на причалах) України (причальні, корабельні, якірні та адміністративні)</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку ставки плати в іноземній валюті за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку аеропортові збори в іноземній валюті за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України (посадка - зліт повітряного судна, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, наднормативна стоянка повітряного судна, забезпечення авіаційної безпеки)</p> <p>за погодженням з Мінекономрозвитку та Пенсійним фондом встановлює тарифи на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду</p> <p>за погодженням з Кабінетом Міністрів України тимчасово до утворення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, встановлює розміри ставок портових зборів в іноземній валюті</p> <p>за погодженням з Кабінетом Міністрів України тимчасово до утворення національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері транспорту, встановлює тарифи в іноземній валюті на спеціалізовані послуги, що надаються у морському порту суб'єктами природних монополій, за переліком, визначеним Кабінетом Міністрів України</p>	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
16	Міністерство культури України	Закон України «Про культуру»	затверджує порядок надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності	низький
17	Міністерство оборони України	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»	здійснює регулювання вартості ремонту озброєння і військової техніки та цін на запасні частини і деталі, що виробляються підприємствами, які належать до сфери його управління, а також тарифів на транспортні послуги, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери його управління; визначає граничні розміри націнок на продукцію підприємств громадського харчування, розміщених у військових містечках закритого типу	середній
18	Міністерство освіти і науки України	Закон України «Про вищу освіту»	Порядок надання платних освітніх та інших послуг, включаючи порядок визначення їх вартості для здобувачів вищої освіти, встановлюється центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері економічного розвитку і торгівлі, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової, бюджетної, податкової політики	середній
		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	МОН, МОЗ, інші міністерства та центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади, за погодженням з Мінфіном встановлюють граничний розмір плати за проживання в студентських гуртожитках	
			МОН, Держкомінформ, інші центральні органи виконавчої влади, що розміщують державне замовлення на випуск друкованої продукції, встановлюють норматив рентабельності виробництва (у разі випуску друкованої продукції за рахунок бюджетних коштів) у розмірі 15 відсотків та на їх доставку до споживачів у розмірі 5 відсотків	
19	Міністерство охорони здоров'я України	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267 «Про затвердження Положення Про Міністерство охорони здоров'я України»	затверджує декларовані зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів	середній
		Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»	МОН, МОЗ, інші міністерства та центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади, за погодженням з Мінфіном встановлюють граничний розмір плати за проживання в студентських гуртожитках	
			затверджує тарифи на послуги з надання медичної допомоги, що надаються окремими науково-дослідними установами Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
20	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	<p data-bbox="424 342 762 443">Закон України «Про ціни і ціноутворення»</p> <p data-bbox="424 678 762 857">Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення Про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України» від 30.04.2014 № 197</p> <p data-bbox="424 1189 762 1368">Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»</p> <p data-bbox="424 1395 762 1451">Закон України «Про поховання та похоронну справу»</p>	<p data-bbox="778 342 1267 656">формування кошторисної нормативної бази, визначення порядку її застосування у будівництві, перевірка дотримання нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії, здійснюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері будівництва, містобудування та архітектури</p> <p data-bbox="778 678 1267 757">подає Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо порядку формування цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги, які підлягають регулюванню</p> <p data-bbox="778 880 1267 1171">проводить в межах повноважень, передбачених законом моніторинг реалізації Генеральної схеми планування території України та іншої містобудівної документації; вартості будівництва та тенденцій розвитку будівельної галузі; стану реформування та розвитку житлово-комунального господарства, підготовки та проходження опалювального сезону, розрахунків підприємств житлово-комунального господарства за енергоносії, а також оплати населенням, юридичними особами наданих їм житлово-комунальних послуг</p> <p data-bbox="778 1189 1267 1245">формує кошторисну нормативну базу та визначає порядок її застосування в будівництві</p> <p data-bbox="778 1395 1267 1574">єдину методику визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства</p>	<div data-bbox="1305 353 1469 398" style="background-color: #28a745; color: white; text-align: center; padding: 2px;">середній</div>
21	Міністерство соціальної політики України	<p data-bbox="424 1592 762 1771">Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548</p> <p data-bbox="424 1798 762 1933">Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423 «Про затвердження Положення Про Міністерство соціальної політики України»</p>	<p data-bbox="778 1592 1267 1671">Мінсоцполітики здійснює регулювання цін на протезно-ортопедичні вироби і технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації.</p> <p data-bbox="778 1798 1267 1977">визначає щомісяця фактичний розмір прожиткового мінімуму на одну особу, а також для осіб, що належать до основних соціальних і демографічних груп населення; готує та вносить пропозиції щодо затвердження розміру прожиткового мінімуму у державному бюджеті з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін</p> <p data-bbox="778 2000 1267 2134">проводить координаційно-аналітичну роботу з подолання бідності, готує пропозиції щодо вдосконалення методики проведення оцінки бідності та проводить моніторинг показників бідності</p>	<div data-bbox="1305 1603 1469 1648" style="background-color: #28a745; color: white; text-align: center; padding: 2px;">середній</div>

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
			<p>організовує роботу з призначення та виплати передбаченої законодавством державної соціальної допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких не мають можливості їх утримувати або місце проживання батьків яких невідоме, допомоги малозабезпеченим особам, які проживають разом з інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу, які за висновком лікарської комісії закладу охорони здоров'я потребують постійного стороннього догляду, інвалідам, особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, іншим соціально вразливим верствам населення, а також надання субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива, компенсації додаткових витрат на оплату комунальних послуг в умовах підвищення цін і тарифів на послуги, компенсації шахтарям за оплату електроенергії, газу та центрального опалення житла</p>	
22	Міністерство фінансів України	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення Державного гемологічного центру України» від 07.09.1993 № 713</p> <p>Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. N 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»</p>	<p>надати Міністерству фінансів право встановлювати тарифи і розцінки на роботи, пов'язані з проведенням експертизи та контролю якості дорожнього (напівдорожнього) каміння.</p> <p>погоджує разом з Мінекономрозвитку тарифи на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги, а також на послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки, які встановлює Мінінфраструктури</p> <p>погоджує граничний розмір плати за проживання в студентських гуртожитках, які встановлюють МОН, МОЗ, інші міністерства та центральні органи виконавчої влади, до сфери управління яких належать навчально-виховні заклади</p> <p>погоджує граничні розміри плати за проживання в гуртожитках системи МВС, які встановлює МВС</p> <p>погоджує разом з Мінекономіки граничні рівні цін на природний газ для суб'єктів господарювання, які виробляють теплову енергію, у тому числі блочних (модульних) котелень, установлених на дахові та прибудованих (виходячи з обсягу природного газу, що використовується для виробництва та надання населенню послуг з опалення та гарячого водопостачання, за умови ведення такими суб'єктами окремого приладового та бухгалтерського обліку тепла і гарячої води), які встановлює Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг</p> <p>погоджує разом з Мінекономіки тарифи та платні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини, крім тарифів на проведення обстежень (експертиз), які є підставою для видачі документів дозвільного характеру, що затверджуються Кабінетом Міністрів України, які встановлює Мінагрополітики</p>	<div style="background-color: #28a745; color: white; padding: 5px; text-align: center;">середній</div>

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
			<p>погоджує разом з Мінекономіки максимальні оптово-відпускні ціни на спирт етиловий, які встановлює Мінагрополітики</p> <p>погоджує Держкомлісгоспу ціни на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмедя</p> <p>погоджує разом з Мінекономіки ціни (тарифи) на розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт, оформлення їх результатів у електронному вигляді (формування обмінного файла), які встановлює Мінагрополітики</p> <p>погоджує разом з Мінекономіки граничні розміри плати з виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства, які встановлює Мінагрополітики</p>	
23	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	Указ президента «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації» від 23.11.2011 № 1067/2011	<p>встановлює відповідно до закону граничні або фіксовані тарифи на загальнодоступні телекомунікаційні послуги, тарифи на надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, які займають монопольне (домінуюче) становище на ринку цих послуг, розрахункові такси за послуги пропуску трафіка до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на певному ринку пропуску трафіка або операторів телекомунікацій, що займають монопольне (домінуюче) становище на ринку телекомунікацій, тарифи на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій, порядок взаєморозрахунків між операторами телекомунікацій, граничні тарифи на універсальні послуги поштового зв'язку, а також тарифи на роботи (послуги) Українського державного центру радіочастот (УДЦР) та розміри плати за видачу документів дозвільного характеру - висновків щодо електромагнітної сумісності, дозволів на експлуатацію, на ввезення з-за кордону радіоелектронних засобів та випромінювальних пристроїв, здійснює відповідно до законодавства інші заходи щодо тарифного регулювання у зазначеній сфері</p> <p>забезпечує у межах своїх повноважень формування та реалізацію державної тарифної політики у сфері телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом, надання послуг поштового зв'язку, вдосконалення нормативної та методологічної бази формування тарифів, які підлягають державному регулюванню, а також проведення моніторингу цін у зазначених сферах</p> <p>видає операторам та провайдерам телекомунікацій дозвіл на встановлення спеціальних тарифів для інвалідів та соціально незахищених осіб на загальнодоступні телекомунікаційні послуги</p>	<div style="background-color: #28a745; color: white; padding: 5px; display: inline-block;">середній</div>
		Закон України «Про телекомунікації»	здійснює відповідно до закону тарифне регулювання у сфері телекомунікацій та встановлює порядок взаєморозрахунків між операторами телекомунікацій	
		Закон України «Про радіочастотний ресурс України»	встановлення тарифів на роботи (послуги) УДЦР	
		Закон України «Про поштовий зв'язок»	формування цінової політики та регулювання відповідно до законодавства України тарифів на послуги поштового зв'язку	

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
24	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг	<p data-bbox="424 342 762 450">Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»</p> <p data-bbox="424 1507 754 1688">Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548</p>	<p data-bbox="778 342 1270 450">формування цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг та реалізації відповідної політики у випадках, коли такі повноваження надані Регулятору законом</p> <p data-bbox="778 495 1262 624">забезпечення захисту прав споживачів товарів, послуг у сферах енергетики та комунальних послуг щодо отримання цих товарів і послуг належної якості в достатній кількості за обґрунтованими цінами</p> <p data-bbox="778 647 1222 696">реалізація цінової і тарифної політики у сферах енергетики та комунальних послуг</p> <p data-bbox="778 719 1267 969">розробляє та затверджує нормативно-правові акти, зокрема, порядки (методи) формування, розрахунку та встановлення державних регульованих цін і тарифів для суб'єктів природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг, а також для інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом;</p> <p data-bbox="778 992 1262 1144">встановлює державні регульовані ціни і тарифи на товари (послуги) суб'єктів природних монополій та інших суб'єктів господарювання, що провадять діяльність на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, якщо відповідні повноваження надані Регулятору законом</p> <p data-bbox="778 1167 1267 1296">забезпечує відповідно до закону доступ споживачів до інформації Про ціни/тарифи у сферах постачання електричної енергії, природного газу, а також у сферах тепlopостачання, централізованого водopостачання та водовідведення</p> <p data-bbox="778 1319 1259 1494">здійснює моніторинг функціонування ринків у сферах енергетики та комунальних послуг, який забезпечується шляхом проведення аналізу та оцінки, зокрема, оптових та роздрібних цін на товари (послуги) на ринках у сферах енергетики та комунальних послуг, застосування цін і тарифів у сферах, що регулюються</p> <p data-bbox="778 1516 1230 1565">регулює тарифи на електроенергію, що відпускається населенню для побутових потреб</p> <p data-bbox="778 1718 1251 1870">встановлює граничні рівні цін на природний газ для установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів, а також граничні рівні цін на природний газ для промислових споживачів та інших суб'єктів господарювання за погодженням з Мінекономрозвитку</p> <p data-bbox="778 1892 1238 1942">встановлює роздрібні ціни на природний газ для потреб населення</p> <p data-bbox="778 1964 1262 2072">встановлює тарифи на транспортування магістральними трубопроводами газу природного, нафти, нафтопродуктів, аміаку та етиленових речовин, що поставляються споживачам України</p> <p data-bbox="778 2094 1246 2143">встановлює тарифи на закачування, зберігання та відбір природного газу</p>	<div data-bbox="1305 349 1469 389" style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 2px; text-align: center;">ВИСОКИЙ</div>

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
			<p>встановлює тарифи на розподіл природного газу та його постачання</p> <p>встановлює за погодженням з Мінекономрозвитку та Мінфіном граничні рівні цін на природний газ для суб'єктів господарювання, які виробляють теплову енергію, у тому числі блочних (модульних) котелень, установлених на дахові та прибудованих (виходячи з обсягу природного газу, що використовується для виробництва та надання населенню послуг з опалення та гарячого водопостачання, за умови ведення такими суб'єктами окремого приладового та бухгалтерського обліку тепла і гарячої води)</p>	
25	Національний Банк України	Закон України «Про Національний Банк України»	Основною функцією Національного банку є забезпечення стабільності грошової одиниці України. При виконанні своєї основної функції Національний банк має виходити із пріоритетності досягнення та підтримки цінової стабільності в державі. Національний банк у межах своїх повноважень сприяє фінансовій стабільності, в тому числі стабільності банківської системи за умови, що це не перешкоджає досягненню цілі, визначеної у частині другій цієї статті.	<div style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 5px; text-align: center;">високий</div>
26	ОМС	<p>Закон України «Про ціни і ціноутворення»</p> <p>Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»</p>	<p>Органи місцевого самоврядування забезпечують реалізацію державної цінової політики у межах повноважень, визначених законом.</p> <p>встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньообудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги</p> <p>здійснення відповідно до закону контролю за дотриманням цін і тарифів</p> <p>встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються підприємствами, що перебувають у спільній власності територіальних громад, представництво інтересів яких здійснює відповідна районна чи обласна рада, а також суб'єктами господарювання, що здійснюють управління (експлуатацію) цілісними майновими комплексами таких підприємств</p>	<div style="background-color: #0056b3; color: white; padding: 5px; text-align: center;">високий</div>
27	ПАТ «Укрзалізниця»	<p>Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548</p> <p>Закон України «Про залізничний транспорт»</p>	<p>За погодженням з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями затверджуються тарифи на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні</p> <p>Тарифи на перевезення пасажирів і багажу в приміському сполученні встановлюються АТ «Укрзалізниця» за погодженням з місцевими органами виконавчої влади.</p>	<div style="background-color: #008000; color: white; padding: 5px; text-align: center;">середній</div>

№ п/п	Назва органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства	Назва НПА, яким встановлюються повноваження органу державної влади, органу місцевого самоврядування, підприємства у сфері цінового регулювання	Повноваження	Вплив на державну цінову політику
28	Пенсійний фонд України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	погоджує разом з Мінекономіки тарифи на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду, які встановлює Мінінфраструктури	низький
29	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 р. № 1548	<p>встановлюють торговельні (постачальницько-збутові) надбавки, нормативи рентабельності на паливно-енергетичні ресурси (вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний, торф паливний кусковий, дрова, торф'яні брикети, газ скраплений), що відпускаються населенню для побутових потреб</p> <p>встановлюють тарифи на платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги</p> <p>встановлюють граничні торговельні надбавки (націнки) на продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах</p> <p>погоджують тарифи на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні, які встановлюються управліннями залізниць</p> <p>Рада міністрів Автономної Республіки Крим встановлює тарифи на перевезення пасажирів і багажу пасажирським електротранспортом (тролейбусом) у міжміському і приміському сполученні</p>	середній
30	Державний комітет телебачення і радіомовлення України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 р. № 1548	МОН, Держкомінформ, інші центральні органи виконавчої влади, що розміщують державне замовлення на випуск друкованої продукції, встановлюють норматив рентабельності виробництва (у разі випуску друкованої продукції за рахунок бюджетних коштів) у розмірі 15 відсотків та на їх доставку до споживачів у розмірі 5 відсотків.	низький

ТАБЛИЦЯ №2

ПЕРЕЛІК СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ, ПРОДУКЦІЯ, РОБОТИ, ПОСЛУГИ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ, МАЙНОВІ ТА НЕМАЙНОВІ ПРАВА ЯКИХ ПІДЛЯГАЮТЬ ПРОДАЖУ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ, І ВІДПОВІДНОМУ ДЕРЖАВНОМУ ЦІНОВОМУ РЕГУЛЮВАННЮ, ТА ЯКІ СПРАВЛЯЮТЬ НАЙБІЛЬШИЙ ВПЛИВ НА ДЕРЖАВУ ТА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ.

Сфера	Суб'єкт господарювання	Надходження до бюджету зі сплати податків та зборів (тис. грн)	Частка, яку займають такі суб'єкти господарювання в економіці країни	Кількість працюючих осіб, тис.	КВЕД	КВЕД опис
вугільна продукція	підприємства вітчизняного виробництва вугілля, що реалізується на внутрішньому та на зовнішньому ринку	5 185 111,4	0,84%	132,8	5	Добування кам'яного та бурого вугілля
алкогольні напої	вітчизняні виробники й імпортери алкогольних напоїв	16 175 037,3	0,85%	32,2	11	Виробництво напоїв
тютюнові вироби	виробники або імпортери тютюнових виробів	37 117 757,7	0,71%	3,6	12	Виробництво тютюнових виробів
ветеринарної медицини (проведення лабораторних досліджень, оформлення ветеринарного сертифіката або свідоцтва)	суб'єкти господарювання що здійснюють переміщення об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду	268 178,4	0,00%	0,7	75	Ветеринарна діяльність
цукор, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»	суб'єкти підприємницької діяльності незалежно від форми власності, які виробляють цукор і зберігають його для подальшої реалізації, здійснюють оптову чи роздрібну торгівлю цукром	263 281,1	0,00%		10.81	Виробництво цукру
спирт етиловий	виробники або імпортери спирту етилового	203 838,3	0,00%		20.14	Виробництво інших основних органічних хімічних речовин
		261 782,8	0,04%	9,6	25.4	Виробництво зброї та боєприпасів
вітчизняне машинобудування для агропромислового комплексу	вітчизняні підприємства машинобудування в агропромисловому комплексі	536 109,3	0,19%	18,4	28.3	Виробництво машин і устаткування для сільського та лісового господарства
ремонт озброєння і військової техніки	підприємства, які проводять ремонт озброєння і військової техніки	124 830,1	0,07%	11,4	30.4	Виробництво військових транспортних засобів
електроенергія	суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з виробництва, передачі, розподілу, постачання електричної енергії	30 609 011,6	5,81%	186	35.1	Виробництво, передача та розподілення електроенергії
		3 052 776,1	1,92%	63,3	35.2	Виробництво газу; розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи

Сфера	Суб'єкт господарювання	Надходження до бюджету зі сплати податків та зборів (тис. грн)	Частка, яку займають такі суб'єкти господарювання в економіці країни	Кількість працевлаштованих осіб, тис.	КВЕД	КВЕД опис
теплова енергія	суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з виробництва теплової енергії на тепло генеруючих установках, включаючи установки для комбінованого виробництва теплової та електричної енергії, транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії	1 393 580,5	0,80%	80,4	35.3	Постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря
централізоване водопостачання та водовідведення	суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у сфері централізованого водопостачання та водовідведення	2 311 217,9	0,17%	83,9	36	Забір, очищення та постачання води
		114 054,9	0,03%	18,1	37	Каналізація, відведення й очищення стічних вод
побутові відходи	суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у сфері захоронення та перероблення побутових відходів	589 010,0	0,05%	18,9	38.1	Збирання відходів
		56 721,4	0,01%	2,2	38.2	Оброблення та видалення відходів
послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них	підприємства, що надають послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них	257 088,4	0,13%	5,3	38.3	Відновлення матеріалів
лікарські засоби	суб'єкти господарювання, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами та медичні заклади, що частково або повністю фінансуються з державного чи місцевого бюджету (ліцензіат, державні заклади охорони здоров'я, комунальні заклади охорони здоров'я)	2 113 954,5	0,00%		46.46	Оптова торгівля фармацевтичними товарами
залізничні перевезення						

Сфера	Суб'єкт господарювання	Находження до бюджету зі сплати податків та зборів (тис. грн)	Частка, яку займають такі суб'єкти господарювання в економіці країни	Кількість працюючих осіб, тис.	КВЕД	КВЕД опис
	суб'єкти господарювання, які здійснюють перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України, послуги, пов'язані з перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України, перевезення пасажирів денними швидкісними поїздами класу Інтерсіті+ (IC+), перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні, перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні, перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні	71 605,5	0,01%	0,4	49.1	Пасажирський залізничний транспорт міжміського сполучення
		10 000 122,1	1,15%	280,1	49.2	Вантажний залізничний транспорт
послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)	підприємства міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус, метрополітен)	1 316 357,8	0,15%	100,3	49.3	Інший пасажирський наземний транспорт
транспортування нафти, нафтопродуктів та інших речовин трубопровідним транспортом	суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з транспортування нафти, нафтопродуктів та інших речовин трубопровідним транспортом	9 076 804,7	0,00%	27,5	49.5	Трубопровідний транспорт
		16 648 297,9	1,82%	148,6	52.2	Допоміжна діяльність у сфері транспорту
спеціалізовані портові послуги	суб'єкти природних монополій, які надають спеціалізовані портові послуги	8 410 884,8	0,00%		52.22	Допоміжне обслуговування водного транспорту
послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України	провайдер аеронавігаційного обслуговування - суб'єкт авіаційної діяльності, який надає послуги з елементів (напрямів) аеронавігаційного обслуговування повітряних суден	2 119 193,6	0,00%		52.23	Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту
обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України	аеропорт (аеродром)	2 119 193,6	0,00%		52.23	Допоміжне обслуговування авіаційного транспорту

Сфера	Суб'єкт господарювання	Надходження до бюджету зі сплати податків та зборів (тис. грн)	Частка, яку займають такі суб'єкти господарювання в економіці країни	Кількість працюючих осіб, тис.	КВЕД	КВЕД опис
комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах)	суб'єкти господарювання, які надають комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах)	2 200 140,1	0,00%		52.24	Транспортне оброблення вантажів
універсальні послуги поштового зв'язку	оператор поштового зв'язку (оператор)	639 615,2	0,07%	76,5	53.1	Діяльність національної пошти
природний газ	суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність з транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору), надання послуг установки LNG, постачання природного газу	46 866 360,8	1,24%	23,3	6.2	Добування природного газу
загальнодоступні телекомунікаційні послуги	оператори, які надають загальнодоступні телекомунікаційні послуги і розташовані на території України	2 329 271,7	0,22%	45,3	61.1	Діяльність у сфері провідного електров'язку
		6 182 121,7	0,52%	13,9	61.2	Діяльність у сфері без провідного електров'язку
утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	суб'єкти господарювання, які надають послуги, спеціалізуються на виконанні окремих послуг, на умовах субпідрядних договорів з виконавцями, органи місцевого самоврядування, власників, орендарів житлових будинків (гуртожитків), власників (наймачів) квартир (житлових приміщень у гуртожитках), власників нежитлових приміщень у житлових будинках (гуртожитках)	1 559 964,2	0,12%	64,9	81.1	Комплексне обслуговування об'єктів
ритуальні послуги, визначені мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та предмети ритуальної належності	суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у сфері надання ритуальних послуг незалежно від форми власності	78 149,7	0,00%		96.03	Організування поховань і надання суміжних послуг

ТАБЛИЦЯ №3

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИВ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ СФЕРУ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
1	Бюджетний кодекс України
2	Господарський кодекс України
3	Земельний кодекс України
4	Кодекс України про адміністративні правопорушення
5	Повітряний кодекс України
6	Податковий кодекс України
7	Цивільний кодекс України
8	Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»
9	Закон України «Про адміністративні послуги»
10	Закон України «Про альтернативні джерела енергії»
11	Закон України «Про Антимонопольний комітет України»
12	Закон України «Про благоустрій населених пунктів»
13	Закон України «Про ветеринарну медицину»
14	Закон України «Про вищу освіту»
15	Закон України «Про відходи»
16	Закон України «Про державне оборонне замовлення»
17	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»
18	Закон України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»
19	Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»
20	Закон України «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг»
21	Закон України «Про державно-приватне партнерство»
22	Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»
23	Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України»
24	Закон України «Про державну підтримку та особливості функціонування дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія»
25	Закон України «Про дорожній рух»
26	Закон України «Про екстрену медичну допомогу»
27	Закон України «Про електроенергетику»
28	Закон України «Про електронний цифровий підпис»
29	Закон України «Про житлово-комунальні послуги»
30	Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»
31	Закон України «Про залізничний транспорт»
32	Закон України «Про засади функціонування ринку природного газу»
33	Закон України «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу»
34	Закон України «Про землеустрій»
35	Закон України «Про зерно та ринок зерна в Україні»
36	Закон України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин»
37	Закон України «Про інвестиційну діяльність»
38	Закон України «Про колективне сільськогосподарське підприємство»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
39	Закон України «Про кооперацію»
40	Закон України «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання»
41	Закон України «Про культуру»
42	Закон України «Про лікарські засоби»
43	Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»
44	Закон України «Про мисливське господарство та полювання»
45	Закон України «Про місцеві державні адміністрації»
46	Закон України «Про міський електричний транспорт»
47	Закон України "Про морські порти України
48	Закон України «Про нафту і газ»
49	Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»
50	Закон України «Про Національний Банк України»
51	Закон України «Про Національну систему конфіденційного зв'язку»
52	Закон України «Про Національну програму інформатизації»
53	Закон України «Про освіту»
54	Закон України «Про охорону праці»
55	Закон України «Про пенсійне забезпечення»
56	Закон України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення»
57	Закон України «Про племінну справу у тваринництві»
58	Закон України «Про поховання та похоронну справу»
59	Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»
60	Закон України «Про природні монополії»
61	Закон України «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим»
62	Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні»
63	Закон України «Про ринок електричної енергії»
64	Закон України «Про ринок природного газу»
65	Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації»
66	Закон України «Про систему інженерно-технічного забезпечення агропромислового комплексу України»
67	Закон України «Про соціальні послуги»
68	Закон України «Про споживчу кооперацію»
69	Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»
70	Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу»
71	Закон України «Про театри і театральну справу»
72	Закон України «Про телекомунікації»
73	Закон України «Про тепlopостачання»
74	Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності»
75	Закон України «Про транспорт»
76	Закон України «Про трубопровідний транспорт»
77	Закон України «Про утилізацію транспортних засобів»
78	Закон України «Про ціни і ціноутворення»
79	Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»
80	Закон України «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
81	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
82	Закон України «Про поштовий зв'язок»
83	Закон України «Про радіочастотний ресурс України»
84	Закон України «Про ратифікацію Угоди про проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів»
85	Закон України «Про карантин рослин»
86	Закону України «Про автомобільний транспорт»
87	Закон України «Про газ (метан) вугільних родовищ»
88	Закон України «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції»
89	Закон України «Про державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України»
90	Закон України «Про індексацію грошових доходів населення»
91	Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
92	Закон України «Про молоко та молочні продукти»
93	Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві»
94	Закон України «Про списання вартості несплачених обсягів природного газу»
95	Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
96	Закон України «Про телебачення та радіомовлення»
97	Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів»
98	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Міністерством автомобільної промисловості СРСР (протокол 21.03.1987 № 3)
99	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Міністерством електротехнічної промисловості СРСР 02.03.1987
100	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Міністерством хімічного та нафтового машинобудування СРСР від 27.02.1987
101	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Державного комітету СРСР з фізичної культури і спорту 20.03.1987 № 189
102	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства будівельного, дорожнього та комунального машинобудування СРСР 18.03.87 № 163
103	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства зв'язку СРСР 19.03.1987 № 140
104	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства охорони здоров'я СРСР 18.03.1987 № 383
105	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства торгівлі СРСР 11.03.1987 № 67
106	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Державного комітету з цивільного будівництва та архітектури при Держбуді СРСР 23.03.1987 № 87
107	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства вугільної промисловості СРСР 25.03.1987 № 52
108	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства меліорації та водного господарства СРСР 27.03.1987 № 125
109	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства монтажних і спеціальних будівельних робіт СРСР 31.03.1987 № 122
110	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства нафтової промисловості СРСР 14.04.1987 № 254
111	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства промисловості будівельних матеріалів СРСР 27.03.1987 № 192
112	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений наказом Міністерством цивільної авіації СРСР 21.03.1987 № 76.1.37-1234
113	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Протокол Мінкольтмету СРСР 16.03.87 № 25
114	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Протокол Мінліспаіпрому СРСР 17.03.1987
115	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Протоколом Міністерства верстатобудівної та інструментальної промисловості СРСР 30.03.1987 № 15
116	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Рішення Мінтрансбу СРСР 30.03.1987 № МО-338, Протокол Мінприладу СРСР 07.04.1987, Постанова Держбуду СРСР 20.03.1987 № 63, Протокол Мінважмашу СРСР 20.03.1987

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
117	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений розпорядження Державного комітету СРСР із забезпечення нафтопродуктами 10.04.1987 № 05-10/196
118	Концепція Загальнодержавної програми поводження з відходами на 2013-2020 роки, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.01.2013 № 22-р
119	Наказ адміністрації Держспецзв'язку «Про затвердження Граничних тарифів на послуги конфіденційного зв'язку» від 07.08.2013 № 420
120	Наказ Державного комітету архівів України від 06.05.2008 № 82 «Про затвердження цін на роботи (послуги), що виконуються центральними державними архівними установами на договірних засадах»
121	Наказ Державного комітету з енергозбереження № 19 від 05.03.2001 «Про затвердження Розрахунку цін на платні послуги, які надаються Державною інспекцією з енергозбереження»
122	Наказ Державного комітету лісового господарства України № 26 від 28.02.2002 «Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються»
123	Наказ Державного комітету статистики України від 22.12.2008 № 514 «Про затвердження Інструкції щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-ціни (пром) «Звіт про ціни виробників промислової продукції»
124	Наказ Державного комітету України з державного матеріального резерву від 18.05.2009 № 116 «Про встановлення відпускних цін на матеріальні цінності мобілізаційного резерву медичного призначення»
125	Наказ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження Єдиної методики визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної належності» від 19.11.2003 № 194
126	Наказ Державного комітету УРСР у справах архітектури, будівництва і охорони історичного середовища від 24.06.1991 № 75 «Тимчасовий збірник цін на науково-проектні роботи по нерухомих пам'ятках історії та культури Української РСР ТЗЦНПР-91»
127	Наказ Держжитлокомунгосп України «Про затвердження Правил реєстрації та обліку трамвайних вагонів і тролейбусів» від 17.06.2003 № 99
128	Наказ Держжитлокомунгоспу України «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу» від 19.11.2003 № 193
129	Наказ Держкомархів України «Про затвердження Порядку ціноутворення на роботи (послуги), що виконуються державними архівними установами» від 24.01.2001 № 6
130	Наказ Держкомзв'язку та інформатизації «Про затвердження тарифів на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою державних пенсій та грошової допомоги» від 22.07.2004 № 166
131	Наказ Держкомзв'язку України «Про затвердження Граничних тарифів на основні послуги зв'язку» від 16.09.1998 № 132
132	Наказ Держкомзему від 12.08.2004 № 264 «Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт»
133	Наказ Держстандарт України «Про затвердження приведених у відповідність до вимог статті 10 Конституції України Тарифів на державну повірку засобів вимірювань, випробування засобів вимірювань, атестацію вимірювальних, аналітичних, випробувальних та інших лабораторій, видачу ліцензій на право виготовлення, ремонту, прокату, калібрування та імпорту засобів вимірювань» від 19.11.1996 № 481
134	Наказ Ліцензійної Палати «Про затвердження Положення про порядок та умови видачі інформації з Єдиного ліцензійного реєстру» від 15.11.1996 № ЛП-37
135	Наказ Ліцензійної Палати України «Про затвердження Тарифів на оплату послуг за користування даними Єдиного ліцензійного реєстру» від 02.06.1998 № 59
136	Наказ Мінагрополітики «Про затвердження Вартості ліцензій на добування мисливських тварин у мисливських угіддях України» від 16.05.2011 № 179
137	Наказ Мінагрополітики «Про тариф за транзитне транспортування аміаку трубопроводами територією України» від 31.12.2003 № 552
138	Наказ Мінбуд «Про затвердження Правил користування трамваєм і тролейбусом у містах України» від 09.10.2006 № 329
139	Наказ Мінбуд України «Про затвердження Тарифів на виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів» від 10.01.2007 № 4
140	Наказ Мінекономіки «Про державне регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації (кодифікації) цінних паперів» від 03.08.2001 № 163
141	Наказ Мінекономіки «Про затвердження показників середніх роздрібних цін на автомобільне паливо, які застосовуються для обчислення мінімального розміру тарифів на перевезення вантажів автотранспортними засобами територією України» від 10.04.2009 № 327
142	Наказ Мінекономрозвитку «Про затвердження граничного рівня регуляторної норми доходу у сфері передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та у сфері постачання електричної енергії за регульованим тарифом» від 21.04.2016 № 729
143	Наказ Мінзв'язку України, Мінтранс України, Мінпресінформ України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 13.11.1996 № 244/3-2501/2585-24

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
144	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України» від 18.12.2015 № 541
145	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги та Коефіцієнтів, що застосовуються до Збірника тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги» від 26.03.2009 № 317
146	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом» від 20.06.2013 № 418
147	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на перевезення пасажирів денними швидкісними поїздами класу Інтерсіті+ (IC+)» від 05.07.2013 № 452
148	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку встановлення коефіцієнтів до базових ставок Тарифної політики Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на перевезення транзитних вантажів залізницями України та тарифних ставок у дол. США при перевезенні вантажів за конкретними напрямками» від 04.10.2012 № 589
149	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку затвердження конструкції транспортних засобів, їх частин та обладнання та Порядку ведення реєстру сертифікатів типу транспортних засобів та обладнання і виданих виробниками сертифікатів відповідності транспортних засобів або обладнання» від 17.08.2012 № 521
150	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку перегляду тарифів на перевезення вантажів залізничним транспортом» від 08.10.2013 № 782
151	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку перегляду тарифів на перевезення пасажирів залізничним транспортом» від 15.11.2013 № 916
152	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)» від 25.11.2013 № 940
153	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження розмірів знижок до ставок додаткових зборів Тарифної політики Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2013 фрахтовий рік за перевантаження транзитних вантажів» від 26.02.2013 № 116
154	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження тарифів на перевезення залізничним транспортом вантажів транзитом через територію України» від 26.04.2013 № 265
155	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження тарифів на перевезення залізничним транспортом вантажів транзитом через територію України» від 30.07.2012 № 438
156	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів та багажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні Схід - Захід» від 23.10.2012 № 633
157	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні» від 19.03.2012 № 170
158	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги з регулювання руху суден» від 03.12.2013 № 966
159	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення лоцманського проведення суден» від 03.12.2013 № 965
160	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на послуги із забезпечення проведення криголамних робіт» від 26.12.2013 № 1059
161	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження Тарифів на приймання та доставку вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою» від 08.04.2017 № 137
162	Наказ Мінінфраструктури «Про портові збори» від 27.05.2013 № 316
163	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2012 фрахтовий рік» від 12.12.2011 № 614
164	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2013 фрахтовий рік» від 26.11.2012 № 703
165	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2015 фрахтовий рік» від 26.11.2014 № 607
166	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2016 фрахтовий рік» від 23.11.2015 № 490
167	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2017 фрахтовий рік» від 14.11.2016 № 399
168	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2014 фрахтовий рік» від 12.11.2013 № 898
169	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України «Питання діяльності Аграрного фонду на організованому аграрному ринку у 2016/2017 маркетинговому періоді» від 14.09.2016 № 305
170	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 01.08.2014 № 288 «Про затвердження Правил заповнення, зберігання, списання ветеринарних документів та вимог до їх обліку»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
171	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25.09.2012 № 578 «Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр тварин»
172	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.05.2011 № 213 «Про затвердження норм відшкодування витрат, пов'язаних з комплексом заходів із зберігання, перевезення та переробки об'єктів державного цінового регулювання»
173	Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 30.05.2012 № 312 «Про затвердження цін реалізації борошна»
174	Наказ Міністерства аграрної політики України «Про запровадження ідентифікації і реєстрації коней» від 31.12.2004 № 496
175	Наказ Міністерства аграрної політики України «Про запровадження ідентифікації та реєстрації овець і кіз» від 31.12.2004 № 498
176	Наказ Міністерства аграрної політики України «Про запровадження ідентифікації та реєстрації свиней» від 31.12.2004 № 497
177	Наказ Міністерства аграрної політики України від 02.06.2005 № 238 «Про мінімальні закупівельні ціни на окремі об'єкти державного цінового регулювання»
178	Наказ Міністерства аграрної політики України від 11.08.2005 № 374 «Про затвердження Порядку ведення основного реєстру складських документів на зерно та зерна, прийнятого на зберігання, і реєстру зернового складу»
179	Наказ Міністерства аграрної політики України від 17.09.2003 № 342 «Про запровадження ідентифікації і реєстрації великої рогатої худоби»
180	Наказ Міністерства аграрної політики України від 20.05.2009 № 340 «Про встановлення плати за зберігання об'єктів державного цінового регулювання та за переробку зерна на борошно»
181	Наказ Міністерства аграрної політики України від 21.11.2006 № 690 «Про затвердження Порядку реєстрації осіб, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом та обігом об'єктів регулювання»
182	Наказ Міністерства аграрної політики України від 23.08.2005 № 414 «Про затвердження Фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, транзиту, експорту, порядку переробки та реалізації підкарантинних матеріалів»
183	Наказ Міністерства аграрної політики України від 27.06.2003 № 198 «Про затвердження Положення про обіг складських документів на зерно»
184	Наказ Міністерства аграрної політики України від 29.11.2006 № 715 «Про затвердження Порядку проведення повторної фітосанітарної (арбітражної) експертизи»
185	Наказ Міністерства аграрної політики України, Міністерства фінансів України, Державної акціонерної компанії «Хліб України» № 302/461/78 від 09.10.2001 «Про затвердження Порядку віднесення на зменшення заборгованості за бюджетними позичками 1995-1997 років, наданими заготівельним підприємствам для закупівлі зерна до державних ресурсів, різниці між ціною придбання зерна і ціною його реалізації та курсової різниці, що виникли при проведенні розрахунків з оптовими постачальниками мінеральних добрив та пально-мастильних матеріалів за окремими рішеннями Уряду»
186	Наказ Міністерства внутрішніх справ № 60 від 24.02.95 «Про затвердження Прейскуранта оптових регульованих цін на вугілля, продукти збагачення вугілля та брикети»
187	Наказ Міністерства внутрішніх справ України та Міністерства економіки України № 171/51 від 02.03.2001 «Про затвердження Методики визначення розмірів цін на послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони при Міністерстві внутрішніх справ України»
188	Наказ Міністерства економіки від 04.09.2009 № 961 «Про затвердження показників середніх роздрібних цін на автомобільне паливо, які застосовуються для обчислення мінімального розміру тарифів на перевезення вантажів автотранспортними засобами територією України»
189	Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 14.04.2005 № 95 «Про встановлення граничних рівнів оптово-відпускних цін на дизельне паливо і бензини моторні»
190	Наказ Міністерства економіки України 03.06.2009 № 529 «Про затвердження показників середніх роздрібних цін на автомобільне паливо, які застосовуються для обчислення мінімального розміру тарифів на перевезення вантажів автотранспортними засобами територією України»
191	Наказ Міністерства економіки України № 169 від 01.12.94 «Про відміну декларування зміни цін на льоноволокно та вироби з нього»
192	Наказ Міністерства економіки України № 178 від 15.12.94 «Про відміну декларування зміни цін на вино шампанське»
193	Наказ Міністерства економіки України № 179 від 15.12.94 «Про відміну декларування зміни цін на кінескопи»
194	Наказ Міністерства економіки України № 39 від 17.03.95 «Про відміну декларування зміни цін на електролампи освітлювальні»
195	Наказ Міністерства економіки України № 78 від 19.05.95 «Граничні розміри роздрібних цін на газ сітьовий і тарифи на електроенергію, що відпускаються на комунально-побутові потреби населенню, в карбованцях»
196	Наказ Міністерства економіки України № 56 від 04.05.98 № 56 «Про затвердження граничних рівнів оптових цін на продукцію монопольних утворень металургійної промисловості»
197	Наказ Міністерства економіки України, Антимонопольного комітету України № 120/7 від 12.06.2000 «Про запровадження державного регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації цінних паперів»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
198	Наказ Міністерства економіки України, Державного комітету України з монополії на виробництво та обіг спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, Державна податкова адміністрація України № 36/41/125 від 16.03.99 «Про затвердження розмірів мінімальних цін на імпорتنі тютюнові вироби»
199	Наказ Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України, Державна податкова адміністрація України, Державний комітет по харчовій промисловості України від 12.03.97 № 33/61/140/67/01-08/246 «Про затвердження Порядку обчислення мінімальних цін на пиво солодове та тютюнові вироби, що імпортуються на митну територію і реалізуються (продаються) в Україні»
200	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації, та оформлення її результатів» від 08.02.2016 № 193
201	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14.08.2013 № 967 «Про питання надання висновків щодо розрахунків економічно обґрунтованих планованих витрат під час формування цін (тарифів) на товари, роботи і послуги, щодо яких запроваджено державне регулювання цін (тарифів)»
202	Наказ Міністерства культури України, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України «Про затвердження Порядку визначення вартості та надання платних послуг закладами культури, заснованими на державній та комунальній формі власності» від 01.12.2015 № 1004/1113/1556
203	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 21.03.2017 № 298 «Про затвердження форми Реєстру лікарських засобів, вартість яких підлягає відшкодуванню»
204	Наказ Міністерства охорони здоров'я від 29.12.2016 № 1423 «Про затвердження Порядку розрахунку граничних оптово-відпускних цін на лікарські засоби на основі референтних цін»
205	Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.04.2016 № 359 «Про затвердження Положення про реєстр референтних цін (цін відшкодування) на препарати інсуліну та Порядку розрахунку референтної ціни (ціни відшкодування) на препарати інсуліну»
206	Наказ Міністерства охорони здоров'я України 17.07.2017 № 801 «Про затвердження Положення про застосування Національного переліку основних лікарських засобів під час організації процесу забезпечення населення лікарськими засобами в закладах і установах охорони здоров'я, що повністю або частково фінансуються з державного та місцевих бюджетів»
207	Наказ Міністерства охорони здоров'я України 18.08.2014 № 574 «Про затвердження Положення про реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, порядок внесення до нього змін та форм декларації зміни оптово-відпускної ціни на лікарський засіб та виріб медичного призначення»
208	Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23.12.2015 № 890 «Про затвердження Положення про реєстр пацієнтів, що потребують інсулінотерапії»
209	Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.05.2009 № 365 «Про затвердження Порядку ведення реєстру хворих на цукровий діабет»
210	Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.05.2012 № 394 «Про затвердження Порядку розрахунку граничного рівня оптово-відпускних цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою та порівняльних (референтних цін) на такі засоби»
211	Наказ Міністерства охорони здоров'я України та Міністерство економічного розвитку і торгівлі України від 20.08.2014 № 584/1011 «Про затвердження Порядку розрахунку оптово-відпускної ціни на лікарський засіб»
212	Наказ Міністерства охорони здоров'я України та Національної академії медичних наук України 28.08.2017 № 967/58 «Про затвердження нормативно-правових актів МОЗ України та НАМН України щодо реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 року № 425 »Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук»
213	Наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства фінансів України, Державного комітету статистики України, Державного комітету молодіжної політики, спорту і туризму України від 15.11.2001 № 486/202/524/455/3370 «Про затвердження Методики обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги»
214	Наказ Міністерства промислової політики України від 16.02.2009 № 126 «Щодо затвердження Порядку розрахування роздрібних цін на електроенергію, використану підприємствами з виробництва титану губчастого виключно для технологічних потреб»
215	Наказ Міністерства промислової політики України від 20.01.2004 № 18 «Про регулювання (встановлення) граничного рівня оптово-відпускних цін на мінеральні добрива вітчизняного виробництва, для часткової компенсації вартості яких виділяються кошти державного бюджету»
216	Наказ Міністерства промисловості України № 14 від 18.01.96 «Про тимчасове запровадження державного регулювання цін на продукцію підприємств Мінпрому України»
217	Наказ Міністерства регіонального розвитку будівництва та житлово-комунального господарства України від 20.10.2016 № 281 «Про затвердження Порядку розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів»
218	Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Інструкції з проведення перевірки дотримання вимог нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, а також коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії» від 30.12.2014 № 381
219	Наказ Міністерства соціальної політики України «Про організацію забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації» від 29.01.2016 № 59

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
220	Наказ Міністерства соціальної політики України від 07.12.2015 № 1186 «Про затвердження Методичних рекомендацій розрахунку вартості соціальних послуг»
221	Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.07.2015 № 743 «Про деякі питання застосування граничних цін на технічні та інші засоби реабілітації для інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення на 2015 рік»
222	Наказ Міністерства соціальної політики України від 25.05.2016 № 557 «Про затвердження Граничних цін на вироби підвищеної функціональності за новітніми технологіями для учасників антитерористичної операції, які втратили функціональні можливості кінцівок»
223	Наказ Міністерства фінансів України № 66 від 08.04.96 «Про затвердження Положення про порядок розрахунків з бюджетом за різницю в цінах на природний газ власного видобутку»
224	Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства сільського господарства і продовольства України № 54/98 від 29.03.96 «Про затвердження Порядку визначення середньозважених цін на зерно за результатами біржових торгів в Україні за спотовими контрактами»
225	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 157/13 від 09.12.98 «Про запровадження державного регулювання цін на окремі види продукції підприємств-монополістів гірничо-металургійного комплексу»
226	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 22/2 від 16.02.99 «Про запровадження державного регулювання оптових цін на окремі види продукції підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування»
227	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 29-а/3 від 20.03.98 «Про перелік продукції монопольних утворень, ціни на яку підлягають державному регулюванню»
228	Наказ Мінпромполітики «Про вдосконалення регулювання тарифів на послуги з подачі води» від 29.06.1999 № 225
229	Наказ Мінпромполітики «Про тариф за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом» від 03.01.2003 № 2
230	Наказ Мінпромполітики «Про тариф за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом» від 20.02.2002 № 72
231	Наказ Мінпромполітики України «Про тариф за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом» від 22.12.1999 № 439
232	Наказ Мінрегіону «Про затвердження Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад» від 30.07.2012 № 390
233	Наказ Мінрегіону «Про затвердження форм, необхідних для розрахунку двоставкових тарифів на теплову енергію, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» від 03.12.2012 № 605
234	Наказ Мінсоцполітики «Про встановлення нормативів рентабельності технічних та інших засобів реабілітації» від 30.08.2016 № 950
235	Наказ Мінсоцполітики «Про затвердження Переліку соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати» від 03.09.2012 № 537
236	Наказ Мінсоцполітики «Про організацію у 2015 році забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації» від 15.01.2015 № 20
237	Наказ Мінтрансв'язку «Про встановлення Тарифів на перевезення пасажирів, багажу та вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні» від 19.03.2008 № 306
238	Наказ Мінтрансв'язку «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту» від 17.11.2009 № 1175
239	Наказ Мінтрансв'язку «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги міського електричного транспорту (метрополітену)» від 05.03.2007 № 191
240	Наказ Мінтрансв'язку «Про затвердження Тарифів на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою державних пенсій та грошової допомоги» від 19.09.2007 № 828
241	Наказ Мінтрансв'язку України «Про встановлення аеропортових зборів за обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України та внесення змін до наказу Мінтрансу від 06.07.99 № 352» від 14.04.2008 № 433
242	Наказ Мінтрансв'язку України «Про встановлення Ставок плати за послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України» від 15.09.2010 № 669
243	Наказ Мінтрансв'язку України, Мінпраці України «Про затвердження Інструкції про виплату та доставку пенсій, соціальних допомог національним оператором поштового зв'язку» від 28.04.2009 № 464/156
244	Наказ Мінтрансу «Про запровадження Тарифів на перевезення залізничним транспортом та переробку у портах окремих видів транзитних вантажів, що прямують через Керченський та Феодосійський морські торговельні порти» від 06.07.1999 № 347
245	Наказ Мінтрансу «Про затвердження Правил технічної експлуатації річкових портових гідротехнічних споруд» від 29.03.2004 № 251
246	Наказ Мінтрансу «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у внутрішньодержавному сполученні» від 14.05.1997 № 174
247	Наказ Мінтрансу «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів, багажу та товаробагажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні» МПТ" від 04.08.2004 № 695

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
248	Наказ Мінтрансу України «Про затвердження базових Тарифів на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом в міждержавному сполученні» від 17.02.1995 № 74
249	Наказ Мінтрансу України «Про затвердження Тарифів на проїзд пасажирів і перевезення багажу в автобусах міжміських міжобласних маршрутів» від 03.11.1994 № 580
250	Наказ Мінфін «Про затвердження: тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи та підготовкою експертів-гемологів з дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння; форм висновків за результатами експертизи дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння; форми «Свідоцтва», а також «Положення про акредитацію експертів-гемологів дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння» від 29.01.1997 № 19
251	Наказ Мінфін «Про затвердження: тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи та підготовкою експертів-гемологів з дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння; форм висновків за результатами експертизи дорогоцінного,» від 29.01.1997 № 19
252	Наказ Мінфіну « Про затвердження Тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів, та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства фінансів України від 10 січня 1999 року № 9» від 24.06.2015 № 593
253	Наказ Мінфінфраструктури « Про затвердження Методики розрахунку тарифів на перевезення пасажирів залізничним транспортом» від 19.06.2013 № 412
254	Наказ Мінюста «Про запровадження Єдиного реєстру довіреностей та внесення змін і доповнень до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України» від 28.12.2006 № 111/5
255	Наказ Мінюста «Про затвердження тарифів за надання послуг з користування Єдиним реєстром заборон відчуження об'єктів нерухомого майна та Реєстром прав власності на нерухоме майно» від 25.12.2008 № 2264/5
256	Наказ Мінюста «Про затвердження тарифів за надання послуг з користування реєстрами» від 25.12.2008 № 2265/5
257	Наказ Мінюста «Про затвердження тарифів на підготовку експертів-гемологів та перспективного плану навчальних курсів у Державному гемологічному центрі України» від 13.11.1997 № 242
258	Наказ МОЗ «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України» від 11.11.1997 № 328
259	Наказ МОН України, Мінекономіки, Мінфін України «Про затвердження порядків надання платних послуг державними та комунальними навчальними закладами» від 23.07.2010 № 736/902/758
260	Наказ МОНмолодьспорт України, Мінфін України, МОЗ України «Про встановлення граничного розміру плати за проживання в студентських гуртожитках вищих навчальних закладів державної та комунальної форм власності» від 28.03.2011 № 284/423/173
261	Наказ УДППЗ «Укрпошта» «Про затвердження тарифів на додаткові послуги поштового зв'язку» від 10.01.1999 № 5
262	Наказ Укоопспілки № 200 від 27.12.93 «Положення про порядок формування і застосування цін в об'єктах громадського харчування споживчої кооперації України»
263	Порядок формування, схвалення інвестиційних програм та/або інвестиційних планів суб'єктів господарювання у сфері захоронення побутових відходів, затверджений постановою НКРЕКП від 25.05.2017 № 706
264	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та теплову енергію, що виробляється на атомних електростанціях» від 01.08.2017 № 990
265	Постанова Верховної ради України від 10 січня 2002 року № 2958-III «Про інформацію Кабінету Міністрів України про хід виконання Постанови Верховної Ради України від 7 червня 2001 року № 2456-III «Про інформацію Кабінету Міністрів України про стан і формування цін та тарифів у житлово-комунальній сфері»
266	Постанова Верховної Ради України від 10 січня 2006 року № 3293-IV «Про недопущення підвищення тарифів на електроенергію та цін на газ для населення»
267	Постанова Верховної Ради України від 18 листопада 1994 року № 251/94-ВР «Про постанову Верховної України № 733 від 21 жовтня 1994 року «Про ціноутворення в умовах реформування економіки»
268	Постанова Верховної Ради України від 20 жовтня 2005 року № 3020-IV «Про встановлення мораторію на відпускні ціни на природний газ для населення та підприємств житлово-комунального господарства»
269	Постанова Верховної Ради України від 21 червня 2001 року № 2564-III «Про інформацію Кабінету Міністрів України про здійснення політики державного регулювання цін на лікарські засоби та виробни медичного призначення»
270	Постанова Верховної Ради України від 7 червня 2001 року № 2456-III «Про інформацію Кабінету Міністрів України про стан і формування цін та тарифів у житлово-комунальній сфері»
271	Постанова Верховної Ради Української РСР від 28 травня 1990 року № 9-XII «У зв'язку з внесенням Урядом СРСР концепції переходу до регульованої ринкової економіки та підвищення державних роздрібних цін»
272	Постанова Державного комітету УРСР з цін № 55 от 02.07.90 «Сборник коэффициентов к оптовым ценам на продукцию производственно-технического назначения и тарифам на грузовые перевозки предприятий республики, не включенных в сборник коэффициентов Госкомцен СССР»
273	Постанова Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
274	Постанова Кабінету Міністрів від 22 лютого 1995 р. № 135 «Про Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень»
275	Постанова Кабінету Міністрів від 26 червня 1996 року № 673 «Про акредитацію та підготовку експертів-геологів дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння»
276	Постанова Кабінету Міністрів від 27 липня 1994 року № 512 «Про загальну класифікацію та оцінку вартості природного каміння»
277	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2016 р. № 392 «Про встановлення режиму цінового регулювання вартості послуг з ідентифікації та реєстрації тварин»
278	Постанова Кабінету Міністрів України « Про затвердження Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання» від 06.09.2017 № 679
279	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання використання зерна державного інтервенційного фонду» від 27 грудня 2008 р. № 1128
280	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21.05.2009 № 524
281	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання збирання, заготівлі та утилізації зношених шин» від 27.07.2011 № 1136
282	Постанова Кабінету міністрів України «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)» від 17.12.2012 № 1221
283	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення апробації (випробування) та реєстрації генетично модифікованих організмів сортів сільськогосподарських рослин» від 23.07.2009 № 808
284	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання сертифікації транспортних засобів, їх частин та обладнання» від 09.06.2011 № 738
285	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення тарифів на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду» від 01.02.1997 № 116
286	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру та цукрових буряків» від 7 березня 2007 р. № 404
287	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2008 р. до 1 вересня 2009 р.» від 23 січня 2008 р. № 20
288	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2009 р. до 1 вересня 2010 р.» від 4 лютого 2009 р. № 63
289	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2010 р. до 1 вересня 2011 р.» від 3 лютого 2010 р. № 96
290	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2011 р. до 1 вересня 2012 р.» від 2 березня 2011 р. № 179
291	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2012 р. до 1 вересня 2013 року» від 11 квітня 2012 р. № 290
292	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2014 р. до 1 вересня 2015 року» від 11 грудня 2013 р. № 912
293	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2015 р. до 1 вересня 2016 року» від 8 квітня 2015 р. № 189
294	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2016 р. до 1 вересня 2017 року» від 20 січня 2016 р. № 23
295	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2017 р. до 1 вересня 2018 року» від 18 січня 2017 р. № 22
296	Постанова Кабінету Міністрів України «Про деякі питання державного регулювання виробництва і реалізації цукру» від 2 червня 2000 р. № 868
297	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку категорій законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що підлягають періодичній повірці» від 04.06.2015 № 374
298	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів» від 07.05.1998 № 639
299	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури» від 12 грудня 2011 р. № 1271
300	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» від 27.08.2010 № 796
301	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку спеціалізованих послуг, що надаються у морському порту суб'єктами природних монополій, які підлягають державному регулюванню» від від 03.06.2013 № 405

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
302	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України» від 3 вересня 2014 р. № 411
303	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на суб'єктів ринку природного газу для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку природного газу» від 22 березня 2017 р. № 187
304	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету, які виділяються для часткової компенсації вартості мінеральних добрив вітчизняного виробництва» від 14 січня 2004 р. № 13
305	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку декларування наявності цукру» від 10 серпня 2011 р. № 851
306	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів» від 05.04.2012 № 321
307	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» від 28.10.2004 № 1452
308	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання послуг конфіденційного зв'язку органам державної влади та органам місцевого самоврядування, державним підприємствам, установам та організаціям» від 11 жовтня 2002 р. № 1519
309	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання соціальних послуг із встановленням диференційованої плати та внесення мін до переліку соціальних послуг, умов та порядку їх надання структурними підрозділами територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» від 19.12.2012 № 1184
310	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку оплати робіт і послуг з проведення оцінки відповідності законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки вимогам технічних регламентів, перевірки зазначених засобів, що перебувають в експлуатації, та визначення вартості таких робіт і послуг» від 28.10.2015 № 865
311	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку подання засобів вимірювальної техніки на періодичну перевірку, обслуговування та ремонт» від 08.07.2015 № 474
312	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги» від 29.04.2004 № 558
313	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення перевірки дотримання вимог нормативних документів і нормативів обчислення вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, а також коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, кредитів, наданих під державні гарантії» від 3 серпня 1998 р. № 1210
314	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах» від 24.02.2016 № 107
315	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил визначення вартості робіт з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, що виконуються призначеними органами з оцінки відповідності та визначення незалежними організаціями» № 514 від 12.07.2017
316	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил користування електричною енергією для населення» від 26 липня 1999 р. № 1357
317	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів» від 10 грудня 2008 р. № 1070
318	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» від 18.02.1997 № 176
319	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку» від 05.03.2009 № 270
320	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки» від 04.03.2004 № 266
321	Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності» від 10.08.1993 № 615
322	Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо державного регулювання виробництва і реалізації цукру та цукрових буряків» від 20 лютого 2006 р. № 171
323	Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок поставки сільськогосподарським товаровиробникам бензину, дизельного палива, мінеральних добрив і засобів захисту рослин» від 9 лютого 1994 р. № 86
324	Постанова Кабінету Міністрів України «Про посилення соціального захисту населення в умовах підвищення цін і тарифів на комунальні послуги» від 05.04.2014 № 83
325	Постанова Кабінету Міністрів України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209
326	Постанова Кабінету Міністрів України «Про удосконалення механізму регулювання плати за послуги у сфері освіти» від 12.08.2009 № 903
327	Постанова Кабінету Міністрів України від 01.04.97 № 286 «Про впорядкування проведення розрахунків за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
328	Постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.97 № 149 «Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів»
329	Постанова Кабінету Міністрів України від 06.12.93 № 992 «Про плату за транзит нафти, газу та аміаку трубопровідним транспортом через територію України»
330	Постанова Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1993 року № 713 «Про створення Державного гемологічного центру України»
331	Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. № 340 «Про затвердження Порядку компенсації у 2007 році Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі та реалізації імпортованого природного газу, що використовується на виробництво теплової енергії для населення»
332	Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2008 р. № 825 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2008/09 маркетинговий рік»
333	Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 419 «Про державне регулювання цін на бланки документів, які використовуються органами виконавчої влади, іншими державними органами для оформлення результатів надання адміністративних послуг»
334	Постанова Кабінету Міністрів України від 10 грудня 1999 р. № 2255 «Про Порядок формування та розподілу квот на закупівлю вовни, овчин, каракулю і смушків у вівчарських господарствах та відшкодування різниці між регульованими і діючими цінами на них»
335	Постанова Кабінету Міністрів України від 10 червня 2006 р. № 817 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2006/07 маркетинговий рік»
336	Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2006 р. № 1420 «Про ціни на природний газ, що використовується підприємствами комунальної теплоенергетики для надання послуг з опалення та гарячого водопостачання населенню, та запровадження соціально орієнтованих диференційованих цін на природний газ для населення»
337	Постанова Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2003 р. № 510 «Про затвердження Порядку випуску бланків складських документів на зерно, їх передачі та продажу зерновим складам та типового договору складського зберігання зерна»
338	Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2008 р. № 53 «Про затвердження Порядку використання у 2008 році коштів, передбачених у державному бюджеті для компенсації Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації у 2006 році населенню, бюджетним установам та у 2006-2008 роках для виробництва теплової енергії, спожитої населенням»
339	Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2010 р. № 159 «Про затвердження Методики визначення мінімальної та максимальної інтервенційної ціни об'єкта державного цінового регулювання»
340	Постанова Кабінету Міністрів України від 12 грудня 2002 р. № 1877 «Про затвердження Порядку декларування зерна суб'єктами зберігання зерна»
341	Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 705 «Про деякі питання реалізації Закону України «Про карантин рослин»
342	Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 р. № 554 «Питання удосконалення реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»
343	Постанова Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2000 р. № 1427 «Про затвердження квот на закупівлю продукції вівчарства, регульованих цін на неї та сум відшкодування різниці між цими і закупівельними цінами»
344	Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2005 р. № 289 «Про встановлення граничного розміру квоти та мінімальної ціни на виробництво і реалізацію цукру у період з 1 вересня 2005 р. до 1 вересня 2006 р.»
345	Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2002 р. № 803 «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку»
346	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2008 № 341 «Про затвердження форми декларації про оптову ціну на продовольчі товари, щодо яких запроваджено державне регулювання, та Інструкції про заповнення і застосування декларації про оптову ціну на продовольчі товари, щодо яких запроваджено державне регулювання»
347	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1994 р. № 233 «Про встановлення граничного рівня торговельної і постачальницько-збутової надбавки (націнки) на легкові автомобілі вітчизняного виробництва»
348	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 12 «Про порядок надання платних соціальних послуг та затвердження їх переліку»
349	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 49 «Про затвердження Порядку використання у 2009 році коштів, передбачених у державному бюджеті для компенсації Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням»
350	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 червня 2017 р. № 425 «Деякі питання реалізації пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги в окремих науково-дослідних установах Національної академії медичних наук»
351	Постанова Кабінету Міністрів України від 14.07.99 № 1272 «Про державне підприємство «Інформаційний центр» Міністерства юстиції»
352	Постанова Кабінету Міністрів України від 15 січня 2005 р. № 39 «Про Порядок залучення представників громадських організацій до спостережень за зміною цін і тарифів на товари та послуги, що реалізуються населенню, і рівнів заробітної плати працівників галузей економіки»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
353	Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 1994 р. № 406 «Про ціну на нафту, що поставляється з Російської Федерації»
354	Постанова Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 996 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2009-2010 роках»
355	Постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2004 № 763 «Про доповнення додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548»
356	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 березня 2017 р. № 152 «Про забезпечення доступності лікарських засобів»
357	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. № 1138 «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах»
358	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1994 р. № 715 «Питання ціноутворення на мінеральні добрива, які поставляються сільськогосподарським товаровиробникам»
359	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»
360	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2004 р. № 1569 «Про забезпечення реалізації деяких положень Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні»
361	Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. № 1998 «Про удосконалення порядку формування цін»
362	Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2012 р. № 78 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу цін на вугільну продукцію»
363	Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1996 р. № 338 «Про проведення заліку взаємної заборгованості акціонерного товариства «Укргазпром» платежів до державного бюджету та заборгованості бюджету щодо різниці у цінах за реалізований населенню у 1995 році та I кварталі 1996 р. природний газ»
364	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби»
365	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2006 р. № 1075 «Питання державного регулювання цін на природний газ власного видобутку»
366	Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 2010 р. № 40 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2010-2011 роках»
367	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1994 р. № 733 «Про ціноутворення в умовах реформування економіки»
368	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 1994 р. № 496 «Про ціноутворення на сільськогосподарську продукцію і сировину»
369	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2013 р. № 857 «Про затвердження Порядку видачі ветеринарних документів»
370	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2009 р. № 33 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2009-2010 роках»
371	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2014 р. № 198 «Про ціни на природний газ, теплову енергію та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для потреб релігійних організацій»
372	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 1994 р. № 654 «Про заходи щодо стримування зростання цін на цукор, вироблений з цукросировини вітчизняного виробництва»
373	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 1995 р. № 1033 «Про порядок забезпечення природним газом народного господарства і населення в 1996 році»
374	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2012 р. № 807 «Про затвердження мінімально допустимого рівня цін на молоко на 2012 рік»
375	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 239 «Деякі питання відшкодування вартості препаратів інсуліну»
376	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 714 «Про державне замовлення та механізм ціноутворення в сільськогосподарському виробництві»
377	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 «Про регулювання цін»
378	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 р. № 371 «Про встановлення заставних цін на основні зернові культури»
379	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2009 р. № 801 «Про затвердження Типового положення про регіональну службу державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті»
380	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 червня 2010 р. № 502 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на витрати, пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду»
381	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 1992 р. № 718 «Про фінансування в 1992 році додаткових витрат, пов'язаних з реалізацією окремих законодавчих актів щодо оплати праці та зростанням цін»
382	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2006 р. № 1003 «Про затвердження мінімально допустимого рівня цін на молоко і вершки на 2006 рік»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
383	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. № 184 «Деякі питання компенсації у 2010 році Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням»
384	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2009 р. № 636 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2009-2010 роках»
385	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вигоди медичного призначення»
386	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»
387	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
388	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 1992 р. № 210 «Про введення в дію постанови Кабінету Міністрів України від 15 квітня 1992 р. № 193 »Про внесення змін до системи регульованих цін і тарифів"»
389	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 р. № 340 «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»
390	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 лютого 2009 р. № 226 «Питання стабілізації цін на внутрішні вантажні автомобільні перевезення»
391	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1064 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2008/09 маркетинговий рік»
392	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. № 67 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2011-2012 роках»
393	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. № 95 «Про реалізацію об'єктів державного цінового регулювання з державного інтервенційного фонду»
394	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2005 р. № 399 «Про затвердження Методики встановлення мінімальної закупівельної ціни на окремі об'єкти державного цінового регулювання і переліку таких об'єктів на 2005/06 маркетинговий рік»
395	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2007 р. № 864 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2007/08 маркетинговий рік»
396	Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 99 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з визначення державного агента із забезпечення експорту та імпорту зерна і продуктів його переробки за міжнародними договорами»
397	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2007 р. № 559 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2007/08 маркетинговий рік»
398	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1348 «Деякі питання надання послуг Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, органами та установами, що належать до сфери її управління»
399	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 1992 р. № 427 «Про програму стабілізації економіки м. Севастополя в умовах переходу до ринку та лібералізації цін на 1992 - 1993 роки»
400	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 1993 р. № 575 «Про зміну цін на вугілля та вугільну продукцію»
401	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2001 р. № 179 «Про затвердження Програми запобігання і ліквідації проявів захворювання великої рогатої худоби на губчастоподібну енцефалопатію та інших пріонних інфекцій на території України на 2001 - 2010 роки»
402	Постанова Кабінету Міністрів України від 28.07.2011 № 1384 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з транспортування, розподілу, постачання, закачування, зберігання та відбору природного газу»
403	Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 1992 р. № 734 «Про публікацію рівнів цін на окремі споживчі товари»
404	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2012 р. № 843 «Деякі питання заготівлі та утилізації відходів, що утворюються внаслідок втрати транспортними засобами своїх споживчих властивостей»
405	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 липня 2003 р. № 1030 «Про встановлення рівня заставних цін на зерно»
406	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 травня 1993 р. № 321 «Про зміну цін і тарифів на вугілля, електро- і теплоенергію та послуги зв'язку»
407	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 409 «Про одноразові компенсаційні виплати працюючим громадянам у зв'язку з підвищенням роздрібних цін»
408	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2013 р. № 951 «Про зниження ціни на природний газ»
409	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 957 Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв
410	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 липня 1994 р. № 520 «Про впорядкування цін на вугільну продукцію»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
411	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2010 р. № 524 «Про закупівлю об'єктів державного цінового регулювання для формування державного інтервенційного фонду»
412	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1993 р. № 1076 «Про зміну цін на вугілля та вугільну продукцію»
413	Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. № 181 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2013-2014 роках»
414	Постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2009 р. № 1248 «Про затвердження мінімально допустимого рівня цін на продукцію тваринництва на 2010 рік»
415	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 278 «Про заходи щодо стабілізації цін за надання послуг та оренду торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів в умовах фінансово-економічної кризи»
416	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2012 р. № 180 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2012-2013 роках»
417	постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. № 73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну»
418	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2012 р. № 907 «Про затвердження Порядку часткового відшкодування вартості лікарських засобів для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»
419	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 жовтня 2011 р. № 1031 «Деякі питання здійснення державного контролю товарів, що переміщуються через митний кордон України»
420	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 83 «Про посилення соціального захисту населення в умовах підвищення цін і тарифів на комунальні послуги»
421	Постанова Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2008 р. № 36 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2008/09 маркетинговий рік»
422	Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р. № 506 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на відшкодування витрат на оплату послуг з ідентифікації та реєстрації тварин фізичним особам - власникам цих тварин»
423	Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 р. № 517 «Про затвердження Порядку формування ціни на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення у разі, коли відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур»
424	Постанова Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2016 р. № 862 «Про державне регулювання цін на лікарські засоби»
425	Постанова Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2016 р. № 863 «Про запровадження відшкодування вартості лікарських засобів»
426	Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 641 «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які надаються Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, органами та установами, що належать до сфери її управління, і розміру плати за їх надання»
427	Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 2002 р. № 803 «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку»
428	Постанова Кабінету Міністрів Української РСР від 18 червня 1991 р. № 42 «Про компенсацію в 1991 році додаткових затрат підприємств і організацій агропромислового комплексу республіки в зв'язку з реформою ціноутворення»
429	Постанова Кабінету Міністрів України «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» від 16 листопада 2011 р. № 1173
430	Постанова Кабінету Міністрів України «Питання державного оборонного замовлення» від 27.04.2011 № 464
431	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2013 р. до 1 вересня 2014 року» від 3 квітня 2013 р. № 223
432	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку та умов надання у 2017 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення різниці між фактичною вартістю теплової енергії, послуг з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого водопостачання та водовідведення, постачання холодної води та водовідведення (з використанням внутрішньообудинкових систем), що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню та/або іншим підприємствам теплопостачання, централізованого питного водопостачання та водовідведення, які надають населенню такі послуги, та тарифами, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування» від 18.05.2017 № 332
433	Постанова КМУ «Деякі питання надання у 2014 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на погашення заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та послуг з централізованого водопостачання та водовідведення тарифам, що затверджувалися та/або погоджувалися органами державної влади чи місцевого самоврядування» від 29.01.2014 № 30
434	Постанова КМУ «Питання погашення у 2015 році заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню» від 04.06.2015 № 375

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
435	Постанова КМУ «Про встановлення пільгового тарифу на електричну енергію для підприємств, які видобувають вугілля з пластів крутого падіння» від 16.08.1999 № 1485
436	Постанова КМУ «Про встановлення пільгового тарифу на перевезення дітей залізничним транспортом» від 28.07.2004 № 976
437	Постанова КМУ «Про забезпечення прозорості державної тарифної політики щодо перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України» від 16.12.2009 № 1392
438	Постанова КМУ «Про затвердження Положення про порядок надання грошових виплат населенню на покриття витрат за оплату житлово-комунальних послуг у зв'язку з підвищенням тарифів на них» від 05.12.1994 № 814
439	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку визначення граничного розміру тарифу на проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання» від 04.11.2009 № 1251
440	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку зарахування та використання надходжень від збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію» від 22.01.2005 № 89
441	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту» від 19 березня 2014 р. № 121
442	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку обчислення коригуючого коефіцієнта, що застосовується до ставок рентної плати у разі зміни тарифів на транзитне транспортування однієї тонни нафти магістральними нафтопроводами та транспортування однієї тонни нафтопродуктів магістральними нафтопродуктопроводами» від 01.08.2012 № 687
443	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на платні соціальні послуги» від 09.04.2005 № 268
444	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування тарифів на ветеринарні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини» від 04.11.2009 № 1167
445	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів» від 26.07.2006 № 1010
446	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів» від 02.03.2010 № 258
447	Постанова КМУ «Про затвердження Правил надання населенню послуг з перевезень міським електротранспортом» від 23.12.2004 № 1735
448	Постанова КМУ «Про затвердження розмірів тарифів на проведення експертизи, яка є підставою для державної реєстрації генетично модифікованих організмів сортів сільськогосподарських рослин у відкритій системі» від 18.11.2009 № 1223
449	Постанова КМУ «Про затвердження тарифів (прейскурантів) на роботи і послуги, що виконуються і надаються за плату установами та закладами державної санітарно-епідеміологічної служби» від 27.08.2003 № 1351
450	Постанова КМУ «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» від 13.06.2002 № 803
451	Постанова КМУ «Про зміну цін і тарифів на вугілля, електро- і теплоенергію та послуги зв'язку» від 03.05.1993 № 321
452	Постанова КМУ «Про Порядок залучення представників громадських організацій до спостережень за зміною цін і тарифів на товари та послуги, що реалізуються населенню, і рівнів заробітної плати працівників галузей економіки» від 15.01.2005 № 39
453	Постанова КМУ «Про затвердження мінімальних ставок винагороди авторам технологій і особам, які здійснюють їх трансфер» від 04.06.2008 № 520
454	Постанова КМУ «Про проведення вексельних розрахунків з відшкодування різниці в тарифах на теплову енергію» від 18.08.2010 № 721
455	Постанова КМУ «Про схвалення Державної програми удосконалення функціонування державної системи забезпечення безпеки судноплавства на 2002-2006 роки» від 28.01.2002 № 96
456	Постанова КМУ «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209
457	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг «Про затвердження кодексу газорозподільних джерел» від 30.09.2015 № 2494
458	Постанова НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ «Про затвердження тарифів на транспортування аміаку магістральними трубопроводами для Українського державного підприємства «Укрхімтрансаміак» від 30 липня 2009 року № 897
459	Постанова НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ «Про затвердження тарифів на транспортування нафтопродуктів магістральними трубопроводами Дочірньому підприємству «ПрикарпатЗахідтранс» Південно-Західного відкритого акціонерного товариства трубопровідного транспорту нафтопродуктів для споживачів України» від 9 липня 2010 року № 809
460	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики від 03.04.2013 № 369 «Про затвердження Процедури встановлення та перегляду тарифів на послуги з транспортування, розподілу, постачання природного газу, закачування, зберігання та відбору природного газу»
461	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг 10.03.2016 № 302 «Про затвердження Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
462	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 19.11.2015 № 2810 «Про затвердження Порядку розрахунку середньої закупівельної ціни на електричну енергію ліцензіатами з постачання електричної енергії за регульованим тарифом»
463	Постанова Нацкомелектроенергетики «Про надбавку до тарифів на електроенергію для промислових споживачів м.Києва (1, 2 та 10 групи)» від 22.08.1995 № 3
464	Постанова НБУ «Тарифи на послуги (операції), що надаються (здійснюються) Національним банком України, який виконує функції процесингового центру Національного банку України» від 12.09.2013 № 356
465	Постанова НКРЕ «Про встановлення тарифів на закачування, зберігання та відбір природного газу для ПАТ «Укртрансгаз» від 26 червня 2013 року № 741
466	Постанова НКРЕ «Про встановлення тарифів на транспортування та постачання природного газу» від 30 грудня 2013 року № 1799
467	Постанова НКРЕ «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги з транспортування природного газу магістральними трубопроводами» від 4 вересня 2002 року № 984
468	Постанова НКРЕ «Про затвердження Порядку визначення плати за електричну енергію побутовими споживачами, які розраховуються за електроенергію за тарифами, диференційованими за періодами часу, та мають пільги в оплаті житлово-комунальних послуг» від 14.07.2006 № 910
469	Постанова НКРЕ «Про затвердження Порядку визначення регуляторної бази активів суб'єктів, що здійснюють розподіл природного газу» від 28.11.2013 № 1500
470	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ТОВ «ДТЕК ВИСОКОВОЛЬТНІ МЕРЕЖІ» від 15.12.2016 № 2235
471	Постанова НКРЕКП « Про затвердження Порядку визначення рівня використання обладнання українського виробництва на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), та встановлення відповідної надбавки до «зеленого» тарифу» від 10.12.2015 № 2932
472	Постанова НКРЕКП « Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом» від 13.04.2017 № 512
473	Постанова НКРЕКП « Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування аміаку магістральними трубопроводами» від 18.06.2015 № 1786
474	Постанова НКРЕКП « Про затвердження Процедури встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання» від 31.03.2016 № 528
475	Постанова НКРЕКП « Про затвердження Процедури встановлення тарифу для ліцензіата з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання» від 27.07.2017 № 978
476	Постанова НКРЕКП «Про встановлення «зелених» тарифів на електричну енергію для приватних домогосподарств» 29.09.2017 № 1186
477	Постанова НКРЕКП «Про встановлення на січень 2017 року роздрібних тарифів на електричну енергію при переході до ринкових роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України» від 23.12.2016 № 2358
478	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів ДП «НАЕК «Енергоатом» на відпуск електричної енергії та виробництво теплової енергії, вироблених на атомних електростанціях» від 09.12.2016 № 2156
479	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на електроенергію, що відпускається населенню» від 26.02.2015 № 220
480	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та послуги з централізованого постачання гарячої води, що надаються населенню суб'єктами господарювання, які є виконавцями цих послуг» від 31.03.2015 № 1171
481	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) суб'єктам господарювання, які є виконавцями цих послуг» від 26.11.2015 № 2868
482	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) для ПрАТ «ПЕЕМ «ЦЕК» від 15.12.2016 № 2236
483	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ДП «Регіональні електричні мережі» від 15.12.2016 № 2233
484	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс» від 15.12.2016 № 2234
485	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво та постачання для потреб населення ТОВ «ЄВРО-РЕКОНСТРУКЦІЯ» від 11.05.2017 № 638
486	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання для потреб населення ПАТ «Київенерго» від 04.07.2017 № 872

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
487	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання для потреб бюджетних установ, релігійних організацій та інших споживачів (крім населення) ПАТ «Київенерго» від 31.05.2017 № 710
488	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на транспортування нафти магістральними трубопроводами ПАТ «Укртранснафта» для споживачів України» від 23.12.2016 № 2362
489	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення» від 16.06.2016 № 1141
490	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифу ДП «НЕК «Укренерго» на 2017 рік» від 20.12.2016 № 2324
491	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифу на транспортування теплової енергії Комунальному підприємству виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) «Київтеплоенерго» від 11.05.2017 № 637
492	Постанова НКРЕКП «Про встановлення фіксованих мінімальних розмірів «зелених» тарифів на електричну енергію для приватних домогосподарств» від 20.07.2015 № 2044
493	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу щодо газосховищ, до яких застосовується режим регульованого доступу» від 13.06.2016 № 1131
494	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифів на послуги транспортування природного газу для точок входу і точок виходу на основі багаторічного стимулюючого регулювання» від 30.09.2015 № 2517
495	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики визначення та розрахунку тарифу на послуги розподілу природного газу» від 25.02.2016 № 236
496	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифів на електричну та (або) теплову енергію, що виробляється на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках» від 01.08.2017 № 991
497	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування, розрахунку та встановлення тарифу на електричну енергію, що виробляється на гідроелектростанціях» від 01.08.2017 № 989
498	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), постачання електричної енергії за регульованим тарифом, передачу електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами, виробництво теплової та виробництво електричної енергії» від 26.10.2015 № 2645
499	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку визначення необхідного доходу та тарифу на передачу електричної енергії від здійснення діяльності з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання» від 27.07.2017 № 980
500	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку визначення необхідного доходу та тарифу на послугу з централізованого диспетчерського управління об'єднаною енергетичною системою України» від 27.07.2017 № 977
501	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку встановлення, перегляду та припинення дії «зеленого» тарифу на електричну енергію для суб'єктів господарської діяльності та приватних домогосподарств» від 02.11.2012 № 1421
502	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку ринкового формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається споживачам» від 13.06.2016 № 1129
503	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку роздрібних тарифів на електричну енергію, тарифів на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом у разі застосування стимулюючого регулювання» від 11.07.2013 № 900
504	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку розрахунку суми компенсації втрат ліцензіатів з постачання електричної енергії за регульованим тарифом від постачання електроенергії населенню» від 29.08.2017 № 1050
505	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку урахування втрат теплової енергії в теплових мережах у тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання» від 01.07.2016 № 1214
506	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування інвестиційних програм ліцензіатів з передачі електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами та з виробництва теплової та/або електричної енергії на атомних електростанціях, гідроелектростанціях та гідроакумулюючих електростанціях» від 30.06.2015 № 1972
507	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування та схвалення інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері перероблення побутових відходів» від 27.10.2017 № 1308
508	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)» від 10.03.2016 № 303
509	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» від 24.03.2016 № 377
510	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними трубопроводами» від 25.05.2017 № 690
511	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування природного газу розподільними трубопроводами на основі багаторічного стимулюючого регулювання» від 28.11.2013 № 1499
512	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифів на транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами на принципах стимулюючого регулювання» від від 27.07.2017 № 967

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
513	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку формування тарифу на послугу з захоронення побутових відходів» від 27.04.2017 № 601
514	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Правил постачання природного газу» від 30.09.2015 № 2496
515	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифів для ліцензіатів з постачання електричної енергії за регульованим тарифом та/або з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання» від 26.07.2013 № 1030
516	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води» від 31.03.2016 № 529
517	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)» від 15.01.2015 № 13
518	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифів на транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами на принципах стимулюючого регулювання» від 27.07.2017 № 964
519	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення» від 24.03.2016 № 364
520	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифу на послугу з захоронення побутових відходів» від 27.04.2017 № 602
521	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Процедури встановлення тарифу на послугу з централізованого диспетчерського управління об'єднаною енергетичною системою України» від 27.07.2017 № 976
522	Постанова НКРЕКП «Про затвердження тарифів на електричну енергію, що відпускається юридичним особам, які є власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб» від 06.06.2017 № 746
523	Постанова НКРЕКП «Про ринкове формування роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України» від 24.04.2017 № 538
524	Постанова НКРЕКП «Про встановлення тарифів для ПАТ «Укртрансгаз» на послуги транспортування природного газу транскордонними газопроводами для точок входу і точок виходу» від 29.12.2015 № 3158
525	Постанова НКРЕКП від 22.03.2017 № 307 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення»
526	Постанова НКРЕКП «Про затвердження тарифів на електричну енергію для дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія», релігійних організацій» від 11.03.2010 № 218
527	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування тарифів на транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами на принципах стимулюючого регулювання» від 02.11.2012 № 357
528	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Методики формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення на принципах стимулюючого регулювання» від 02.11.2012 № 356
529	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Механізму визначення витрат на оплату праці, які враховуються у тарифах на виробництво теплової енергії (крім виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування її магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії, централізоване водопостачання та водовідведення» від 18.05.2012 № 181
530	Постанова НКРЕКП «Про затвердження Порядку застосування тарифів на електроенергію» від 23.04.2012 № 498
531	Постанова Президії Верховної Ради України 14 травня 1993 року № 3219-XII «Про порядок ціноутворення та використання гонорарного фонду журналу «Віче»
532	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 21 серпня 1990 року № 168-XII «Про передплатну ціну газети «Голос України»
533	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 28 березня 1991 року № 892-XII «Про реформу роздрібних цін і забезпечення соціального захисту населення»
534	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 18 липня 1989 р. № 191 «Про граничні роздрібні ціни на картоплю та основні види плодоовочевої продукції»
535	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 27 грудня 1990 р. № 389 «Про застосування в народному господарстві Української РСР нових оптових цін і тарифів»
536	Постанови КМУ «Про Єдиний державний автоматизований реєстр осіб, які мають право на пільги» від 29.01.2003 № 117
537	Постановление Госкомцен № 411 от 01.06.90 «Сборник коэффициентов к оптовым ценам и тарифам на продукцию производственно-технического назначения и тарифам на грузовые перевозки»
538	Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затвердженими наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24 липня 2002 року №219, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2002 року за №680/6968
539	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) для КП «Міські електричні мережі» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2206

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
540	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПАТ «ДТЕК Донецькобленерго» Нацком.енергетики, ком. послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2193
541	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПАТ «Миколаївобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2198
542	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПАТ «Одесаобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2199
543	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПАТ «Сумиобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 15.12.2016 № 2226
544	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПАТ «Укрзалізниця» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2205
545	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля» Нацком.енергетики, ком. послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2203
546	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «ЕК «Житомиробленерго» Нацком.енергетики, ком. послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2194
547	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «ЕК «Чернівціобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2201
548	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «Закарпаттяобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2195
549	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «Кіровоградобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2196
550	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «Прикарпаттяобленерго» Нацком.енергетики, ком. послуг; Постанова, Тариф від 15.12.2016 № 2225
551	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ПрАТ «Рівнеобленерго» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2200
552	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ТзОВ «Енергія-Новий Розділ» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2202
553	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ТзОВ НВП «Енергія-Новояворівськ» Нацком.енергетики, ком. послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2204
554	Про встановлення тарифів на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) та тарифів на постачання електричної енергії за регульованим тарифом для ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2197
555	Про встановлення тарифу на розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами) для ТОВ «Затоцькі електричні мережі» Нацком.енергетики, ком.послуг; Постанова, Тариф від 12.12.2016 № 2207
556	Рішення НКРЗ «Про затвердження Правил взаємоз'єднання телекомунікаційних мереж загального користування» від 08.12.2005 № 155
557	Рішення НКРЗ від 09.07.2009 № 1586 «Про затвердження Порядку взаєморозрахунків між операторами телекомунікацій»
558	Рішення НКРЗ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги» від 02.04.2009 № 1438
559	Рішення НКРЗ «Про затвердження Граничних тарифів на загальнодоступні телекомунікаційні послуги і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗ від 02 вересня 2015 року № 455» від 08.11.2016 № 589
560	Рішення НКРЗ «Про затвердження Граничних тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗ від 29.11.2012 № 620» від 30.12.2013 № 861
561	Рішення НКРЗ «Про затвердження Граничних тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку і визнання таким, що втратило чинність, рішення НКРЗ від 07 квітня 2015 року № 193» від 23.02.2017 № 97
562	Рішення НКРЗ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій» від 25.10.2012 № 540

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
563	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на роботи (послуги) Державного підприємства «Український державний центр радіочастот» від 29.03.2012 № 169
564	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Порядку регулювання тарифів на універсальні послуги поштового зв'язку» від 23.05.2017 № 260
565	Рішення НКРЗІ «Про затвердження Тарифів на роботи (послуги) державного підприємства «Український державний центр радіочастот», пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України та вимірюванням параметрів телекомунікаційних мереж» від 01.11.2016 № 578
566	Рішення НКРЗІ № 295 від 07.06.2016 «Про затвердження Порядку установлення розмірів розрахункових такс за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою»
567	Рішення НКРЗІ № 456 від 30.08.2016 "Про затвердження Розрахункових такс за послуги пропуску трафіку до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку та Граничних розрахункових такс за послуги пропуску вхідного міжнародного трафіку голосової телефонії до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках послуг пропуску трафіку
568	Рішення НКРЗІ від 20.12.2016 № 678 «Про погодження зниження рівня Тарифів на роботи (послуги) Державного підприємства «Український державний центр радіочастот», пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України та вимірюванням параметрів телекомунікаційних мереж»
569	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про погодження тарифів на спеціалізовану послугу із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України» від 14.12.2015 № 1331-р
570	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про встановлення фіксованого тарифу на оплату в 2000 році послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню» від 09.08.1999 № 797-р
571	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про погодження тарифів на спеціалізовану послугу із забезпечення проведення криголамних робіт» від 02.12.2015 № 1319-р
572	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку телекомунікацій в Україні» від 07.06.2006 № 316-р
573	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 липня 2009 р. № 736-р «Питання опублікування специфічних ставок акцизного збору та мінімального податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби, ставок акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої, визначених з урахуванням індексу споживчих цін»
574	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 вересня 1991 р. № 233-р «Щодо запобігання надмірному зростанню роздрібних цін на картоплю врожаю 1991 року»
575	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 березня 1993 р. № 154-р «Про перенесення строків визначення рівня оптових цін на вугілля та вугільну продукцію»
576	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 березня 2009 р. № 306-р «Деякі питання митного оформлення природного газу та проведення у 2009 році компенсації НАК «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням»
577	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 1991 р. № 291-р «Про підвищення до 50 процентів встановленого постановою Кабінету Міністрів УРСР від 18 червня 1991 р. № 42 розміру доплати до державних закупівельних цін на птицю»
578	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 р. № 100-р «Деякі питання закупівлі об'єктів державного цінового регулювання»
579	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 січня 1993 р. № 15-р «Про створення комісії для проведення перевірки по додержанню дисципліни цін в Донецькій та Луганській областях»
580	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2005 р. № 518-р «Про максимальні закупівельні ціни на окремі об'єкти державного цінового регулювання на 2005/06 маркетинговий рік»
581	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 1992 р. № 157 «Про поширення на житлово-будівельні (житлові) кооперативи цін, введених з 1 січня 1991 р. на технічне обслуговування та ремонт ліфтів і систем диспетчеризації»
582	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 липня 1993 р. № 509-р «Про визначення переліку підприємств, на яких вивчається практика віднесення витрат виробництва на собівартість продукції (товарів) і формування фінансових результатів та структури ціни»
583	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2004 р. № 392-р «Деякі питання реалізації державної цінової політики у житлово-комунальному господарстві та на міському пасажирському транспорті»
584	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 1993 р. № 1031-р «Про надання дозволу цукровим заводам Держжарчопрому на реалізацію цукру в межах України за вільними роздрібними цінами»
585	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 1994 р. № 780-р «Про використання підприємствами і організаціями споживчої кооперації коштів для регулювання цін на м'ясо і м'ясопродукти»
586	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. № 551-р «Про затвердження плану заходів щодо стабілізації цін в 2009 році на лікарські засоби»
587	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1991 р. № 251-р «Про затвердження починаючи з урожаю 1991 року закупівельної ціни на крупнонасінний соняшник»
588	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 1992 р. № 848-р «Щодо компенсації запорізькому виробничому об'єднанню «АвтоЗАЗ» різниці цін на автомобілі ЗАЗ-1102 «Таврія»

№ п/п	Назва нормативно-правового акту
589	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2009 р. № 861-р «Про опублікування специфічних ставок акцизного збору та мінімального податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби, визначених з урахуванням індексу споживчих цін»
590	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 березня 1993 р. № 184-р «Про внесення пропозицій до Кабінету Міністрів України про рівень оптових цін на вугілля і вугільну продукцію»
591	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 р. № 1533-р «Про опублікування специфічних ставок акцизного збору, мінімального податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби та ставок акцизного збору на спирт етиловий і алкогольні напої, визначених з урахуванням індексу споживчих цін»
592	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 липня 2005 р. № 295-р «Про заходи щодо стабілізації цін на ринку зерна та забезпечення його беззбиткового виробництва»
593	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 грудня 1991 р. № 457-р «Щодо продажу автомобілів за цінами на 30 грудня 1991 р. громадянам, які здали свої автомобілі НВО «Прип'ять» з причин радіоактивного забруднення»
594	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 березня 2004 р. № 204-р «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань державної цінової політики у гірничо-металургійному комплексі»
595	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2003 р. № 555-р «Про запровадження ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби»
596	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 247-р «Деякі питання забезпечення хворих на цукровий діабет препаратами інсуліну»
597	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 січня 1994 р. № 6-р «Склад комісії для перевірки дотримання Мінекономіки термінів прийняття рішень про зміну цін і тарифів на продукцію, товари і послуги, що декларуються підприємствами-виготовлювачами»
598	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 січня 1993 р. № 6-р «Про заходи щодо посилення контролю за цінами на продукцію»
599	Розпорядження Кабінету Міністрів Української РСР від 4 липня 1991 р. № 93-р «Про статистичне обстеження та систематичний нагляд за динамікою рівня цін у капітальному будівництві»
600	Розпорядження КМУ «Про встановлення фіксованого тарифу на оплату в 2000 році послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню» від 09.08.1999 № 797-р
601	Розпорядження Національного банку України № 215-р від 05.06.2000 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали»
602	Розпорядження Національного банку України № 232-р від 17.06.98 «Про нові ціни на дорогоцінні метали і камені»
603	Розпорядження Національного банку України № 340-р від 31.07.2001 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали»
604	Розпорядження Національного банку України № 347-р від 13.08.99 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали та камені»
605	Розпорядження Національного банку України № 38 від 07.03.95 «Щодо нових закупівельних цін на афіновані дорогоцінні метали»
606	Розпорядження Національного банку України № 422-р від 14.10.99 «Нові ціни на дорогоцінні метали та камені»
607	Розпорядження Національного банку України № 86-р від 07.03.2001 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали»
608	Розпорядження Президента України від 19 листопада 2001 року № 328/2001-рп «Про вдосконалення спостережень за цінами і тарифами»
609	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР «Про створення комісії з оперативного вирішення питань, пов'язаних з проведенням реформи роздрібних цін і соціальним захистом населення від 5 квітня 1991 р. № 113-р»
610	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 30 червня 1990 р. № 270-р «Про ціноутворення на продукцію агропромислового комплексу»
611	Тарифна Угода залізничних адміністрацій (Залізниць) держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав від 17 лютого 1993 року
612	Указ Президента «Про надання пільг релігійним організаціям» від 22.06.1994 № 322/94
613	Указ Президента України «Про Основні напрями конкурентної політики на 1999 - 2000 роки та заходи щодо їх реалізації» від 26.02.1999 № 219/99
614	Указ Президента України 11 червня 1998 року № 614/98 «Про заходи щодо підтримки цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників»
615	Указ Президента України від 22 березня 2001 року № 192/2001 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення стабільної епізоотичної ситуації в Україні»
616	Указ Президента України від 25 серпня 1994 року № 475/94 «Про заходи щодо запобігання експорту товарів походженням з України за цінами, що можуть розглядатися як демпінгові, та врегулювання торговельних спорів»
617	Указ президента України від 6 лютого 2007 року № 77/2007 Про заходи щодо врегулювання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги
618	Указ Президента України від 7 вересня 1994 року № 502/94 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання»

ТАБЛИЦЯ №4

ПЕРЕЛІК НЕАКТУАЛЬНИХ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ СКАСУВАННЯ/ ВНЕСЕННЯ ЗМІН

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
1	Постанова Нацкомелектроенергетики «Про надбавку до тарифів на електроенергію для промислових споживачів м.Києва (1, 2 та 10 групи)» від 22.08.1995 № 3	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0312-95	акт тимчасової дії, діяв 1 місяць
2	Постанова КМУ «Про проведення вексельних розрахунків з відшкодування різниці в тарифах на теплову енергію» від 18.08.2010 № 721	неактуальний, проте не скасовуємо можливо по ньому йдуть судові спори	http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/721-2010-%D0%BF	неактуальний акт
3	Постанова КМУ «Питання погашення у 2015 році заборгованості з різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню» від 04.06.2015 № 375	неактуальний, проте не скасовуємо можливо по ньому йдуть судові спори	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/375-2015-%D0%BF	неактуальний акт
4	Постанова НКРЕКП «Про встановлення на січень 2017 року роздрібних тарифів на електричну енергію при переході до ринкових роздрібних тарифів на електричну енергію, що відпускається для кожного класу споживачів, крім населення, на території України» від 23.12.2016 № 2358	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v2358874-16	акт тимчасової дії
5	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку зарахування та використання надходжень від збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію» від 22.01.2005 № 89	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/89-2005-%D0%BF	акт тимчасової дії, діяв у 2009 році
6	Наказ Міністерства промислової політики України від 16.02.2009 № 126 «Щодо затвердження Порядку розрахування роздрібних цін на електроенергію, використану підприємствами з виробництва титану губчастого виключно для технологічних потреб»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0169-09	неактуальне регулювання, нормативно-правові акти, на підставі яких прийнято наказ скасовані
7	Наказ Мінпромполітики «Про вдосконалення регулювання тарифів на послуги з подачі води» від 29.06.1999 № 225	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0461-99	неактуальне регулювання
8	Указ президента України від 6 лютого 2007 року № 77/2007 Про заходи щодо врегулювання цін/тарифів на житлово-комунальні послуги	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/77/2007	акт тимчасової дії, доручення
9	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 червня 2004 р. № 392-р «Деякі питання реалізації державної цінової політики у житлово-комунальному господарстві та на міському пасажирському транспорті»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/392-2004-%D1%80	неактуальне регулювання
10	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 1992 р. № 157 «Про поширення на житлово-будівельні (житлові) кооперативи цін, введених з 1 січня 1991 р. на технічне обслуговування та ремонт ліфтів і систем диспетчеризації»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-92-%D1%80	акт тимчасової дії на 1992 рік
11	Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 1994 р. № 406 «Про ціну на нафту, що постачається з Російської Федерації»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/406-94-%D0%BF	неактуальне регулювання
12	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 березня 2009 р. № 306-р «Деякі питання митного оформлення природного газу та проведення у 2009 році компенсації НАК «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням»	неактуальний та протиправний, згідно з рішенням суду	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/306-2009-%D1%80	акт тимчасової дії на 2009 рік, визнаний протиправним судом
13	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 49 «Про затвердження Порядку використання у 2009 році коштів, передбачених у державному бюджеті для компенсації Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/49-2009-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2009 рік

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
14	Постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2008 р. № 53 «Про затвердження Порядку використання у 2008 році коштів, передбачених у державному бюджеті для компенсації Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації у 2006 році населенню, бюджетним установам та у 2006-2008 роках для виробництва теплової енергії, спожитої населенням»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/53-2008-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2008 рік
15	Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. № 340 «Про затвердження Порядку компенсації у 2007 році Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі та реалізації імпортованого природного газу, що використовується на виробництво теплової енергії для населення»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/340-2007-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2007 рік
16	Постанова Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 2006 р. № 1420 «Про ціни на природний газ, що використовується підприємствами комунальної теплоенергетики для надання послуг з опалення та гарячого водопостачання населенню, та запровадження соціально орієнтованих диференційованих цін на природний газ для населення»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1420-2006-%D0%BF	неактуальне регулювання та ціни на газ для населення
17	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2006 р. № 1075 «Питання державного регулювання цін на природний газ власного видобутку»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1075-2006-%D0%BF	неактуальне регулювання, нормативно-правові акти, на підставі яких прийнято постанову скасовані
18	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 грудня 1995 р. № 1033 «Про порядок забезпечення природним газом народного господарства і населення в 1996 році»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1033-95-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2006 рік
19	Наказ Міністерства фінансів України № 66 від 08.04.96 «Про затвердження Положення про порядок розрахунків з бюджетом за різницею в цінах на природний газ власного видобутку»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0198-96	акт тимчасової дії на 2006 рік
20	Наказ Міністерства економіки України № 78 від 19.05.95 «Граничні розміри роздрібних цін на газ сільовий і тарифи на електроенергію, що відпускаються на комунально-побутові потреби населенню, в карбованцях»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0144-95	неактуальне регулювання, ціни в карбованцях
21	Наказ УДППЗ «Укрпошта» «Про затвердження тарифів на додаткові послуги поштового зв'язку» від 10.01.1999 № 5	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0068-99	нові тарифи затверджені у 2017 році, тарифному регулюванню підлягають тільки універсальні послуги (ст. 9 ЗУ «Про поштовий зв'язок»)
22	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2016 фрахтовий рік» від 23.11.2015 № 490	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1525-15	акт тимчасової дії, на 2016 рік
23	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2015 фрахтовий рік» від 26.11.2014 № 607	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1547-14	акт тимчасової дії, на 2015 рік
24	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2014 фрахтовий рік» від 12.11.2013 № 898	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1992-13	акт тимчасової дії, на 2014 рік
25	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження тарифів на перевезення залізничним транспортом вантажів транзитом через територію України» від 26.04.2013 № 265	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0766-13	акт тимчасової дії до 31.12.2013 року
26	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження розмірів знижок до ставок додаткових зборів Тарифної політики Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2013 фрахтовий рік за перевантаження транзитних вантажів» від 26.02.2013 № 116	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0394-13	акт тимчасової дії на 2013 фрахтовий рік
27	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2013 фрахтовий рік» від 26.11.2012 № 703	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z2047-12	акт тимчасової дії на 2013 фрахтовий рік

№ п/п	Назва НПА	Законність/ актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
28	Наказ Мінінфраструктури «Про затвердження тарифів на перевезення залізничним транспортом вантажів транзитом через територію України» від 30.07.2012 № 438	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1361-12	акт тимчасової дії до 31 грудня 2012 року
29	Наказ Мінінфраструктури «Про Тарифну політику Залізниць держав - учасниць Співдружності Незалежних Держав на перевезення вантажів у міжнародному сполученні на 2012 фрахтовий рік» від 12.12.2011 № 614	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1519-11	акт тимчасової дії на 2012 рік
30	Наказ Мінтрансу України «Про затвердження базових Тарифів на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом в міждержавному сполученні» від 17.02.1995 № 74	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0042-95	неактуальне регулювання, тарифи втратили чинність, постанова більше нічого не затверджує
31	Наказ Мінтрансу «Про запровадження Тарифів на перевезення залізничним транспортом та переробку у портах окремих видів транзитних вантажів, що прямують через Керченський та Феодосійський морські торговельні порти» від 06.07.1999 № 347	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0513-99	акт тимчасової дії, діяв до 06.07.2000 року
32	Наказ Мінтрансу України «Про затвердження Тарифів на проїзд пасажирів і перевезення багажу в автобусах міжміських міжбласних маршрутів» від 03.11.1994 № 580	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0267-94	неактуальне регулювання, ціни в карбованцях, тарифи скасовані
33	Наказ Мінагрополітики «Про тариф за транзитне транспортування аміаку трубопроводами територією України» від 31.12.2003 № 552	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0083-04	акт тимчасової дії на 2004 рік
34	Наказ Мінпромполітики України «Про тариф за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом» від 22.12.1999 № 439	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0022-00	акт тимчасової дії на 2000 рік
35	Наказ Мінпромполітики України «Про тариф за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом» від 20.02.2002 № 72	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0228-02	акт тимчасової дії на 2002 рік
36	Наказ Мінпромполітики України «Про тариф за транзит аміаку через територію України трубопровідним транспортом» від 03.01.2003 № 2	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0033-03	акт тимчасової дії на 2003 рік
37	Наказ Мінтрансу «Про затвердження Тарифів на перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у внутрішньодержавному сполученні» від 14.05.1997 № 174	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0208-97	неактуальне регулювання, тарифи втратили чинність
38	Наказ Мініюста «Про затвердження тарифів на підготовку експертів-гемологів та перспективного плану навчальних курсів у Державному гемологічному центрі України» від 13.11.1997 № 242	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0577-97	акт тимчасової дії на 1998 рік
39	Розпорядження Національного банку України № 340-р від 31.07.2001 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0340500-01	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
40	Розпорядження Національного банку України № 86-р від 07.03.2001 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0086500-01	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
41	Розпорядження Національного банку України № 215-р від 05.06.2000 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0215500-00	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
42	Розпорядження Національного банку України № 422-р від 14.10.99 «Нові ціни на дорогоцінні метали та камені»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0422500-99	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
43	Розпорядження Національного банку України № 347-р від 13.08.99 «Про затвердження цін на дорогоцінні метали та камені»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v347p500-99	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
44	Розпорядження Національного банку України № 232-р від 17.06.98 «Про нові ціни на дорогоцінні метали і камені»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0232500-98	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
45	Розпорядження Національного банку України № 38 від 07.03.95 «Щодо нових закупівельних цін на афіновані дорогоцінні метали»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/va038500-95	неактуальне регулювання, ціна в карбованцях
46	Постанова КМУ «Питання стабілізації цін на внутрішні вантажні автомобільні перевезення» від 25.02.2009 № 226	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/226-2009-%D0%BF	тимчасовий акт, діяв до 31 грудня 2009 р.

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
47	Наказ Міністерства економіки від 04.09.2009 № 961 «Про затвердження показників середніх роздрібних цін на автомобільне паливо, які застосовуються для обчислення мінімального розміру тарифів на перевезення вантажів автотранспортними засобами територією України»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0884-09	акт тимчасової дії діяв у на 4 кварталі 2009 року
48	Наказ Міністерства економіки України 03.06.2009 № 529 «Про затвердження показників середніх роздрібних цін на автомобільне паливо, які застосовуються для обчислення мінімального розміру тарифів на перевезення вантажів автотранспортними засобами територією України»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0550-09	акт тимчасової дії діяв у на III кварталі 2009 року
49	Наказ Міністерства економіки України від 10.04.2009 № 327 «Про затвердження показників середніх роздрібних цін на автомобільне паливо, які застосовуються для обчислення мінімального розміру тарифів на перевезення вантажів автотранспортними засобами територією України»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0415-09	акт тимчасової дії діяв у на II кварталі 2009 року
50	Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 14.04.2005 № 95 «Про встановлення граничних рівнів оптово-відпускних цін на дизельне паливо і бензини моторні»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0407-05	акт тимчасової дії до 25.05.2005 року
51	Наказ Мінюста «Про затвердження тарифів за надання послуг з користування Єдиним реєстром заборон відчуження об'єктів нерухомого майна та Реєстром прав власності на нерухоме майно» від 25.12.2008 № 2264/5	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1246-08	тарифи скасовані, наказ нічого не затверджує, неактуальний
52	Наказ Мінтрансзв'язку «Про затвердження Тарифів на оплату послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою державних пенсій та грошової допомоги» від 19.09.2007 № 828	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1090-07	акт тимчасової дії
53	Розпорядження КМУ «Про встановлення фіксованого тарифу на оплату в 2000 році послуг, пов'язаних з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню» від 09.08.1999 № 797-р	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/797-99-%D1%80	акт тимчасової дії
54	Постанова КМУ «Про затвердження тарифів (прейскурантів) на роботи і послуги, що виконуються і надаються за плату установами та закладами державної санітарно-епідеміологічної служби» від 27.08.2003 № 1351	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1351-2003-%D0%BF	акт неактуальний, так як Державну санітарно-епідеміологічну службу ліквідовано, Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби» від 29 березня 2017 р. № 348
55	Наказ Держстандарт України «Про затвердження приведених у відповідність до вимог статті 10 Конституції України Тарифів на державну повірку засобів вимірювань, випробування засобів вимірювань, атестацію вимірювальних, аналітичних, випробувальних та інших лабораторій, видачу ліцензій на право виготовлення, ремонту, прокату, калібрування та імпорту засобів вимірювань» від 19.11.1996 № 481	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0710-96	тарифи втратили чинність, необхідності залишати постанову чинної немає, бо регулювання неактуальне
56	Наказ Мінзв'язку України, Мінтранс України, Мінпресінформ України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 13.11.1996 № 244/3-2501/2585-24	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0711-96	акт тимчасової дії на 1 півріччя 1997 року
57	Постанова КМУ «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1209-96-%D0%BF	акт тимчасової дії на 1 півріччя 1997 року
58	Указ Президента України від 7 вересня 1994 року № 502/94 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/502/94	акт тимчасової дії
59	Постанова Президії Верховної Ради України 14 травня 1993 року № 3219-XII «Про порядок ціноутворення та використання гонорарного фонду журналу «Віче»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3219-12	неактуальне регулювання, ціни в карбованцях
60	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 21 серпня 1990 року № 168-XII «Про передплатну ціну газети «Голос України»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168-12	неактуальне регулювання, ціни в карбованцях

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
61	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 травня 2009 р. № 551-р «Про затвердження плану заходів щодо стабілізації цін в 2009 році на лікарські засоби»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/551-2009-%D1%80	акт тимчасової дії, доручення
62	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Міністерством хімічного та нафтового машинобудування СРСР від 27.02.1987	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0012400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
63	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства нафтової промисловості СРСР 14.04.1987 № 254	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0254400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
64	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений розпорядження Державного комітету СРСР із забезпечення нафтопродуктами 10.04.1987 № 05-10/196	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v_196400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
65	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства монтажних і спеціальних будівельних робіт СРСР 31.03.1987 № 122	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v_122400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
66	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Протоколом Міністерства верстатобудівної та інструментальної промисловості СРСР 30.03.1987 № 15	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0015400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
67	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства меліорації та водного господарства СРСР 27.03.1987 № 125	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0125400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
68	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства промисловості будівельних матеріалів СРСР 27.03.1987 № 192	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0192400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
69	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства вугільної промисловості СРСР 25.03.1987 № 52	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0052400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
70	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Державного комітету з цивільного будівництва та архітектури при Держбуді СРСР 23.03.1987 № 87	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0087400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
71	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Міністерством автомобільної промисловості СРСР (протокол 21.03.1987 № 3)	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v-003400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
72	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений наказом Міністерством цивільної авіації СРСР 21.03.1987 № 76.1.37-1234	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v1234400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
73	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Рішення Мінтрансбу СРСР 30.03.1987 № МО-338, Протокол Мінприладу СРСР 07.04.1987, Постанова Держбуду СРСР 20.03.1987 № 63, Протокол Мінважмашу СРСР 20.03.1987	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/va063400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
74	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Державного комітету СРСР з фізичної культури і спорту 20.03.1987 № 189	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0189400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
75	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства зв'язку СРСР 19.03.1987 № 140	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0140400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
76	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства будівельного, дорожнього та комунального машинобудування СРСР 18.03.87 № 163	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0163400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
77	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства охорони здоров'я СРСР 18.03.1987 № 383	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0383400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
78	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Протокол Мінліспапірпрому СРСР 17.03.1987	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0005400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
79	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Протокол Мінкольормету СРСР 16.03.87 № 25	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/vb025400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
80	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказ Міністерства торгівлі СРСР 11.03.1987 № 67	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0067400-87	неактуальне регулювання часів СРСР

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
81	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Міністерством електротехнічної промисловості СРСР 02.03.1987	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/n0006400-87	неактуальне регулювання часів СРСР
82	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1994 р. № 233 «Про встановлення граничного рівня торговельної і постачальницько-збутової надбавки (націнки) на легкові автомобілі вітчизняного виробництва»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/233-94-%D0%BF	неактуальне регулювання
83	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 грудня 1991 р. № 457-р «Щодо продажу автомобілів за цінами на 30 грудня 1991 р. громадянам, які здали свої автомобілі НВО «Прип'ять» з причин радіоактивного забруднення»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/457-91-%D1%80	акт одноразової дії, неактуальне регулювання
84	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання допуску автобусів до експлуатації» від 21.05.2009 № 524	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/524-2009-%D0%BF	цінове регулювання сфери послуг з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення є недоцільним, пропонується скасувати дане регулювання
85	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2012 р. № 807 «Про затвердження мінімально допустимого рівня цін на молоко на 2012 рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/807-2012-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2012 рік
86	Постанова Кабінету Міністрів України від 4 листопада 2009 р. № 1248 «Про затвердження мінімально допустимого рівня цін на продукцію тваринництва на 2010 рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1248-2009-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2010 рік
87	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 вересня 1991 р. № 233-р «Щодо запобігання надмірному зростанню роздрібних цін на картоплю врожаю 1991 року»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/233-91-%D1%80	акт тимчасової дії на 1991 рік
88	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 вересня 1991 р. № 251-р «Про затвердження починаючи з урожаю 1991 року закупівельної ціни на крупнонасінний соняшник»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/251-91-%D1%80	неактуальне регулювання, ціни у карбованцях
89	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 жовтня 1991 р. № 291-р «Про підвищення до 50 процентів встановленого постановою Кабінету Міністрів УРСР від 18 червня 1991 р. № 42 розміру доплати до державних закупівельних цін на птицю»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/291-91-%D1%80	акт одноразової дії, погодження КМУ
90	Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. № 181 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2013-2014 роках»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/181-2013-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2013-2014 рік
91	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2012 р. № 180 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2012-2013 роках»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/180-2012-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2012-2013 рік
92	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 р. № 100-р «Деякі питання закупівлі об'єктів державного цінового регулювання»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/100-2012-%D1%80	акт одноразової дії, погодження КМУ
93	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. № 95 «Про реалізацію об'єктів державного цінового регулювання з державного інтервенційного фонду»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/95-2011-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2013 рік
94	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 2011 р. № 67 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2011-2012 роках»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/67-2011-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2011-2012 рік
95	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня 2010 р. № 524 «Про закупівлю об'єктів державного цінового регулювання для формування державного інтервенційного фонду»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/524-2010-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2010-2011 рік
96	Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 2010 р. № 40 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2010-2011 роках»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-2010-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2010-2011 рік

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
97	Постанова Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 996 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2009-2010 роках»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-2009-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2009-2010 рік
98	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 червня 2009 р. № 636 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2009-2010 роках»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/636-2009-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2009-2010 рік
99	Наказ Міністерства аграрної політики України від 20.05.2009 № 340 «Про встановлення плати за зберігання об'єктів державного цінового регулювання та за переробку зерна на борошно»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0484-09	акт тимчасової дії на 2009 рік
100	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2009 р. № 33 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання з визначенням періодів такого регулювання у 2009-2010 роках»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/33-2009-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2009-2010 рік
101	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2008 р. № 1064 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2008/09 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1064-2008-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2008-2009 рік
102	Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2008 р. № 825 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2008/09 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/825-2008-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2008-2009 рік
103	Постанова Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2008 р. № 36 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2008/09 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/36-2008-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2008-2009 рік
104	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2007 р. № 864 «Про доповнення переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2007/08 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/864-2007-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2007-2008 рік
105	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 березня 2007 р. № 559 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2007/08 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/559-2007-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2007-2008 рік
106	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2006 р. № 1003 «Про затвердження мінімально допустимого рівня цін на молоко і вершки на 2006 рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1003-2006-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2006 рік
107	Постанова Кабінету Міністрів України від 10 червня 2006 р. № 817 «Про затвердження переліку об'єктів державного цінового регулювання на 2006/07 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/817-2006-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2006 - 2007 рік
108	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2005 р. № 518-р «Про максимальні закупівельні ціни на окремі об'єкти державного цінового регулювання на 2005/06 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/518-2005-%D1%80	акт тимчасової дії
109	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 липня 2005 р. № 295-р «Про заходи щодо стабілізації цін на ринку зерна та забезпечення його безбиткового виробництва»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/295-2005-%D1%80	акт тимчасової та одноразової дії
110	Наказ Міністерства аграрної політики України від 02.06.2005 № 238 «Про мінімальні закупівельні ціни на окремі об'єкти державного цінового регулювання»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0827-05	акт тимчасової дії
111	Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2005 р. № 399 «Про затвердження Методики встановлення мінімальної закупівельної ціни на окремі об'єкти державного цінового регулювання і переліку таких об'єктів на 2005/06 маркетинговий рік»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/399-2005-%D0%BF	акт тимчасової дії, оскільки перелік об'єктів державного цінового регулювання затверджувався на 2005-2006 рік, крім того, методика втратила чинність
112	Постанова Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2005 р. № 289 «Про встановлення граничного розміру квоти та мінімальної ціни на виробництво і реалізацію цукру у період з 1 вересня 2005 р. до 1 вересня 2006 р.»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/289-2005-%D0%BF	акт тимчасової дії
113	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 липня 2003 р. № 1030 «Про встановлення рівня заставних цін на зерно»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1030-2003-%D0%BF	акт тимчасової дії

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
114	Наказ Міністерства аграрної політики України, Міністерства фінансів України, Державної акціонерної компанії «Хліб України» № 302/461/78 від 09.10.2001 «Про затвердження Порядку віднесення на зменшення заборгованості за бюджетними позичками 1995-1997 років, наданими заготівельним підприємствам для закупівлі зерна до державних ресурсів, різниці між ціною придбання зерна і ціною його реалізації та курсової різниці, що виникли при проведенні розрахунків з оптовими постачальниками мінеральних добрив та пально-мастильних матеріалів за окремими рішеннями Уряду»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0914-01	акт тимчасової дії
115	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2001 р. № 371 «Про встановлення заставних цін на основні зернові культури»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/371-2001-%D0%BF	акт тимчасової дії
116	Постанова Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2000 р. № 1427 «Про затвердження квот на закупівлю продукції вівчарства, регульованих цін на неї та сум відшкодування різниці між цими і закупівельними цінами»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1427-2000-%D0%BF	акт тимчасової дії
117	Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 1998 р. № 1998 «Про удосконалення порядку формування цін»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1998-98-%D0%BF	неактуальне регулювання, фактично доручення
118	Указ Президента України 11 червня 1998 року № 614/98 «Про заходи щодо підтримки цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/614/98	акт разової дії, фактично доручення
119	Наказ Міністерства фінансів України, Міністерства сільськогосподарства і продовольства України № 54/98 від 29.03.96 «Про затвердження Порядку визначення середньозважених цін на зерно за результатами біржових торгів в Україні за спотовими контрактами»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0175-96	акт тимчасової дії на 1996 рік
120	Наказ Міністерства промисловості України № 14 від 18.01.96 «Про тимчасове запровадження державного регулювання цін на продукцію підприємств Мінпрому України»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0047-96	акт тимчасової дії до 1 січня 1997 року
121	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 жовтня 1994 р. № 780-р «Про використання підприємствами і організаціями споживчої кооперації коштів для регулювання цін на м'ясо і м'ясопродукти»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/780-94-%D1%80	акт одноразової дії
122	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 1994 р. № 654 «Про заходи щодо стримування зростання цін на цукор, вироблений з цукросировини вітчизняного виробництва»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/654-94-%D0%BF	акт тимчасової дії на 1994 рік
123	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 липня 1994 р. № 496 «Про ціноутворення на сільськогосподарську продукцію і сировину»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/496-94-%D0%BF	неактуальне регулювання
124	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 1993 р. № 1031-р «Про надання дозволу цукровим заводам Держхарчпрому на реалізацію цукру в межах України за вільними роздрібними цінами»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1031-93-%D1%80	акт одноразової дії
125	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 714 «Про державне замовлення та механізм ціноутворення в сільськогосподарському виробництві»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/714-92-%D0%BF	неактуальне регулювання
126	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 30 червня 1990 р. № 270-р «Про ціноутворення на продукцію агропромислового комплексу»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270-90-%D1%80	відсутнє регулювання
127	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 18 липня 1989 р. № 191 «Про граничні роздрібні ціни на картоплю та основні види плодоовочевої продукції»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/191-89-%D0%BF	акт радянського союзу, неактуальне регулювання
128	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 липня 2010 р. № 1533-р «Про опублікування специфічних ставок акцизного збору, мінімального податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби та ставок акцизного збору на спирт етиловий і алкогольні напої, визначених з урахуванням індексу споживчих цін»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1533-2010-%D1%80	тимчасовий акт, діяв до 31 липня 2010 р., на сьогодні ставки встановлені ПКУ

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
129	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2009 р. № 861-р «Про опублікування специфічних ставок акцизного збору та мінімального податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби, визначених з урахуванням індексу споживчих цін»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/861-2009-%D1%80	тимчасовий акт, діяв до 31 липня 2009 р., на сьогодні ставки встановлені ПКУ
130	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 липня 2009 р. № 736-р «Питання опублікування специфічних ставок акцизного збору та мінімального податкового зобов'язання із сплати акцизного збору на тютюнові вироби, ставок акцизного збору на спирт етиловий та алкогольні напої, визначених з урахуванням індексу споживчих цін»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/736-2009-%D1%80	тимчасовий акт, нерегуляторний акт
131	Наказ Міністерства економіки України, Державного комітету України з монополії на виробництво та обіг спирту, алкогольних напоїв і тютюнових виробів, Державна податкова адміністрація України № 36/41/125 від 16.03.99 «Про затвердження розмірів мінімальних цін на імпорتنі тютюнові вироби»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0210-99	на тютюнові вироби встановлюється максимальна ціна
132	Наказ Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України, Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України, Державна податкова адміністрація України, Державний комітет по харчовій промисловості України від 12.03.97 № 33/61/140/67/01-08/246 «Про затвердження Порядку обчислення мінімальних цін на пиво солодове та тютюнові вироби, що імпортуються на митну територію і реалізуються (продаються) в Україні»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0103-97	на пиво не встановлюються мінімальні ціни
133	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 278 «Про заходи щодо стабілізації цін за надання послуг та оренду торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів в умовах фінансово-економічної кризи»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/278-2009-%D0%BF	неактуальне регулювання, в Постанові 1548 такого регулювання немає, а цією постановою вносились до 1548 зміни і встановлювалось регулювання орендної плати
134	Наказ Державного комітету з енергозбереження № 19 від 05.03.2001 № 204-р «Про затвердження Розрахунку цін на платні послуги, які надаються Державною інспекцією з енергозбереження»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0312-01	орган щодо якого встановлено регулювання ліквідовано Постановою Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію урядових органів» від 28.03.2011 № 346
135	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 березня 2004 р. № 204-р «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань державної цінової політики у гірничо-металургійному комплексі»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/204-2004-%D1%80	склад комісії неактуальний
136	Наказ Міністерства промислової політики України від 20.01.2004 № 18 «Про регулювання (встановлення) граничного рівня оптово-відпускних цін на мінеральні добрива вітчизняного виробництва, для часткової компенсації вартості яких виділяються кошти державного бюджету»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0126-04	акт тимчасової дії, до 1 липня 2004 року
137	Наказ Міністерства економіки України № 56 від 04.05.98 № 56 «Про затвердження граничних рівнів оптових цін на продукцію монопольних утворень металургійної промисловості»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0308-98	акт тимчасової дії, тільки на 6 місяців
138	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 22/2 від 16.02.99 «Про запровадження державного регулювання оптових цін на окремі види продукції підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0115-99	акт тимчасової дії, тільки до 1 травня 1999 року
139	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 157/13 від 09.12.98 «Про запровадження державного регулювання цін на окремі види продукції підприємств-монополістів гірничо-металургійного комплексу»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0843-98	акт тимчасової дії, тільки на 6 місяців
140	Наказ Міністерство економіки України № 56 від 04.05.98 «Про затвердження граничних рівнів оптових цін на продукцію монопольних утворень металургійної промисловості»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0308-98	акт тимчасової дії, тільки на 6 місяців

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
141	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 29-а/3 від 20.03.98 «Про перелік продукції монопольних утворень, ціни на яку підлягають державному регулюванню»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0224-98	акт тимчасової дії, тільки на 6 місяців
142	Наказ Міністерства внутрішніх справ № 60 від 24.02.95 «Про затвердження Прейскуранта оптових регульованих цін на вугілля, продукти збагачення вугілля та брикети»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0049-95	прейскурант втратив чинність, постанова нічого крім затвердження прейскуранта не затверджує
143	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1994 р. № 715 «Питання ціноутворення на мінеральні добрива, які поставляються сільськогосподарським товаровиробникам»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/715-94-%D0%BF	неактуальне регулювання
144	Постанова Кабінету Міністрів України від 30 липня 1994 р. № 520 «Про впорядкування цін на вугільну продукцію»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/520-94-%D0%BF	неактуальне регулювання, ціни в карбованцях
145	Постанова Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1993 р. № 1076 «Про зміну цін на вугілля та вугільну продукцію»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1076-93-%D0%BF	неактуальне регулювання та ціни
146	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 1993 р. № 575 «Про зміну цін на вугілля та вугільну продукцію»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/575-93-%D0%BF	неактуальне регулювання та ціни
147	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 травня 1993 р. № 321 «Про зміну цін і тарифів на вугілля, електро- і теплоенергію та послуги зв'язку»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/321-93-%D0%BF	неактуальне регулювання та граничні тарифи
148	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26 березня 1993 р. № 184-р «Про внесення пропозицій до Кабінету Міністрів України про рівень оптових цін на вугілля і вугільну продукцію»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/184-93-%D1%80	акт тимчасової дії, доручення
149	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 11 березня 1993 р. № 154-р «Про перенесення строків визначення рівня оптових цін на вугілля та вугільну продукцію»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/154-93-%D1%80	акт тимчасової дії, діяв у 1993 році, доручення
150	Наказ Міністерства економіки України № 39 від 17.03.95 «Про відміну декларування зміни цін на електролампи освітлювальні»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0078-95	фактично нечинний, оскільки перелік продукції щодо якої здійснюється декларування ціни втратив чинність
151	Наказ Укоопспілки № 200 від 27.12.93 «Положення про порядок формування і застосування цін в об'єктах громадського харчування споживчої кооперації України»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0007-94	існує інше регулювання, не є нормативно-правовим актом
152	Розпорядження Кабінету Міністрів Української РСР від 4 липня 1991 р. № 93-р «Про статистичне обстеження та систематичний нагляд за динамікою рівня цін у капітальному будівництві»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93-91-%D1%80	радянський акт та акт тимчасової дії, діяв у 1991 році
153	Наказ Мінекономіки «Про державне регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації (кодифікації) цінних паперів» від 03.08.2001 № 163	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0676-01	акт тимчасової дії, діяв до 1 березня 2002 року

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
154	Наказ Міністерства економіки України, Антимонопольного комітету України № 120/7 від 12.06.2000 «Про запровадження державного регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації цінних паперів»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0748-00	цінове регулювання було введено як захід впливу до до 1 березня 2002 року у розмірі 1965 гривень. Пунктом 1.3 Правил Центрального депозитарію «тарифи за здійснення робіт щодо кодифікації встановлюються Центральним депозитарієм». тобто встановлюються даним суб'єктом самостійно. З 12.10.13 діють наступні тарифи: 1) Призначення міжнародного ідентифікаційного номеру цінних паперів - 1975 грн. - За один код; 2) Надання дублікату виписки з реєстру кодів цінних паперів (далі - реєстр) або нової виписки як результату внесення змін до реєстру у випадку зміни найменування емітента, заміни тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів на свідоцтво про його реєстрацію, внесення коду за ЄДРПОУ у процесі створення акціонерних товариств, зміни кількості або номіналу цінних паперів без зміни коду, виправлення помилок, допущених з вини заявника або реєструючого органу, або оформлення та надання виписки, що містить код класифікації фінансових інструментів (CFI). - 112 грн. - За один екземпляр.
155	Постанова КМУ «Про встановлення пільгового тарифу на електричну енергію для підприємств, які видобувають вугілля з пластів крутого падіння» від 16.08.1999 № 1485	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1485-99-%D0%BF	акт тимчасової дії
156	Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 1996 р. № 338 «Про проведення заліку взаємної заборгованості акціонерного товариства «Укргазпром» платежів до державного бюджету та заборгованості бюджету щодо різниці у цінах за реалізований населенню у 1995 році та I кварталі 1996 р. природний газ»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/338-96-%D0%BF	акт одноразової дії
157	Постанова Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 1994 р. № 733 «Про ціноутворення в умовах реформування економіки»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/733-94-%D0%BF	існує друге регулювання, нормативно-правові акти, на які посилається цей акт, втратили чинність;
158	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 409 «Про одноразові компенсаційні виплати працюючим громадянам у зв'язку з підвищенням роздрібних цін»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/409-93-%D0%BF	акт одноразової дії та тимчасової дії
159	Постанова Верховної Ради України від 18 листопада 1994 року № 251/94-ВР «Про постанову Верховної України № 733 від 21 жовтня 1994 року »Про ціноутворення в умовах реформування економіки»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/251/94-%D0%B2%D1%80	акт тимчасової дії

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
160	Наказ Міністерства економіки України № 178 від 15.12.94 «Про відміну декларування зміни цін на вино шампанське»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0324-94	декларування ціни не застосовується при регулювання відносин щодо продажу алкогольних напоїв
161	Наказ Міністерства економіки України № 179 від 15.12.94 «Про відміну декларування зміни цін на кінескопи»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0325-94	фактично нечинний, оскільки перелік продукції щодо якої здійснюється декларування ціни втратив чинність
162	Наказ Міністерства економіки України № 169 від 01.12.94 «Про відміну декларування зміни цін на льоноволокно та виробу з нього»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0323-94	фактично нечинний, оскільки перелік продукції щодо якої здійснюється декларування ціни втратив чинність
163	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 6 січня 1994 р. № 6-р «Склад комісії для перевірки дотримання Мінекономіки термінів прийняття рішень про зміну цін і тарифів на продукцію, товари і послуги, що декларуються підприємствами-виготовлювачами»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/6-94-%D1%80	акт одноразової дії
164	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 липня 1993 р. № 509-р «Про визначення переліку підприємств, на яких вивчається практика віднесення витрат виробництва на собівартість продукції (товарів) і формування фінансових результатів та структури ціни»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/509-93-%D1%80	акт одноразової дії
165	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 січня 1993 р. № 15-р «Про створення комісії для проведення перевірки по додержанню дисципліни цін в Донецькій та Луганській областях»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/15-93-%D1%80	акт одноразової дії
166	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 січня 1993 р. № 6-р «Про заходи щодо посилення контролю за цінами на продукцію»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/6-93-%D1%80	акт одноразової дії
167	Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 1992 р. № 734 «Про публікацію рівнів цін на окремі споживчі товари»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/734-92-%D0%BF	статистична інформація публікується в інших джерелах та на офіційному сайті Держстата
168	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 грудня 1992 р. № 848-р «Щодо компенсації запорізькому виробничому об'єднанню «АвтоЗА3» різниці цін на автомобілі ЗА3-1102 «Таврія»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/848-92-%D1%80	акт тимчасової та одноразової дії
169	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 грудня 1992 р. № 718 «Про фінансування в 1992 році додаткових витрат, пов'язаних з реалізацією окремих законодавчих актів щодо оплати праці та зростанням цін»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/718-92-%D0%BF	акт тимчасової дії на 1992 рік
170	Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 1992 р. № 715 «Про регулювання цін»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/715-92-%D0%BF	на сьогодні порядок декларування встановлюється іншими нормативно-правовими актами
171	Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 1992 р. № 427 «Про програму стабілізації економіки м. Севастополя в умовах переходу до ринку та лібералізації цін на 1992 - 1993 роки»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/427-92-%D0%BF	акт тимчасової дії на 1992-1993 рр.
172	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 1992 р. № 210 «Про введення в дію постанови Кабінету Міністрів України від 15 квітня 1992 р. № 193 «Про внесення змін до системи регульованих цін і тарифів»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/210-92-%D0%BF	неіснуюче регулювання, постанова, яка вводиться в дію цією постановою втратила чинність
173	Наказ Державного комітету УРСР у справах архітектури, будівництва і охорони історичного середовища від 24.06.1991 № 75 «Тимчасовий збірник цін на науково-проектні роботи по нерухомих пам'ятках історії та культури Української РСР ТЗЦНПР-91»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0075481-91	радянський акт, не використовується для регулювання ціноутворення та тарифікації в Україні

№ п/п	Назва НПА	Законність/ актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
174	Постанова Кабінету Міністрів Української РСР від 18 червня 1991 р. № 42 «Про компенсацію в 1991 році додаткових затрат підприємств і організацій агропромислового комплексу республіки в зв'язку з реформою ціноутворення»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/42-91-%D0%BF	радянський акт тимчасової дії тільки у 1991 році
175	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР «Про створення комісії з оперативного вирішення питань, пов'язаних з проведенням реформи роздрібних цін і соціальним захистом населення від 5 квітня 1991 р. № 113-р»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/113-91-%D1%80	радянський акт, не існує такої комісії і вона не потрібна
176	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 28 березня 1991 року № 892-XII «Про реформу роздрібних цін і забезпечення соціального захисту населення»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/892-12	радянський акт, не використовується для регулювання ціноутворення та тарифікації в Україні
177	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 2 грудня 1990 р. № 389 «Про застосування в народному господарстві Української РСР нових оптових цін і тарифів»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/389-90-%D0%BF	радянський акт, не використовується для регулювання ціноутворення та тарифікації в Україні
178	Постанова Державного комітету УРСР з цін № 55 от 02.07.90 «Сборник коэффициентов к оптовым ценам на продукцию производственно-технического назначения и тарифам на грузовые перевозки предприятий республики, не включенных в сборник коэффициентов Госкомцен СССР»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0055699-90	радянський акт, не використовується для регулювання ціноутворення та тарифікації в Україні
179	Постановление Госкомцен № 411 от 01.06.90 «Сборник коэффициентов к оптовым ценам и тарифам на продукцию производственно-технического назначения и тарифам на грузовые перевозки»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0411400-90	радянський акт, не використовується для регулювання ціноутворення та тарифікації в Україні
180	Постанова Верховної Ради Української РСР від 28 травня 1990 року № 9-XII «У зв'язку з внесенням Урядом СРСР концепції переходу до регульованої ринкової економіки та підвищення державних роздрібних цін»	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/9-12	радянський акт, не використовується для регулювання ціноутворення та тарифікації в Україні
181	Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.07.2015 № 743 «Про деякі питання застосування граничних цін на технічні та інші засоби реабілітації для інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення на 2015 рік»	неактуальний, на 2015 рік	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0931-15	акт тимчасової дії
182	Наказ Мінсоцполітики «Про організацію у 2015 році забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації» від 15.01.2015 № 20	неактуальний, на 2015 рік	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0086-15	акт тимчасової дії
183	Постанова КМУ «Про схвалення Державної програми удосконалення функціонування державної системи забезпечення безпеки судноплавства на 2002-2006 роки» від 28.01.2002 № 96	неактуальний, до 2006 року, нерегуляторний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/96-2002-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2002-2006 роки
184	Постанова Кабінету Міністрів України «Про удосконалення механізму регулювання плати за послуги у сфері освіти» від 12.08.2009 № 903	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/903-2009-%D0%BF	акт на 2010 рік
185	Постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.2004 № 763 «Про доповнення додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.1996 № 1548»	необхідно скасувати, недоцільне регулювання	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/763-2004-%D0%BF	за результатами аналізу було встановлено, що регулювання цін (тарифів) на розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт та граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства - недоцільне регулювання, а тому потребує скасування.

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
186	Наказ Держкомзему від 12.08.2004 № 264 «Про затвердження Граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт»	неактуальне регулювання, скасувати	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1042-04	за результатами аналізу було встановлено, що регулювання цін (тарифів) на розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт та граничних розмірів плати з виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства – недоцільне регулювання, а тому потребує скасування.
187	Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 р. № 554 «Питання удосконалення реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/554-2013-%D0%BF/print	акт тимчасової дії
188	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2012 р. № 907 «Про затвердження Порядку часткового відшкодування вартості лікарських засобів для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/907-2012-%D0%BF/paran9#n9	акт тимчасової дії
189	Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.05.2012 № 394 «Про затвердження Порядку розрахунку граничного рівня оптово-відпускних цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою та порівняльних (референтних цін) на такі засоби»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0863-12/print	акт тимчасової дії
190	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 р. № 340 «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/340-2012-%D0%BF/ed20140215	акт тимчасової дії, діяв з 1 червня 2012 р. по 31 грудня 2014 р.
191	Постанова кабінету Міністрів України «Про порядок поставки сільськогосподарським товаровиробникам бензину, дизельного палива, мінеральних добрив і засобів захисту рослин» від 9 лютого 1994 р. № 86	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/86-94-%D0%BF	акт тимчасової дії на 1994 рік
192	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету, які виділяються для часткової компенсації вартості мінеральних добрив вітчизняного виробництва» від 14 січня 2004 р. № 13	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/13-2004-%D0%BF	акт тимчасової дії на 2004 рік
193	Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.05.2009 № 365 «Про затвердження Порядку ведення реєстру хворих на цукровий діабет»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0914-09	створено інший порядок ведення реєстру хворих на цукровий діабет
194	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 247-р «Деякі питання забезпечення хворих на цукровий діабет препаратами інсуліну»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/247-2009-%D1%80/print	на підставі цього розпорядження було створено тепер неактуальний реєстр хворих на цукровий діабет та порядок ведення такого реєстру
195	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2013 р. до 1 вересня 2014 року» від 3 квітня 2013 р. № 223	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/223-2013-%D0%BF	акт тимчасової дії
196	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2014 р. до 1 вересня 2015 року» від 11 грудня 2013 р. № 912	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/912-2013-%D0%BF	акт тимчасової дії
197	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2015 р. до 1 вересня 2016 року» від 8 квітня 2015 р. № 189	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/189-2015-%D0%BF	акт тимчасової дії

№ п/п	Назва НПА	Законність/актуальність	Лінк на НПА	Підстава для скасування
198	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2016 р. до 1 вересня 2017 року» від 20 січня 2016 р. № 23	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/23-2016-%D0%BF	акт тимчасової дії
199	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2012 р. до 1 вересня 2013 року» від 11 квітня 2012 р. № 290	неактуальний	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/290-2012-%D0%BF	акт тимчасової дії
200	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2011 р. до 1 вересня 2012 р.» від 2 березня 2011 р. № 179	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/179-2011-%D0%BF	акт тимчасової дії
201	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2010 р. до 1 вересня 2011 р.» від 3 лютого 2010 р. № 96	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/96-2010-%D0%BF	акт тимчасової дії
202	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2009 р. до 1 вересня 2010 р.» від 4 лютого 2009 р. № 63	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/63-2009-%D0%BF	акт тимчасової дії
203	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва цукру та цукрових буряків у період з 1 вересня 2008 р. до 1 вересня 2009 р.» від 23 січня 2008 р. № 20	неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/20-2008-%D0%BF	акт тимчасової дії
204	Постанова Кабінету Міністрів України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру та цукрових буряків» від 7 березня 2007 р. № 404	неактуальний	http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/404-2007-%D0%BF	акт тимчасової дії
205	Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо державного регулювання виробництва і реалізації цукру та цукрових буряків» від 20 лютого 2006 р. № 171	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/171-2006-%D0%BF	акт тимчасової дії
206	Постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2010 р. № 184 «Деякі питання компенсації у 2010 році Національній акціонерній компанії «Нафтогаз України» різниці між цінами закупівлі імпортованого природного газу та його реалізації суб'єктам господарювання для виробництва теплової енергії, яка споживається населенням»	неактуальний	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/184-2010-%D0%BF	акт індивідуальної, одноразової дії на 2010 рік
207	Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.1997 року № 328 «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України»	не відповідає вимогам Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2168-19/print	не відповідає вимогам Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»
208	Указ Президента України від 10.07.98 № 762 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій»	Суперечить вимогам Закону України «Про нотаріат», Закону про ціни, податковому кодексу України	http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/762/98	Суперечить вимогам Закону України «Про нотаріат», Закону про ціни, податковому кодексу України

ВНЕСЕННЯ ЗМІН

№ п/п	Назва НПА	Що потребує внесенню змін	Лінк на НПА	Підстава для внесення змін
209	Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України»	<p>Норма про встановлення режиму цінового регулювання вартості послуг хлібної інспекції (огляд та оформлення сертифікатів).</p> <p>Внести зміни до статті 14 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України».</p> <p>Норма про встановлення режиму цінового регулювання вартості послуг карантинної інспекції (огляд та оформлення сертифікатів, проведення фумігації).</p> <p>Внести зміни до статті 14 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України».</p>	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/print1466144402764486	<p>Хлібної інспекції не існує</p> <p>Регулювання скасоване сертифікація якості зерна та продуктів його переробки не здійснюється ні Хлібною інспекцією, ні іншим органом (суб'єктом);</p> <p>сертифікація Хлібною інспекцією зернових складів на відповідність послуг із зберігання зерна та продуктів його переробки не здійснюється ні Хлібною інспекцією, ні іншим органом (суб'єктом)</p> <p>Карантинної інспекції не існує</p> <p>Регулювання здійснюється підрозділами Держпродспоживслужби</p>
210	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 10.08.2012 № 283 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та водовідведення», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2012 року за № 1476/21788	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1476-12/print	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль
211	Постанова Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.05.2011 № 882 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензіатами умов та правил здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, передачею та постачанням електричної енергії, комбінованим виробництвом теплової та електричної енергії, виробництвом теплової енергії на теплоелектроцентралях та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.07.2011 року за № 907/19645	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0907-11/print	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль
212	Постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.05.2011 № 881 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності на ринку природного газу», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.07.2011 року за № 910/19648	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0910-11/print	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль
213	Постанову Національної комісії регулювання електроенергетики України від 19.05.2011 № 880 «Про затвердження Порядку контролю за додержанням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними трубопроводами», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22.07.2011 року за № 909/1964	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0909-11/print	не відповідає вимогам Закону про ліцензування та Закону про контроль

№ п/п	Назва НПА	Що потребує внесенню змін	Лінк на НПА	Підстава для внесення змін
214	Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 року № 533 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з продажем (реалізацією) товарів, щодо яких встановлено державне регулювання цін, і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)»	не відповідає вимогам рамкового Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині періодичності здійснення планових перевірок та Методиці розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), яка затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 року № 752. Так, Критерії ризику не містять посилання на орган, що на підставі цих критеріїв ризику здійснює державний нагляд (контроль) за суб'єктами господарювання.	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/533-2013-%D0%BF/print	не відповідає вимогам Закону про контроль
215	Закон України «Про поштовий зв'язок»	Закон України «Про поштовий зв'язок» містить застарілі норми, якими встановлюються повноваження Державної інспекції зв'язку, хоча орган було ліквідовано Постановою Кабінету Міністрів України «Про ліквідацію Державної інспекції зв'язку» № 151 від 29 лютого 2012 року. Це створює колізійні норми щодо визначення контролюючого органу на ринку послуг поштового зв'язку	http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2759-14/print	внести зміни в Закон України «Про поштовий зв'язок»
216	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»	не відповідає вимогам рамкового закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1540-19/print	не відповідає вимогам рамкового закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

№ п/п	Назва НПА	Що потребує внесенню змін	Лінк на НПА	Підстава для внесення змін
217	Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 14.08.2013 року № 965 «Про затвердження уніфікованої форми акта перевірки дотримання вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін»	<p>змін потребує назва органу державного нагляду (контролю), оскільки на сьогодні органом державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення є не Державна інспекція України з контролю за цінами, а Держпродспоживслужба;</p> <p>Крім того, в Уніфікованій формі акта частина питань для перевірки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - складена не у формі питань, що унеможлиблює надання на них чіткої відповіді при здійсненні державного нагляду (контролю); - містить загальні положення у сфері ціноутворення, а не конкретні вимоги до діяльності суб'єкта господарювання у сфері ціноутворення. При такій Уніфікованій формі акта суб'єкт господарювання навіть не розуміє яких нормативно-правових актів він повинен дотримуватись у сфері ціноутворення. 	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1461-13/print	<p>змін потребує назва органу державного нагляду (контролю), оскільки на сьогодні органом державного нагляду (контролю) у сфері ціноутворення є не Державна інспекція України з контролю за цінами, а Держпродспоживслужба;</p> <p>Крім того, в Уніфікованій формі акта частина питань для перевірки:</p> <ul style="list-style-type: none"> - складена не у формі питань, що унеможлиблює надання на них чіткої відповіді при здійсненні державного нагляду (контролю); - містить загальні положення у сфері ціноутворення, а не конкретні вимоги до діяльності суб'єкта господарювання у сфері ціноутворення. При такій Уніфікованій формі акта суб'єкт господарювання навіть не розуміє яких нормативно-правових актів він повинен дотримуватись у сфері ціноутворення.
218	Постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2006 року № 886 «Про затвердження Порядку проведення перевірки робочими групами центральних органів виконавчої влади»	перевірки суб'єктів господарювання навіть державного сектору економіки мають відбуватися в порядку, що встановлений Законом про контроль	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/886-2006-%D0%BF/print	перевірки суб'єктів господарювання навіть державного сектору економіки мають відбуватися в порядку, що встановлений Законом про контроль
219	Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 року № 565 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)»	не відповідає вимогам рамкового Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в частині періодичності здійснення планових перевірок	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/565-2015-%D0%BF/print	не відповідає вимогам рамкового Закону України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності" в частині періодичності здійснення планових перевірок
220	Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг від 10.08.2012 року № 284 «Про затвердження Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії», яка зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31.08.2012 року № 1477/21789	не відповідає вимогам Закону про контроль	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1477-12/print	не відповідає вимогам Закону про контроль
221	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»	не відповідає вимогам Закону про ліцензування, додані нові та змінні види діяльності, що підлягають ліцензуванню	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/609-2015-%D0%BF	не відповідає вимогам Закону про ліцензування, додані нові та змінні види діяльності, що підлягають ліцензуванню

№ п/п	Назва НПА	Що потребує внесенню змін	Лінк на НПА	Підстава для внесення змін
222	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2009 р. № 16 «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері питного водопостачання і водовідведення та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)»	не відповідає вимогам Закону про контроль та Постанові Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 752 «Пр затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»	http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/ru/16-2009-%D0%BF/print	не відповідає вимогам Закону про контроль та Постанові Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»
223	Постанова Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2008 р. № 75 «Про затвердження критеріїв розподілу суб'єктів господарювання за ступенями ризику їх діяльності в галузі електроенергетики та сфері тепlopостачання і визначення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю)»	не відповідає вимогам Закону про контроль та Постанові Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/75-2008-%D0%BF/print	не відповідає вимогам Закону про контроль та Постанові Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 752 «Про затвердження методик розроблення критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), а також уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю)»
224	Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11.11.1997 року № 328 «Про затвердження Порядку встановлення цін (тарифів) на екстрену медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України»	акт містить неактуальні норми щодо здійснення державного нагляду (контролю) та не відповідає Закону про контроль	http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0009-98/print	акт містить неактуальні норми щодо здійснення державного нагляду (контролю) та не відповідає Закону про контроль
225	постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»	акт містить неактуальні	http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1548-96-%D0%BF/print	акт містить неактуальні
226	Постанова Кабінету Міністрів України від 19 березня 2014 р. № 121 «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту»	не відповідає вимогам Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення»	http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/121-2014-%D0%BF/print	не відповідає вимогам Закону України «Про гарантії медичного обслуговування населення»

№ п/п	Назва НПА	Що потребує внесенню змін	Лінк на НПА	Підстава для внесення змін
227	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»	частково неактуальний	http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1552-96-%D0%BF	акт частково неактуальний, так як Законом України «Про державне оборонне замовлення» визначається, що Кабінет Міністрів України визначає порядок формування цін на продукцію, роботи, послуги оборонного призначення.
228	Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо проведення моніторингу цін і тарифів на споживчому ринку» від 13 червня 2002 р. № 803	частково неактуальний	http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2002-%D0%BF	акт частково неактуальний (суперечить Закону України «Про ціни та ціноутворення») в частині визначення органу, на який покладені повноваження з підготовки висновків і пропозицій, щодо поліпшення цінової ситуації за результатами моніторингу цін і тарифів.

ТАБЛИЦЯ №5

ПЕРЕЛІК СФЕР, В ЯКИХ ЗАПРОВАДЖЕНО ДЕРЖАВНЕ ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
1	Електрична енергія	1	актуальна	постачання електричної енергії за регульованим тарифом	постачання електричної енергії за регульованим тарифом побутовим споживачам	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
		2	актуальна	постачання електричної енергії за регульованим тарифом	постачання електричної енергії за регульованим тарифом населенню	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
		3	актуальна	постачання електричної енергії за регульованим тарифом	постачання електричної енергії за регульованим тарифом юридичним особам, які є власниками (балансоутримувачами) майна, що використовується для компактного поселення внутрішньо переміщених осіб	Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»
		4	актуальна	постачання електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання	постачання електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
		5	актуальна	постачання електричної енергії для дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія», релігійних організацій”	постачання електричної енергії для дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія», релігійних організацій”	Закон України «Про державну підтримку та особливості функціонування дитячих центрів «Артек» і «Молода гвардія» та Указ Президента «Про надання пільг релігійним організаціям» від 22.06.1994 № 322/94
		6	актуальна	виробництво електроенергії на атомних електростанціях	виробництво електроенергії на атомних електростанціях	Закон України «ринок електричної енергії»
		7	актуальна	виробництво електроенергії на теплоелектроцентралях	виробництво електроенергії на теплоелектроцентралях	Закон України «ринок електричної енергії»
		8	актуальна	виробництво електроенергії на теплових електростанціях	виробництво електроенергії на теплових електростанціях	Закон України «ринок електричної енергії»
		9	актуальна	виробництво електроенергії на когенераційних установках	виробництво електроенергії на когенераційних установках	Закон України «ринок електричної енергії»
		10	актуальна	виробництво електроенергії на гідроелектростанціях	виробництво електроенергії на гідроелектростанціях	Закон України «ринок електричної енергії»
		11	актуальна	«зелені» тарифи	встановлення «зелених» тарифів на електричну енергію для приватних домогосподарств	Закон України «Про альтернативні джерела енергії»
		12	актуальна	передача електричної енергії	передача електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами у разі застосування стимулюючого регулювання	Закон України «ринок електричної енергії»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		13	актуальна	передача електричної енергії	передача електричної енергії магістральними та міждержавними електричними мережами (витрати +)	Закон України «ринок електричної енергії»
		14	актуальна	централізоване диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України	тарифу на послугу з централізованого диспетчерського управління об'єднаною енергетичною системою України	Закон України «ринок електричної енергії»
		15	актуальна	розподіл електричної енергії	розподіл електричної енергії (передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами)	Закон України «ринок електричної енергії»
		16	актуальна	розподіл електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання	постачання електричної енергії у разі застосування стимулюючого регулювання	Закон України «ринок електричної енергії»
2	Теплова енергія	17	актуальна	розрахунок середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання	для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету	Закон України «ринок електричної енергії»
		18	актуальна	виробництво теплової енергії на атомних електростанціях	виробництво теплової енергії на атомних електростанціях	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
		19	актуальна	виробництво теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплових електростанціях та когенераційних установках	виробництво теплової енергії на теплоелектроцентралях	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
		20	актуальна	транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами на принципах стимулюючого регулювання	транспортування теплової енергії магістральними і місцевими (розподільчими) тепловими мережами на принципах стимулюючого регулювання	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		21	актуальна	встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які провадять або мають намір провадити господарську діяльність з виробництва теплової енергії, її транспортування магістральними і місцевими (розподільними) тепловими мережами (далі - транспортування) та постачання, надання послуг з централізованого опалення і постачання гарячої води, які є ліцензіатами НКРЕКП	встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води для потреб населення	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
		22	актуальна	послуги з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води	з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води	Закон України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг»
3	Централізоване водопостачання та водовідведення	23	актуальна	централізоване водопостачання та водовідведення	централізоване водопостачання та водовідведення	Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»
		24	актуальна	послуги з централізованого постачання холодної води та/або водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)	постачання та відведення холодної води	Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»
		25	актуальна	централізоване водопостачання та водовідведення	постачання та відведення води	Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»
		26	актуальна	послуги з централізованого постачання холодної води та/або водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем)	постачання та відведення холодної води	Закон України «Про питну воду та питне водопостачання»
		27	неактуальна	послуги з подачі води, які надаються підприємствами	послуги з подачі води, які надаються підприємствами «Укрпромводчормет» та «Кривбаспромводопостачання»	пункту 5 додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.96 № 1548 (1548-96-п) «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»
4	Побутові відходи	28	актуальна	захоронення побутових відходів	послуги з захоронення побутових відходів	Закон України «Про природні монополії»
		29	актуальна	перероблення побутових відходів	послуги з перероблення побутових відходів	Закон України «Про природні монополії»
		30	актуальна	вивезення побутових відходів	послуги з вивезення побутових відходів	Закон України «Про житлово-комунальні послуги»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
5	Природний газ	31	актуальна	зберігання (закачування, відбір) природного газу	послуги зберігання (закачування, відбору) природного газу щодо газосховищ, до яких застосовується режим регульованого доступу	Закон України «Про природні монополії»
		32	актуальна	послуги розподілу природного газу (витрати +)	послуги розподілу природного газу (витрати +)	Закон України «Про природні монополії»
		33	актуальна	транспортування природного газу розподільними трубопроводами на основі багаторічного стимулюючого регулювання (стимулююче регулювання)	транспортування природного газу розподільними трубопроводами на основі багаторічного стимулюючого регулювання (стимулююче регулювання)	Закон України «Про природні монополії»
		34	актуальна	транспортування природного газу магістральним трубопроводом (на основі стимулюючого регулювання)	транспортування природного газу магістральним трубопроводом (на основі стимулюючого регулювання)	Закон України «Про природні монополії»
		35	актуальна	транспортування природного газу магістральними трубопроводами	транспортування природного газу магістральними трубопроводами	Закон України «Про природні монополії»
		36	актуальна	постачання природного газу (постачальником «останньої надії»)	постачальником «останньої надії»	Закон України «Про природні монополії»
		37	актуальна	постачання природного газу (постачальниками за спеціальними обов'язками)	постачальниками за спеціальними обов'язками	Закон України «Про природні монополії»
6	Трубопровідний транспорт	38	актуальна	транспортування нафти	нафта	Закон України «Про природні монополії»
		39	актуальна	транспортування нафтопродуктів	нафтопродукти	Закон України «Про природні монополії»
		40	актуальна	транспортування аміаку	аміак	Закон України «Про природні монополії»
7	Утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	41	актуальна	утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	утримання будинків і споруд та прибудинкових територій	Закон України «Про житлово-комунальні послуги»
8	Пошта	42	актуальна	універсальні послуги поштового зв'язку	До універсальних послуг поштового зв'язку належать послуги з пересилання: поштових карток, листів, бандеролей, секограм - простих та рекомендованих; посилок без оголошеної цінності масою до 10 кілограмів.	Закон України «Про поштовий зв'язок»
		43	актуальна	приймання та доставка вітчизняних періодичних друкованих видань за передплатою	вітчизняні періодичні друковані видання	Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		44	актуальна	послуги, пов'язані з виплатою і доставкою пенсій та грошової допомоги населенню, що виплачуються з коштів Пенсійного фонду	пенсій, допомог, субсидій та інших виплат населенню, визначених законодавством, які надаються у грошовій формі	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		45	неактуальна	адмінпослуги Укрпошти (додаткові послуги поштового зв'язку)	додаткові послуги поштового зв'язку	Наказ Держкомзв'язку України «Про затвердження Граничних тарифів на основні послуги зв'язку» від 16.09.1998 № 132
9	Поводження з небезпечними відходами	46	актуальна	Послуги з організації заготівлі та утилізації непридатних для використання транспортних засобів та кузовів для них	Моторні транспортні засоби, для перевезення 10 осіб і більше, включаючи водія; Автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені головним чином для перевезення людей (крім моторних транспортних засобів товарної позиції 8702), включаючи вантажопасажирські автомобілі-фургони та гоночні автомобілі; Моторні транспортні засоби для перевезення вантажів; Моторні транспортні засоби спеціального призначення; Кузови (включаючи кабіни) для моторних транспортних засобів товарних позицій 8701 - 8705.	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2012 р. № 843 «Деякі питання заготівлі та утилізації відходів, що утворюються внаслідок втрати транспортними засобами своїх споживчих властивостей»
		47	актуальна	Послуги з організації збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)	Відпрацьовані рідини для гідравлічних передач Відпрацьовані моторні, компресорні і турбінні масла Відпрацьовані трансмісійні та редукторні масла Відпрацьовані електроізоляційні масла Відпрацьовані антикорозійні масла Відпрацьовані засоби для обробки металів на верстатах, для виймання з форм Відпрацьовані засоби для змащування машин, механізмів і транспортних засобів Інші відпрацьовані мастила та рідини	Постанова Кабінету міністрів України «Деякі питання збирання, перевезення, зберігання, оброблення (перероблення), утилізації та/або знешкодження відпрацьованих мастил (олив)» від 17.12.2012 № 1221
		48	актуальна	послуги з організації збирання, заготівлі та утилізації зношених шин	зношені шини для транспортних засобів за кодами товарних категорій 4011, 4012, 4013 (включаючи всі підкатегорії) згідно з УКТЗЕД	Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання збирання, заготівлі та утилізації зношених шин» від 27.07.2011 № 1136

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
10	Залізниця	49	актуальна	перевезення залізничних вантажів у міжнародному сполученні	перевезення залізничних вантажів у міжнародному сполученні	Закон України «Про ратифікацію Угоди про проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів»
		50	актуальна	перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги	перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		51	актуальна	перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України та пов'язані з ними послуги	послуги, пов'язані з перевезення вантажів залізничним транспортом у межах України	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		52	актуальна	перевезення пасажирів денними швидкісними поїздами класу Інтерсіті+ (IC+) (крім вагонів першого класу)	перевезення пасажирів денними швидкісними поїздами класу Інтерсіті+ (IC+)	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		53	актуальна	тарифи на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному та внутрішньому сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу)	перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному сполученні	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		54	актуальна	тарифи на перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у міжнародному та внутрішньому сполученні (крім приміських перевезень та перевезень швидкісними поїздами категорії Інтерсіті+ у вагонах першого класу)	перевезення пасажирів, багажу і вантажобагажу залізничним транспортом у внутрішньому сполученні	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		55	актуальна	перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні	перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом у приміському сполученні	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
11	Громадський транспорт	56	актуальна	послуги міського електричного транспорту (трамвай, тролейбус)	трамвай, тролейбус	Закон України «Про міський електричний транспорт»
		57	актуальна	послуги міського електричного транспорту (метрополітену)	метрополітен	Закон України «Про міський електричний транспорт»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		58	актуальна	виконання робіт, пов'язаних із державним технічним оглядом трамвайних вагонів, тролейбусів, трамвайної колії, контактної мережі, тягових підстанцій, та реєстрацію (перереєстрацію) трамвайних вагонів і тролейбусів	трамвайні вагони, тролейбуси, трамвайні колії, контактна мережа, тягові підстанції	Постанова Кабінету Міністрів України від 06.02.97 № 149 «Про вдосконалення системи державного контролю за технічним станом міського електротранспорту та забезпеченням безпеки руху трамвайних вагонів і тролейбусів»
		59	актуальна	перевезення пасажирів і багажу пасажирським електротранспортом (тролейбусом) у міжміському і приміському сполученні на території АР КРИМ	тролейбус	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		60	актуальна	пасажирські автомобільні перевезення	послуги пасажирського автомобільного транспорту	Закону України «Про автомобільний транспорт»
12	Обслуговування водного транспорту	61	актуальна	Спеціалізовані портові послуги	послуги із забезпечення доступу портового оператора до причалу, що перебуває у господарському віданні адміністрації морських портів України, крім причалу, що використовується портовим оператором на підставі договору оренди, концесії, спільної діяльності, укладеного відповідно до законодавства	Закон України «Про морські порти України»
		62	актуальна	Спеціалізовані портові послуги	забезпечення проведення криголамних робіт	Закон України «Про морські порти України»
		63	актуальна	Спеціалізовані портові послуги	регулювання руху суден	Закон України «Про морські порти України»
		64	актуальна	Спеціалізовані портові послуги	забезпечення лоцманського проведення суден	Закон України «Про морські порти України»
		65	актуальна	Комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах)	перевезення залізничним транспортом та переробку у портах окремих видів транзитних вантажів, що прямують через Керченський та Феодосійський морські торговельні порти	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		66	актуальна	послуги, що надаються суднам закордонного плавання у морських портах (на причалах) України	послуги, що надаються суднам закордонного плавання у морських портах (на причалах) України (швартування, буксирування, користування плавзасобами тощо)	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		67	актуальна	портові збори	корабельний, причальний, якірний, канальний, маяковий, адміністративний та санітарний	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		68	актуальна	використання річкових портових гідротехнічних споруд	річкові портові гідротехнічні споруди	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		69	актуальна	спеціалізовані послуги, які надаються у річкових портах (на причалах) України (причальні, корабельні, якірні та адміністративні)	причальні, корабельні, якірні та адміністративні послуги	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
13	Обслуговування авіаційного транспорту	70	актуальна	послуги з аеронавігаційного обслуговування повітряних суден у повітряному просторі України	аеронавігаційного обслуговування польотів повітряних суден (на маршруті, на підході та в районі аеродрому)	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		71	актуальна	обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України	обслуговування повітряних суден і пасажирів в аеропортах України (посадка - зліт повітряного судна, обслуговування пасажирів в аеровокзалі, наднормативна стоянка повітряного судна, забезпечення авіаційної безпеки)	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
14	Телекомунікаційні послуги	72	актуальна	загальнодоступні телекомунікаційні послуги	підключення кінцевого обладнання споживача до телекомунікаційних мереж фіксованого зв'язку загального користування (універсальний доступ), послуги фіксованого телефонного зв'язку в межах зони нумерації (місцевий телефонний зв'язок), а також виклик служб екстреної допомоги, послуги довідкових служб і зв'язку за допомогою таксофонів	Закон України «Про телекомунікації»
		73	актуальна	надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку операторів телекомунікацій	послуги у сфері надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку: розробка та видача технічних умов (далі - ТУ); погодження робочого проекту; технічний нагляд постачальником ККЕ; бронювання місця в ККЕ; надання місця в каналі ККЕ; використання ККЕ.	Закон України «Про телекомунікації»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		74	актуальна	надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг	послуги у сфері надання в користування кабельної каналізації електрозв'язку; розробка та видача технічних умов (далі - ТУ); погодження робочого проекту; технічний нагляд постачальником ККЕ; бронювання місця в ККЕ; надання місця в каналі ККЕ; використання ККЕ.	Закон України «Про телекомунікації»
		75	актуальна	послуги пропуску трафіка до телекомунікаційних мереж операторів телекомунікацій з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг	пропуск трафіку включає в себе оригінацію, транзит та термінацію трафіку	Закон України «Про телекомунікації»
15	Конфіденційний зв'язок	76	актуальна	послуги конфіденційного зв'язку	<ul style="list-style-type: none"> - установлення, переустановлення абонентського терміналу з функціями криптографічного захисту інформації; - плата за користування абонентським терміналом з функціями криптографічного захисту інформації; - плата за одну повну чи неповну хвилину розмови в телефонній мережі конфіденційного зв'язку; - переоформлення договору на користування абонентським терміналом з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку; - включення після тимчасового відключення абонентського терміналу з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку; - щомісячна плата за користування послугами захисту інформації в телефонній мережі конфіденційного зв'язку; - щомісячна плата за користування абонентським терміналом з функціями криптографічного захисту інформації; - плата за кожен (чергову) зміну ключових даних в абонентському терміналі з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку; - плата за технічне обслуговування абонентського терміналу з функціями криптографічного захисту інформації телефонної мережі конфіденційного зв'язку; 	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
					<ul style="list-style-type: none"> - плата за надання однієї додаткової сервісної послуги автоматичної телефонної станції телефонної мережі конфіденційного зв'язку; - плата за організацію та включення цифрового каналу; - зміна швидкості цифрового каналу на прохання абонента; - плата за користування цифровим каналом з пропускнуою спроможністю; - плата за користування захищеним цифровим каналом; - плата за підключення до захищеного вузла Інтернет-доступу; - плата за безлімітний захищений доступ до мережі Інтернет; - плата за підключення до спеціальної мережі стільникового зв'язку Національної системи конфіденційного зв'язку; - щомісячна плата за користування послугами захисту інформації у спеціальній мережі стільникового зв'язку Національної системи конфіденційного зв'язку; - плата за зміну ключових даних в абонентському терміналі спеціального стільникового зв'язку з функціями криптографічного захисту інформації; - щомісячна плата за користування абонентським терміналом спеціального стільникового зв'язку з функціями криптографічного захисту інформації; - технічний нагляд за роботами в телекомунікаційних спорудах, де прокладені кабелі Національної системи конфіденційного зв'язку; - погодження проектів на будівництво, пов'язане з винесенням кабелів Національної системи конфіденційного зв'язку; - розробка технічних завдань (технічних умов) на проектування, будівництво абонентських ліній і монтаж кінцевого обладнання у приміщеннях абонентів Національної системи конфіденційного зв'язку. 	

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
16	Оборонні товари	77	актуальна	продукція, роботи, послуги оборонного призначення	продукцію, роботи, послуги оборонного призначення, які закуповуються державними замовниками за державним оборонним замовленням у разі, коли відбір виконавців з постачання (закупівлі) такої продукції, робіт, послуг здійснюється без застосування конкурентних процедур (закупівля у суб'єкта господарювання, який є єдиним в Україні виробником, або зареєстрований як виробник продукції, робіт і послуг оборонного призначення, закупівлі яких становлять державну таємницю)	Закон України «Про державне оборонне замовлення»
		78	актуальна	ремонт озброєння і військової техніки	ремонт озброєння і військової техніки	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
		79	актуальна	запасні частини і деталі, що виробляються підприємствами, які належать до сфери управління Міністерства оборони України	запасні частини і деталі, що виробляються підприємствами, які належать до сфери управління Міністерства оборони України	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
		80	актуальна	транспортні послуги, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери управління Міністерства оборони України	транспортні послуги, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери управління Міністерства оборони України	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
		81	актуальна	продукція підприємств громадського харчування, розміщених у військових містечках закритого типу	продукція підприємств громадського харчування, розміщених у військових містечках закритого типу	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
17	Спирт/тютюнові вироби	82	актуальна	Алкогільні напої	<p>Окремі види алкогольних напоїв:</p> <p>Горілка та лікєро-горілка вироби, інші</p> <p>Віскі</p> <p>Ром та інші спиртові дистилати та спиртні напої, одержані шляхом перегонки зброджених продуктів з цукрової тростини</p> <p>Джин та ялівцева настоянка</p> <p>Спиртові дистилати та спиртні напої, одержані шляхом перегонки виноградного вина або вичавок винограду:</p> <p>коньяк (бренді) три зірочки</p> <p>коньяк (бренді) чотири зірочки</p> <p>коньяк (бренді) п'ять зірочок</p> <p>інші спиртові дистилати та спиртні напої, в тому числі бренд і ординарні, горілки виноградні</p> <p>Інші зброжені напої, суміші із зброджених напоїв та суміші зброджених напоїв з безалкогольними напоями</p> <p>Сидр і перрі (без додання спирту) у скляній тарі місткістю 1 л</p> <p>Тільки зброжені напої, одержані виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додання спирту) у скляній тарі місткістю 1 л</p> <p>Вина виноградні натуральні у скляній тарі місткістю 0,7 л, в іншій тарі місткістю 1 л</p> <p>Вина виноградні натуральні з доданням спирту та міцні у скляній тарі місткістю 0,7 л, в іншій тарі місткістю 1 л</p> <p>Вермути та інші вина виноградні натуральні з доданням рослинних або ароматизувальних екстрактів у скляній тарі місткістю 0,7 л, в іншій тарі місткістю 1 л</p> <p>Вина у скляній тарі місткістю 0,7 л та 0,75 л</p>	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»
		83	актуальна	Тютюнові вироби	тютюнові вироби	Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		84	актуальна	Спирт етиловий	спирт етиловий	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
18	Послуги закладів охорони здоров'я	85	актуальна	послуги з надання медичної допомоги, що надаються окремими науково-дослідними установами Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		86	актуальна	платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		87	актуальна	платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я МВС		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		88	актуальна	екстрена медична допомога, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України	екстрена медичну допомогу, що надається іноземним громадянам державними та комунальними закладами охорони здоров'я України	Постанова КМУ «Про затвердження Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або тимчасово перебувають на території України, які звернулися із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, стосовно яких прийнято рішення про оформлення документів для вирішення питання щодо визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, та яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту» від від 19 березня 2014 р. № 121

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
19	Лікарські засоби	89	актуальна	серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу та бронхіальна астма	серцево-судинні захворювання, цукровий діабет II типу та бронхіальна астма	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»; Постанова Кабінету Міністрів України від 9 листопада 2016 р. № 862 «Про державне регулювання цін на лікарські засоби»
		90	актуальна	лікарські засоби	лікарські засоби, які закуповуються та/або вартість яких відшкодовується за бюджетні кошти; лікарські засоби і вироби медичного призначення, щодо яких запроваджено державне регулювання	Постанова Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 240 «Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби»; Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2009 р. № 333 «Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення»; Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 р. № 955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і медичні вироби»
		91	актуальна	інсулін	інсулін	постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. № 73 «Питання реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на препарати інсуліну»
		92	неактуальна	гіпертонічна хвороба	лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 р. № 340 «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»
20	Протезно-ортопедичні вироби і технічні засоби профілактики інвалідності та реабілітації	93	актуальна	технічні та інші засоби реабілітації для інвалідів, дітей-інвалідів та інших окремих категорій населення	протезно-ортопедичні вироби, в тому числі ортопедичне взуття; спеціальні засоби для самообслуговування та догляду; засоби для пересування; допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому; меблі та оснащення; спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією.	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
21	Соціальні послуги	94	актуальна	платні соціальні послуги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Догляд: <ol style="list-style-type: none"> 1) догляд вдома; 2) догляд стаціонарний; 3) денний догляд; 4) паліативний догляд. 2. Підтримане проживання. 3. Послуга соціальної адаптації. 4. Надання притулку. 5. Консультування. 6. Представництво інтересів. 7. Посередництво (медіація) - допомога у врегулюванні конфлікту. 8. Соціальна профілактика. 9. Соціальна інтеграція та реінтеграція. 10. Соціальна реабілітація. 11. Соціальний супровід під час працевлаштування та на робочому місці. 12. Кризове та екстрене втручання. 13. Транспортні послуги. 14. Натуральна допомога (пошиття одягу, ремонт одягу, ремонт взуття, перукарські послуги, прання білизни та одягу, ремонтні роботи). 	Закон України «Про соціальні послуги»
		95	актуальна	безоплатні соціальні послуги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Догляд 2. Підтримане проживання 3. Паліативний/хоспісний догляд 4. Соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, 5. Послуга соціальної адаптації 6. Послуга соціальної інтеграції та реінтеграції - 7. Послуга соціальної реабілітації - 8. Надання притулку 9. Кризове та екстрене втручання 10. Консультування 11. Соціальний супровід 12. Представництво інтересів 13. Посередництво (медіація) 14. Соціальна профілактика 15. Послуга фізичного супроводу осіб з інвалідністю з порушенням зору 16. Послуга перекладу жестовою мовою 17. Натуральна допомога. 	Закон України «Про соціальні послуги»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
22	Паливно-енергетичні ресурси	96	актуальна	Паливно-енергетичні ресурси (вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний, торф паливний кусковий, дрова, торф'яні брикети, газ скраплений), що відпускаються населенню для побутових потреб	Паливно-енергетичні ресурси (вугілля, вугільні брикети, паливо пічне побутове, гас освітлювальний, торф паливний кусковий, дрова, торф'яні брикети, газ скраплений), що відпускаються населенню для побутових потреб	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
23	Сільськогосподарська сфера	97	неактуальна	Флодоовочеві культури	картопля, капуста, томати, огірки, морква, буряк, цибуля ріпчаста, часник, яблука	Постанова Рада Міністрів Української РСР від 18 липня 1989 р. № 191 «Про граничні роздрібні ціни на картоплю та основні види плодовоовочевої продукції»
		98	актуальна	Цукор, відповідно до Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»	цукор	Закон України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру»
		99	актуальна	Об'єкти державного цінового регулювання (регулювання в межах організованого аграрного ринку України)	Пшениця тверда Пшениця м'яка Зерно суміші пшениці та жита (меслин) Жито Ячмінь Борошно пшеничне Борошно житнє Гречка Кукурудза Цукор-пісок (буряковий) Молоко сухе Масло вершкове Овес Просо Горох	Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України»
		100	актуальна	С/г продукція, вироблена в гірській місцевості	сільськогосподарська продукція, яка вироблена в місцевостях, що віднесені до гірських, та реалізується державі виробниками таких населених пунктів	Закон України «Про статус гірських населених пунктів в Україні»
		101	актуальна	Вітчизняне машинобудування для агропромислового комплексу	вітчизняне машинобудування для агропромислового комплексу	Закон України «Про стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу»
24	Об'єкти благоустрою	102	актуальна	послуги з користування громадськими вбиральнями в населених пунктах	послуги з утримання в належному стані громадських вбиралень з метою використання їх за призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування громадських вбиралень відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил	Закон України «Про благоустрій населених пунктів»
		103	актуальна	послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів	послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів	Закон України «Про благоустрій населених пунктів»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
25	Поліграфічна промисловість	104	неактуальна	розповсюдження періодичних друкованих видань	1. Прийняття передплати на 1 абонемент з урахуванням періодичності в півріччя 2. Разова доставка одного примірника 3. Разове експедирування за картковою системою одного примірника 4. Разова пересилка за картковою системою одного примірника 5. Разова обробка замовлень на 1 примірник 6. Разова розфальцовка газети	Постанова Кабінету Міністрів України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209
		105	неактуальна	періодичні видання	заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання	Указ Президента України від 7 вересня 1994 року № 502/94 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання»
		106	неактуальна	щодо журналу «Віче»	щодо журналу «Віче»	Постанова Президії Верховної Ради України 14 травня 1993 року № 3219-XII «Про порядок ціноутворення та використання гонорарного фонду журналу «Віче»
		107	неактуальна	щодо газети «Голос України»	щодо газети «Голос України»	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 21 серпня 1990 року № 168-XII «Про передплатну ціну газети «Голос України»
		108	актуальна	випуск друкованої продукції за рахунок бюджетних коштів	друкована продукція	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
26	Мисливство	109	неактуальна	на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами	олень благородний, олень херсонська область, олень плямистий, лось, кабан, козуля, муфлон, лань, вовк, заєць, гуска, качка, фазан, куріпка, вальдшнеп, голуб, перепілка, кулики	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
		110	неактуальна	на послуги, надані іноземним громадянам	<ol style="list-style-type: none"> Оформлення дозволу на ввезення/вивезення мисливської зброї та набоїв до неї Зустріч/проводи на місці прибуття/відбуття (у тому числі послуги носильника) Проживання в будинку мисливця в господарстві за одну добу Харчування (триразове) у господарстві за один день Транспорт під час полювання (за один день полювання) Послуги егеря (один день полювання) Обробка одного трофея Послуги перекладача за один день Оформлення документів на вивезення трофеїв Перевезення мисливців та осіб, що їх супроводжують, до місця прибуття/відбуття здійснюється на договірних умовах 	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		111	актуальна	на продукцію полювання, включаючи живу дичину, яка поставляється на експорт		Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		112	актуальна	ціни на ліцензії для відстрілу диких копитних мисливських тварин та ведмеда	кабан, лань, олені європейський та плямистий, козуля, лось, муфлон, білка, бабак, бобр, борсук, ондатра, куниця лісова, ведмідь	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
27	Кошторисна нормативна база в будівництві	113	актуальна	Формування кошторисної нормативної бази, визначення порядку її застосування у будівництві	встановлення єдиного механізму розрахунку розміру кошторисної заробітної плати, який враховується при визначенні вартості будівництва об'єктів, що споруджуються із залученням бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів, наданих під державні гарантії	Закон України «Про ціни і ціноутворення» (стаття 7 частина 2)
28	Випробування автобусів	114	актуальна	послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки	послуги з випробувань автобусів, переобладнаних з транспортних засобів іншого призначення, для підтвердження їх відповідності вимогам безпеки	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
29	Гуртожитки	115	актуальна	проживання в студентських гуртожитках	проживання в студентських гуртожитках	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		116	актуальна	проживання в гуртожитках системи МВС	проживання в гуртожитках системи МВС	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
30	Продукція громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах	117	актуальна	продукція громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах	продукцію громадського харчування, що реалізується в загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
31	Землевпорядні роботи	118	актуальна	розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт, оформлення їх результатів у електронному вигляді (формування обмінного файла)	розроблення документації із землеустрою та проведення землеоціночних робіт, оформлення їх результатів у електронному вигляді (формування обмінного файла)	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
		119	актуальна	виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства	виконання землевпорядних робіт у разі безоплатної передачі громадянам України земельних ділянок відповідно до законодавства	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
32	Ритуальні послуги	120	актуальна	ритуальні послуги, визначені мінімальним переліком окремих видів ритуальних послуг та предмети ритуальної належності	необхідний мінімальний перелік окремих видів ритуальних послуг, реалізація предметів ритуальної належності	Закон України «Про поховання та похоронну справу»
33	Трансфер технологій	121	актуальна	винагорода авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер	винагорода авторам технологій та особам, які здійснюють їх трансфер	Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»
34	Платні послуги державних і комунальних закладів культури	122	актуальна	платні послуги, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури	платні послуги, які можуть надаватися державними і комунальними закладами культури	Закон України «Про культуру»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
35	Роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння	123	актуальна	роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовкою експертів-гемологів	<p>Експертиза дорогоцінного, напівдорогоцінного каміння</p> <p>Діагностика дорогоцінних, дорогоцінних органогенного утворення, напівдорогоцінних каменів (включає визначення назви каменів, розмірів, виду/форми огранування або форми необроблених каменів) із застосуванням простого обладнання (лампа, лупа, діамантовий тестер); із застосуванням складного обладнання (мікроскоп, рефрактометр, гідростатичні ваги, спектроскоп тощо)</p> <p>Зважування каменів</p> <p>Визначення маси каменів розрахунковим шляхом (в оправленому стані)</p> <p>Визначення якісних характеристик каменів</p> <p>Експертиза дорогоцінних каменів у складі виробів виробничо-технічного призначення, порошку і кришви каменів (включає ідентифікацію, визначення маси, розмірності та визначення придатності каменів для виготовлення з них ювелірних виробів)</p> <p>Дослідження властивостей і характеристик каменів за допомогою спеціалізованого наукового обладнання (ІЧ-Фур'є спектрометр, спектрометр енергій рентгенівського випромінювання тощо)</p> <p>Визначення прогнозної вартості каменів</p> <p>Видача експертного висновку встановленого зразка</p> <p>Видання та розповсюдження методично-довідкових матеріалів</p> <p>Видання та розповсюдження бюлетеня «Довідник цін коштовного та декоративного каміння»</p> <p>Надання письмових консультацій з питань проведення операцій експертизи (якість, вартість, обміри, стандартизація)</p> <p>Підготовка експертів-гемологів</p> <p>Навчання на курсах за навчально-тематичними планами</p> <p>Приймання іспитів з тематики навчальних курсів</p> <p>Приймання підсумкового іспиту для отримання свідоцтва підвищення кваліфікації експертів-гемологів</p>	Постанова Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1993 року № 713 «Про створення Державного гемологічного центру України»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
					Інші роботи, пов'язані з експертизою дорожнього, дорожнього органогенного утворення, напівдорожнього каміння, виконання яких потребує спеціальних наукових досліджень та нестандартних операцій Роботи, пов'язані з експертизою іншого каміння	
36	Роботи (послуги), пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом	124	актуальна	роботи (послуги), пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України	роботи (послуги) з розгляду заяв щодо здійснення присвоєння радіочастот; роботи (послуги) щодо розрахунків електромагнітної сумісності (далі - EMC) РЕЗ та підбору частот; роботи (послуги) з оформлення дозвільних документів; роботи (послуги) з міжнародної координації; роботи (послуги) з технічного радіоконтролю параметрів випромінювання та забезпечення EMC РЕЗ; роботи (послуги) щодо проведення первинного технічного контролю РЕЗ та ВП на місці експлуатації та проведення вимірювань параметрів РЕЗ та ВП; інші види діяльності, пов'язані з користуванням радіочастотним ресурсом України і передбачені статутом УДЦР; інші види діяльності, передбачені статутом УДЦР, у тому числі моніторинг мереж електрозв'язку, пошук джерел радіозавад за окремими замовленнями тощо, тарифи на які не підлягають державному регулюванню.	Закон України «Про радіочастотний ресурс України»
37	Роботи, пов'язані з проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва	125	актуальна	проведення експертизи стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання на підставі якої видається дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки	експертиза стану безпеки промислового виробництва суб'єкта господарювання	Закон України «Про охорону праці»
38	Послуги з охорони об'єктів, які підлягають обов'язковій охороні	126	актуальна	послуги з охорони об'єктів, що підлягають обов'язковій охороні підрозділами Державної служби охорони	послуги охорони підрозділів Державної Служби Охорони	Указ Президента України «Про Основні напрями конкурентної політики на 1999 - 2000 роки та заходи щодо їх реалізації» від 26.02.1999 № 219/99

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
39	Роботи (послуги), що виконуються державними центральними архівними установами	127	актуальна	Роботи (послуги), що виконуються центральними державними архівними установами на договірних засадах	платні послуги, які можуть надаватися архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів	Закон України «Про Національний архівний фонд та архівні установи»
40	Роботи (послуги) з проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебуває в експлуатації	128	актуальна	проведення повірки законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки, що перебувають в експлуатації	законодавчо регульовані засоби вимірювальної техніки, що підлягають періодичній повірці	Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»
41	Платні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини	129	актуальна	платні послуги, що надаються державними установами ветеринарної медицини, крім тарифів на проведення обстежень (експертиз), які є підставою для видачі документів дозвільного характеру, що затверджуються Кабінетом Міністрів України	ветеринарні послуги	Закон України «Про ветеринарну медицину»
42	Електронний цифровий підпис	130	неактуальна	послуги, пов'язані з електронним цифровим підписом, що надаються акредитованими центрами сертифікації ключів органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям державної форми власності	надання у користування засобів електронного цифрового підпису, допомога при генерації відкритих та особистих ключів, обслуговування сертифікатів ключів (формування, розповсюдження, скасування, зберігання, блокування та поновлення), надання інформації щодо чинних, скасованих і блокованих сертифікатів ключів, послуги фіксування часу, консультації та інші послуги, визначені Законом України «Про електронний цифровий підпис»	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548
43	Надання послуг та оренда торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів	131	неактуальна	послуги, що надаються у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, надання в оренду торгових приміщень (площ), торговельно-технологічного та/або холодильного устаткування у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів	послуги, що надаються у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, надання в оренду торгових приміщень (площ), торговельно-технологічного та/або холодильного устаткування у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 278 «Про заходи щодо стабілізації цін за надання послуг та оренду торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів в умовах фінансово-економічної кризи»
44	Мінеральні добрива	132	неактуальна	мінеральні добрива вітчизняного виробництва	мінеральні добрива вітчизняного виробництва	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1994 р. № 715 «Питання ціноутворення на мінеральні добрива, які поставляються сільськогосподарським товаровиробникам»

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
45	Продукція виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень (продукція монопольних утворень), яка підлягає регулюванню відповідно до постанови кабінету міністрів від 22 лютого 1995 р. № 135	133	неактуальна	продукцію монопольних утворень: гірничорудна та металургійна продукція	гірничорудна та металургійна продукція	Постанова Кабінету Міністрів від 22 лютого 1995 р. № 135 «Про Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень»
		134	неактуальна	продукція підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування	борони, сівалки, культиватори	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 22/2 від 16.02.99 «Про запровадження державного регулювання оптових цін на окремі види продукції підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування»
46	Капітальне будівництво	135	неактуальна	капітальне будівництво	капітальне будівництво	Розпорядження Кабінету Міністрів Української РСР від 4 липня 1991 р. № 93-р «Про статистичне обстеження та систематичний нагляд за динамікою рівня цін у капітальному будівництві»
47	Цінні папери	136	неактуальна	послуги з нумерації цінних паперів	послуги з нумерації цінних паперів	Наказ Мінекономіки, Антимонопольний комітет «Про запровадження державного регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації цінних паперів» від 12.06.2000 № 120/7
48	Проектно-кошторисна документація	137	неактуальна	проектні роботи для будівництва	<ul style="list-style-type: none"> - проектні роботи з будівництва хімічного та нафтового машинобудування - проектні роботи з будівництва в нафтовій промисловості - проектні роботи з будівництва підприємств транспорту, зберігання нафтопродуктів та автозаправних станцій - проектні роботи з будівництва заглиблених споруд і конструкцій, будівельного водозниження і дренажу - проектні роботи з будівництва у верстатобудівній та інструментальній промисловості - проектні роботи з водогосподарського будівництва - проектні роботи з будівництва в промисловості будівельних матеріалів 	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства нафтової промисловості СРСР 14.04.1987 № 254

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Актуальна/неактуальна сфера	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	Перелік товарів, робіт та послуг	НПА, яким запроваджено державне регулювання
					<ul style="list-style-type: none"> - проектні роботи з будівництва у вугільній промисловості - проектні роботи з будівництва житлових та цивільних будинків - проектні роботи з будівництва автомобільної та підшипникової промисловості - проектні роботи з будівництва будівель та споруд повітряного транспорту - проектні роботи з будівництва залізниць та автомобільних доріг, мостів, тунелей, метрополітену, промислового транспорту - проектні роботи з будівництва фізкультурно-спортивних споруд - проектні роботи з будівництва зв'язку - проектні роботи з будівельного, дорожнього та комунального машинобудування - проектні роботи в сфері охорони здоров'я - проектні роботи з будівництва підприємств лісової і деревообробної, целюлозно-паперової промисловості « - проектні роботи з будівництва підприємств кольорової металургії - проектні роботи з будівництва підприємств торгівлі та громадського харчування - розроблення проектно-кошторисної документації на будівництво заводів електротехнічної промисловості, а також окремих виробництв, що проєктуються поза комплексом заводів. 	
49	Машинобудування	138	неактуальна	легкові автомобілі вітчизняного виробництва	легкові автомобілі вітчизняного виробництва	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1994 р. № 233 «Про встановлення граничного рівня торговельної і постачальницько-збутової надбавки (націнки) на легкові автомобілі вітчизняного виробництва»
50	Послуг приватних нотаріусів	139	неактуальна	послуги, що надаються приватними нотаріусами	послуги, що надаються приватними нотаріусами	Указ Президента України від 10.07.98 № 762 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій»

ТАБЛИЦЯ №6

ПЕРЕЛІК НЕАКТУАЛЬНИХ СФЕР ДЕРЖАВНОГО ЦІНОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, яким передбачено ЦР	Причини
3	Централізоване водопостачання та водовідведення	27	послуги з подачі води, які надаються підприємствами	пункту 5 додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 25.12.96 № 1548 (1548-96-п) «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)»	Наказ Мінпромполітики «Про вдосконалення регулювання тарифів на послуги з подачі води» від 29.06.1999 № 225	скасування підстави запровадження цінового регулювання до певної товарної та не скасування спеціального нормативно-правового акту, яким безпосередньо встановлюється цінове регулювання такої товарної груп
8	Пошта	45	адмінпослуги Укрпошти (додаткові послуги поштового зв'язку)	Наказ Держкомзв'язку України «Про затвердження Граничних тарифів на основні послуги зв'язку» від 16.09.1998 № 132	Наказ УДППЗ «Укрпошта» «Про затвердження тарифів на додаткові послуги поштового зв'язку» від 10.01.1999 № 5	скасування підстави запровадження цінового регулювання до певної товарної та не скасування спеціального нормативно-правового акту, яким безпосередньо встановлюється цінове регулювання такої товарної груп
19	Лікарські засоби	92	гіпертонічна хвороба	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2012 р. № 340 «Про реалізацію пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»	Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 р. № 554 «Питання удосконалення реалізації пілотного проекту щодо запровадження державного регулювання цін на лікарські засоби для лікування осіб з гіпертонічною хворобою» Постанова Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2012 р. № 907 «Про затвердження Порядку часткового відшкодування вартості лікарських засобів для лікування осіб з гіпертонічною хворобою»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
23	Сільськогосподарська сфера	97	Флодоовочеві культури	Постанова Рада Міністрів Української РСР від 18 липня 1989 р. № 191 «Про граничні роздрібні ціни на картоплю та основні види плодовоовочевої продукції»	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 вересня 1991 р. № 233-р «Щодо запобігання надмірному зростанню роздрібних цін на картоплю врожаю 1991 року»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, яким передбачено ЦР	Причини
25	Поліграфічна промисловість	104	розповсюдження періодичних друкованих видань	Постанова Кабінету Міністрів України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209	Наказ Мінзв'язку України, Мінтранс України, Мінпресінформ України «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 13.11.1996 № 244/3-2501/2585-24 Постанова КМУ «Про тарифи на розповсюдження періодичних друкованих видань» від 04.10.1996 № 1209	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
		105	періодичні видання	Указ Президента України від 7 вересня 1994 року № 502/94 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання»	Указ Президента України від 7 вересня 1994 року № 502/94 «Про заходи щодо впорядкування цін на окремі періодичні видання»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
		106	щодо журналу «Віче»	Постанова Президії Верховної Ради України 14 травня 1993 року № 3219-XII «Про порядок ціноутворення та використання гонорарного фонду журналу «Віче»	Постанова Президії Верховної Ради України 14 травня 1993 року № 3219-XII «Про порядок ціноутворення та використання гонорарного фонду журналу «Віче»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
		107	щодо газети «Голос України»	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 21 серпня 1990 року № 168-XII «Про передплатну ціну газети «Голос України»	Постанова Президії Верховної Ради Української РСР від 21 серпня 1990 року № 168-XII «Про передплатну ціну газети «Голос України»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
26	Мисливство	109	на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	Наказ Держкомлісгосп України «Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються» від 28.02.2002 № 26	прийняття нормативно-правового акту вищої юридичної сили, який скасовує вимоги до цінового регулювання певної товарної групи та не скасування нормативно-правового акту, яким встановлюються вимоги до регулювання такої товарної групи
		110	на послуги, надані іноземним громадянам	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	Наказ Держкомлісгосп України «Про затвердження граничних рівнів цін на мисливські трофеї, добуті іноземними громадянами, та граничних рівнів тарифів на послуги, що їм надаються» від 28.02.2002 № 26	прийняття нормативно-правового акту вищої юридичної сили, який скасовує вимоги до цінового регулювання певної товарної групи та не скасування нормативно-правового акту, яким встановлюються вимоги до регулювання такої товарної групи

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, яким передбачено ЦР	Причини
42	Електронний цифровий підпис	130	послуги, пов'язані з електронним цифровим підписом, що надаються акредитованими центрами сертифікації ключів органам державної влади, органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам та організаціям державної форми власності	Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)» від 25 грудня 1996 року № 1548	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності» від 28.10.2004 № 1452	прийняття нормативно-правового акту вищої юридичної сили, який скасовує вимоги до цінового регулювання певної товарної групи та не скасування нормативно-правового акту, яким встановлюються вимоги до регулювання такої товарної групи
43	Надання послуг та оренда торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів	131	послуги, що надаються у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, надання в оренду торгових приміщень (площ), торговельно-технологічного та/або холодильного устаткування у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 278 «Про заходи щодо стабілізації цін за надання послуг та оренду торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів в умовах фінансово-економічної кризи»	Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2009 р. № 278 «Про заходи щодо стабілізації цін за надання послуг та оренду торгових приміщень (площ) у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих та непродовольчих товарів в умовах фінансово-економічної кризи»	скасування підстави запровадження цінового регулювання до певної товарної та не скасування спеціального нормативно-правового акту, яким безпосередньо встановлюється цінове регулювання такої товарної груп
44	Мінеральні добрива	132	мінеральні добрива вітчизняного виробництва	Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1994 р. № 715 «Питання ціноутворення на мінеральні добрива, які поставляються сільськогосподарським товаровиробникам»	Наказ Міністерства промислової політики України від 20.01.2004 № 18 «Про регулювання (встановлення) граничного рівня оптово-відпускних цін на мінеральні добрива вітчизняного виробництва, для часткової компенсації вартості яких виділяються кошти державного бюджету» Постанова Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 1994 р. № 715 «Питання ціноутворення на мінеральні добрива, які поставляються сільськогосподарським товаровиробникам» Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок поставки сільськогосподарським товаровиробникам бензину, дизельного палива, мінеральних добрив і засобів захисту рослин» від 9 лютого 1994 р. № 86 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів державного бюджету, які виділяються для часткової компенсації вартості мінеральних добрив вітчизняного виробництва » від 14 січня 2004 р. № 13	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, яким передбачено ЦР	Причини
45	Продукція виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень (продукція монопольних утворень), яка підлягає регулюванню відповідно до постанови кабінету міністрів від 22 лютого 1995 р. № 135	133	продукцію монопольних утворень: гірничорудна та металургійна продукція	Постанова Кабінету Міністрів від 22 лютого 1995 р. № 135 «Про Положення про державне регулювання цін (тарифів) на продукцію виробничо-технічного призначення, товари народного споживання, роботи і послуги монопольних утворень»	Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 березня 2004 р. № 204-р «Про утворення Міжвідомчої комісії з питань державної цінової політики у гірничо-металургійному комплексі»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
		134	продукція підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 22/2 від 16.02.99 «Про запровадження державного регулювання оптових цін на окремі види продукції підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування»	Наказ Міністерство економіки України та Антимонопольного комітету України № 22/2 від 16.02.99 «Про запровадження державного регулювання оптових цін на окремі види продукції підприємств-монополістів сільськогосподарського машинобудування»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
46	Капітальне будівництво	135	капітальне будівництво	Розпорядження Кабінету Міністрів Української РСР від 4 липня 1991 р. № 93-р «Про статистичне обстеження та систематичний нагляд за динамікою рівня цін у капітальному будівництві»	Розпорядження Кабінету Міністрів Української РСР від 4 липня 1991 р. № 93-р «Про статистичне обстеження та систематичний нагляд за динамікою рівня цін у капітальному будівництві»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
47	Цінні папери	136	послуги з нумерації цінних паперів	Наказ Мінекономіки, Антимонопольний комітет «Про запровадження державного регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації цінних паперів» від 12.06.2000 № 120/7	Наказ Мінекономіки «Про державне регулювання цін (тарифів) на послуги з нумерації (кодіфікації) цінних паперів» від 03.08.2001 № 163	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
48	Проектно-кошторисна документація	137	проектні роботи для будівництва	Збірник цін на проектні роботи для будівництва, затверджений Наказом Міністерства нафтової промисловості СРСР 14.04.1987 № 254	Збірники цін	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії

№ п/п	Група, в якій запроваджено цінове регулювання	№ п/п	Сфера, в якій запроваджено цінове регулювання	НПА, яким запроваджено державне регулювання	НПА, яким передбачено ЦР	Причини
49	Машинобудування	138	легкові автомобілі вітчизняного виробництва	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1994 р. № 233 «Про встановлення граничного рівня торговельної і постачальницько-збутової надбавки (націнки) на легкові автомобілі вітчизняного виробництва»	Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1994 р. № 233 «Про встановлення граничного рівня торговельної і постачальницько-збутової надбавки (націнки) на легкові автомобілі вітчизняного виробництва» Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 грудня 1991 р. № 457-р «Щодо продажу автомобілів за цінами на 30 грудня 1991 р. громадянам, які здали свої автомобілі НВО«Прип'ять» з причин радіоактивного забруднення»	запровадження цінового регулювання на певний період часу та не скасування нормативно-правового акту (положення), яким було запроваджено таке регулювання після закінчення періоду його дії
50	Послуг приватних нотаріусів	139	послуги, що надаються приватними нотаріусами	Указ Президента України від 10.07.98 № 762 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій»	Указ Президента України від 10.07.98 № 762 «Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій»/ Декрет Кабінету Міністрів України «Про державне мито» від 21.01.1993 №7-93	прийняття нормативно-правового акту вищої юридичної сили, який скасовує вимоги до цінового регулювання певної товарної групи та не скасування нормативно-правового акту, яким встановлюються вимоги до регулювання такої товарної групи

ТАБЛИЦЯ №7

ПЕРЕЛІК СФЕР, В ЯКИХ ВІДСУТНЄ ДЕРЖАВНЕ ЦІНОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ПОПРИ НАЯВНІСТЬ ВИМОГ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ЙОГО ВСТАНОВЛЕННЯ

№ п/п	Сфера, в якій запроваджено регулювання	№ п/п	Підсфера	НПА, який формує/ затверджує ціну/ тариф	Орган, який затвердив/ встановив ціни/ тарифи	Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу
9	Поводження з небезпечними відходами	1	послуги з організації збирання, заготівлі та утилізації зношених шин	регулювання відсутнє	не встановлено	не встановлено
10	Залізниця	2	перевезення пасажирів і багажу пасажирським електротранспортом (тролейбусом) у міжміському і приміському сполученні на території АР КРИМ	регулювання відсутнє	Рада міністрів Автономної Республіки Крим	Постанова КМУ № 1548
12	Обслуговування водного транспорту	3	Комплекс робіт, пов'язаних з обробленням зовнішньоторговельних та транзитних вантажів у морських і річкових портах (на причалах)	регулювання відсутнє	Мінінфраструктури	Постанова КМУ № 1548
12	Обслуговування водного транспорту	4	послуги, що надаються суднам закордонного плавання у морських портах (на причалах) України	регулювання відсутнє	Мінінфраструктури	Постанова КМУ № 1548
12	Обслуговування водного транспорту	5	використання річкових портових гідротехнічних споруд	регулювання відсутнє	Мінінфраструктури	Постанова КМУ № 1548
12	Обслуговування водного транспорту	6	спеціалізовані послуги, які надаються у річкових портах (на причалах) України (причальні, корабельні, якірні та адміністративні)	регулювання відсутнє	Мінінфраструктури	Постанова КМУ № 1548
14	Телекомунікаційні послуги	7	надання в користування каналів електрозв'язку операторів телекомунікацій, з істотною ринковою перевагою на ринках певних телекомунікаційних послуг	регулювання відсутнє	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації	Закон України «Про телекомунікації»
16	Оборонні товари	8	ремонт озброєння і військової техніки	регулювання відсутнє	Міністерство оборони	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
16	Оборонні товари	9	запасні частини і деталі, що виробляються підприємствами, які належать до сфери управління Міністерства оборони України	регулювання відсутнє	Міністерство оборони	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»

№ п/п	Сфера, в якій запроваджено регулювання	№ п/п	Підсфера	НПА, який формує/ затверджує ціну/ тариф	Орган, який затвердив/ встановив ціни/ тарифи	Нормативно-правовий акт, що встановлює повноваження органу на затвердження ціни, тарифу
16	Оборонні товари	10	транспортні послуги, що надаються військовими частинами та підприємствами і організаціями, які належать до сфери управління Міністерства оборони України	регулювання відсутнє	Міністерство оборони	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
16	Оборонні товари	11	продукція підприємств громадського харчування, розміщених у військових містечках закритого типу	регулювання відсутнє	Міністерство оборони	Постанова Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1552 «Про повноваження щодо регулювання цін (тарифів) на продукцію оборонного призначення»
17	Спирт/тютюнові вироби	12	Спирт етиловий	регулювання відсутнє	Мінагрополітики	Постанова КМУ № 1548
18	Послуги закладів охорони здоров'я	13	послуги з надання медичної допомоги, що надаються окремими науково-дослідними установами Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги	регулювання відсутнє	МОЗ та Національна академія медичних наук	Постанова КМУ № 1548
18	Послуги закладів охорони здоров'я	14	платні послуги, що надають лікувально-профілактичні державні і комунальні заклади охорони здоров'я, крім закладів охорони здоров'я МВС, окремих науково-дослідних установ Національної академії медичних наук, які є учасниками пілотного проекту щодо зміни механізму фінансування надання медичної допомоги	регулювання відсутнє	Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації регулюють	Постанова КМУ № 1548
18	Послуги закладів охорони здоров'я	15	платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я МВС	регулювання відсутнє	МВС	Постанова КМУ № 1548
26	Мисливство	16	на продукцію полювання, включаючи живу дичину, яка поставляється на експорт	регулювання відсутнє	Державний комітет лісового господарства України	Постанова КМУ № 1548
29	Гуртожитки	17	проживання в гуртожитках системи МВС	регулювання відсутнє	МВС	Постанова КМУ № 1548

